

Debat i Kommunen

Debat i Kommunen

En analyse af debatten om Holbæk Arena

Speciale

10. semester Kommunikation, Aalborg Universitet
Juni 2014

Jeppe Nielsen
Gruppenummer 10

Vejleder:
Camilla Dindler

Aalborg Universitet København
A. C. Meyers Vænge 15
2450 København S

TITELBLAD

Debat i Kommunen

En analyse af debatten om Holbæk Arena

Aalborg Universitet København

Juni 2014

10. semester

Kommunikation

Speciale

Gruppenummer 10

Jeppe Nielsen

Studienr.: 20121765

Vejleder:

Camilla Dindler

Anslag/sidetæl: 190.094/79,2

Samlet sidetæl: 134

Jeppe Nielsen, d. 2. juni 2014

Abstract

The objective of this Master Thesis is to explore the deeper structures of debates held in the municipal of Holbæk between local politicians and too assess the whether there is a link between their debates and democratic problems such as low participation.

The voter turnout for the local elections has been dropping over the last 10 years and recent surveys suggests that local democracies would need to work harder on involving the citizens, because the civic society does not understand the political system in the municipalities, nor do they care about them. Lower participation – not only at elections – would cause serious problems for the democracy over time, as opinions would be left out and the public would loose their responsibility in the decisions made nearest to them.

Many municipalities have tried to conduct surveys as well as implementations of institutions that would guarantee the publics access and involvement. A lot of them have failed and this is where this Thesis starts out. From a Habermas point-of-view one could say that debate plays a huge role in engaging and educating citizens. As one of the fathers of modern deliberative democracy, Habermas argues that a deliberative debate is pivotal too maintaining and developing society and democracy simply because the deliberative debate allows every relevant opinion, it has no build-in compulsion and every subject is up for debate, and thus it will enlighten us and help us make better decisions. It is however not this easy, as a debate must live up to certain standards to be truly deliberative, and so must the speaker.

This Masters Thesis uses Habermas' validity claims (truth, sincerity, comprehensibility and legitimacy) as theoretical constructs in a method suggested by Cukier et al., to study four debates on the matter of Holbæk Arena. Local sports organisations in Holbæk suggested to the City Council in September 2011 that they should build a new arena as a replacement for the many dilapidated facilities, which the organisations was using at the moment. The new arena would house all 22 organisations and so create a moving environment. All members were thrilled at first, but when the talk came to the economy things cooled down.

Studies of four debates held from September 2012 to August 2013 have been made in this thesis with particular interest in any violations to the validity claims. Violations could cause serious distortions in the communication from the speaker and would be considered as democratic problems as the communication then would be oriented towards strategic actions and achieving success for the speaker him self in stead of the common good. Violations will in this perspective be regarded as harmful to democracy from a deliberative point-of-view. Speakers not violating the claims would however be oriented towards a common understanding, where just decisions are made on the basis of the better argument.

The link between just decisions and communication acts, oriented towards a common understanding are central in the deliberative democracy.

In order to assess any violation, the thesis tests empirical observations in the debates in order to reveal possible violations. The empirical observations are tested in the context of the debate to evaluate the cause and the meaning of it before claiming it as a violation. This test is made for every validity claim in every debate. The violations are later discussed in the context of all debates to find tendencies and violations that characterise the debate. These are then tested and explained in a broader context before the thesis finally evaluates the true nature of the debate from a deliberative point-of-view.

By testing empirical observations in the debates and discussing them in a broader perspective, this thesis found some huge violations to the validity claims. One part of the debate said throughout the four debates that they wanted to postpone the project due to a fear of how it would be financed. And although the other part several times made it clear, that it would not have any consequences on the public, the part stood on their incorrect ground. The other part tried to manipulate by saying that the arena would attract a lot of new citizens, who would pay a lot of taxes, making the arena almost cost free. A clear hyperbole. Both parts took prisoners by arguing from only one point-of-view (one on the behalf of the citizens and one on the behalf of the organisations) causing the debate to be lacking relevant point-of-view.

On the basis of the study and the discussions this Masters Thesis conclude that there are serious violations throughout the debate, and many of them could have an effect on participation in the democracy.

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	7
1. 1. Problemformulering.....	10
1. 2. Afgrænsning.....	11
1. 3. Læsevejledning.....	11
2. Teori	13
2. 1. Introduktion til Jürgen Habermas	13
2. 2. Borgerlig Offentlighed.....	13
2. 2. 1. Opsamling.....	15
2. 3. Teorien om den Kommunikative Handlen.....	15
2. 3. 1. Kommunikativ rationalitet.....	15
2. 3. 2. Handlingstypologier	16
2. 3. 3. Livsverden vs. systemverden	17
2. 3. 4. Habermas' krav.....	18
2. 3. 5. Opsamling.....	19
2. 4. Kritik.....	19
2. 4. 1. Konsensus og pluralisme.....	20
2. 4. 2. Et spørgsmål om potentiale	21
3. Metodiske overvejelser.....	23
3. 1. En metodisk tilgang.....	23
3. 2. Gyldighedskravene.....	25
3. 3. Analytisk fremgangsmåde	27
3. 3. 1. Analysens design.....	28
3. 4. Min rolle	29
3. 5. Opsamling.....	30
4. Case og Empiri.....	31
4. 1. Om Holbæk Kommunes byråd.....	31
4. 2. Arenaen	32
4. 3. Opsamling.....	34
4. 4. Kriterier for udvælgelse af debatter	34
4. 4. 1. Udvalgte debatter	36
5. Analyser	37
5. 1. Analyse: Byrådsmøde d. 12. september 2012 (Bilag 1)	39
5. 1. 1. Test af sandhedskravet	39
5. 1. 2. Test af vederhæftighedskravet.....	41
5. 1. 3. Test af rigtighedskravet.....	41
5. 1. 4. Test af forståelighedskravet	43
5. 1. 5. Opsamling	43
5. 2. Analyse: Byrådsmøde d. 10. oktober 2012 (Bilag 2)	44
5. 2. 1. Test af sandhedskravet	45
5. 2. 2. Test af vederhæftighedskravet.....	46
5. 2. 3. Test af rigtighedskravet.....	47
5. 2. 4. Test af forståelighedskravet	48
5. 2. 5. Opsamling.....	48
5. 3. Byrådsmøde d. 12. juni 2013 (Bilag 3)	49
5. 3. 1. Test af sandhedskravet	50
5. 3. 2. Test af vederhæftighedskravet.....	51
5. 3. 3. Test af rigtighedskravet.....	52
5. 3. 4. Test af forståelighedskravet	53
5. 3. 5. Opsamling.....	54

5. 4. Analyse: Byrådsmøde den 28. august 2013 (Bilag 4)	55
5. 4. 1. Test af sandhedskravet	56
5. 4. 2. Test af vederhæftighed	57
5. 4. 3. Test af rigtighedskravet	58
5. 4. 4. Test af forståelighedskravet	59
5. 4. 5. Opsamling	60
6. Diskussion	61
6. 1. Argumentation	62
6. 1. 1. For-gruppen	62
6. 1. 2. Imod-gruppen	64
6. 1. 3. Opsamling	66
6. 2. Hvem taler	67
6. 2. 1. Foreninger vs. borgere	68
6. 3. Oprigtighed	69
6. 3. 1. At sige og mene	69
6. 3. 2. At sige og gøre	70
6. 4. Forståelighed	72
6. 5. Vurdering af den deliberative kvalitet	73
7. Konklusion	76
Litteratur	78
Online nyhedsartikler	79
Nyhedsartikler fra ikke-online-kilder	81
Dagsorden, Referater & Mødedokumenter	81
Websider	83
BILAG 1 (Byrådsmøde 12.09.2012)	84
BILAG 2 (Byrådsmøde 10.10.2012)	89
BILAG 3 (Byrådsmøde 12.06.2013)	110
BILAG 4 (Byrådsmøde 28.08.2013)	117

1. Indledning

Dette speciale tager udgangspunkt i politisk kommunikation på baggrund af en indledende undren over den kommunalpolitiske debat og dennes rolle i demokratiet. Jeg har fulgt kommunalpolitik i Holbæk Kommune i mange år, hvorfor jeg har en særlig interesse i denne kommune. Min interesse i dette emne er bundet sammen med et ønske om at undersøge debatten for problemer, som kan være medvirkende til lav deltagelse i kommunalpolitik. I Danmark ligger de borgernære beslutninger i kommunerne, altså tættest på borgeren, og med det ligger godt 2/3 af det offentlige forbrug i kommunerne (Thyrring, 2013; 73¹). Paradoksalt nok er stemmeprocenterne og deltagelsen i det lokale demokrati væsentligt lavere end ved folketingsvalget. Ved det seneste kommunalvalg i november 2013 afgav 71,9 % af vælgerne deres stemme i de 98 danske kommuner². Stemmeprocenten ved dette valg var den højeste siden 2001 og hele 6,1 procentpoint højere end ved foregående valg i 2009 (65,8 %³), hvilket bl.a. kan tilskrives effekten af en lang række kampagner, som, særligt henvendt til unge mennesker, skulle gøre folk opmærksomme på vigtigheden af at stemme.

Trods stigningen i stemmeprocenterne landet over var resultatet betragteligt lavere end ved seneste folketingsvalg i september 2011, hvor 87,7 % af de danske vælgere var forbi forsamlingshuse og sportshaller for at sætte et kryds på stemmesedlen⁴. Til trods for landsdækkende kampagner fra bl.a. Økonomi- og Indenrigsministeriet med millionbudget og kendisser⁵, stemmebokse på McDonald's⁶ og udlodninger af pengepræmier⁷ er der altså stadig hele 15,8 procentpoint mellem de to valgdeltagelser.

Den lave deltagelse er ikke eneste problem for lokaldemokratiet. Undersøgelser, lavet efter forrige valg i 2009, peger på et fald i borgernes *lokalpolitiske tillid* og *selvtillid*, hvilket dækker over tilliden til politikerne, og hvorvidt borgeren anser sig som kvalificeret til at deltage. Begge begreber er vigtige indikatorer på et sundt og levende lokaldemokrati⁸.

En *temperaturmåling* fra Økonomi- og Indenrigsministeriet fra september 2013 (altså inden novembervalget) peger desuden på problemet i, at valgdeltagelsen hos førstegangsvælgere er meget lav (Thyrring, 2013; 9). Førstegangsvælgerne er fremtiden, hvorfor det naturligvis er et problem, hvis disse ikke deltager. Denne temperaturmåling er i øvrigt ganske interessant, da den satte sig for at undersøge

¹ Rapport fra arbejdsgruppe, nedsat af Økonomi- og Indenrigsministeriet, med anbefalinger til

² Munksgaard, K. og Jakobsen, J.: "Kampagner gav bonus: Højeste stemmeprocent siden 2001", Dr.dk, 20. nov. 2013.

³ Økonomi- og Indenrigsministeriet (2013a): Fakta om Kommunal- og Regionsvalget 2013.

⁴ Gräs, M.: "Stemmeprocenten er historisk høj", Dr.dk, 16. sep. 2011.

⁵ Økonomi- og Indenrigsministeriet (2013b): Bag om Kampagnen.

⁶ Ritzau: "Nu kommer der kommunalvalg på McDonalds-menuen", denoffentlige.dk, 18. okt. 2013.

⁷ Mikkelsen, M.: "Esbjerg Ugeavis: Stem til kommunalvalget og vind 250.000 kroner", jv.dk, 30. okt. 2013.

⁸ Se: Dalsgaard, C. & Holdt-Olesen, P. (2009): "Strukturreformen udfordrer nærdemokratiet" samt Lassen, D. & Serritzlew, S. (2010): "Kommunalreformen og lokalpolitisk effektivitetsfølelse".

de udfordringer, som lokaldemokratiet står overfor anskuet fra borgernes side. Undersøgelserne, som i øvrigt er lavet ud fra samme undren som dette speciale, bygger på kvantitative spørgeskemaundersøgelser samt en ”rundtur” til 17 repræsentative kommuner (bl.a. Holbæk Kommune, som har dette speciales særlige interesse) (Thyrring, 2013; 12). Undersøgelsen konkluderer, at lokaldemokratiet er udfordret, og peger på fire konkrete områder, hvor udfordringerne er særligt synlige: kommunernes identitet, dialogen mellem borgere og politikere, centralisering omkring borgmestre samt relevansen for unge (Thyrring, 2013; 74), og på baggrund af disse kommer undersøgelsen med en lang række anbefalinger til, hvordan man kan løse disse udfordringer, bl.a. mere inddragelse af borgerne (Thyrring, 2013; 80).

Det fremgår af undersøgelsen, at de ”*læner sig op ad ideen om deltagelsesdemokratiet*”, hvor det tilsigtes, at borgerne også deltager mellem valgene i områder og beslutninger, som vedrører dem (Thyrring, 2013; 12). Dette kræver en række kanaler og institutioner, som kan sikre borgernes deltagelse. Det er bl.a. denne demokratiopfattelse, som leder dem til forømtalte anbefaling af mere inddragelse og bedre dialog (Thyrring, 2013; 80-81). Arbejdsgruppen påpeger dog selv, at dette er svært at gøre, og at der ikke findes én model for borgerinddragelse, som kan udrulles i alle kommuner. Bl.a. beskriver den, hvordan dialogmodellen i Holbæk Kommune har fået problemer efter en ellers succesfuld start (Thyrring, 2013; 36-37).

Jeg deler, i store træk, forfatterens tilgang til deltagelsesidealet, som adskiller sig fra den form for deltagelsesdemokrati, hvor alle deltager hele tiden, bl.a. ud fra den betragtning at det vil være problematisk med en institutionalisering af *total* inddragelse. Forfatterens egen erkendelse af nødvendigheden af det repræsentative demokrati (Thyrring, 2013; 11), lader til at tale ud fra en mere *deliberativ* demokratiopfattelse, som netop har flere lighedspunkter med deltagelsesdemokratiet, men anerkender behovet for repræsentanter, hvor der dog stadig er plads til en inddragende, oplysende debat. Denne debat er helt centralt i den deliberative opfattelse, da det forbedrer beslutningstagernes informationsgrundlag (hvad enten det er politikere eller borgere), højner refleksionsniveauet og øger ansvarligheden, så ledes at beslutninger træffes på et oplyst grundlag, hvilket er i samfundets interesse (Eriksen, 2003; 337). Jeg deler, i lighed med forfatterne, denne tilgang til demokratiet, men i erkendelse af debattens betydning, mener jeg at fokus bør ligge på netop debatten frem for institutioner og processer. Gennem en deliberativ debat, hvor alle argumenter for og imod en given sag høres og vurderes, vil man kunne nå det fælles bedste (Loftager, 1999; 17).

Den tyske filosof og samfundsteoretiker, Jürgen Habermas, er en af de største fortalere for denne demokratiopfattelse (Loftager, 1999; 16). For Habermas er idealet et samfund, hvor den politiske debat foregår i det offentlige rum blandt oplyste mennesker. Den politiske debat kan føre samfundet og demokratiet frem til de bedste beslutninger, hvis debatten sker under visse forhold, og hvis

deltagerne overholder visse krav til den indbyrdes kommunikation. Den sproglige interaktion – debatten – er særdeles central hos Habermas, som beskriver en *kommunikativ rationalitet*, som dannes i dialogen mellem to (eller flere) personer, hvor det gode argument ”vinder” (Eriksen, 2003; 19). Gennem dialogen rationaliserer de sig frem til det bedste argument for eller imod en given sag og når til enighed derom. Det er altså ikke kun adgangsvilkår, men også selve den sproglige interaktion, som skaber mening mellem mennesker i det offentlige rum. Habermas opstiller en række normative krav til denne sproglige interaktion, som bør overholdes i høj grad, da der ellers vil være tale om et eller flere demokratiske problemer, f.eks. i form af fordrejninger, misrepræsentationer, manipulationer og løgne (Habermas, 2011; 203). Overholdelsen af disse krav vil derimod føre til en deliberativ debat, som vil danne grundlag for retfærdige beslutninger til gavn for fællesskabet.

Det er dette speciales formål at undersøge den kommunalpolitiske debat og dermed kommunalpolitikere, som agerer i denne debat. Kommunalpolitikere er, for de flestes vedkommende, ”fritidspolitikere”, som har arbejde ved siden af pladsen i det lokale byråd. Desuden har de ikke tilknyttet særlige rådgivere, pressesekretærer eller nogen anden formaliseret rådgivning⁹. Min formodning er således, at den politiske kommunikation, som dette speciale beskæftiger sig med, vil foregå på en helt anden måde, end hvis fokus havde været på Christiansborg. Netop derfor er det interessant, at beskæftige sig med sammenhængen mellem politikeres kommunikative evne og demokratisk deltagelse på kommunalt niveau. Når Thyrring m.fl. taler om mere dialog og inddragelse, peger det selvfølgelig på kommunikation og kommunikative evner, men Thyrring omtaler det, som en institutionel proces, en model, som kan lægges ud i kommunen, og så får man dialog. Det anser jeg som problematisk, selvom jeg, i lighed med Habermas, mener, der kan og skal stilles krav til en model for sproglig interaktion (f.eks. forretningsorden), som bl.a. sikrer alle taletid. Dette er dog ikke nok, da det ikke imødekommer de forskelligheder, som kommunalpolitikere kommer med. Der skal også stilles krav til selve deres sproglige interaktion, for at man kan tale om en god debat.

Deliberationen og dens retfærdige beslutninger, hvor alle har mulighed for at komme til orde, og hvor den kommunikative rationalitet er i centrum, vil i mine øjne øge deltagelsen, bl.a. fordi deliberationen vil sikre, at borgerne har muligheden for at være oplyste om grundlaget for beslutninger, og fordi beslutningstagerne når de bedste beslutninger via deltagelsen fra relevante parter. I modsætning til f.eks. deltagelsesdemokratiet er det ikke nødvendigt, at alle deltager hele tiden, men alle har muligheden for det. Den deliberative opfattelse operer således med et publikum, som ikke nødvendigvis deltager aktivt, men som lader sig oplyse i debatten. Samtidig har den deliberative demokratiopfattelse, ligesom deltagelsesdemokratiet, en dannende effekt på borgerne, som via deltagelse vil opnå nye kompetencer. Dette aspekt er særligt centralt ift. det førnævnte problem

⁹ Jeg kan dog ikke udelukke, at nogle politikere konsulterer folk, som ved noget om kommunikation, presse, spin mm., ligesom jeg ved, at der afholdes kurser.

med svækket lokalpolitisk selvtillid. I forlængelse af min indledende undren, bliver de føromtalte krav fra Habermas således uhyre interessante, fordi det tillader mig at opstille en tese om, at man ud fra et Habermas-perspektiv vil kunne opfatte lokalpolitikeres brud på disse krav som ikke bare demokratiske problemer, men også som en årsag (ud af muligvis flere årsager) til lav demokratisk deltagelse i bredeste forstand. Og således vil man, ved undersøgelse af en række debatter for brud på kravene, kunne pege på demokratiske problemer i kommunale debatter. Jf. den føromtalte deltagelsesdemokratiopfattelses ønske om deltagelse og inddragelse vil min påstand være, at institutioner og kanaler, som fordrer disse ønsker, ikke nytter, hvis borgerne oplever en debat og dialog, som indeholder brud på Habermas' krav til god debat – hvad enten debatten foregår mellem politikere og/eller borgere.

Specialets fokus på kommunalpolitik stammer fra min egen mangeårige interesse i emnet, og særligt i Holbæk Kommune. Jeg har fulgt debatter og emner i Holbæk Kommune i flere år, og foruden debatter om institutionslukninger, effektiviseringer og erhvervsliv har særligt én debat fyldt meget over de sidste mange år. I november 2011 fremlagde flere end tyve foreninger en ide om et nyt idrætsanlæg under navnet Holbæk Arena. De tyve sports- og idrætsforeninger ønskede nye faciliteter, da de gamle var nedslidte, og i stedet for at renovere alle de gamle anlæg foreslog de at lægge faciliteterne sammen i et nyt anlæg, som skulle huse og udvikle det lokale foreningsliv, forstærke bredde- og eliteidrætten samt brande Holbæk. Ideen vakte i første omgang begejstring i byrådet, hvor alle var enige om at anerkende det gode initiativ fra foreningerne, og at der skulle arbejdes videre med projektet¹⁰. Siden 2011 har debatten raset i Holbæk Kommune, og der er, i skrivende stund, ikke taget første spadestik til anlægget af Holbæk Arena eller endelig beslutning om hvorvidt arenaen overhovedet skal bygges. Kommunen har brugt millioner på undersøgelser, arkitektkonkurrencer, finansieringsforslag m.m., men projektet kan stadig (efter tre års debat) falde, da dele af byrådet ikke længere jubler over projektet. Debatten om Holbæk Arena er gennem tiden blevet kompleks, og den indeholder flere og flere aspekter, som politikerne skal tage stilling til (bl.a. finansiering, omfang, placering).

1. 1. Problemformulering

Debattens omfang, forløb og bevågenhed gør den interessant at kigge på i forbindelse med dette speciales formål om at undersøge den kommunalpolitiske debat med henblik på at diskutere den deliberative kvalitet og dens teoretiske sammenhæng med demokratiske problemer, som f.eks. lav deltagelse. I forlængelse af min tese om sammenhængen mellem brud på Habermas' krav og demokratiske problemer lyder specialets problemformulering således:

Hvordan og i hvilket omfang bryder kommunalpolitikere med Habermas' gyldighedskrav i debatten om Holbæk Arena, og hvordan kan disse brud komme til udtryk som demokratiske problemer, såsom lav deltagelse?

¹⁰ Pressemeddelelse, Holbæk Kommune: "Idrætsfaciliteter ønskes samlet i en ny sportsarena", holbaek.dk, 28. nov. 2011.

Der ligger i denne problemformulering en implicit forventning om, at jeg vil finde brud på kravene. Dette er i overensstemmelse med den metodiske tilgang til undersøgelsen, som Habermas selv foreslår, hvor man meget præcist og minutiøst leder efter brud. Dette vil blive uddybet i senere afsnit.

1. 2. Afgrænsning

I stil med rapporten ”Op af Sofaen – anbefalinger til lokaldemokratiet” (Thyrring, 2013) ønsker dette speciale at tage temperaturen på det lokale demokrati. Mere specifikt i Holbæk Kommune og i sagen om Holbæk Arena. Dette speciales fokus ligger dog på den deliberative kvalitet i debatten mellem de folkevalgte politikere, som jeg, i lighed med de deliberative principper, anser som værende skabende og udviklende for demokratiet. Det står fast, at en deliberativ debat fungerer som et forum, hvor deltagerne og publikum bliver oplyst, og hvor der kan træffes retfærdige beslutninger. Specialet har både en normativ og en epistemologisk tilgang til demokratiopfattelse i lighed med Jürgen Habermas, hvis normative krav til debatten vil danne ramme om specialets undersøgelse.

Undersøgelsens formål er at identificere og forklare de brud på Habermas’ krav, som kan findes i debatten. Det er ikke formålet at pålægge nogen bestemte politikere eller politiske partier i Holbæk Kommune ansvaret for hverken det ene eller det andet, ligesom det heller ikke ligger i specialets interesse at pege fingre eller udlægge den ene eller anden som værende dårlige debattører eller skadelige for demokratiet. Formålet med identifikationen er at tydeliggøre, hvor politikerne i Holbæk Kommune bryder med kravene, og kunne forklare konsekvenserne heraf, for dermed at bringe ny viden til området for fremtidig forskning og for politikere, involveret i den givne sag.

Slutteligt bør læseren være opmærksom på, at dette speciales forfatter har været involveret i efterårets valgkamp for Radikale Venstres kandidat og byrådsmedlem, Emrah Tuncer. Hovedparten af de udvalgte debatter har dog fundet sted, inden forfatteren deltog i nogen aktivitet, og ingen af debatterne eller af Emrah Tuncers holdninger, metoder og ordvalg i disse har på nogen måder været influeret af forfatteren. Det er tilsigtet at holde specialet fra at politisere eller markere noget politik som godt eller skidt. I forlængelse af Habermas’ krav til analysen forholder specialet sig objektivt til sagen og fokuserer udelukkende på at svare på problemformuleringen. Specialet vil ikke forholde sig til, om Holbæk Arena er en god eller dårlig ide, men kun til de objektive sandheder, hvilke vil danne grundlag for en subjektiv kritisk analyse af debatten. Ligeledes vil specialet forholde sig neutralt til Emrah Tuncer og de andre berørte politikere, som ikke vil få positiv eller negativ særbehandling på baggrund af forfatterens arbejde for Emrah Tuncer og politiske ståsted.

1. 3. Læsevejledning

Denne læsevejledning markerer slutningen på specialets indledende og første kapitel, hvor problemformuleringen er blevet præsenteret ud fra flere

samfundsmæssige og teoretiske anskuelser. Herefter vil specialets andet kapitel åbne op for Jürgen Habermas og flere af hans særdeles betydningsfulde værker. Kapitel 2 fungerer således som det teoretiske kapitel, hvori jeg vil redegøre for Habermas' tanker om deliberation og demokrati ud fra hans værk "Borgerlig Offentlighed" (2009). Den anden del af dette kapitel vil fokusere på Habermas' tanker vedrørende ageren i det deliberative demokrati ud fra værket "Teorien om den Kommunikative Handlen" (2011), hvortil jeg også vil knytte andre af hans andre, mindre, værker og artikler. Denne del vil redegøre for, hvordan den sproglige kommunikation bør være i deliberationen, og det er her, jeg vil komme ind på de krav, som senere vil danne rammen om analysen. Kapitlet vil afslutningsvist præsentere en kritik af Habermas' tanker. Efterfølgende vil kapitel 3 gennemgå min metodiske tilgang til analysemateriale. I dette kapitel vil jeg præsentere, hvorledes jeg vil operationalisere Habermas' begreber og anvende dem i min analyse. Min tilgang til undersøgelsen vil, i store træk, bygge på den tilgang, som Cukier, Ngywenyama, Bauer og Middleton foreslår i deres artikel fra 2008. Kapitel 4 vil redegøre for det politiske landskab i Holbæk Kommune i perioden fra 2011 til valget i 2013 og debatten om Holbæk Arena. Samme kapitel vil, efterfølgende, præsentere og begrunde den udvalgte empiri.

Specialets kapitel 5 vil være analysen, hvori den anvendte empiri vil blive undersøgt ud fra den beskrevne metode. Analysen vil præsentere relevante fund og brud på kravene i debatterne. Påstande, udsagn og særligt karakteristiske ord vil blive testet op mod kravene. Resultaterne af denne analyse vil blive diskuteret i kapitel 6, hvor der vil blive forsøgt peget på generelle tendenser og enkelte, større brud, som har særligt stor betydning. Dette kapitel vil have en kombination af en kvantitativ og en kvalitativ tilgang, hvor der vil blive tegnet et billede af de generelle bruds betydning for debatten og dermed for demokratiet.

Analysens og diskussionens resultater og pointer vil blive brugt i en efterfølgende konklusion, som vil svare på specialets indledende problemformulering. Denne konklusion vil være specialets syvende og sidste kapitel, hvori man vil kunne læse de konkrete svar på, hvad indeværende speciale har bidraget med til videre forskning og praktisk brug for berørte politikere.

Hvert kapitel kan have sine underafsnit, som igen kan have underafsnit. Af hensyn til overskuelighed har jeg valgt at nummerere alle kapitler og underafsnit, hvis overskrifter vil være markeret med fed skrift. En overskrift på et andet underafsnit i kapitel 3 vil kunne se således ud: **3. 2. Overskrift**, hvor første tal altid markerer kapitelnummer, andet nummer er underafsnittets nummer og så fremdeles.

2. Teori

Følgende kapitel vil give en introduktion til Jürgen Habermas, som igennem mere end 50 år har leveret væsentlige bidrag til en lang række videnskaber. Dette speciale har særligt fokus på Habermas' tanker vedrørende kommunikativ handling i demokratiet og de krav, som han opstiller for sådan handlen.

Habermas' forfatterskab har været omfattende, hvorfor jeg ikke i indeværende speciale kan redegøre for alle hans, ellers relevante, tekster, men jeg vil, i dette kapitel, redegøre for de grundlæggende tanker og teorier i flere af hans store værker samt inddrage perspektiver fra andre relevante værker og artikler.

Efter en introduktion, vil jeg behandle første store værk, *Borgerlig Offentlighed*, hvori Habermas udstiller vigtigheden af deliberationen i demokrati, men også hvordan samfundet bevæger sig væk fra dette.

Efterfølgende vil jeg introducere *Teorien om den Kommunikative Handlen*, hvor Habermas bliver mere konkret i forhold til talehandlingers kommunikative betydning. Her introducerer han bl.a. sit rationalitetsbegreb, som har stor betydning for specialets analyse. Efter denne behandling vil jeg afslutningsvist forholde mig kritisk til nogle af hans markante teorier.

2. 1. Introduktion til Jürgen Habermas

Jürgen Habermas (f. 1929) er tysk filosof med rødder i den kritiske teori og Frankfurterskolen. Habermas tilhører den anden generation i denne skole, som er mindre pessimistisk og kritisk end den tidligere Frankfurterskole (bl.a. kendetegnet hos Horkheimer og Adorno (Andersen, 2007; 367)). Med udgangspunkt i marxismen havde Frankfurterskolen som formål at foretage en kritisk vurdering af subtile magtforhold og relationer i samfundet, så mennesket og det frie samfund kunne bemyndiges (Eriksen, 2003; 20). Dette var særligt i Habermas' interesse – kendt som hans ”frigørende interesse”. Gennem demokratisk dannelse og social frigørelse kan de oprindelige borgerlige idealer om oplysning og frihed opfyldes. Ikke som et abstrakt mål, men som de principper, højtudviklede borgerlige samfund har for at realisere borgerne. Denne forestilling går især igen hos Habermas.

2. 2. Borgerlig Offentlighed

Habermas har siden udgivelsen af sit første store værk, *Borgerlig Offentlighed*, i 1962 præget debatten om en deliberativ demokratimodel. Bogen beskriver, med udgangspunkt i 1700-tallets England, hvordan intellektuelle mødtes på kaffebarer for at diskutere samfundet. I denne periode var der opstået en privat sfære, som ikke var underlagt politisk regulering, men hvor borgere kunne mødes og være kritiske over for staten. Denne sfære kaldte Habermas for *den borgerlige offentlighed*. Denne offentlighed var en forsamling af privatpersoner, som var fælles om at diskutere spørgsmål af betydning for statens udøvelse af magt. Den borgerlige offentlighed var således et bindeled mellem stat og borgere, hvor staten formidler sin politik videre til borgere, og hvor borgerne formidler deres interesser, som

inddrages i beslutningsprocesserne. (Loftager, 2004; 15). Det skal her forstås, at den borgerlige offentlighed hverken har en statslig eller privat position i samfundet, men er et offentligt rum, hvor borgerne samles som publikum og præsenterer interesser og behov, som staten bør tage sig af (Habermas, 2009; 25).

Diskussionerne i den borgerlige offentlighed var baseret på argumentets *tvangslose tvang*, og man søgte her en fælles vilje, en konsensusdrevet offentlig mening, som sikrede retsstatens legitimitet (Habermas, 2009; 79). Fra de spæde diskussioner i kaffesalonerne opstod tre vigtige principper for den rationelle debat:

- at alle kan udtale sig med lige ret,
- at alt kan diskuteres, og
- at diskussionen i princippet aldrig ender, da der muligvis kan findes et bedre argument (Habermas, 2009; 89-91).

Med disse principper voksede en politisk offentlighed frem, hvor bl.a. de enevældige konger blev diskuteret. Og med pressens stadigt voksende rolle i samfundet fandt man et alternativ til disse konger i netop den politiske offentlighed. Man udviklede et repræsentativt system, hvor parlamenter blev hjemsted for den politiske offentligheds diskussioner. Man accepterede altså ikke længere den absolutte magts legitimitet (Habermas, 2009; 115-151).

Den borgerlige offentlighed havde fra sin start en tydelig ideologisk funktion, som bestod i at tilvejebringe frihed og lighed, som ikke var underlagt autoriteter, men som fremkom via markedsmekanismer. Den daværende borgerlige offentlighed omfattede dog kun mænd, som ejede ejendom, hvilket var i modstrid med princippet om åbenhed. Dette dilemma tænkte dog opløst gennem en optimistisk tro på, at der ville udvikle sig et samfund af småproducenter, hvormed alle ville blive ejendomsbesiddere (Habermas, 2009; 148-150).

Ovenstående beskrivelse af møderne i kaffesalonerne er Habermas' tidlige forståelse af en god deliberativ praksis, hvor den borgerlige offentlighed fungerede som forum for en fri diskussion af staten blandt private. Dette ændrede sig dog frem mod det 20. århundrede, hvor samfundet undergik en strukturændring, som betød, at den borgerlige offentlighed blev til en medieoffentlighed uden offentligt ræsonnement. Der fandt en såkaldt *refeudalisering* sted, hvor det bureaukratiske system trængte længere ind på private områder, mens flere af statens opgaver overgik til andre organisationer (Habermas, 2009; 218-330). Pludseligt var den politiske debat præget af særinteresser og magtforhold, og således blev offentligheden et sted, hvor magthavere tilstræbte mere magt, i stedet for at være forum for åben debat og meningsdannelse (Andersen; 2007; 369). Dette var, ifølge Habermas, den mest grundlæggende strukturkrise i det moderne samfund, med væsentlige konsekvenser til følge, bl.a. kommercielle interesser i medier (Habermas, 2009; 260) og *integrationspartier* og *levebrødspolitikere*, som går efter magten (Habermas, 2009; 291-293).

2. 2. 1. Opsamling

For Habermas er idealet det deliberative demokrati, hvis centrale pointe er baseret på tanker om, at offentlig debat og kritik forbedrer folks informationsgrundlag. Befolkningen kan på et oplyst grundlag træffe bedre beslutninger, hvilket også smitter af på beslutningstagerne, som vil tage hensyn til samfundsmæssige interesser og værdier (Eriksen, 2003; 337). Princippet om oplysning af borgerne er helt centralt i den deliberative demokratiopfattelse og sætter formidlingen mellem stat og samfund i højsædet, som direkte afgørende for demokratiet. Det er i dette lys, at specialets fokus på debat skal ses, som værende af enorm betydning for demokratiet.

Habermas' store konklusion i værket er, at offentligheden har mistet meget af sin kritiske funktion siden midten af forrige århundrede i kraft af overgangen til en magtbaseret politik (Eriksen, 2003; 25). Og selvom Habermas flere gange har måttet korrigere sine diagnoser og analyser pga. samfundets udvikling, så fastholder han grundtrækkene. Han breder bl.a. offentlighedsbegrebet ud, som nu er et komplekst netværk af forskellige deloffentligheder, der strækker sig over forskellige niveauer og rum. Herved retter Habermas på det skarpe skel mellem privat og offentlig, men holder, som sagt, fast i offentlighedsbegrebet, som dog bliver mere realistisk og optimistisk (Eriksen, 2003; 273-275).

Det helt centrale, i forhold til dette speciale, er Habermas' forståelse af nødvendigheden af en offentlighed, som kan debattere frit og uden tvang om samfundsforhold. Debatten er fundamentet for, at samfundet kan udvikle sig. Habermas mener, at ethvert individ har en rationel tankegang, som danner fornuften. Denne fornuft er essentiel for den politiske proces. Den rationelle fornuft dannes i omgangen med andre individer, som gennem samtale påvirker hinanden. (Eriksen, 2003; 15). Denne rationelle fornuft har stor betydning i *Teorien om den Kommunikative Handlen* (2011), som vil blive behandlet herefter. I *Teorien om den Kommunikative Handlen* går Habermas mere i dybden med de konkrete talehandlingers kommunikative betydning.

2. 3. Teorien om den Kommunikative Handlen

I forlængelse af det foregående afsnit vil jeg her gennemgå nogle af de centrale begreber og tanker fra Habermas' andet store værk, *Teorien om den Kommunikative Handlen*, fra 1981. Begreber, som kommunikativ rationalitet og kommunikativ handlen samt hans tanker vedrørende livsverden og systemverden er centrale i forhold til Habermas' krav til ageren i den deliberative praksis.

2. 3. 1. Kommunikativ rationalitet

Efter oplysningstidens noget mekaniske rationalitetsbegreb og romantikkens følelsesprægede rationalitet satte postmodernismen spørgsmålstegn ved det rationelles tro på objektivt gyldige sandheder, eftersom denne tilgang anskues som falsk. Der findes, ifølge postmodernismen, ikke én objektiv universel sandhed, men derimod skal sandheden fortolkes ud fra et objektivt rationale. I dette perspektiv finder vi Habermas, som kritisk formidler af rationalismens ide

(Eriksen, 2003; 16). Habermas accepterer ikke positivismens eller modernitetens idegrundlag. Habermas repræsenterer i stedet en opfattelse af, at rationalismens og modernitetens ide kan videreføres igennem en fyldestgørende fortolkning i en videnskabsteoretisk og politisk konsensus (Eriksen, 2003; 18). Altså at virkeligheden ikke er, som den umiddelbart ser ud, men bør undersøges og fortolkes i dens kontekst.

Habermas kritiserer fortidens rationalitetsforståelse for at være baseret på en subjekt-objekt-relation (Eriksen, 2003; 18), hvor subjektet modtager information i en verden af objekter. Rationalitet bliver da et mål for, hvordan et individ kan omstille sig i sin kontekst, og hvordan konteksten kan manipuleres for at opnå egne mål.

Habermas baserer derimod sin rationalitet på en subjekt-subjekt-relation. Dette kalder han for den kommunikative rationalitet, og med subjekt-subjekt-relationen refererer han til en verden bestående af kommunikerende og interaktive individer (Eriksen, 2003; 19). Via interaktionen opretholdes samfundet, da man i sociale netværk vil kunne justere på normer, institutioner og konventioner gennem ny viden og indsigt, som kommer frem i interaktionen. Det rationelle vil være det, som der kan føres det stærkeste argument for, hvilket desuden medfører en konstant udvikling, da argumenters holdbarhed og adækvans altid kan udfordres. Dette betegner Habermas som en procedural rationalitetsforståelse, hvilket er et udtryk for, at det ikke er indholdet i argumentet, som udgør rationaliteten, men måden, som argumentet fremføres på (Eriksen, 2003; 19). Den kommunikative handlen finder sted ved sproglige handlinger, hvorigennem individer kan tage stilling til implicite gyldighedskrav og dermed opnå en konsensus på baggrund af interaktionen mellem dem. Der er altså tale om en dialogbaseret rationalitetsdannelse, hvor man f.eks. ved hjælp af retoriske virkemidler kan fremføre det stærkeste argument, som i sidste ende vil føre til konsensus:

"Dette begreb om kommunikativ rationalitet rummer konnotationer, som i sidste ende går tilbage til den centrale erfaring om den argumentative tales tvangsfrie, konsensusskabende kraft, i hvilken forskellige deltagere kan overvinde deres umiddelbare blot subjektive opfattelser og takket være de fælles delte fornuftige motiverede overbevisninger på én og samme gang forvisse sig om enheden af den objektive verden og deres livssammenhænges intersubjektivitet." (Habermas, 2011; 35).

2. 3. 2. Handlingstypologier

Grundlæggende for Habermas' kommunikative handling er Max Webers handlingsteoretiske paradigmer, hvis opfattelse af handling var, at den var et udtryk for en bevidst menneskelig udført adfærd med en dertil knyttet mening. Uanset konteksten mente Weber, at en handling måtte have til hensigt at nå et mål (Eriksen, 2003; 41). Habermas finder Webers handlingsteorier utilstrækkelige, og han opponerer særligt imod det faktum, at Weber så rationalitet som noget, der udsprang af det enkelte individ uden hensyntagen til den kommunikerende omverden (Eriksen, 2003; 46). Som sagt mener Habermas, at rationaliteten dannes

i en sproglig handling, hvor der er tale om at opnå fælles forståelse mellem to (eller flere) individer. Webers formålsrationelle handling var betinget af, at en aktør reducerede objekter og mennesker til at være midler for, at aktøren kunne opnå egne mål. Denne opfattelse af sociale relationer var Habermas uenig i, hvorfor han udviklede sine egne handlingstyper:

Handlingsorientering	Resultatorienteret	Orienteret mod indbyrdes forståelse
Handlingssituation		
Ikke-social	Instrumental handlen	-
Social	Strategisk handlen	Kommunikativ handlen

(Tabel 1: Habermas, 2011; 209).

Forskellene til trods findes der en lighed for alle rationelle handlingstyper: aktøren skal besidde relevant viden om den gældende situation og på overbevisende måde eksplicitere det for konteksten (Eriksen, 2003; 48). De to resultatorienterede handlinger baserer sig på Webers formålsrationelle handlinger, mens den kommunikative handlen baserer sig på Habermas' kommunikative rationalitet, altså det som der kan føres det bedste argument for på den mest overbevisende måde. Omvendt foregår den strategiske handlen ud fra en ensidig handlingsplan, hvis formål er at påvirke andre ud fra egen orientering, eller "egocentriske succeskalkuler" (Habermas, 2011; 203).

Ovenstående skema beskriver skellet mellem at se mennesker som midler til at nå et mål, eller som et mål i sig selv (Habermas, 2011; 208-209). På samme måde anskuer Habermas demokratiet som værende et mål i sig selv og ikke bare et middel, altså en kommunikativ handling (Eriksen, 2003; 339).

2. 3. 3. Livsverden vs. systemverden

Habermas skelner mellem det, som han kalder for systemverden og livsverden. Han fremstiller samfundet som værende konfliktfyldt i forholdet mellem de to verdener (Habermas, 2011; 281-282). Livsverdenen er konstrueret ud fra dens sproglige og kulturelle forankring. Det er i livsverdenen, at man finder fælles forståelsesramme, hvorfor man i denne verden kan finde fælles forståelse og opnå en konsensus (Habermas, 2011; 293). Man interagerer socialt, f.eks. i familier, ved fritidsinteresser og lignende, hvorfor denne verden er karakteriseret ved "bløde" værdier. På den anden side står systemverdenen, som er udpræget resultatorienteret med et stort fokus på penge og magt, hvilket styrer rationaliseringsmekanismerne, modsat livsverdenens forståelsesorientering. Konflikten, som, ifølge Habermas, findes mellem de to verdener, kommer til udtryk som en kolonisering, hvor systemverdenen og dens resultatorientering intervenserer på områder, som ellers hører livsverdenen til. Dette fører, på den ene side, til en effektivisering af den mellem menneskelige interaktion, men samtidig er der på den anden side risiko for, at koloniseringen kan medføre en følelse af fremmedgørelse, når interaktionen bliver mere formel og reduceres i kraft af systemernes rationalitet. En måde at imødekomme dette på kan være gennem en

livsverdensbaseret regulering af ovennævnte kolonisering, hvilket kan ske gennem det, som Habermas betegner som den kommunikative handlen, hvor kommunikationssituationen tømmes for de underliggende magtforhold:

”En kommunikativt opnået indforståelse har et rationelt grundlag; den kan nemlig på ingen måde pålægges, hverken instrumentelt, gennem umiddelbart indgreb i handlingssituationen, eller strategisk, gennem resultatorienteret indflydelse på en modspillers afgørelse.” (Habermas 2011; 211).

2. 3. 4. Habermas’ krav

Habermas opstiller et sæt af krav og principper for ideel kommunikation, som er orienteret mod en gensidig forståelse. I den videre forståelse af ovenstående, hvor debat kan være vejen til at imødekomme koloniseringen, gennem kommunikativ handlen, skal enhver ytring implicit rejse nøjagtigt tre ”gyldighedsfordringer”:

- at det fremstillede udsagn er sandt,
- at talehandlingen med reference til en gældende normativ kontekst er rigtig, og
- at den manifeste talerintention er ment sådan, som den ytres

Desuden skal ytringen være klar og forståelig, hvilket ligger som et krav til enhver talehandling (Habermas, 2011; 142).

Disse tre fordringer, samt kravet om forståelighed, vil senere danne rammen om min analyse, og de vil blive uddybet i afsnittet om operationaliseringen af min metode. De vil dog herefter blive benævnt som *de fire gyldighedskrav*.

- sandhed
- rigtighed
- vederhæftighed
- forståelighed

Kravene er nødvendige for den gensidige forståelse, og de vil være til stede i enhver deliberativ tekst og tale, hvorfor de også kan bruges som grundlæggende konstruktioner i en analyse (Cukier et al., 2008; 179). Ved en analyse, som det også vil fremgå senere, kan man udlede, hvorvidt en tekst er sand, rigtig, vederhæftig og forståelig med direkte reference til empiriske fund i debatten, og dermed påvise brud mod kravene til en deliberativ tekst. Kravene og deres konkrete betydning i analysen vil blive beskrevet i kapitlet ”3. Metode”.

Gyldighedskravene stilles specifikt til ytringen og dennes ophavsmand (taleren). Hvis ikke de overholdes, vil det være et brud mod den kommunikative handlen, og det vil således være et udtryk for en strategisk handlen fra talerens side (Cukier et al., 2008; 178). Foruden at stille krav til debattøren opstiller Habermas også senere krav til den ideelle samtalsituation (Habermas, 1990; 88-89), som er:

- at ingen, der kan yde et relevant bidrag, bliver udelukket,
- at deltagere har lige adgang til at tale,

- at de frit har lov til at sige deres ærlige mening uden bedrag eller selvbedrag, og
- at ingen kilder til tvang er indbygget i situationen.

De sidste krav er også særdeles relevante i denne optegnelse over, hvordan Habermas mener, en debat bør være for at opnå deliberation. De vil dog ikke blive brugt specifikt i specialets analyse, da de angår debattens form. Jf. specialets indledning har jeg afgrænset mig fra netop dette aspekt, omend interessant, men vil i udgangspunktet have den opfattelse, at byrådets forretningsorden sikrer disse krav i et vist omfang.

2. 3. 5. Opsamling

Habermas ser i *Teorien om den Kommunikative Handlen* mere positivt på vores muligheder for at undgå koloniseringen. Gennem en kommunikativ handlen kan vi ræsonnere os frem til beslutninger, som er bedst for samfundet. Habermas ser helst, at vi opnår konsensus, og dette lader sig gøre via den kommunikative rationalitet. Deltagere, som accepterer rationaliteten, og som ikke kommunikerer strategisk, vil kunne nå til enighed (Eriksen, 2003; 19-22). Habermas anerkender dog også, at enigheden ikke altid er mulig. Der kan ske en brist i den kommunikative handlen, hvis borgere har for forskellige interesser i et givet politisk emne, eller hvis der ikke har været tid til at indhente nok information. I en sådan situation må der træffes beslutninger ved et flertal, hvilket dog ikke yder retfærdighed over for borgerne, ifølge Habermas, da beslutningen i så fald ikke kan accepteres af alle (Eriksen, 2003; 252-254).

2. 4. Kritik

Habermas har, på baggrund af sit omfattende forfatterskab, høstet megen ros og anerkendelse i hele verden og i mange videnskaber. Men med de klare holdninger og idealer, som Habermas har introduceret, har der også fulgt en del debat i forskellige kredse, som bl.a. kritiserer Habermas' teorier for ikke at være empirisk beviste¹¹ og for idealistiske. Jeg har valgt at medtage et kortere udsnit af væsentlige kritikpunkter, som vil kunne nuancere og begrunde specialets tilknytning til Habermas og hans idealer om kommunikativ handlen og demokrati.

Der findes en række andre former for demokratiopfattelser og tanker om politik end den deliberative opfattelse, som jeg har anvendt i dette speciale. En fyldestgørende redegørelse for disse og forskellene mellem dem og det deliberative demokrati vil dog blive meget omfangsrig, hvorfor dette ikke er medtaget i dette speciale. Indeværende afsnit vil fokusere på og reflektere over demokratiopfattelser, som lægger sig tæt op ad Habermas, men som alligevel har afgørende forskelle. Af fundamentalt anderledes opfattelser kan f.eks. nævnes Rational Choice, som i afgørende grad ser politik som en kampplads, som er domineret af strategiske handlinger fra individer, der handler ud fra egne overbevisninger og ønsker (Dryzek, 2002; 33). Altså en direkte modsætning til

¹¹ Se f.eks. Richardson, H. m.fl. (2006): "Introduction: applying critical theory to the study of ICT".

Habermas' krav om kommunikativ handlen. Rational Choice-tilhængere vil argumentere for, at det deliberative demokrati bliver til et *snakkedemokrati*, som vil have svært ved at træffe beslutninger (Dryzek, 2002; 38). Desuden kritiserer de Habermas' principper om lige adgang for alle, da det vil kunne lukke f.eks. nynazister ind i debatten på lige vilkår med alle andre.

2. 4. 1. Konsensus og pluralisme

En anden kritik af Habermas og hans teori om kommunikativ handlen går på Habermas' ideal om konsensus. Som bekendt mener Habermas, at idealet er en konsensus, hvor deltagerne, via kommunikativ rationalitet, når frem til en gensidig forståelse eller enighed. Dette er i fleres øjne ikke altid muligt, og anses som idealisme (Kock, 2008; 59). Der vil f.eks. være spørgsmål af moralsk eller værdimæssig karakter, hvor det ikke er muligt at opnå enighed mellem to eller flere parter. Pointen er, at der findes en såkaldt værdipluralisme (Rawls, 1989; 253), som reelt gør det umuligt at opnå enighed. Derfor taler flere om en legitim uenighed (Rawls, 2005; 55), hvor det er tilladt for deltagerne at være uenige, men hvor uenigheder fremlægges, så publikum kan tage stilling til dem, og således opretholdes det oplysende ideal. Rawls, som i øvrigt også er tilhænger af den deliberative demokratiopfattelse, mener, at argumenter og fakta kan tolkes og vurderes forskelligt, og kan fortælles på forskellige måder, hvorfor uenigheden findes (Rawls, 2005; 54). Dog finder man hos Rawls også en illegitim uenighed (Rawls, 2005; 58).

Aspektet af legitim uenighed ses også hos Robert A. Dahl, som anses som en væsentlig person i pluralismen. Pluralisterne er tilhængere af lige muligheder for indflydelse til alle interesser og grupper (Heywood, 1997; 76). Men hvor Habermas ser den borgerlige offentlighed som et forum for opnåelsen af enighed, og dermed legitime beslutninger, forstår pluralisterne det således, at en politisk offentlighed består af konkurrerende interessegrupper, der har fri og lige adgang til indflydelse på beslutningerne. Tanken er, at borgernes interesser derved kanaliseres til de politiske myndigheder (Heywood, 1997; 255-256). Dahl mener, at konflikter er uundgåelige i den politiske proces.

Ifølge Dahl skal man opstille formelle betingelser for demokrati, som f.eks. hyppige valg, valgbarhed, ytringsfrihed, kontrol med processer og tilgængelighed af information. Disse er, i høj grad, opfyldte i de vestlige demokratier, hvorfor Dahl anså dem for at være velfungerende. (Loftager, 1994; 158). Denne holdning nuancerer Dahl dog senere, og opstiller betingelser til det reelle demokrati, som vestlige demokratier nærmer sig mere og mere. Betingelserne er (Dahl, 1989; 108-114):

1. Effektiv deltagelse: fri og lige adgang for borgerne til den politiske debat.

2. Lighed for borgerne i beslutningsprocessen.
3. Eksklusiv og endelig kontrol med den politiske dagsorden.
4. Oplyst forståelse.
5. Inklusion, således at den almindelige valgret er udstrakt til hele demos.

Denne nuancering, som nærmer sig Habermas mere end den traditionelle pluralisme, har tilvejebringelsen af sociale betingelser for demokrati som centralt omdrejningspunkt. Men nuanceringen imødekommer stadig ikke kravet om kommunikativ rationalitet og kravet om enighed. Habermas stiller dermed udvidede betingelser, hvorfor hans idealer ofte anses som uigennemførlige i praksis.

2. 4. 2. Et spørgsmål om potentiale

Rational Choice-tilgangen, som jeg kort berørte indledningsvist, er en ganske udbredt tankegang inden for politik i dag, som umiddelbart også bedre beskriver det virkelige billede af debat, politik og demokrati i dag. Fra denne side bliver de deliberative idealer ofte skudt ned med begrundelsen, at det bliver et snakkedemokrati, som ikke kan træffe beslutninger. Denne tilgang har dog ikke nogen form for deltagelsesideal (eller ideal om meget lille deltagelse) i den reelle debat, og der vil derfor komme en konfrontation mellem de to tilgange. I deliberationen vil det være væsentligt mere centralt at have oplysning med end i Rational Choice, så borgerne er bevidste om de valg, de træffer direkte og indirekte (Dryzek, 2002; 40-41). Ifølge Dryzek kan snakkedemokrati undgås og effektivitet sikres ved at lade debatterne foregå inden for nogle institutionelle strukturer (Dryzek, 2002; 44).

Rawls' kritik af konsensusorienteringen vil formentligt stå som evigt stridspunkt. Habermas selv kalder det for en performativ selvmodsigelse, når kritikerne argumenterer for, at man ikke kan opnå enighed¹². Den simple pointe fra Habermas her er, at hvis man bekender sig til argumentet, anerkender man også, at man kan overtales af det bedre argument. Når Kock og Rawls f.eks. argumenterer mod konsensusidealet, fordi det ikke altid kan lade sig gøre, modsiger de sig selv, ved netop at forsøge at argumentere og overbevise. Spørgsmålet må derfor gå på, hvorvidt deltagerne er interesserede i at opnå konsensus. Desuden peger Habermas jo netop på at uenigheden, i form af værdiforskelligheder, er et brud med den kommunikative rationalitet. Habermas anerkender at uenigheder kan opstå hvis der f.eks. ikke er mulighed for at indhente nok information, men dette er ikke ideelt eller retfærdigt overfor borgerne.

Forskellene mellem pluralisterne og Habermas synes ikke store og går efterhånden mest på, at Habermas stiller større krav til debatten og deltagelsen. Igen lader et argument til at være, at Habermas' teorier og idealer er for idealiserede og for langt fra virkeligheden. Habermas svarer dog til dette, at flere studier netop har

¹² Nielsen, T. (1990): "Moral, samfund og etik", interview med Jürgen Habermas i *Politica*, bind 22, Det civile samfund.

vist potentialet ved deliberationen (Habermas, 2006; 414-415), som i mindre studier og forsøg har vist, hvordan borgere bliver i stand til at ændre holdning, eller begrunde deres holdning bedre, via debat med andre. Habermas anerkender dog også behovet for flere empiriske studier til at understøtte sine teorier.

Flere af de fremførte kritikpunkter her anerkender og accepterer, at en debat ikke nødvendigvis når frem til enighed. Årsagerne hertil er flere, men grundlæggende anerkender de ikke det kommunikative rationalitets potentiale (bl.a. Kock), eller også accepterer de helt og fast den strategiske handlen (pluralismen). I begge tilfælde er der tale om at mene, at mennesker mangler visse evner, som for Habermas er grundlæggende. Sat på spidsen, så anerkender flere af ovenstående ikke det potentiale, der ligger hos deltagerne, hvorfor de heller ikke vil stille de samme ambitiøse krav, som Habermas stiller. Det, mener jeg, er en fejl, og jeg mener, at der bør sættes høje krav til de processer og til de personer, som træffer beslutningerne på vegne af os alle sammen. Det er også denne holdning, som ligger til grund for specialets analyse, som netop stiller skarpt på nogle af de krav, som vi bør kunne stille til vores folkevalgte politikere. Hvis vi blot accepterer muligheden for strategiske handlinger, manipulationer og beslutninger, som træffes hen over hovedet på borgerne, havner vi netop i det forfald, som Habermas beskriver i *Borgerlig Offentlighed*, hvor den strategisk tænkende politiske offentlighed, reklamepolitik og levebrødspolitikere netop er udtryk for forfaldet. Med andre ord, er Habermas høje krav en nødvendighed for at kunne undgå forfaldet.

3. Metodiske overvejelser

Jürgen Habermas' teorier har de sidste 50 år været anvendelige inden for en lang række videnskaber og studier (f.eks. medievidenskab, samfundsvidenskab, pædagogik og kommunikation) (Nørgaard, 1996; 7). Omfanget af Habermas' forfatterskab og hans tværdisciplinære tilgang har medført en del kritik af den konkrete anvendelighed af flere af teorierne, som også mangler empiriske undersøgelser, der kan understøtte teorierne (Cukier et al., 2008; 176). Dette gælder særligt for Habermas' teori om kommunikativ handlen og hans normative standarder for kommunikation, som dette speciale beskæftiger sig med.

Et helt centralt begreb hos Habermas er *den offentlige sfære*, som er vigtig i vedligeholdelsen og udviklingen af demokratiet. Inden for denne sfære finder vi partier, politikere, lobbyister, massemedier, som, ifølge Habermas, besidder en enorm magt i deres selektion og formidling af f.eks. nyheder (Habermas, 2009; 274). Derfor er det så vigtigt, at man forholder sig kritisk til institutionerne i denne sfære, da de ellers vil få vide muligheder for at obstruere den deliberative proces. Grundlaget for denne kritiske stillingtagen kan findes i Teorien om den Kommunikative Handlen, som giver en teoretisk ramme for en kritisk analyse af debatter i den offentlige sfære (Cukier et al., 2008; 177).

Flere har forsøgt sig udi at operationalisere denne teoretiske ramme ved at opbygge en metodisk tilgang til det analytiske arbejde med Habermas' gyldighedskrav¹³. Målet med dette speciale er at finde brud på Habermas' krav, og til dette analytiske arbejde har jeg taget udgangspunkt i Cukier, Ngwenyama, Bauer & Middletons metode fra 2008, hvori forfatterne foreslår en metodisk tilgang til analyse af mediediskurser. Dette kapitel vil først redegøre for udgangspunktet i Cukier et al., hvorefter gyldighedskravene vil blive forklaret dybere med henblik på at kunne forklare, hvordan jeg senere vil arbejde med dem analytisk. Slutteligt vil jeg præsentere min analytiske fremgangsmåde, som vil lede mig igennem analysen i kapitel 5.

3. 1. En metodisk tilgang

Metoden fra Cukier et al. foreslår en metode, som kan bruges som fremgangsmåde i arbejdet med Habermas' teori om kommunikativ handlen. Formålet er at vise, hvordan Habermas' krav kan bruges som ramme til analyse af mediediskurser, som kan vise, hvorledes medierne i en given sag forbrøder sig mod kravene og dermed bryder mod centrale principper i Habermas' kommunikative handlen. I artiklen opstilles der en række helt konkrete punkter og spørgsmål, som man, som analytiker, bør gå igennem i en sådan analyse. Forfatterne bag opstiller således en praktisk model til arbejdet med empiriske undersøgelser ud fra Habermas' krav og idealer om kommunikativ handlen i en deliberativ sammenhæng, hvilket også har dette speciales interesse. Hvor forfatterne dog beskæftiger sig med mediediskurser og analyserer artikler (tekster),

¹³ Se f.eks. Ngwenyama & Lee, 1997, og Forester, 1983, som også har forsøgt sig i analyser baseret på Habermas' krav.

har dette speciale fokus på politikeres debat og har derfor en anden type empiri (sproglig interaktion). Forskellen på empiri og forskellene mellem forfatterne og min case betyder, at jeg har måttet tilpasse min analytiske fremgangsmåde.

Først og fremmest fordi deres metode bruges til at analysere artikler, hvor min empiri vil være sproglige interaktioner mellem politikerne. Der ligger åbenlyse forskelle i disse typer empiri, såsom at deres empiri ikke har noget aspekt af ”svar”, hvor deltagerne i min empiri har mulighed for at svare på spørgsmål direkte. Dette har selvsagt stor betydning for, hvordan processen i debatten udvikler sig. Det betyder også, at jeg har mulighed for at se, hvordan deltagerne orientering udvikler sig, såfremt den gør det. En anden, ganske afgørende, forskel er, at forfatterne, i deres analyse af mediediskurser, naturligvis ser den samlede mængde artikler som empiri fra én afsender, medierne, som præger og i en vis grad afgør forløbet i en enkelt sag. Hvor forfatterne ser på mediernes rolle som formidler og mediernes betydning, har jeg trådt ind bag ved denne rolle, så at sige, for at kigge på politikernes brud. Det betyder, at jeg, i analysen, må forholde mig til flere afsendere, da debatten, overordnet, har to parter over for hinanden: en for og en, som er knap så meget for. Jf. ovenstående om udvikling er det bl.a. mit mål at kunne belyse, hvordan de to grupper udvikler sig igennem perioden.

I modsætning til forfatterne tillægger jeg medierne mindre betydning i min analyse. Medierne spiller utvivlsomt også en stor rolle i samfundet og i udviklingen af det. Medierne tillægges også enorm vægt i forhold til den deliberative tankegang og Habermas’ karakterisering af udviklingen. Men ud fra speciallets problemformulering har det dog været afgørende for mig at afholde mig fra en analyse af mediernes rolle og betydning. I stedet vil jeg analysere debatten og de brud, som deltagerne begår, fordi jeg tillægger dem en væsentlig betydning også. Deltagerne i de valgte debatter er de folkevalgte politikere, som repræsenterer vælgerne i Holbæk Kommune. De er beslutningstagere og magthavere, som, i idealet, bør leve op til de beskrevne krav, netop uagtet medier eller andres betydning. Jeg vil senere redegøre for valget af debatterne og sagen om Holbæk Arena.

Når jeg alligevel lader mig inspirere af denne metode, skyldes det deres meget håndgribelige metode til at udspørge teksten på. På baggrund af Habermas’ krav og universalpragmatikken opstiller de en universel tilgang til analysearbejdet, som er anvendelig på både tekst og tale, for netop at kunne afsløre brud på kravene, både i den enkelte tekst og i en større helhed. Deres operationalisering præsenterer en fremgangsmåde til analysen, som i store træk også kan anvendes til en analyse af min empiri, da den netop kan afsløre, hvor i debatten der kan forekomme brud på kravene. Dog med tilpasninger i forhold til konteksten. Min fremgangsmåde vil blive præsenteret nedenfor.

Metoden, foreslået af forfatterne, kombinerer den kritiske hermeneutiske analyse og en indholdsanalyseteknik (Cukier et al., 2008; 181). Kombinationen af de kvalitative og kvantitative analyser er ifølge forfatterne i overensstemmelse med

Habermas' kritiske teorier (Cukier et al., 2008; 181). Habermas' kritiske hermeneutik har sit udgangspunkt i den kritiske teori, kendt fra Frankfurterskolen, hvor særligt Horkheimer og Adorno var blandt de mest toneangivende (Ramsay, 2007; 169), men har også visse lighedspunkter med Gadamar's filosofiske hermeneutik. Habermas mener, at sproget karakteriserer det at være menneske. Det er dialogen og samtalen, som skaber vores forståelse af verden og hinanden (Højbjerg, 2009; 333). Til forskel fra Gadamar mener Habermas dog godt, at man kan komme bag ved horisontsammensmeltningen og på den måde afsløre magtrelationer og ideologier, som virker undertrykkende. Habermas bevarer dermed det frigørende og forandringsskabende potentiale fra den tidlige kritiske teori (Højbjerg, 2009; 334). Den kritiske hermeneutik gør aktivt brug af forforståelser og sætter spørgsmålstejn ved dem. Forståelsesformer, der legitimerer den bestående ideologiske magt, må kritiseres (Højbjerg, 2009; 235). Til forskel fra den filosofiske hermeneutik, hvor forståelser er noget, man bringer med sig, og ikke kan sætte sig ud over (Højbjerg, 2009; 323), skal man med den kritiske hermeneutik altså netop sætte sig ud over disse og forholde sig kritisk.

3. 2. Gyldighedskravene

Som beskrevet i kapitel 2 viser Habermas, i Teorien om den Kommunikative Handlen, at de fire gyldighedskrav er nødvendige i enhver kommunikation orienteret mod forståelse, og som beskrevet ovenfor danner disse også rammen om en kritisk analyse. Rammen er meget generel, men giver alligevel en række konstruktioner (kravene), som kan bruges i analysen af empiri. Ifølge Cukier et al. kan denne ramme bruges til at analysere en lang række forskellige tekster (Cukier et al., 2008; 179). Med denne analyse er det muligt for mig at undersøge, hvorvidt debatten kan anses som *forståelig*, *sand*, *oprigtig* og *rigtig* med direkte referencer til empiriske observationer i debatten. Dette gør det muligt at pege direkte på kommunikative forvriddninger. Jeg vil her, kort, redegøre nærmere for hvert af de fire krav, og hvordan jeg fortolker dem. Denne forståelse af dem vil være udgangspunktet for den måde, jeg leder efter brud på dem.

Kravet om *forståelighed* er bundet op på sprogets klarhed, og hvorvidt det er korrekt. Det siger sig selv, at enhver tekst eller tale skal være hørbar/læselig for at kunne forstås, men den skal også indeholde et sprog, som modtageren er i stand til at forstå. Derfor er det ikke alene vigtigt, at der selvfølgelig tales korrekt, men også at man taler i "øjnehøjde" med de andre deltagere og publikum, og ikke f.eks. bruger for mange tekniske termer og jargon. Brud på dette krav kan altså både ske ved forskellige talefejl og ved overvældende brug af svært sprog. For at finde brud skal man undersøge, om talen er forståelig, om mængden af information er for stor, og om sproget er passende for både deltager og publikum. Dette beror på en vurdering ift. konteksten.

Sandhedskravet går, selvsagt, på det fremsatte indhold af det sagte. Det sagte i debatten skal naturligvis være sandt, da det ellers vil være at betragte som manipulation. Derfor må man forholde sig kritisk til argumenterne og påstandene i debatten og teste, hvorvidt de er sande og sammenhængende i deres

begrundelser. Taleren må, så vidt muligt, føre beviser for sine påstande i talehandlingen eller henvise til en begrundelse, som kan retfærdiggøre påstandene. Ofte vil man også opleve, at talerens påstande og argumentation ikke begrundes eksplicit, og hvor den implicitte begrundelse anses som værende almengyldigt og kendt fakta. En slags ”sådan er det bare”, hvor man konstaterer, at virkeligheden er på en bestemt måde, og deraf begrundes sine holdninger. Denne type påstande skal naturligvis også testes. Dette kræver dog, at man læser dem i en bredere kontekst og udfordrer ideen om denne verden, hvor ”sådan er det bare”, for at udlede deres overholdelse af sandhedskravet i den objektive verden (Cukier et al., 2008; 180).

Kravet om *vederbæftighed* vedrører sammenhængen mellem talerens intention og det sagte. Cukier et al. (2008) kigger i deres analyse på det konnotative sprogbrug, såsom overdrivelser, metaforer og ladede ord, for derved at afdække, hvorvidt disse kan bruges til at influere modtageren på et følelsesmæssigt plan. Brugen af det konnotative sprog kan implicit påvirke forståelsen (Van Dijk, 1991; 116), og det kan dermed bruges til at fremme en skjult agenda, som taleren måtte have (bevidst eller ubevidst). Kravet går desuden på sammenhængen mellem det sagte og det gjorte, altså hvorvidt taleren lever op til det sagte og agerer ud fra den argumentation, som taleren leverer.

Rigtighedskravet handler om, hvorvidt det sagte er i overensstemmelse med normer i den sociale kontekst, som det er en del af. Som tidligere beskrevet skal alle relevante parter have muligheden for at komme til orde i den ideelle talesituation (Habermas, 1999; 88-89). I denne sammenhæng er det vigtigt, at alle argumenter og synspunkter har lige mulighed for at komme frem. For at lave en undersøgelse af rigtighed vil man således lede efter brugen af eksperter og andre referencer, samt udeladelsen af disse, for at afsløre hvilke eksterne autoriteter, der anses som gyldige, og hvilke der ikke gør. Samtidig må man forholde sig til de værdier og normer, som udtrykkes i debatten, både via referencer og påstande, og vurdere, hvorvidt disse værdier og normer er dominerende ift. andre, og om de overhovedet er relevante og gældende i debatten. Man søger således efter, hvem og hvad der tales om i debatten, og vurderer balancen og retfærdigheden i dette.

Gyldighedskrav	Kriterium for ideel kommunikation	Potentiel fordrejning	Test	Elementer for analyse
Forståelighed	Det sagte er hørbart/læseligt og forståeligt	Forvirring	Er teksten forståelig? Er teksten komplet? Er der for mange detaljer?	Talefejl, teknisk sprog og jargon.
Sandhed	Det sagte er faktisk og sandt	Misrepræsentation	Er der beviser og begrundelser for det sagte?	Argumentation og konstaterende påstande.
Vederhæftighed	Taleren er ærlig og oprigtig i, hvad han siger	Falsk forsikring	Er det sagte i sammenhæng med måden, det siges på, og det, der gøres?	Konnotativt sprog. Konkrete handlinger.
Rigtighed	Det sagte er i overensstemmelse med gældende normer og værdier	Illegitimitet	Er ”konkurrerende” logikker ligeligt repræsenteret? Hører værdien hjemme i den pågældende debat?	Brugen af eksperter, autoriteter. Udtrykte værdier, moral.

(Tabel 2: Kategorier og principper for analyse: Cukier et al., 2008; 180)

3. 3. Analytisk fremgangsmåde

Følgende fremgangsmåde har sit udgangspunkt i metoden, foreslået af Cukier et al. Denne fremgangsmåde kombinerer på én gang den kvantitative tilgang og den kvalitative, som kan hjælpe mig med at lave deciderede optællinger af specifikke vendinger, fordele og ulemper, som, objektivt, vil kunne vise indholdet af debatterne. Indholdet af optællingen vil så blive fortolket i en kvalitativ proces, hvis formål er at finde forståelsen af de empiriske fund. Her er det selvfølgelig afgørende, at jeg forholder mig kritisk til materialet og optræder reflekterende over min egen subjektivitet (Cukier et al., 2008; 182). Fremgangsmåden vil, i det store og hele, følge de fire trin, som er foreslået af Cukier et al. (2008; 182-183), og har til formål at kunne identificere mulige brud og teste dem:

1. Definerings af de analyserede data: man må identificere alle relevante dokumenter og tekster, som har relevans for sagen, og som kan forklare og redegøre for konteksten. Denne dokumentation bør, i vid udstrækning, bero på mange kilder, så beviserne styrkes.
2. Indholdsanalyse: i denne del læser jeg debatterne igennem, enkeltvis, for at kunne identificere empiriske observationer, som, jf. ovenstående, knytter sig til gyldighedskravene. Disse vil blive kategoriseret med henblik på senere at teste observationerne for brud på kravene. Her vil også være en optælling af specifikke termer og tale- og sprogfejl. Grundet mit udgangspunkt i debatten om Holbæk Arena vil jeg have fokus på talehandlinger, som taler for, at projektet sættes i gang, og talehandlinger,

som taler imod, at projektet sættes i gang. Jeg har brugt følgende som ledetråde i debatterne:

- Argumenter og påstande, som taler for og imod igangsættelse.
 - Termer, metaforer, som bruges om arena-projektet.
 - Referencer til eksterne personer, organisationer og eksperter. Også referencer til andre dagsordener og projekter.
 - Sproglige fejl og teknisk, specialiseret sprog. Særlig jargon, som er formel.
3. Test af empiriske observationer: de observationer, som jeg har gjort mig ud fra ovenstående ledetråde, vil lade mig finde indikationer på brud med kravene. Indikationerne vil blive testet i hver enkelt debat for brud mod kravene. Denne test baserer sig på den enkelte debat og dens konkrete kontekst. Jeg vil, som sagt, anlægge et overordnet ”for”- og ”imod”-perspektiv på hver debat (igen understreget for og imod igangsættelse), bl.a. af hensyn til en efterfølgende diskussion af udviklingen i debatten. Observationerne, lavet ud fra ovenstående ledetråde, knytter sig ikke specifikt til ét krav, men kan testes ift. flere krav. Påstande kan f.eks. testes for både sandhed og rigtighed. Jeg vil nedenfor konkretisere, hvordan jeg undersøger hvert enkelt krav.
4. Fortolkning af fund: jeg ønsker her at lave en samlet fortolkning på fundene set over hele debattens forløb. Ved at se på det samlede forløb og de identificerede brud, kan det åbne op for nye brud. Det vil også åbne for nye og bredere fortolkninger af de brud, som findes i de enkelte taler. Hertil vil jeg bl.a. knytte kvantitative optællinger, som kan bruges til illustrering af debattens forløb ud fra kravene. Her vil det også blive muligt at belyse og gå i dybden med udviklingen og diskutere ”for”- og ”imod”-perspektiverne over for hinanden. Dette vil også inddrage en bredere kontekst, ligesom debattens orientering mod gensidig forståelse vil blive diskuteret. På tværs af mine fund vil jeg her lave en subjektiv fortolkning af de dybere strukturer, som analysen repræsenterer og vurdere debattens deliberative kvaliteter på baggrund af mine redegørelser i foregående kapitel.

3. 3. 1. Analysens design

Fremgangsmådens første trin vil være repræsenteret i det efterfølgende kapitel (4. Case og Empiri), hvor jeg redegør for den politiske situation i Holbæk og sagen om Holbæk Arena. Dette vil danne den overordnede kontekst for analysen.

Fremgangsmådens trin 2 er udtryk for en metodisk læsning af debatterne og vil ikke fremgå som et kapitel i specialet. Resultaterne fra dette trin vil dog danne grundlaget for trin 3, som er repræsenteret ved specialets kapitel 5, Analyser. I dette kapitel vil jeg analysere hver enkelt debat og altså teste de observationer, jeg har gjort, for at identificere brud på gyldighedskravene. Debatterne vil blive analyseret enkeltvist, men i forlængelse af hinanden, hvorfor der kan forekomme gentagelser ved forklaring af brud, som forekommer flere gange. Der vil dog ikke blive redegjort i dybden, hver gang en bestemt type brud forekommer. Hver

analyse vil afslutningsvist præsentere en tabel med de identificerede brud. Kapitel 5 vil indlede med en gennemgang af, hvordan jeg bruger de empiriske observationer i hvert enkelt krav, og hvordan jeg vil teste dem.

Specialets kapitel 6 (Diskussion) vil repræsentere fremgangsmådens trin 4, hvor jeg vil diskutere og fortolke brudene igennem hele debatten, som er analyseret. Heri vil jeg kunne belyse bruddenes betydninger og konsekvenser for debattens udvikling og retning. Jeg vil her inkludere optællinger og en overordnet tabel, som vil kunne vise udviklingen i bruddene, samt debattens overordnede udvikling med et særligt fokus på for og imod igangsættelsen af Holbæk Arena. Det vil også være i dette kapitel at jeg diskuterer debattens deliberative kvaliteter. Disse diskussioner vil lede mig til specialets afsluttende kapitel (7. Konklusion), hvori jeg vil svare på den indledende problemformulering.

Min metodiske tilgang skal ses i sammenhæng med specialets problemformulering, som gør det klart, at specialet analyserer debatter i Holbæk vedrørende Holbæk Arena. Den metodiske tilgang betyder, at det er muligt for mig at undersøge empiriske observationer i de valgte debatter både i den konkrete debat og i sammenhæng med de andre debatter og en større kontekst. Ved en konstant udfordring af det sagte vil det være muligt at påvise brud på gyldighedskravene og, i kontekst, fortolke disse brud. Metoden har stor vægt på både den enkelte debat og den samlede debat, men valget af casen betyder også, at jeg begrænser mig fra at kunne sige noget generelt om debatter i Holbæk Kommune. Analysen vedrører kun sagen om Holbæk Arena og kun debatter i Holbæk Byråd i perioden op til valget i 2011, hvorfor resultaterne ikke skal ses som et større empirisk arbejde med kommunalpolitiske debatter generelt. Resultaterne kan dog ses som en indikator på fejl i debatten om Holbæk Arena, men mit håb er, at metoden vil kunne vise sig anvendelig på andre debatter af lignende karakter, såfremt videre forskning og studier måtte finde det relevant at fortsætte arbejdet påbegyndt i indeværende speciale.

3. 4. Min rolle

Som analytiker læser jeg debatterne med henblik på at identificere brud på gyldighedskravene. Jeg går dog ud fra, at talerne, i udgangspunktet, er orienteret mod gensidig forståelse, men tester altså de steder, hvor jeg kan identificere eventuelle brud. I de tilfælde, hvor jeg kan argumentere for et reelt brud på kravene, ud fra mine empiriske observationer, er det min opgave at fortolke disse brud og altså vurdere på orienteringen i forhold til konteksten. Ifølge Habermas vil enhver debat, tekst og tale kunne testes og klassificeres på dens orientering, f.eks. hvorvidt den er orienteret mod gensidig forståelse eller orienteret mod at opnå succes for afsenderen. Habermas er interesseret i følgerne af den offentlige debat, og mindre i teksten på mikro-niveau. Derfor bør man, som undersøger, have fokus på helheden af det sagte, som dog først forstås gennem analyse (Cukier et al., 2008; 179).

Debatten vil blive fortolket i sin helhed, men jeg anser det også som værende relevant at fortolke på udviklingen i debatten, f.eks. hvordan debattørerne nærmer sig idealerne eller modsat. I sådan henseende vil jeg fortolke dele af debatten set i forhold til helheden. Dette åbner netop op for f.eks. at se, om debattørerne bekender sig til den kommunikative rationalitet, og altså lader sig overbevise af det gode argument.

Grundet specialets indledende undren over debattens sammenhæng med deltagelse i bred forstand, vil jeg have udgangspunkt i borgerens horisont. Det vil sige, at jeg kun, på samme måde som en aktivt deltagende borger, har en forståelse for de udsagn og argumenter, som kommer frem direkte i debatten eller som er alment kendt, og altså ikke de sager, som blev diskuteret på forrige møde eksempelvis. Ved at have denne tilgang kan jeg afsløre indspist sprog og jargon, som er acceptabel blandt byrådsmedlemmerne, men som muligvis ikke er forståelig for borgeren. Dette knytter sig tæt til kravet om forståelighed.

3. 5. Opsamling

Habermas' krav kan, ud fra ovenstående redegørelse, bruges til en analyse af debatterne om Holbæk Arena, hvor ønsket er at vise, hvor debatten bryder med kravene. Gennem optællinger, som er funderet i hvert enkelt krav, kan jeg identificere steder i debatten, som muligvis bryder med kravene. Disse empiriske observationer bliver testet og vurderet i forhold til debattens helhed og en bredere kontekst, hvilket tillader mig at pege på bruddene, som efterfølgende vil blive diskuteret. Inden specialet går videre til analysen, ønsker jeg at præsentere læseren for Holbæk Kommune og sagen om Holbæk Arena. Dette vil give læseren en kontekst at forholde sig til, som er vigtig for forståelsen af hver enkelt debat. Det kommende kapitel vil desuden redegøre for udvalget af debatterne og præsentere dem.

4. Case og Empiri

I dette afsnit vil jeg præsentere læseren for Holbæk Kommune og sagen om Holbæk Arena. Præsentationen vil starte med en kort redegørelse for det politiske landskab i Holbæk Kommune i perioden fra 2009 til 2013, inden jeg vil kortlægge de centrale begivenheder i sagen om Arenaen fra dens begyndelse i 2011.

Præsentationen vil ske, så læseren er orienteret i så vidt muligt omfang om alle sagens omstændigheder og akter. Ifølge Cukier et al. (Cukier, 2008; 182) er det vigtigt, at kendskabet til sagen er størst muligt, når analysen skal laves og vurderes, hvorfor denne præsentation giver læseren muligheden for at lære baggrunden at kende.

I lighed med de krav, som jeg senere skal stille til debatten, vil denne fremstilling af både det politiske landskab og sagen om arenaen bygge på et krav om en objektiv rationalitet bygget på de observationer jeg kan fortage mig. Med reference til Habermas' objektive verden (Habermas, 2011; 143), vil jeg fremstille de sagsforhold, som er sande i alles øjne. Det vil altså sige, at alle sagsforhold er verificerbare og uden holdninger, som på nogen måder kan bestrides. Det politiske landskab bygger mestendels på stemme- og mandattal, som er oplyst via KMD. Til fremstillingen af sagen om arenaen har jeg gjort brug af de godkendte referater fra relevante byrådsmøder, hvor sagen er debatteret. Referaterne bruges til at dokumentere nedslagspunkter i sagen. For at udvide forståelsesrammen har jeg i nogle tilfælde inkluderet artikler fra den lokale avis, Nordvestnyt, og fra Holbæk Kommune. Disse artikler vil udelukkende blive brugt for at kunne dokumentere forhold, som ikke er opgivet i referaterne, og som har relevans for sagens udvikling. Som eksempel kan det siges, at der ikke findes referat fra det første møde i sagen (temamøde d. 5. november 2011). Artiklerne vil hovedsageligt blive brugt til at fremstille faktuelle sagsforhold og begivenheder, men også til at fremstille konkrete bevæggrunde, f.eks. hvorfor nogen mener, der er behov for en arena, og hvorfor nogen ikke gør. Jeg vil, i denne fremstilling, ikke tolke på bevæggrunde, ligesom jeg heller ikke medtager andres fortolkninger.

4. 1. Om Holbæk Kommunes byråd

Holbæk Kommune er en dansk kommune beliggende i Nordvestsjælland. Kommunen opstod ved sammenlægningen af fem tidligere kommuner (Holbæk, Tølløse, Jernløse, Svinninge og Tornved) ved kommunalreformen fra 2007. Kommunens samlede indbyggertal er på godt 70.000, hvoraf 27.000 bor i Holbæk by.

Byrådet har 31 medlemmer, som ved valget i 2009 fordelte sig på følgende måder (Wolstrup, 2011; 216):

Socialdemokratiet – 11 mandater

Radikale Venstre – 1 mandat

Det Konservative Folkeparti – 2 mandater

Socialistisk Folkeparti – 4 mandater

Dansk Folkeparti – 3 mandater

Venstre – 10 mandater

Denne sammensætning betød, at Venstres Søren Kjærsgaard blev borgmester ved en konstituering bestående af alle partier med undtagelse af Socialdemokratiet. Søren Kjærsgaard overtog borgmesterposten fra den radikale Jørn Sørensen, som var borgmester i den tidligere Holbæk Kommune i 16 år. Undervejs i perioden har flere skiftet parti, hvilket dog ikke har rykket ved flertallet bag den brede konstituering. En enkelt er gået fra Dansk Folkeparti til Socialdemokratiet, én har forladt SF for at blive løsgænger, mens én forlod Konservative til fordel for Liberal Alliance.

Byrådet afholder ordinære møder hver måned, og disse er i udgangspunktet offentlige, hvor borgere kan stille spørgsmål til byrådet¹⁴. Under byrådet findes ti tema- og projektudvalg, som skal sikre, at byrådets politik realiseres¹⁵.

Ved valget i 2009 stemte 66,7 % af holbækkerne¹⁶ (svarende til 35.301), mens 71,41 % stemte i 2013 (38.209)¹⁷, hvor Venstre holdt fast i borgmesterposten med en konstitueringsaftale, som omfattede alle partier undtagen Socialdemokratiet og Enhedslisten. Socialdemokratiet indgik dog en samarbejdsaftale efterfølgende¹⁸.

Partiernes mandattal fordelte sig således efter valget i november 2013¹⁹:

Socialdemokratiet – 10 mandater

Radikale Venstre – 2 mandater

Det Konservative Folkeparti – 1 mandat

Dansk Folkeparti – 4 mandater

Venstre – 12 mandater

Enhedslisten – 2 mandater

4. 2. Arenaen

Idrætsfaciliteterne i Holbæk by har længe været nedslidte, hvilket svækker mulighederne og incitamentet for dyrkelsen af idræt på alle niveauer. Det faktum fik flere idrætsforeninger til at stå sammen om et ønske til kommunen om at samle alle faciliteter under ét, nyt projekt, hvor idrætten i Holbæk by kunne udvikles. Blandt initiativtagerne var fodboldklubben og håndboldklubben, hvis faciliteter i dag ligger i stadionkomplekset ved Holbæk Have. Yderligere er svømmeklubben og badmintonklubben involveret i projektet, og deres faciliteter ligger andetsteds i byen. Ønsket fra de samlede foreninger tog udgangspunkt i, at den samlede omkostning ved en renovering af alle faciliteter i stedet kunne bruges på opførelsen af nye, mere tidssvarende²⁰.

¹⁴ Jf. Forretningsordenens §1.

¹⁵ Jf. Styrelsesvedtægtens §10.

¹⁶ KMD Valg, 2009, Holbæk.

¹⁷ KMD Valg, 2013, Holbæk.

¹⁸ Jørgensen, S.: ”Bred Konstituering i Holbæk”, Dr.dk, 29. nov. 2013.

¹⁹ KMD Valg, 2013, Holbæk.

²⁰ Pressemeddelelse, Holbæk Kommune: ”Idrætsfaciliteter ønskes samlet i en ny sportsarena”, holbaek.dk, 28. nov. 2013.

Flere end tyve foreninger præsenterede ideen på et temamøde for Holbæk Byråd d. 5. november 2011. Ideen blev positivt modtaget fra et samlet byråd, som bad initiativgruppen arbejde videre med ideen og blive mere konkrete²¹.

På et nyt temamøde, d. 25. januar 2012, blev byrådet præsenteret for en mere detaljeret visionsprojekt²², som kunne samle foreningerne, danne ramme om kulturelle oplevelser samt bidrage til byudviklingen og fungere som fyrtårn. Planen beskrev bl.a. nyt fodboldstadion, ny multihal, atletikbane samt sportsbaner i Fase 1. På temamødet blev det besluttet, at byrådet ville bevilge et beløb til det videre arbejde med projektet omkring en yderligere konkretisering af projektets omfang, omkostninger m.m.²³. Midlerne blev afsat på et byrådsmøde d. 13. marts 2012²⁴. På et byrådsmøde d. 12. september vedtog byrådet en videre plan for projektet, herunder bl.a. en visionsrapport og arkitektkonkurrence²⁵. Her blev det også gjort klart, at private investorer måtte være nødvendige for en realisering af projektet, da kommunens økonomi ikke alene kunne støtte projektet, hvis første fase angiveligt ville koste mere end 200 millioner kroner. Foruden private investorer kunne et salg af de nuværende faciliteter bidrage til finansieringen. Det blev understreget fra flere sider i byrådssalen, at projektet skal være fuldt finansieret og ikke prioriteres over andre ”hængepartier” i kommunens anlægsudgifter²⁶.

Efter en budgetforhandling i oktober 2012 besluttede byrådet at give 50 millioner kroner til projektet over tre år²⁷. Denne beslutning blev debatteret meget på et tre timer langt møde, som endte med at Socialdemokratiet stemte imod, og Dansk Folkeparti udtrykte bekymringer, selvom det dog stemte for.

Frem mod juni 2013 blev en arkitektkonkurrence udskrevet og siden vundet af COBE²⁸, mens debatten i den lokale avis tog til. På et byrådsmøde d. 12. juni 2013 blev det, af et snævert flertal, besluttet at arbejde videre med vinderprojektet og undersøge mulighederne for et Offentligt-Privat Partnerskab (OPP)²⁹. Vedtagelsen skete med 15 for og 14 imod. Imod var bl.a. Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti.

Denne vedtagelse blev genstand for en del debat under valgkampen op til kommunalvalget i november 2013, mens den videre proces blev sendt videre til det nye byråd, som skulle tage stilling til processen efter et valg. I oktober 2013 modtog kommunen 30 millioner kroner fra Økonomi- og Indenrigsministeriet til

²¹ Pressemeddelelse, Holbæk Kommune: ”Idrætsfaciliteter ønskes samlet i en ny sportsarena”, holbaek.dk, 28. nov. 2013.

²² Arena Holbæk, Præsentation, holbaek.dk, 25. jan. 2012

²³ Christensen, M.: ”Hjælp til arena”, Nordvestnyt, 26. jan. 2012

²⁴ Pressemeddelelse, Holbæk Kommune: ”Første skridt mod Holbæk Arena”, holbaek.dk, 14. marts 2012

²⁵ Fasmer, T.: ”Arena-ide bliver konkret”, Nordvestnyt, d. 13. sep. 2012

²⁶ Fasmer, T.: ”Salg skal sikre økonomi”, Nordvestnyt, 13. sep. 2012

²⁷ Nielsen, C.: ”Holbæk Arena får 50 millioner over fire år”, Nordvestnyt, 11. okt. 2012

²⁸ Pressemeddelelse, Holbæk Kommune: ”COBE vinder konkurrence”, holbaek.dk, 18. jun. 2012

²⁹ Referat, Byrådsmøde, holbaek.dk, 12.06.2013

det videre arbejde med OPP³⁰. Samtidig sagde borgmesteren, at flere private partnere var interesserede. Under valgkampen stillede Konservative sig, ligesom Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti, også forbeholdne over for arena-projektet³¹. (Det skal siges, at de konservative kandidater ikke har været involveret i processen. Konservatives medlem af byrådet indtil valget – som ellers har været for – genopstillede ikke).

Efter valget støttede et stort flertal af det nye byråd op om en bred konstituering og efterfølgende bred samarbejdsaftale, hvor fem af seks partier i byrådet er med, og som tæller 29 af 31 byrådsmedlemmer. Blandt partierne i samarbejdsaftalen er Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Konservative. Aftalen betegner arenaen, som ”en god ide og et flot projekt”³², og man ønsker at arbejde videre med projektet.

4. 3. Opsamling

Ovenstående beskrivelse viser at debatten om arenaen har været i lang tid. Fra projektets start, hvor foreninger udtrykte ønske om nye, samlede faciliteter i stedet for renoveringer, frem til valget, er der kommet en masse aspekter ind i debatten, hvoraf særligt økonomien og finansieringen har fyldt en del. Dette er selvfølgelig relevant, taget de sidste års økonomiske kriser i betragtning, men jeg anser det også som særligt interessant, at forløbet har handlet så meget om økonomi i et projekt, hvis udgangspunkt var at styrke og forbedre idræt og foreningsliv. I takt med at debatten er skredet frem, er der lavet undersøgelser og forslag til finansieringer, hvilket kan have medvirket til partiets ændrede, overordnede position. Sagens udfald er for såvidt opgaven uvedkomne, men netop processen og politikernes stillingtagen til nye aspekter i debatten, er interessante at kigge nærmere på. Nedenfor præsenterer jeg læseren for de overvejelser, som jeg har gjort mig i forbindelse med udvalget af debatter.

4. 4. Kriterier for udvælgelse af debatter

Da fokus er på politikernes evner som debattører i den deliberative debat, vil der ikke blive analyseret andre debatter end de, hvor politikere, som er valgt til Holbæk Byråd i den pågældende periode, deltager i debatten. Politikerne er repræsentanter for borgerne i Holbæk Kommune og er derfor afgørende for udviklingen af demokratiet, qua deres debat og de beslutninger, de tager. Det overordnede tema for de analyserede debatter vil, selvfølgelig være Holbæk Arena, og flere af aspekterne i sagen.

Valget af debatter er taget ud fra specialets problemformulerings ønske om at undersøge politikernes brud, hvorfor valget naturligvis bør falde på debatter, hvor politikerne optræder. Desuden ønsker dette speciale at undersøge netop brud i kommunikation, hvorfor valget af debatter også er foretaget ud fra et ønske om ensartethed i de udvalgte debatters form. Der skal og kan stilles krav til debattens

³⁰ Pressemeddelelse, Holbæk Kommune: ”Gode nyheder for arenaen”, holbaek.dk, 4. okt. 2013

³¹ Christensen, M.: ”K er også blevet lunken ved arenaen”, Nordvestnyt, 13. nov. 2013

³² Larsen, R.: ”Her er samarbejdsaftalen i det nye byråd”, holbaekonline.dk, 2. dec. 2013.

form (hvem kan tale, hvem styrer debatten, hvor meget kan man tale, hvad kan man tale om osv.), men dette ligger uden for specialets egentlige formål. Jeg ønsker at finde debatter, som foregår face-to-face, hvor politikerne har mulighed for at debattere over for hinanden uden adskillelse i tid og sted, da dette naturligvis afkræver en umiddelbar, og nogle gange uforberedt, stillingtagen til spørgsmål, som ikke kan vendes med ”baglandet”. Et fjerde væsentligt ønske til udvælgelsen er størst muligt fravær af journalistiske medier. Omend interessant, og vægtigt i Habermas’ forfatterskab, ønsker jeg debatter, som i mindst mulig grad er påvirket af og formidlet gennem medier, som kan have redigeret i dem eller på nogen måde have påvirket spørgsmål og svar ud fra journalistiske vinkler.

Gennem ensartetheden og fraværet af mediering kan jeg analysere en debat, hvor det er politikerne selv der sætter dagsordenen og retningen, og altså ikke eksterne faktorer, hvilket er i overensstemmelse med specialets interesse i at undersøge politikernes brud. Ud fra disse valg er valget faldet på en række debatter i Holbæk Byråd. Byrådet er øverste myndighed i kommunen, og træffer beslutningerne³³. Det består af folkevalgte politikere, som alle har lige adgang til at tale, og qua forretningsordenen er der sat krav til debatten, som er fælles i alle debatterne³⁴. Debatterne i byrådssalen foregår face-to-face mellem politikerne, som kan tage ordet efter tur. De er ikke udsat for nogen journalistisk redigering, og debatten er ikke medieret mellem dem. Debatterne, som er medtaget her, findes på kommunens Web-TV, som er eneste mulighed for at se (og høre) tidligere debatter, hvorfor der kan være tale om en vis mediering mellem politikerne og borgerne. Der er dog ikke redigeret i dette materiale ud over klipningen mellem talerne.

Jeg er opmærksom på, at debatterne i byrådet måske kan ses som værende af mindre betydning i dag, hvor mange forhandlinger foregår bag kulisserne, og hvor partierne har afstemt holdninger internt inden møderne. Hvis dette måtte være tilfældet, må det i sig selv ses som et brud på principperne for den gode debat, og jeg vælger derfor at indlede mine undersøgelser med troen på, at debatten kan blomstre i byrådssalen til trods for dette.

Udvælgelsen af de konkrete debatter har desværre været influeret af mangel på visse debatter. Der findes referater og dagsordener for hvert byrådsmøde, men disse redegør kun i meget begrænset omfang for debatten. Derfor har jeg måtte benytte det omtalte Web-TV, hvor debatterne kan ses i deres helhed. Denne funktion blev dog først indført i september 2012, hvorfor debatter før denne dato ikke kan analyseres i dette speciale. Byrådets temamøder, hvor Holbæk Arena er behandlet, er lukkede møder, og der findes ikke hverken referater eller TV fra disse.

³³ Jf. Styrelsesvedtægtens § 3.

³⁴ Jeg ønsker, som nævnt, ikke at analysere på, hvorvidt forretningsordenen lever op til kravene om ideel samtalsituation, men vurderer, at den imødekommer kravene i tilstrækkelig grad.

Det har dog været muligt at finde en række debatter om Holbæk Arena, som foregår i perioden fra september 2012 til perioden op til valget i november 2013. I denne periode, og i de udvalgte debatter, går sagen fra at godkende visionsrapporten til livlige debatter om økonomi. Det er i denne periode, at flere informationer vedrørende finansiering kommer frem, hvilket giver nyt grundlag for debatten om arenaen. Samtidig skal det holdes for øje, at perioden gælder i et år frem mod et valg, hvor nogen øjner magtskifte. Sagen om Holbæk Arena blev et stort tema i valgkampen, og derfor er det særdeles relevant at undersøge omfanget af strategisk orienteret kommunikation og udviklingen af dette omfang.

4. 4. 1. Udvalgte debatter

Byrådsmøde d. 12. september 2012: Byrådet vedtager visionsrapport og koreplan (Bilag 1).

Byrådsmøde d. 10. oktober 2012: 2. behandling af budget 2013 (Bilag 2).

Byrådsmøde d. 12. juni 2013: Behandling af OPP³⁵ (Bilag 3).

Byrådsmøde d. 28. august 2013: 1. behandling af budget 2014 (Bilag 4)

Debatterne er udskrevet fra kommunens Web-TV med udgangspunkt i de *Minimale udskriftskonventioner*, beskrevet i *Dansk Standard for udskrifter og registrering af talesprog* (Gregersen, 1992). Jeg har medtaget talefejl og pauser af hensyn til kravet om forståelighed, og således er debatterne udskrevet, som jeg hører dem, med hvad der er af sproglige fejl og talefejl. Pauser er markeret med ”P”. Da Web-TV kun medtager hvad taleren siger, når mikrofonen er tændt, og dette nogle gange glemmes, kan der være udfald. Dette er markeret med (UDFALD). Debatternes formål og kontekst vil blive forklaret forud for hver enkel debat.

De valgte debatter omhandler Holbæk Arena meget specifikt eller som en del af en større debat. Jeg har for debatterne d. 12. september 2012 og 12. juni 2013 kun medtaget det punkt på dagsordenen, som omhandler arenaen. For de andre debatter, som er behandlinger af budgettet, er der kun medtaget taler, som i meget bred forstand omhandler aspekter af sagen. Dvs. at taler og indlæg vedrørende en færges eller et fortov, uden direkte eller indirekte tilknytning til arenaen, ikke vil være medtaget. Sådanne indlæg vil dog være markeret i bilaget, og vil blive taget i betragtning i min analyse, som en del af den større kontekst.

³⁵ OPP er en forkortelse for Offentligt-Privat-Partnerskab.

5. Analyser

Dette kapitel vil analysere fire debatter fra Holbæk Byråd i perioden fra september 2012 til august 2013, hvori Holbæk Arena indgår. Jeg har, via fremgangsmåden beskrevet i kapitel 3, identificeret empiriske observationer, som jeg her vil teste for, om de bryder med kravene om sandhed, vederhæftighed, rigtighed og forståelighed.

Hver analyse vil jeg indlede med en kort introduktion til debatten og dens kontekst. Herefter vil jeg analysere ud fra hvert af de fire krav. For hvert krav vil jeg præsentere observationer, som kan indeholde brud, teste dem og vurdere, om der er tale om et brud. Denne analyse vil afdække alle brud i debatten på hvert krav. Afslutningsvist samler jeg op på analysen og præsenterer en tabel med bruddene på hvert krav.

Til trods for at begreberne sandhed, vederhæftighed, rigtighed og forståelighed kan lyde enkle, rummer de stor kompleksitet. Derfor har jeg, herunder, beskrevet hvordan jeg har arbejdet med dem praktisk og hvordan mine empiriske observationer er blevet testet i hvert enkelt krav. Det er i den forbindelse vigtigt at understrege, at nogle af brudene, i teorien, kan placeres som brud på flere typer krav, da der kan være overlapninger. Jeg har dog, i analyserne, forsøgt redegjort for, hvorfor bruddet tilhører den valgte kategori. Der kan forekomme tilfælde, hvor jeg har placeret samme udsagn i to grupper, men med hver sin begrundelse.

Sandhedskravet

Jeg har i debatten kigget efter påstande og argumenter, som bruges for eller imod igangsættelsen af Holbæk Arena generelt. Disse empiriske observationer vil jeg teste for deres sandhed ved at finde belægget for påstandene, enten i debatten eller i den nære kontekst (dagsorden og relevante mødedokumenter, som er offentligt tilgængelige). Generelt handler flere af udsagnene i debatten om fremtiden, hvilket også gør sig gældende for en række påstande. Jeg kan naturligvis ikke vurdere på sandheden i påstande, som handler om fremtiden, men disse vil blive behandlet nærmere i min test af rigtighedskravet. I denne test vil jeg kigge på konstateringer, som beskriver fordele eller ulemper ved projektet. Jeg skelner således mellem, at noget *er* godt eller skidt, og at noget *kan være* godt eller skidt.

Ved fund af sådanne konstaterende påstande vil jeg forsøge at finde belægget for dem. Nogle gange nævnes det i debatten, andre gange kommer påstanden på baggrund af noget i konteksten, f.eks. en rapport. I alle tilfælde forsøger jeg at vurdere, hvorvidt belægget er givet, og hvorvidt det kan bruges til at komme med den pågældende påstand. Der vil ske brud i det tilfælde, at belægget, og dermed påstanden eller argumentet, ikke er sandt. Der vil også være brud, hvis belægget bruges forkert, dvs. til at understøtte en påstand på en forkert måde, eller hvis belægget ikke findes i debatten eller den nære kontekst.

Vederhæftighed

Kravet om vederhæftighed knytter sig til talerens oprigtighed og troværdighed. Derfor har jeg kigget på den enkelte talers orientering i ytringen (for eller imod), for at se på, hvorvidt dette er konsistent gennem hele talen, og om det i sidste ende hænger sammen med det, som taleren gør, når der skal stemmes. For at bestemme talerens orientering for eller imod har jeg ledt efter brugen af ladede ord, udtryk og overdrivelser, som bruges i beskrivelsen af arenaen. En taler kan f.eks. udtrykke opbakning, men samtidigt bruge negative ord om Holbæk Arena, hvilket vil blive anset som et brud på kravet.

I modsætning til Cukier et al. (2008) tillader min empiris kontekst mig at kigge på handlinger også, som sagt i form af stemmeafgivelsen efter hver debat. Dette kan give et interessant billede af, om politikere ”siger ét og gør noget andet”. Desuden åbner min empiri op for at belyse dette over tid, hvorfor kravet om vederhæftighed vil blive et af de væsentlige punkter i kapitel 6, hvor jeg vil samle op på den samlede debat og belyse udviklingen i netop bruddene på dette krav. Til denne diskussion vil jeg også knytte en kvantitativ optælling af ladede ord og termer, som er brugt om Holbæk Arena gennem alle debatterne.

Der er to potentielle brud på vederhæftighedskravet: hvis taleren bruger negative ord om arenaen, men siger, han er for, og hvis taleren siger, han er for, men stemmer imod. Disse er klare brud på vederhæftighedskravet.

Rigtighed

Jeg kigger her efter værdier og normer, som udtrykkes i debatten, bl.a. i argumentation og påstande. Formålet er at finde ud af, hvilke logikker og værdier, som gør sig gældende i debatten, og vurdere, om disse er retfærdige at bruge i debattens kontekst. Rigtighedskravet går på, at det sagte skal være i overensstemmelse med gældende normer og værdier, hvorfor det vil være et brud, hvis der f.eks. trækkes værdier ind i debatten, som ikke er begrundede eller relevante. Der vil også være brud, hvis balancen imellem de udtrykte, gyldige værdier er skæv, og en norm eller værdi således undertrykkes eller helt udelades.

Ud fra min forståelse af det sagte, som værende konstruerende for forståelsen af virkeligheden, vil jeg fortolke udsagn om arenaen i debatten, for at finde frem til normer og værdier. Dette vil jeg kombinere med empiriske fund i form af referencer i debatten, som yderligere kan hjælpe til at afsløre, hvem og hvad der anses som legitimt og retfærdigt i debatten. Det er også væsentligt her at se, om nogen eller noget undertrykkes i debatten, ved at en væsentlig værdi eller reference helt udelades eller er i mindretal.

Forståelighed

For at teste for kravet om forståelighed har jeg ledt efter ord og tale, som kan være svær at forstå ud fra borgerens perspektiv. Dette er først og fremmest teknisk tale og jargon, som måske er acceptabel og forståelig i byrådet, men som kan være svær at forholde sig til som borger. Politikere kan gemme sig bag ved

ord, som bruges i offentlig administration, og som giver mening her, men som måske ikke er en del af borgernes dagligdagssprog. Jeg vil forsøge at vurdere, om brugen af sådan jargon er for omfangsrig nogle steder, og dermed skader forståelsen. Ligeledes har jeg kigget efter det, som jeg kalder tale- og sprogfejl, hvor talerens sprog bliver vurderet. Dette er særligt ved forkert udtale af ord, pauser og ”øh’er”. Sætninger med mange pauser og afbrydelser i det flydende talesprog vil hæmme forståelsen og vil derfor være brud, ligesom brugen af den politiske jargon vil være det. Bruddet beror på en vurdering fra min side ift. konteksten. Det er her vigtigt at notere, at jeg naturligvis er bevidst om forskellen på talesprog og skriftsprog, og er i den forbindelse opmærksom på, at der i en dialog kan forekomme talefejl, som er acceptable. Accent og normale forkortelser af ord i talesproget, vil ikke tages i betragtning her.

Jeg vil nu introducere konteksten for den første analyse af punktet, ”Holbæk Arena”, på byrådsmødet i Holbæk den 12. september 2012, hvorefter jeg vil analysere de empiriske observationer for at finde brud på Habermas’ gyldighedskrav.

5. 1. Analyse: Byrådsmøde d. 12. september 2012 (Bilag 1)

Byrådet fik forelagt en visionsrapport, udarbejdet i et samarbejde mellem DGI³⁶ og de foreninger, som havde forelagt ønsket for byrådet. Deres oprindelige præsentation³⁷, som indeholdt skitser og spæde tanker om anlægget af nye faciliteter, blev udbygget med hjælp fra undersøgelser fra DGI, som bl.a. pegede på tendenser i måden, som danskerne dyrker idræt på. Den nye visionsrapport indeholdt tanker vedrørende en række nye idrætsfaciliteter, som skulle erstatte gamle, og som udtalte muligheder for nye faciliteter. Alt sammen opdelt i anlægsfaser. Rapporten indeholdt også budgetter og finansieringsforslag. Den samlede pris på at erstatte gamle anlæg på én gang (fase 1) ansloges til 208 millioner kroner. Dette kunne dog også gøres løbende, for et lavere beløb.

På mødet skulle byrådet formelt godkende visionsrapporten som det, man arbejdede videre på, og som bl.a. skulle danne rammen om en arkitektkonkurrence³⁸. Rapporten og det videre arbejde blev vedtaget enstemmigt. Hertil bemærkes det, at finansieringen af det videre arbejde (ikke de 208 millioner) er vedtaget på et tidligere byrådsmøde.

Det vil i høj grad være informationer i visionsrapporten fra DGI samt indstillingen, med dertilhørende informationer (fremgår af referatet), som vil danne konteksten for denne analyse.

5. 1. 1. Test af sandhedskravet.

Der bliver konstateret, at man med dette projekt får noget, man kan fortælle omverdenen om (l. 14), et projekt, som vil profilere Holbæk meget (l. 43), og som

³⁶ DGI-Huse og Haller: Holbæk Arena: Visionsrapport (2012).

³⁷ Arena Holbæk. Præsentation. 25. januar 2012.

³⁸ Referat fra tillægsskiftet I, 12.09.2012.

vil sætte Holbæk på det idrætsmæssige landkort (l. 151). Alle knytter sig, jf. ovenstående, til fremtiden, men bliver brugt som et faktum, som, jeg forstår, handler om, at Holbæk Arena kan bruges til at sætte Holbæk på landkortet. Jeg kan dog ikke finde belæg for denne påstand om, at Holbæk Arena skulle vække opsigt, for der bliver ikke sagt, hvad der skulle være så specielt ved projektet, så det skulle være opsigtsvækkende. Jeg får umiddelbart den tanke, at de taler om en profilering a la Jyske Bank Boxen i Herning, som efterhånden er kendt i hele Danmark, efter den lagde gulv til en EM-slutrunde i herrehåndbold. Boxen har dog væsentligt større tilskuerkapacitet, end visionsrapporten lægger op til, at Holbæk Arena skal have (ca. 15.000 i Boxen³⁹ mod tusind på en tribune ved Holbæk Arena). I visionsrapporten bliver det gjort klart, at Holbæk Arena skal kunne rumme ”fremtidens idræt”, som i høj grad ikke er organiseret via foreninger, hvilket også er en rigtig god vision, men jeg tror ikke på, at man kan profilere en by eller kommune, fordi man har bygget nye idrætsfaciliteter, som også er åbne for uorganiseret idræt. Det indgår heller ikke i visionsrapporten, at arenaen skal kunne noget i den stil. Jeg vurderer det derfor som et brud på kravet om sandhed, når der påstås, at Holbæk Arena kan profilere byen i sig selv.

Flere fremhæver, at hele kommunen får gavn af projektet (l. 45, 267), hvilket måske mest af alt afspejler visionen om, at det skal det være. Arenaen skal være et sted, hvor alle kan komme og bruge det, og med det tænkes der, at alle kan have gavn af det ud fra et sundhedsmæssigt perspektiv. Det er derfor en korrekt påstand, at alle vil få gavn af projektet. En anden påstand, som der er hold i, er, at projektet kan være fleksibelt og rumme flere typer idrætsgrene og faciliteter, som det hævdes flere gange (l. 88, 165), og i den forbindelse også, at det vil kunne rumme ”fremtidens idræt” (l. 83, 169, 217), som både rummer elite- og breddeidræt samt den uorganiserede idræt. Undersøgelsen i rapporten peger rigtigt nok på, at uorganiseret idræt vinder frem, og det skal arenaen også kunne rumme.

Det faktum, at der lægges op til, at arenaen skal anlægges på en bar mark, tillægges også positiv betydning (l. 118), fordi man således kan bygge noget helt nyt, som altså ikke bygger videre på noget eksisterende med de dårligdomme, det måtte medføre. Det bliver ligeledes fremhævet, at ”vi slår stregerne” (l. 124), hvilket betyder, at ”vi” har styringen med det. Jeg bliver lidt i tvivl om, hvem ”vi” er i denne sammenhæng, og hvad ”stregerne” er. Hvis der menes byrådet og de helt konkrete streger, så er det en usand påstand, i og med, de ikke slår stregerne. Der skal netop udskrives en konkurrence om at ”slå stregerne”. Hvis der menes, at byrådet styrer processen (de overordnede streger), er det en delvis sandhed, da der er nedsat en styregruppe med ansatte fra kommunen⁴⁰. Denne gruppe følges af en følgegruppe med repræsentanter fra byrådet, men også fra forenings- og erhvervslivet. Desuden rådgives de af DGI samt andre eksterne. I de fire grupper, tilknyttet projektet, sidder 27 personer, hvoraf 3 er udpeget af byrådet (dette ikke inkl. Kenny Jensby (I), som er udpeget for erhvervsrådet), og 14 er kommunalt

³⁹ MCH: ”Om Jyske Bank Boxen” på www.mch.dk.

⁴⁰ Holbæk Kommune: Holbæk Arena Organisering på www.holbaek.dk.

ansatte. Jeg vurderer derfor ikke, det er korrekt at sige, at ”vi slår stregerne”, da det er med væsentlig inddragelse fra mange andre sider.

En enkelt har en bekymring, som går på budgetsituationen i kommunen (l. 48), hvor der, ifølge taleren, ikke er økonomi til så store anlæg. Ud fra min vurdering er det for så vidt sandt, at der ikke er 208 millioner kroner i kassen til sådan et anlæg. Han siger selv bagefter, at der er mulighed for at skaffe en række indtægter til projektets finansiering, hvilket også fremgår af kommunaldirektørens indstilling, bl.a. ved salget af Holbæk Have, hvor nogle af de nuværende faciliteter ligger. Jeg mener, at han bryder med sandhedskravet, når han siger, at budgetsituationen ikke er til så store projekter, for det hænger ikke sådan sammen. Det er besynderligt, at han selv siger, at der kan findes indtægter bagefter, som i mine øjne fjerner belægget i hans påstand.

5. 1. 2. Test af vederhæftighedskravet

En enkelt taler får sagt, at der er tale om en investering på 2-300 millioner kroner (l. 183). Dette er en heftig overdrivelse, da der, som beskrevet, er tale om 208 millioner kroner, og dette kan gøre billigere. Det er en overdrivelse, som kan fordreje debatten og sætte nogle tanker i gang hos modtageren om, at det kan blive meget dyrere.

Gennem hele debatten forholder alle sig positivt til Holbæk Arena, og der udtrykkes generelt positivitet over for den. Der er dog talere, som forholder sig forbeholdne over for den (l. 12-30, l. 37-70). Selvom disse siger, at de mener, det er et godt og spændende projekt, udtrykker de bekymringer over for økonomien. En anden (l. 157-200) fremhæver en masse ting omkring projektet, som kan være en fordel, men selve fremlæggelsen af det giver indtrykket af en vis skepsis, bl.a. fordi han bruger ordet ”mausoleum” (l. 161), som i høj grad er et negativt ladet ord, som fremkalder følelsesmæssig respons. Denne taler siger også, at man kan forholde sig ”betænkeligt” eller ”positivt” til økonomien, og derfor kan jeg ikke rigtigt vurdere talerens indstilling til det. Alle tre forholder sig dog konstruktivt til det, og derfor ser jeg ikke nødvendigvis et brud på vederhæftigheden her, og da alle stemte for, ser jeg ingen handlinger, som skulle være i strid med den positive indstilling.

5. 1. 3. Test af rigtighedskravet

Talerne i debatten refererer jævnligt til dagsordener, personer og organisationer, som ikke er en del af selve debatten. Først og fremmest refererer de alle, implicit, til visionsrapporten, når de peger på, hvad der er godt, særligt perspektivet i at kunne imødekomme den uorganiserede idræt. Dette er en smule interessant, da det netop er den organiserede idræt, som har startet projektet, men jeg anser det nu ikke nødvendigvis som konkurrerende interesser. Idrætsforeningerne (samt DGI) bliver i høj grad brugt som reference til den opbakning, der er til projektet, og at det er dem, der er bag det (f.eks. l. 40, 158, 229), og det vil gavne dem (l. 210). Der bliver også ofte talt om erhvervslivet (l. 129, 196, 226) og deres opbakning til projektet som værende en fordel.

Dette er interessant, fordi der er tale om to helt forskellige værdisæt i hhv. idrætsforeningerne og erhvervslivet. Idrætsforeningerne handler om frivillighed og fællesskab med idrætten som ramme. Over for dette står erhvervslivet, hvis primære formål er at tjene penge, skabe vækst og øge omsætningen. Det er interessant, at disse bruges i fællesskab for at fremme sagen, og det betyder, at der bliver bragt nogle erhvervsmæssige interesser og værdier i spil. Således skal sagen om arenaen også handle om private lejemål (l. 226). I udgangspunktet burde debatten dog handle om boldbaner og svømmebassiner, da det netop er det, som Holbæk Arena skal være, men eftersom erhvervslivets opbakning fremhæves som vigtig (ikke mindst af hensyn til økonomi) (l. 198), ser jeg det som acceptabelt, at de bliver en del af debatten, og jeg vurderer ikke, at erhvervslivet dominerer debatten.

En anden opbakning, som er vigtig, er folkets (l. 46, 97, 176). Den findes ikke endnu, men understreges som nødvendig, for at man kommer videre, hvorfor flere foreslår, hvordan man kan skaffe den folkelige opbakning (l. 98, 190). Talerne udtrykker en form for fællesskabsafhængighed, at kommunen skal have alles accept, og at det skal gavne alle i hele kommunen. Også denne reference er relevant i mine øjne, og udtrykkes også i visionsrapporten. Da Holbæk ikke har idrætsklubber, som konkurrerer på topniveau i en populærsport, bør et anlæg ikke bare være noget for eliten, men også for bredden og for det uorganiserede.

Jeg aner dog en vis problematisering over, hvorvidt borgerne vil bakke op om arenaen. Det, at de nævner det som en nødvendighed (l. 96, 185), antyder, implicit, at folket ikke er bag projektet, hvilket jeg ikke finder belæg for at påstå. Arenaen skal ifølge visionsrapporten være folkelig og kunne rumme flere aktiviteter, også de uorganiserede og dem, som der ikke er plads til i de nuværende faciliteter. Dette vil naturligvis gavne alle, som skulle have lyst til at gøre brug af det. Der kan jo findes borgere, som ikke har tænkt sig at gøre brug af det, og jeg forstår, fra talerne, at det også er vigtigt, at de bakker op (altså alle). Det vil de facto betyde, at ideen om Holbæk Arena skal "sælges" til folk, som ikke har interesse i det, og det, mener jeg, er at gøre projektet sværere og større, end det behøver være. Det betyder, at arenaen skal kunne meget mere, end den er tænkt som, og jeg ser problematiseringen af borgernes opbakning som et brud på rigtighedskravet.

To talere er bekymrede over, om finansieringen af Holbæk Arena vil blive taget fra andre projekter (l. 24, 54). Det er en bekymring, som særligt går på lokalområderne (l. 59) og de projekter, som har måttet udskydes rundt omkring pga. stram økonomi (l. 25). De taler ud fra en retfærdighedstanke, hvor alle skal have noget ud af det, lidt à la ovenstående fællesskabstanke, dog mere ud fra en fordelingstilgang. Indstillingen og visionsrapporten peger dog begge på, at finansieringen kan ske ved salg af arealerne, samt fra besparelse på renovering af faciliteterne, og siger altså ikke noget om, at det skulle gå ud over andre projekter. Jeg mener derfor, at bekymringen er ubegrundet og derfor uretfærdig at bringe i

spil, og som et brud på rigtighedskravet. Det kan give modtageren et indtryk af, at det vil ramme andre projekter, hvilket ikke er tilfældet. Præcis det samme gør sig gældende, når den ene siger, at han ikke vil acceptere en låneoptagelse (l. 21). Selvom det selvfølgelig er acceptabelt at mene, at økonomien skal være i orden, så er påstanden ubegrundet og hører derfor ikke hjemme i debatten.

Der bliver refereret til Herning (l. 90) og deres hal, Boxen, en enkelt gang. Jeg har tidligere redegjort for dette, men jeg anser bestemt dette som en dårlig reference, da der ikke er noget i Holbæk Arena, som minder om Boxen.

5. 1. 4. Test af forståelighedskravet

Debatten bærer ikke præg af at have et svært forståeligt sprog. Enkelte steder, forekommer ord som knytter sig til økonomi ("salgsindtægter" l. 17, "økonomisk opstilling" l. 63), men jeg vurderer ikke, at mængden af dem ødelægger forståelsen. Brugen af et indspist politikersprog er heller ikke voldsomt. Der bliver brugt anlæg en del gange (l. 54, 81, 165), og det er tydeligt, at det, for deltagerne, er et begreb, som de bruger ofte. Jeg er ikke sikker på, at man, som publikum, nødvendigvis knytter de samme forestillinger til begrebet som deltagerne, men brugen af det er trods alt så begrænset, at jeg ikke vurderer det som et brud på forståeligheden. Desuden er begrebet det vel mest korrekte begreb at anvende i denne forbindelse.

Der er heller ikke voldsomt mange talefejl i debatten og ingen, som skiller sig ud og forstyrrer. Til gengæld er der flere, som har mange "øh" og "äh" i deres taler. Flere gange bliver det brugt som et mindre stop eller en lille pause, som ikke har en stor betydning for forståelse, måske tværtimod. Dog har to talere en ret stor brug af øh, pauser og gentagelse i enkelte sætninger, som dermed ødelægger forståelsen (l. 124-130 og l. 51-58).

5. 1. 5. Opsamling

Som det fremgår af nedenstående tabel 3, har jeg fundet en lang række brud på kravene i den analyserede debat. Der knytter sig til argumenterne for Holbæk Arena nogle store forventninger om, hvad projektet kan gøre af gode ting for idrætten i kommunen og for Holbæk by. Som vist her er særligt forestillingen om profilering problematisk, og det kan bl.a. føre til, at folk har en forventning, som ikke vil blive indfriet. Dette kan skade projektet på sigt, da det i så fald vil miste opbakning og legitimitet.

Der kommer en række bekymringer frem om, at finansieringen skulle ske på bekostning af noget andet. Jeg mener, det er relevant at tale om økonomi og forholde sig kritisk til, om der er råd, men jeg mener ikke, det er sagligt eller korrekt, at det antydes, at arenaen vil blive bygget, uden at det er fuldt finansieret. Ud fra hvad jeg kan læse mig til i rapporten og indstillingen, er der netop gjort et stort stykke arbejde for at sikre dette. Sådanne udtalelser påvirker naturligvis modtageren, som vil kunne få denne frygt også.

Empiriske fund	Kilde	Brud på	Årsag til brud
Profilering	l. 13, 43, 151	Sandhedskravet	Urealistisk ud fra visionsrapport
Slår stregerne	l. 124	Sandhedskravet	Kommunen ikke alene om det
Budgetsituation er ikke til store anlæg nu	l. 48	Sandhedskravet	Finansiering skal findes fra andre indtægter
Investering på 2-300 mio kr.	l. 183	Vederhæftighedskravet	Overdrivelse, da det kun er 200, muligvis lavere
Problematisering af folkelig opbakning	l. 96, 185	Rigtighedskravet	Intet belæg for at tro, at borgerne ikke skulle bakke op
Finansiering via andre projekter	l. 24, 54	Rigtighedskravet	Ubegrundet påstand
Finansiering via lån	l. 21	Rigtighedskravet	Ubegrundet påstand.
Herning	l. 90	Rigtighedskravet	Boxen i Herning er en større hal, end hvad Holbæk Arena vil være
Øh, pauser, gentagelse	l. 124-130, 51-58	Forståelighed	Usammenhængende

(Tabel 3, Brud i Bilag 1)

5. 2. Analyse: Byrådsmøde d. 10. oktober 2012 (Bilag 2)

På dette møde blev budgettet for 2013-2016 behandlet anden gang. Forud er gået en første behandling, hvor det blev klart, at kommunen måtte spare lidt på en række områder. Det til trods, lagde flertalsgruppen (V, F, O, B, C, I og 1 løsgænger) op til flere investeringer i bl.a. en skole og Holbæk Arena⁴¹.

Investeringen i Holbæk Arena er 48 millioner kroner samlet over budgetperioden, som ud over den allerede aftalte finansiering hentes via udskydelse af renovering af veje i 2015-2016 (9,2 mio. pr. år) samt besparelser på renovering af nuværende faciliteter i samme år (4,1 mio. pr år)⁴². Socialdemokratiet ville bruge pengene anderledes og i stedet bruge pengene på serviceydelserne⁴³. Mellem handlingerne har der angiveligt været gnidninger mellem de to grupperinger, hvorfor en del af debatten også omhandler selve processen. Socialdemokratiet mener ikke, at de har ”fået” nok, mens flertalsgruppen ikke mener, at Socialdemokratiets forslag hænger sammen.

Da dette er en budgetforhandling, indeholder den først og fremmest en masse snak om økonomi, drift, anlæg og finansiering. Der indgår dog også snakke vedrørende Holbæk Arena, hvorfor debatten er medtaget. I min analyse vil jeg tage hensyn til, at debatten primært vedrører økonomi og budget, ligesom der

⁴¹ Totaloversigt – budget 2013-2016 (V, F, O, C, B, I og Jens Munch-Steensgaard).

⁴² Budgetaftale 2013-2016 – d. 26. september 2012, s. 7.

⁴³ Totaloversigt – ændringsforslag budget 2013-2016 - Socialdemokraterne.

også tages hensyn til, at der indgår mange andre temaer i debatten. Udskriften (bilag 2) har dog ikke medtaget taler, som ikke handler om arenaen, med undtagelse af åbningstalerne. Det skal her bemærkes, at jeg ikke har nogen mulighed for at vurdere budgetterne ud fra en økonomisk betragtning.

Pengene, som allerede er afsat til arenaen, er ikke til direkte finansiering af anlægget, men til det videre arbejde, som skal undersøge mulighederne, bl.a. med at få solgt arealerne. Salget af arealerne regnes stadig for at skulle bidrage væsentligt til finansieringen af anlæggelsen.

Flertalsgruppens forslag blev vedtaget med 19 stemmer mod 12 imod (Socialdemokratiet).

Denne debat fandt sted godt en måned efter debatten fra bilag 1, og der er ikke fremkommet nye, væsentlige oplysninger imellem de to debatter. Det er således stadig visionsrapporten fra DGI, som er den viden, vi har om Holbæk Arena.

5. 2. 1. Test af sandhedskravet

Der er generelt ikke mange påstande og argumenter angående Holbæk Arena specifikt. De fleste kommentarer vedrørende projektet siger bare, at man støtter projektet over en bred kam. Alligevel forholder det sig sådan, at Socialdemokratiet ikke vil bruge penge på det, fordi: ”... *skal der rejses flere skattekroner, så mener vi, at det må ske, når økonomien er rettet op, og der bliver råd til nye investeringer, som ikke går ud over serviceniveauet andre steder i kommunen.*” (l. 410-412).

Jeg kan, af flere årsager, ikke vurdere, om kommunens økonomi har brug for genopretning, men kan læse ud fra debatten, at der igen har været behov for at spare og effektivisere et par steder, hvorfor jeg anser den første af de to påstande, der her bringes i spil, som sand. Den anden påstand, som kommer frem her, er, at nye investeringer går ud over serviceniveauet i hele kommunen. Af budgetaftalen (som Socialdemokratiet ikke var en del af) fremgår det dog, at pengene til arenaen kommer fra omdisponeringer, hvor andre anlægsprojekter er blevet udskudt, og dermed har de penge ikke direkte noget med serviceniveau at gøre, da service er en del af driftsbudgettet. Uden at have tilstrækkelig viden om budgetter, er det svært for mig at vurdere, hvordan disse budgetter hænger sammen, men jeg vurderer alligevel, at der her er et brud på sandhedskravet, da pengene er taget fra en udskydelse af renoveringer af veje og haller, som altså ikke rammer serviceniveauet.

En taler siger, i forbindelse med at vedkommendes gruppe har foreslået at afsætte 800.000 kroner til det kulturelle område, at det er håndører ved siden af ”... *de der æh 100, næsten milliard kroner på Holbæk Arena.*” (l. 1517). En massiv overdrivelse af beløbets størrelse og et klart brud på kravet om sandhed.

I løbet af debatten bliver der talt meget om enighed, også vedrørende Holbæk Arena (l. 1098), hvor der bliver sagt, at det er et projekt, som alle har været enige

om, i den forstand, at det skulle være en fordel. Dette er en helt reel værdi og en god fordel ved projektet, hvis byrådet samlet kunne sige, at man ønsker arenaen, for det ville kunne skabe opbakning hos borgere og erhverv. Dette er dog ikke tilfældet, hvilket udtrykkes meget klart af en taler, som siger ”... *ikke altid kan man være enige* ...” (l. 675). Der er også en åbenlys uenighed mellem to forslag vedrørende Holbæk Arena, og hvorvidt den skal prioriteres, hvorfor jeg anser påstanden som et brud på sandhedskravet.

Ligesom i foregående debat kaldes Holbæk Arena for et fyrtårn (l. 1097) og et scoop (l. 791), som et argument for, at det er en god ide. Denne påstand uddybes stadig ikke, og derfor er det et brud på sandhedskravet, jf. min begrundelse i foregående afsnit.

5. 2. 2. Test af vederhæftighedskravet

En taler siger, at taleren bakker op om Holbæk Arena (l. 1499), men taleren stemmer alligevel imod finansieringen. Jeg forstår, at man gerne vil Holbæk Arena, bare ikke lige nu, hvor man hellere vil prioritere pengene anderledes. Dette anser jeg som et brud på kravet om vederhæftighed, da det i høj grad er at sige ét og gøre noget andet. Der bliver sagt, at ”... *den socialdemokratiske grupper stadigvæk står 100 procent bag ved Holbæk Arena* ...” (l. 1500), hvilket ikke hænger sammen med, man stemmer imod finansieringen.

Samme taler udtrykker, at ”... *Holbæk Arena bør ikke være et tema for uenighed* ...” (l. 1505), men han bidrager jo samtidig til uenigheden ved, at han ikke ønsker at prioritere det. Man kan jo diskutere, hvorvidt det er den ene eller anden part, som bør rykke sig, men jeg ser intet tegn på, at denne taler har bidraget til enighed, hvorfor jeg også ser denne udtalelse som et brud på kravet.

Opbakningen til arenaen kommer også i en anden tale (l. 405), hvor den oven i købet kaldes for en ”*gevinst for hele kommunen*” (l. 405). Alligevel siger taleren kort efter, at man ikke bør ”... *rejse monumenter for eftertiden*” (l. 440) i den situation, som kommunen er i. Ordet monumenter bliver, her, brugt negativt, og det hænger ikke sammen med den foromtalte opbakning til det. Jeg ser derfor et brud her.

Denne type brud finder også sted på den anden side, hvor én siger, at man ikke altid kan være enig i beslutningerne, og kalder det for ”*malurt i bageret*” (l. 674). Alligevel stemmer vedkommende for budgettet og dermed det videre arbejde. Samme taler hævder, at vedkommendes parti ikke kan støtte projektet, hvis det skal finansieres via lån eller andre projekter (l. 680). Dette undrer mig lidt, da projektet bl.a. er finansieret via udskydelser af andre projekter. Jeg tror dog, at der her refereres til finansieringen af anlæggelsen af arenaen, som er de godt 200 millioner kroner. Jeg ser derfor ikke en uoverensstemmelse mellem det sagte og det gjorde i den anden udtalelse, men at kalde projektet for malurt i bageret og alligevel stemme for, er et brud.

5. 2. 3. Test af rigtighedskravet

I denne debat udtrykkes der en række bekymringer over finansieringen af arenaen på de godt 200 millioner kroner, som ifølge planen skal komme fra bl.a. salget af arealer. Bl.a. bliver der sagt, at den ikke må finansieres af lån (l. 679). Taleren giver udtryk for, at der skal være styr på økonomien, for at vedkommende kan støtte projektet, hvilket er helt reelt. Men jeg ser ingen tegn på, at økonomien i Holbæk Arena skulle være problematisk på nuværende tidspunkt, og det er heller ikke finansieringen af arenaen, som debatteres, men finansieringen af arbejdet. Der er ingen, som har talt om låneoptagelse som reel mulighed, hvorfor jeg anser denne udtalelse som et brud på kravet om rigtighed.

Samme taler udtrykker også bekymring over, om finansieringen vil gå ud over andre projekter (l. 680), hvilket også udtrykkes hos en anden (l. 1116). Set i lyset af, at finansieringen af arbejdet sker delvist via udskydelser af andre projekter, kan denne bekymring være reel nok. Jeg tvivler dog på, at Holbæk Kommune kan finde 200 millioner kroner ved at spare på andre projekter, da kommunens samlede anlægsudgifter ligger på omkring 150 millioner kroner i gennemsnit om året ifølge budgetaftalen. Jeg ser dog ikke et brud her, og den ene af dem opfordrer også til, at man finder en løsning på det (l. 1113).

I debatten bliver der refereret til lokalområderne uden for Holbæk by en del gange i forbindelse med Holbæk Arena (l. 1351, 1510), fordi man må sørge for, at de får noget, så de ”... *ikke render rundt og siger vil ha' en arena.*” (l. 1358). Der foregår altså her en eller anden afvejning af, om Holbæk by nu får for meget i forhold til resten. Her lægges op til, at borgerne uden for Holbæk by ikke vil få lov til at bruge en ny arena, eller ikke vil, hvorfor de også skal have ”noget”, og der spores en italesat kamp mellem Holbæk by og lokalområderne. Dette ved jeg ikke om er tilfældet, men visionsrapporten lægger netop op til, at Holbæk Arena skal være til gavn for hele kommunen, og en anden taler mener bestemt også, at arenaen ”... *vil have en positiv betydning for lokalsamfundene ...*” (l. 1105), hvorfor jeg ikke vurderer det som rigtigt at udtrykke sådan en ”kamp” mellem områderne i forhold til Holbæk Arena.

Det er i denne forbindelse også interessant, at ingen i debatten nævner noget om foreningerne eller erhverv i forbindelse med Holbæk Arena. Disse to, set over en bred kam, er meget relevante aktører i Holbæk Arena, både ift. indhold og økonomi. Da særligt økonomien bliver sat på dagsordenen i denne debat, mangler der bestemt en repræsentation fra erhvervslivet i debatten, men også fra foreningerne, hvis ønske og behov jo egentlig er det, som Holbæk Arena skulle imødekomme. En anden gruppe, som ikke repræsenteres i debatten, er borgerne i Holbæk by. Der er en klar overrepræsentation af borgere i lokalområderne, som der altså frygtes for vil miste noget pga. arenaen. Denne ubalance ift. hvem der refereres til, fører til, at der kun er repræsenteret en gruppe, som, jf. ovenstående, kan have en ubegrundet frygt for arenaen. Der er ikke repræsenteret nogen af dem, som rent faktisk har en interesse i Holbæk Arena, eller som vil kunne drage fordel af den, og det anser jeg som et klart brud. Jeg placerer bruddet i tabellen

uden henvisning til specifikt linjenummer. Man kan argumentere for, at udeladelsen knytter sig særligt til dem, som nævner lokalområderne, men jeg vil mene, at den generelle udeladelse i virkeligheden knytter sig til alle talere, både for og imod, som jo udelader vigtige aktører.

5. 2. 4. Test af forståelighedskravet

Det er først og fremmest en meget lang debat på over tre timer, som indeholder mange aspekter og temaer, hvoraf flere indeholder taler om økonomi, budgetter og regnskaber, som alle kan være svært forståelige for mange borgere. Jeg anskuer dog debatten ud fra dens kontekst og må derfor forvente, at borgeren, som er publikum til denne debat, er indstillet på sådanne udfordringer. Som i de foregående analyser har jeg stillet skarpt på de taler, som handler om Holbæk Arena, og vil ikke vurdere, om det overordnede, svære sprog med mange informationer er et brud på forståelighed i debatten om Holbæk Arena.

De mange tekniske termer, som bruges generelt i debatten, rammer også i debatten om Holbæk Arena, hvor især finansiering indgår ofte. Finansiering er, i sig selv, ikke et ord, som virker forvirrende, men som det måske også fremgår af ovenstående, så er flere af talerne ikke helt klare i deres tale om, hvilken finansiering der er tale om, altså om det er den i budgettet på godt 50 millioner, eller om det er den til anlægget på godt 200 millioner kroner (l. 679, 790, 1018). Dette forvirrer en del, og jeg anser det som et brud på forståeligheden, at man ikke er mere tydelig og klar i dette.

Der er i starten af debatten ikke så mange talefejl, hvilket nok skyldes, at de første indlæg er forberedt hjemmefra. Der kommer dog et par taler i løbet af debatten, hvor talen bliver en smule uforståelig. Én, fordi der er i et afsnit er en kombination af tekniske ord, ”øh’er” og pauser, som hæmmer forståeligheden en smule (l. 1271-1277). En anden talers indlæg er ganske enkelt usammenhængende, hvor det virker som en lind talestrøm uden rigtig start og slut, kun afbrudt af pauser, hvor der ikke bør være pauser (l. 1335-1394). Jeg selv var nødt til at høre og læse denne taler flere gange, før jeg forstod det, og anser det som et brud på forståelighedskravet.

5. 2. 5. Opsamling

Debattens overordnede kontekst om budget og økonomi spiller en væsentlig rolle i de taler, som handler om Holbæk Arena. Det viser sig ved, at alle indlæg handler om økonomien, og særligt frygten for, at det ikke kan finansieres via salg af arealer. Det til trods, så siger alle fortsat, at de bakker op om Holbæk Arena, men der er altså en uenighed om, hvorvidt det skal prioriteres, og således er der en række brud på kravet om vederhæftighed.

Bekymringen om finansieringen udtrykkes af både dem, som stemte for det videre arbejde, og dem, som stemte imod, særligt ud fra den frygt, at det kunne ramme lokalområderne. Således blev debatten præget mere af frygten og det ubegrundede hensyn til lokalområder, og foreningerne, holbækkerne og erhvervslivet, som alle

vil kunne drage fordel af arenaen, bliver udeladt fra denne debat. Det samme gør i øvrigt de borgere fra lokalområderne, som også vil kunne drage fordel af Holbæk Arena, jf. visionsrapporten.

Nedenstående tabel viser en samlet oversigt over alle brud fundet i den analyserede debat, ud fra ovenstående analyser.

Empiriske fund	Kilde	Brud på	Årsag
Investeringer går ud over serviceniveau	l. 411	Sandhedskravet	Pengene er ikke taget fra service, men fra anlægsbudget
Næsten milliard	l. 1517	Sandhedskravet	Arenaen anslås at koste 200 millioner. Dette er en voldsom overdrivelse
Alle er enige	l. 1098	Sandhedskravet	Alle er ikke enige
Fyrtårn, scoop	l. 791, 1097	Sandhedskravet	Ikke begrundet hvad og hvordan
Siger ét, gør noget andet	l. 1500, 679	Vederhæftighedskravet	Talerne siger, de er for eller imod, men stemte modsat
Vi burde ikke være uenige	l. 1505	Vederhæftighedskravet	Er selv medvirkende til uenighed
Gevinst for hele kommunen	l. 405	Vederhæftighedskravet	Monument for eftertiden
Lånefinansiering	l. 679	Rigtighedskravet	Der er ikke lagt op til lån
Tilgodese lokalsamfund	l. 1358, 1510	Rigtighedskravet	Der bliver ikke taget penge fra kultur eller lokalsamfund
Udeladelse af interessenter	--	Rigtighedskravet	Vigtige interessenter udelades fra debatten, hvor andre inddrages
Finansiering	l. 679, 790, 1018	Forståelighedskravet	Økonomisk begreb, som bør forklares nærmere hvad dækker over
Uklar tale	l. 1271-1277, 1335-1394	Forståelighedskravet	For mange pauser og usammenhængende sætninger

(Tabel 4, Brud på gyldighedskrav i bilag 2)

5. 3. Byrådsmøde d. 12. juni 2013 (Bilag 3)

Der er, siden oktober 2012, hvor sidste analyserede debat fandt sted, blevet arbejdet videre med den visionsrapport, som blev vedtaget i september 2012. Der

har bl.a. været udskrevet en arkitektkonkurrence, hvis konkurrenceprogram⁴⁴ er udarbejdet efter sidste møde med udgangspunkt i undersøgelser og visionsrapport. Forud for dette møde har dommerkomiteen udpeget en vinder, som blev offentliggjort d. 18. juni 2012, altså efter dette møde. Derfor var flere af punkterne på dagens dagsorden også lukkede af hensyn til den senere offentliggørelse. Byrådet blev præsenteret for vinderprojektet og tankerne i det på et lukket temamøde inden byrådsmødet.

Formålet med dette møde var primært at godkende noget af det videre arbejde med Holbæk Arena. Bl.a. var indstillingen, at der skulle nedsættes et rådgiverteam, og at der skulle foretages arkæologiske undersøgelser. En væsentlig del af rådgiverteamets arbejde ville blive at få udarbejdet et udbud til et ”Offentligt-Privat-Partnerskab” (OPP), som på baggrund af allerede afsluttede undersøgelser skulle forsøge at finde en privat partner, som ville stå for opførelsen af en lang række af de faciliteter, som den nye arena skal indeholde, mod at kommunen garanterer lejeindtægter i 30 år. Det blev vurderet, at bl.a. multihal, svømmehal og administrationslokaler kan drives kommercielt, og disse kan indgå i OPP-udbuddet. Derimod var der ikke fundet belæg for, at fodboldstadion og baner kunne drives kommercielt, hvorfor disse ikke i udgangspunktet er med i OPP-udbuddet. Etableringen af fodboldstadion m.m. skal derfor finansieres via salgsindtægterne fra Holbæk Have, som endnu ikke er prissat⁴⁵. Der ville også blive arbejdet på at få indgået en aftale med DGI om driften af arenaen.

Byrådet skal tage stilling til, om administrationen kan arbejde videre med denne OPP-model. Dertil skal der frigives 6 millioner kroner af de allerede afsatte midler, som skal dække omkostninger ved oprettelsen og ansættelsen af rådgivere, samt de arkæologiske undersøgelser.

For hovedindstillingen stemte 15 (V, C, I og F). Imod stemte 14 (A, O og løsgænger) idet de ønskede punktet udsat til efteråret⁴⁶. Fraværende var en repræsentant fra B og A.

Det vil primært være indstillingen (samt supplerende notat) og konkurrenceprogrammet, som danner konteksten for denne debat. Vinderforslaget⁴⁷ indgår ikke i debatten og offentliggøres altså først en lille uge efter dette møde.

5. 3. 1. Test af sandhedskravet

Flere steder bliver det påstået, både implicit og eksplicit, at anlægsudgifterne rammer driftsudgifterne andre steder i kommunen. Der siges bl.a.: ”*Samtidig ved vi også godt, at (...) anlægsinvesteringer kan jo også indirekte påvirke driften ...*” (l. 1595), og at forudsætningen var, at finansieringen ikke ville ramme driften andre steder,

⁴⁴ Holbæk Kommune: Holbæk Arena – Konkurrenceprogram.

⁴⁵ Bilag 2. Supplerende notat til hovedindstillingen, Byrådsmøde d. 12.06.2013.

⁴⁶ Referat fra tillægsdagsorden I, 12.06.2013, Holbæk Kommune.

⁴⁷ Holbæk Arena – en aktiv bydel i Holbæk, vinderpræsentation.

men at det nu har ændret sig (l. 1753). Belægget for at sige dette har jeg svært ved at finde, fordi der er simpelthen ikke afklaring omkring driften på nuværende tidspunkt i debatten. Indstillingen siger, at dette beløbs størrelse vil være kendt i forbindelse med godkendelse af OPP-kontrakten. Derfor mener jeg ikke, at der findes belæg for at sige, at anlægsinvesteringer vil gå ud over andre områder, og derfor er det et brud på sandhed.

Det bliver ligeledes hævdet, at det vil medføre direkte nedskæringer på haller, idrætsanlæg, skoler, ældre og daginstitutioner (l. 1760), hvilket jeg må anse som værende en helt ubegrundet overdrivelse af de mulige konsekvenser. Vi ved ikke på nuværende tidspunkt, hvordan de ekstra driftsomkostninger skal skaffes, og derfor er det helt ubegrundet at påstå dette, og dermed et klart brud på sandhedskravet.

Samme taler udtrykker ligeledes, at man ikke regner med at finde nogen finansiering via salg af Holbæk Have (l. 1753), hvilket indstillingens supplerende noter afviser. Heraf fremgår det, at der stadig arbejdes på et salg af arealerne, som skal finansiere anlægget af stadion, fodboldbaner m.m. Derfor er denne påstand også fejlagtig og bryder med sandhedskravet.

Der fremføres ikke, som sådan, konkrete argumenter for beslutningen ud over de svar, som jeg har gengivet herover. Dette vender jeg tilbage til under analysen af rigtighedskravet.

5. 3. 2. Test af vederhæftighedskravet

Linjerne er trukket op i denne debat, og der er folk, som direkte siger, at de ikke vil stemme for beslutningen om det videre arbejde (l. 1607). Der er en generel overensstemmelse mellem det, de siger, de vil gøre, og det, de gør.

Der bliver dog, blandt modstandere af det videre arbejde, udtrykt stor opbakning til projektet. Det formuleres således: ”... *vi bakker fuldt ud op om projektet* ...” (l. 1588), ”... *utroligt spændende projekt* ...” (l. 1729) og ”... *stor tilhænger af projektet* ...” (l. 1822). Alle talere har dog et ”men” og vil udsætte beslutningen. Deres forbehold anser jeg ikke som værende i overensstemmelse med udtryk som ”velvilje”, ”stor tilhænger” og ”bakke fuldt ud op”, og det er derfor brud på kravet om vederhæftighed.

En anden taler starter med at sige ”*nej tak*” (l. 1607) til projektet og siger senere, at det er et ”*blankt afslag*” (l. 1698). Taleren får også sagt, at man da hellere så pengene brugt andre steder (l. 1623). Alligevel siger taleren i slutningen af debatten, at man bestemt ikke er imod projektet (l. 1846), og man kan gå med til en udsættelse af projektet. Der er her tale om forskelligt rettede holdninger, hvilket virker uoprigtigt, og jeg anser det derfor som et brud på vederhæftighedskravet.

Samme taler siger, at man gerne støtter projektet, når der realiseres penge via Holbæk Have (l. 1857), men man vil altså ikke støtte den indstilling, som netop skal arbejde på at få solgt arealet. Her er altså en stor forskel på det, man mener, det, man siger, og det, man gør. I mine øjne et klart brud på vederhæftighedskravet.

5. 3. 3. Test af rigtighedskravet

Som lovet vender jeg her tilbage til nogle af argumenterne og påstandene i debatten, fordi de i høj grad udtrykker nogle værdier og logikker. På den ene side står en gruppe, som mener, at beslutningen skal udsættes, mens en anden gruppe mener, at den skal træffes nu.

Som beskrevet blev byrådet denne dag bedt om at tage stilling til, hvorvidt der kunne arbejdes videre med undersøgelser af både økonomi og arkæologiske fund på området. En del ønskede dette punkt udsat til efter sommeren, fordi man mente, at man ikke havde et tilstrækkeligt økonomisk overblik endnu til at kunne træffe denne beslutning (l. 1586, 1636, 1733). Alle henviser til indstillingens oplysninger om finansiering af arenaen, som nu sættes sammen på en ny måde, og har ret i, at det kræver mere viden at kunne tage endelig stilling til projektet end det, man har på nuværende tidspunkt. Men som en anden taler gør opmærksom på (l. 1663), så handler denne beslutning ikke om at sige endeligt ja til projektet. Samme taler gør endvidere opmærksom på, at man, ved en godkendelse af indstillingen, får afklaret, hvad der kan hentes på både OPP-udbuddet og på salget af Holbæk Have (l. 1661). Der er altså ikke rigtigt at argumentere for behov for økonomisk overblik for at træffe denne beslutning, og derfor ser jeg det som et brud på kravet om rigtighed.

Ud fra samme begrundelse mener jeg, at påstanden om, at kommuneaftalen mellem regeringen og KL skulle have indflydelse på grundlaget for denne beslutning (l. 1632, 1736), er forkert. Denne debat handler om 6 millioner kroner til undersøgelser, hvilket allerede er afsat, hvorfor det ikke har indflydelse på kommunens øvrige drift.

Fra den gruppe, som ønsker at træffe beslutningen, argumenteres der bl.a. ud fra et angreb på de andres holdning om at udskyde beslutningen. Der bliver bl.a. sagt, at man ikke vil have mere relevant viden om to måneder, end man har nu (l. 1897), og at man ikke mener, at noget vil ændre sig (l. 1646). Her udtrykkes en holdning om, at "hvorfor skulle man dog vente?", hvilket ikke er et holdbart argument i sig selv. Dog siges der også, at man bør overholde tidsplanen (l. 1872), hvilket udtrykker en værdi om, at man overholder aftaler. I den forstand mener jeg godt, at ovenstående argumenter kan være gyldige. Det undrer mig dog, at disse talere ikke taler mere om de positive aspekter af en igangsættelse, frem for at italesætte negativer ved en udsættelse.

Flere fra gruppen, som taler for udsættelse, siger, at de har brug for mere tid til at snakke sagen igennem med deres grupper og de andre i byrådet pga. nye

oplysninger (l. 1829, 1850). De nye oplysninger er kommet på det lukkede punkt, og jeg kan ikke sige, hvad de indebærer, men jeg mener, dette er et udtryk for et behov for grundige overvejelser af sagen. De siger begge, at man ikke har haft tid nok til at vende sagen med baglandet, og det, mener jeg, er en helt reel årsag til, at man ønsker sagen udskudt, altså i modsætning til bekymringen om kommunens overordnede økonomi.

I den anden gruppe udtrykkes der flere gange, at man nu har arbejdet så meget på projektet, både i byrådet og i foreningerne, at man bør sige ja (l. 1649, 1713), og at man skal passe på med at ”*snakke det ihjel*” (l. 1869). Her lægges op til, at bare fordi man er nået langt i processen, så skal man gå hele vejen, og det anser jeg ikke som et argument, som er rigtigt, og jeg vurderer det som et brud, ligesom at man skulle ”skyldes” foreningerne noget (l. 1926) er et brud. Bare fordi man er gået et langt stykke af vejen i denne sag, retfærdiggør det jo ikke, at man skal gå videre.

Jeg ser dog flere af referencerne til foreningerne (bl.a. l. 1919), som udtryk for, at man tager deres ønsker og behov seriøst, og det er rigtigt, at disse også indgår i debatten. Lige så rigtigt er det, at borgernes behov tages i betragtning (l. 1621). Dog finder jeg det problematisk, at foreningerne kun indgår i argumenterne for, mens borgerne (her også forstået som ”andre områder”) kun bruges i argumenterne imod. Jeg mener, at der her findes en ubalance af repræsentation i hver gruppes argumentation, hvilket medfører manglende hensyn. Jeg bemærker i øvrigt, at ingen taler om erhvervslivet eller de skoler, som støtter op om og er en del af projektet ifølge konkurrenceprogrammet. Dermed mangler nogle væsentlige aspekter måske i debatten. Særligt forestiller jeg mig, at der mangler nogle overvejelser om erhvervslivet, når nu debatten netop handler om at få en privat partner på banen. Jeg ser derfor ovenstående referencer som brud på vederhæftighed, i den forstand, at de udelukker væsentlige parter.

5. 3. 4. Test af forståelighedskravet

I løbet af denne debat bliver der flere gange lavet tale- og sprogfejl. Mest bemærkelsesværdig er en afsluttende: ”... *derfor siger jeg klart nej øh ja ...*” (l. 1936), som dog ikke i sig selv bryder med kravet om forståelighed, da den, i helheden, er meget forståelig. Der er dog en række steder, hvor talefejl, såsom unaturlige pauser og ”øh”, kombineret med teknisk, svært sprog kan gøre talen uforståelig. Dette sker på l. 1660-1666, 1669-1703 og 1752-1755, hvor talerne forholder sig til termer, som ikke indgår i borgernes hverdagssprog (anlægsinvesteringer, finansiering, OPP), og samtidig bruger øh/æh meget og unaturligt. Det kan hænge sammen. Jeg anser disse passager som brud.

”OPP” indgår som term i debatten, uden at det forklares, hvad det betyder. Dette kræver derfor, at man er vel inde i baggrundsmaterialet som publikum, for at forstå denne term helt. Jeg vurderer, at termen, som den bruges (l. 1561, 1663), er et brud på forståeligheden.

Der er generelt en række ord og termer, som kan tænkes at være en del af byrådets jargon (driftskroner, anlægsdel, indstilling), men må vurdere ud fra, om mængden i en talestrøm er for stor, hvilket den generelt ikke er. Dog er der i passagen fra 1898-1909 en tendens med jargon, og jeg vurderer, at det generer og bryder med forståelighed.

5. 3. 5. Opsamling

Der er, i denne debat, åbnet op for uenigheden om forløbet. Den ene gruppe står fast på, at der er behov for større økonomisk overblik, mens den anden gruppe ikke mener, det ændrer på noget. Gruppen, som ønsker udsættelse, lægger til grund, at man endnu ikke ved nok om kommunens økonomi og de nye driftsudgifter til at kunne træffe en beslutning. Men denne gruppe forholder sig ikke rigtigt til, at beslutningen handler om igangsættelse af undersøgelser og ikke et forpligtende ”ja” til arenaen, hvorfor det virker underligt at ville trække den større økonomiske diskussion ind i debatten.

Hver gruppe har, i denne debat, taget ”gidsler”, hvor den ene gruppe argumenterer ud fra foreningernes synspunkt, mens den anden argumenterer ud fra borgernes. Begge med de fortegn, der hører med, og således tales der ikke om de fordele, som borgerne vil have af arenaen, eller de ulemper, som foreninger kan have ved det. Erhvervslivet udelukkes helt fra debatten, som ellers handler om, hvordan en privat partner skal bidrage til projektet.

Nedenstående tabel 5 viser en oversigt over de fundne brud i denne debat.

Empiriske fund	Kilde	Brud på	Årsag
Anlægsinvesteringer påvirker drift	l. 1595, 1753	Sandhedskravet	Mangler belæg
Nedskæringer	l. 1760	Sandhedskravet	Overdrivelser af mulige konsekvenser
Holbæk Have kan ikke finansiere anlæg	l. 1753	Sandhedskravet	Indstillingen regner med, at Holbæk Have kan finansiere stadion
Bakker op om projektet	l. 1588, 1729, 1822	Vederhæftighedskravet	Stemmer imod beslutning om videre arbejde
Støtter bestemt projektet	l. 1846	Vederhæftighedskravet	Siger også, at man siger nej tak. Der er inkonsistens
Penge skal realiseres på Holbæk Have	l. 1857	Vederhæftighedskravet	Stemmer imod arbejdet mod salg af Holbæk Have
Brug for økonomisk overblik for kommunen	l. 1586, 1636, 1733	Rigtighedskravet	Kommunens økonomi er ikke relevant for denne beslutning
Kommuneaftales betydning	l. 1632, 1736	Rigtighedskravet	Har ikke betydning for beslutning
Der er arbejdet meget med projektet	l. 1649, 1713, 1869, 1926	Rigtighedskravet	Det er ikke et holdbart argument, at man har arbejdet meget for det
Hensyn til foreninger	l. 1919	Rigtighedskravet	Udelukker borgernes og erhvervslivets interesser
Hensyn til borgerne	l. 1621	Rigtighedskravet	Udelukker foreningernes og erhvervslivets interesser
Talefejl	l. 1660-1666, 1669-1703, 1752-1755	Forståelighedskravet	Mange øh'er, pauser og svært sprog
OPP	l. 1561, 1663	Forståelighedskravet	Ikke uddybet og forklaret
Jargon	l. 1898-1909	Forståelighedskravet	Bruger mange tekniske vendinger

(Tabel 5: Brud i bilag 3)

5. 4. Analyse: Byrådsmøde den 28. august 2013 (Bilag 4)

På dette møde skulle budgettet for 2014-2017 førstebehandles. Der blev her forelagt det første forslag fra administrationen indeholdende de ønsker, som byrådet havde givet udtryk for på forudgående budgetseminarer.

Budgettet viser et overskud på 27 millioner kroner i 2014, men relativt store underskud i årene 2015-2017. De store underskud forklares med prioriteringen af en 10-årig investeringsplan, hvor alle nødvendige anlægsopgaver prioriteres i 2014-2017. Desuden har der været færre indtægter og flere driftsudgifter, ligesom

KL's økonomaftale har betydet mindre konsekvensberegninger⁴⁸. Direktionen lægger op til investeringer i bl.a. vækst, som kan imødekomme de økonomiske udfordringer, og vil i februar fremlægge en strategi, som beskriver, hvordan de økonomiske udfordringer kan håndteres. Underskuddene er på 139 millioner i 2015, 135 i 2016 og 54 i 2017, mens overskuddet i 2014 er på 27 millioner.

Indstillingen opfordrer byrådet til at sende budgettet videre til høring, hvorefter partierne kan komme med ændringer inden en andenbehandling i oktober.

Socialdemokratiet reagerede på ubalancen og fremsatte et ændringsforslag, hvor driftsudgifter til arenaen (10 millioner i 2016-17) samt anlægsudgifterne til arenaen var taget ud (15,5 millioner i 2014, 14,5 millioner i 2015, 14 millioner i 2016 og 14 millioner i 2017). Samtidig foreslog de at hæve skatten med 0,1 procentpoint, grundskyld med 1 promille og 1 promille på dækningsafgift⁴⁹.

For ændringsforslaget stemte 11 (A), imod stemte 16 (B, C, F, I, O og V (-1)). 1 (V) undlod at stemme. Budgetforslaget blev af et flertal sendt i høring og til andenbehandling. Fraværende var 1 løsgænger, 1 fra SF og 1 fra A.

Udskriften af denne debat (bilag 4) indeholder kun aspekter og taler, som har relevans for sagen om Holbæk Arena i bred forstand.

Som det også fremgår af socialdemokraternes forslag, er driftsudgifterne til Holbæk Arena, altså den leje, som kommunen forpligter sig til, budgetlagt til 10 millioner kroner om året 2016-2017. Konteksten for denne debat vil være direktionens indstilling (fra referatet), Socialdemokratiets ændringsforslag samt de supplerende noter ang. finansieringsmodellen fra det foregående møde. Dette møde finder sted små tre måneder før valget d. 19. november, men jeg vil ikke, i denne analyse, behandle dette som en del af konteksten.

5. 4. 1. Test af sandhedskravet

Til trods for at debatten primært handler om budgettet for de kommende fire år, så fylder Holbæk Arena en del. En gruppe ønsker at tage alle udgifter til arenaen ud af projektet, mens den anden vil arbejde videre med det.

En årsag, som ofte nævnes til, at man bør arbejde videre med projektet, er, at det vil skabe vækst i form af befolkningstilvækst (l. 2274, 2373), og dermed vil det betale sig selv (l. 1979). En taler refererer til en undersøgelse, som siger, at når folk flytter til en ny by, så undersøger de daginstitutioner, skoler og kultur- og fritidstilbud (l. 2274). Denne undersøgelse bruges som belæg for at kunne sige, at Holbæk Arena kan tiltrække nye borgere, som kan betale skat, og dermed bidrage til velfærden (l. 2560). Jeg kender ikke undersøgelsen og betvivler ikke, at det er vigtige faktorer, når folk flytter, men jeg ser ikke nødvendigvis en sammenhæng mellem befolkningstilvækst og Holbæk Arena. Det er med i visionen, at Holbæk

⁴⁸ Referat fra Byrådsmøde, 28.08.2013.

⁴⁹ Bilag- Budget – ændringsforslag til 1. behandling.

Arena skal gøre Holbæk Kommune til et attraktivt sted at bo, men jeg har svært ved at se, at det er lig med befolkningstilvækst, som kan bruges som ”den største vækstfaktor” (l. 2546), som også vil skabe arbejdspladser (l. 2373). Jeg mener ikke, der er belæg for at sige, at Holbæk Arena vil være en vækstindikator i den stil, som der lægges op til, og jeg vurderer derfor, at sådanne udsagn er brud på sandhedskravet.

Et andet udsagn, som bruges for Holbæk Arena, er, at den vil skabe bedre rammer for foreningerne (l. 2385, 2558), hvilket er i overensstemmelse med tanken fra starten og visionsoplægget. Desuden fremhæves det ofte, at man jo sparer renoveringen af gamle faciliteter, hvis man bygger arenaen (l. 2257, 2496), og at den i øvrigt kan drives billigere, proportionelt, da man kan tage større energihensyn (l. 2675). Alle argumenter anser jeg som værende sande og begrundede i konteksten.

I løbet af debatten rejses der tvivl om, hvorvidt tallene fra administrationen vedrørende renoveringsefterslæbet er retvisende (l. 2427). Dette sker med henvisning til en anden sag, om salget af et foreningshus⁵⁰. Taleren mener, at tallene kan manipuleres, så renoveringsomkostningerne ser for høje ud. Dette afvises dog fra flere, som for det første påpeger, at det er kommunens professionelle folk, som har regnet omkostningerne ud (l. 2612), og at der ikke er nogen, der har interesse i at få underskuddet og behovet for investeringer til at se værre ud (l. 2694). Jeg kan naturligvis ikke bedømme tallene, og jeg mener i øvrigt, at man altid bør forholde sig kritisk over for materialer. Men jeg vil mene, at man i udgangspunktet bør stole på kommunens administration, hvis opgave er at servicere politikerne, og som også kan regne på tal fra opposition. Tallene, som anfægtes, er tal, som et enigt byråd bad administrationen komme med (jf. indstillingen). Hvis man anfægter de data, som administrationen fremlægger, så kan man i realiteten ikke regne med noget. Jeg har ikke fundet yderligere information om, hvorfor sagen om foreningshuset skulle give grund til bekymring, og jeg anser derfor dette udsagn som et brud på sandheden, da taleren anfægter andres troværdighed uden grund.

5. 4. 2. Test af vederhæftighed

En taler siger, at arenaen ”... bestemt ikke er groet i vores baghave” (l. 2193), hvilket understreges af, at man mener, at pengene giver bedre værdi andre steder (l. 2194). Taleren siger ligefrem, at man ikke lige går på kompromis med dette (l. 2190). Taleren stemmer alligevel imod forslaget om at tage pengene til Holbæk Arena ud af budgettet. Det er dog med den begrundelse, at man vil forhandle, men jeg mener ikke, der er sammenhæng mellem den lodrette modstand og accepten af de udskrivninger, der ligger i det budget, som vedkommende stemte for, og derfor et brud på kravet om vederhæftighed.

⁵⁰ Fasmer, T.: *Foreningshus skal udlejes*, 25.11.2011, Nordvestnyt.

En anden taler bruger også metaforen om, hvor arenaen er groet, da taleren siger, at den jo ikke er groet i byrådssalen, men ude i foreningerne (l. 2493). Denne gang bruges den i en positiv sammenhæng og som opbakning, med udgangspunkt i, at det er foreningernes ønske. Jeg ser ingen brud her.

En anden taler siger: "... er det os magtpåbyggende at gøre klart, at Socialdemokraterne fortsat bakker op om arenaen." (l. 2049). Den "fortsatte" opbakning til arenaen står i kontrast til, at man ikke vil have den på budgettet, og jeg ser det som et brud på vederhæftigheden.

5. 4. 3. Test af rigtighedskravet

Som omtalt i min test af sandhedskravet, så går en del af argumentationen på, at Holbæk Arena vil tiltrække borgere, og i det hele taget bidrage til vækst. Vækstargumentet er meget fremtrædende i debatten, og man diskuterer, hvorvidt den også bryder på kravet om rigtighed ud fra, om det er en relevant værdi at tillægge arenaen. Jeg mener dog, at det, i debattens kontekst, er relevant at fortælle om sådanne fordele, som arenaen kan have, og jeg oplever ikke, at vækstargumenterne dominerer over f.eks. hensynet til foreningerne. Jeg anser, som beskrevet ovenfor, det direkte link mellem befolkningstilvækst og arena som problematisk, men selve vækstpotentialet er ok at bringe i spil.

En stor bekymring fra gruppen, som vil pille arenaen af budgettet, er, om realiseringen af Holbæk Arena vil betyde serviceforringelser og gå ud over andre områder (l. 2095, 2194, 2792). Dette er med henvisning til de 10 millioner kroner, der årligt skal bruges på driftssiden fra 2016. Der er nemlig ikke anvist, hvor præcist de skal hentes i budgettet, men vil være en del af den strategi, som direktionen skal fremlægge i februar, hvorfor det ønskes at udsætte beslutningen dertil (l. 2074). Disse to ting (at det skulle ramme service, og at man vil udsætte), får prompte andre til at reagere, hvor det først og fremmest understreges fra flere sider, at man bestemt ikke vil lade arenaen ramme service eller andre områder (l. 2237, 2689, 2811). Jeg anser bekymringerne om serviceforringelser som brud på rigtigheden, fordi det gøres klart fra andre i salen, at det ikke er en mulighed, ligesom der heller ikke på noget tidspunkt er lagt op til det i indstillinger eller planer. Bekymringen dukker endda op igen, efter den er blevet afvist.

Vedrørende udsættelsen mener taleren ikke, at der vil være tale om nogen nævneværdig forskydning (l. 2077), og taleren mener i øvrigt, at foreningerne vil forstå det, såfremt det kan forhindre serviceforringelser, da medlemmerne jo også er borgere (l. 2095). Dette medfører også et par reaktioner, hvor én mener, at det vil dræbe gnisten hos foreningerne (l. 2236), mens en anden mener, at det vil gøre det svært at finde en investor, som vil tage kommunen alvorligt, hvis man lader planen skride (l. 2347). Jeg mener ikke, at det ene argument i denne sag er bedre end de andre, med undtagelse af pointen omkring serviceforringelser. Men der tales om en udskydelse på seks måneder, hvilket der ikke svares på, om det reelt er et problem. Bekymringerne på den anden side om foreninger og investor er reelle nok, men bundet ikke i nogen form for bevis eller reference på, at det skulle

dræbe gnisten eller svække mulighederne for at finde en investor. De to er bundet op i en forestilling om, at sådan forholder verden sig, og altså udtryk for en formodning, som muligvis er forkert. Derfor anser jeg argumenterne mod udskydelse som forkerte og brud på rigtigheden.

Der bliver generelt angrebet meget fra for-gruppen, som flere gange angriber ændringsforslaget for ikke at tage højde for renoveringsefterslæbet, hvis man tager arenaen ud af budgettet (l. 2250, 2330). Dette bliver besvaret med, at man vil kigge på dette frem mod andenbehandlingen og at der muligvis kan findes penge til dette i den strategi, som direktionen fremlægger i februar (l. 2451). Denne forklaring kan i mine øjne være lige så god som gruppen, der først vil anvise finansieringen af driften i februar, og jeg ser derfor intet brud.

Et andet spørgsmål, som flere rejser, er, hvad gruppen med ændringsforslaget egentlig vil, om man overhovedet vil Holbæk Arena (l. 2364), da man ikke kan sige, at man vil arena uden at give penge til det, som en anden udtrykker det (l. 2578). Samme spørgsmål bliver rejst over for taleren, som ikke mente, at projektet var groet i deres baghave (l. 2735). Alle er reelle, da man, jf. mine redegørelser for bruddet på vederhæftighed, må sætte handling bag ordene. Men jeg bemærker mig, at der angribes eller spørges meget ind til de problemer, man forudser hos modparten, og kritiserer dem, frem for at fremkomme med reelle argumenter for Holbæk Arena. Dette anser jeg dog ikke som et brud her.

Fra begge sider bliver der argumenteret flere gange ud fra et privatøkonomisk synspunkt, hvor nogle mener, at man, som privat, ikke ville bruge pengene på sådanne bygninger, hvis ikke man havde råd (l. 2430, 2474), mens modparten mener, at man, også som privat, ville sørge for at vedligeholde sin bil eller male vinduer (l. 2524, 2667). Alle anser jeg som brud, da jeg ikke mener, det er korrekt at sammenligne et anlæg til flere hundrede millioner kroner med en privat økonomi. Hvis man vil mene, at principperne kan overføres, så kan de jo tydeligvis anvendes for og imod på begge sider. Dette forsimpler debatten, og det er ikke rigtigt at bruge disse sammenligninger, hvorfor disse er brud.

Generelt er der en lige repræsentation af borgere (f.eks. l. 2091, 2195) og foreninger (f.eks. l. 2236, 2364, 2587) i debatten, ligesom det private erhvervsliv optræder et par gange (l. 2347, 2511), og jeg ser ingen brud i dette. Det er dog bemærkelsesværdigt, hvordan hensynet til foreningerne dominerer i for-gruppens argumentation, mens hensynet til borgere findes i imod-gruppen.

5. 4. 4. Test af forståelighedskravet

Debatten handler om budgetter, og ligesom i debatten fra bilag 2 må man derfor forvente et sværere teknisk sprog og en lang debat med mange punkter, bl.a. skattestigninger, hvilket kan svække forståeligheden. Der flyver mange tal gennem luften, nogle knyttet op på økonomiske termer, og det er svært at vurdere, hvilke tal der refereres til. Dette er dog et brud, som forekommer flere gange, hvorfor jeg ikke noterer én bestemt.

Den økonomiske jargon bliver ret overvældende hos en taler, som taler om budgettets udfordringer og sammenhænge (også mht. arena), og hvor tal og termer (som likviditetsprognose) skaber en stor forvirring. Denne tale (l. 2624-2641) anser jeg som et brud på forståelighed.

5. 4. 5. Opsamling

Denne debat er kendetegnet ved angreb på den ene side, som, fra flere synspunkter, angriber modstanderens forslag. Dog har jeg vist, at flere angreb har væsentlige mangler i deres argumentation. Samtidig er der en bekymring for, og næsten konstatering af, at arenaen vil medføre serviceforringelser, hvilket afvises blankt af den anden gruppe, hvorfor denne type argumenter er væsentlige brud i debatten. Flere talere fremhæver fordelene ved Holbæk Arena, og for første gang bliver arenaen italesat som et vækstinitiativ. Påstande om, at arenaen, i sig selv, skulle tiltrække borgere nok, er ubegrundede, men den kan muligvis ses som en del af en større vækstplan.

Jeg har herunder vist alle bruddene fra denne debat.

Empiriske fund	Kilde	Brud på	Årsag
Arena medfører befolkningstilvækst	l. 2274, 2373, 1979	Sandhedskravet	Der er ikke logisk sammenhæng mellem tilflytning og Arena specifikt
Arena som største vækstfaktor	l. 2546	Sandhedskravet	Voldsom overdrivelse, som tillægger arenaen mere, end den beviseligt kan
Tvivl om tal	l. 2427	Sandhedskravet	Ubegrundet tvivl af andres troværdighed
Vil bruge pengene andre steder	l. 2194	Vederhæftighedskravet	Stemmer for forslaget med finansiering
Bakker op	l. 2049	Vederhæftighedskravet	Stemmer imod finansiering
Arena medfører serviceforringelser	l. 2095, 2194, 2792	Rigtighedskravet	Bliver afvist fra flere sider og mangler belæg
Udsættelse vil medføre faldende engagement hos foreninger og investor	l. 2236, 2347	Rigtighedskravet	Påstanden bygger på egne formodninger og er derfor ikke valid
Privatøkonomi	l. 2430, 2474, 2524, 2667	Rigtighedskravet	Forsimpling og utydeligt argument
Tal og økonomiske termer	generelt	Forståelighedskravet	Talere er ikke tydelig i tallene, som der refereres til, og hvad ordenes betydning er
Jargon	l. 2624-2641	Forståelighedskravet	Svært sprog, som gør talen uforståelig

(Tabel 6: brud i bilag 4)

6. Diskussion

Debatterne, som er analyseret herover, repræsenterer et udsnit af debatten om Holbæk Arena i en periode på næsten et år. Igennem denne periode er planerne blevet mere og mere konkrete, bl.a. med udvælgelse af vinderen af arkitektkonkurrencen. Gennem perioden har der dannet sig en gruppe af byrådspolitikere, som vil sætte gang i projektet, og en gruppe, som vil vente. Jeg vil i dette kapitel diskutere nogle af de relevante aspekter, som mine analyser har vist. I denne diskussion vil jeg have fokus på udviklingen hos de to grupper med udgangspunkt i den generelle udvikling og i de brud, som er fremkommet i analyserne. Undervejs vil jeg også, af hensyn til specialets indledende undren, vende bruddenes teoretiske sammenhæng med demokratiske problemer.

Formålet er at vise, hvordan bruddene har påvirket debatten, og finde ud af, hvad bruddene har gjort ved gruppernes holdninger og argumentation. Desuden vil jeg, gennem diskussionen og belysningen af den samlede debat, være i stand til at finde nye brud, samt finde de brud, som har betydning ift. debatten som helhed. I løbet af diskussionen vil jeg desuden forsøge at finde forklaringer på nogle af bruddene. Dette vil bl.a. ske ved at inddrage en større kontekst end den, som analyserne er foregået under.

Diskussionen vil blive indledt med en diskussion af de påstande, udsagn, referencer og argumenter, som bruges til at understøtte de to gruppers påstande. Heri vil udviklingen af argumentationen blive belyst, og hvordan bruddene har haft betydning i den forbindelse. Efterfølgende vil jeg diskutere betydningen af dem, der taler, og dem, der ikke gør, hvorefter jeg vil vende et aspekt af oprigtighed, inden jeg vil diskutere deltagernes forståelighed. Herefter vil følge en samlet diskussion af debattens deliberative kvalitet. De første fire punkter dækker i snæver forstand de fire gyldighedskrav, men diskussionen vil være på tværs af kravene. Således vil aspekter fra kravet om rigtighed kunne indgå i diskussionen af argumentation, og forståelighedskravet kan indgå i diskussionen af oprigtighed. Dette valg er taget for at give et nyt, bredere perspektiv på bruddene og deres betydning.

Igennem hele diskussionen vil jeg skelne mellem en for- og en imod-gruppe. Det er nødvendigt at pointere, at der først og fremmest ikke er tale om for eller imod Holbæk Arena som sådan, men for eller imod igangsættelsen af projektet, det videre arbejde og prioritering. Grupperne tæller ikke bestemte partier, referencer eller personer, men tæller holdninger, udsagn, argumenter m.v., som, jeg mener, tilhører den overordnede for- eller imod-orientering. Det er således muligt, at en person kan have fremsat et argument, som jeg har noteret som understøttende for imod-gruppens holdning, mens personen selv ville høre til i for-gruppen. Dette er ud fra ønsket om at analysere debatten og ikke personen.

Diskussionen vil flere gange undervejs blive suppleret med data fra mine kvantitative optællinger. Disse er medtaget for at kunne illustrere nogle overordnede tendenser i debatten, og skal altså ikke sammenlignes direkte med de

kvalitative fund af brud. Kombinationen af de to metoder hjælper mig til at pege på nye forståelser af debattens helhed og giver en mere stringent gennemgang.

6. 1. Argumentation

Jeg vil i dette afsnit gennemgå udviklingen af for- og imod-gruppernes argumentation. Argumentation skal her forstås i en meget bred sammenhæng, idet den indeholder synspunkter, udsagn, spørgsmål eller betragtninger, som bruges til at underbygge for- eller imod-gruppens holdning. Til dette formål, har jeg foretaget en kvantitativ optælling af de elementer, som bruges i argumentationen. Disse er groft inddelt i kategorier og tematiseret ud fra debattens overordnede argumentation. Disse optællinger kan ses i tabel 7 og tabel 8. De kan, grundet deres kvantitative karakter, ikke sammenlignes med tabellerne 3 til 6, som optæller kvalitative fund.

Diskussionen vil først behandle for-gruppen, så imod-gruppen, inden jeg afslutningsvis vil diskutere sammenspillet.

6. 1. 1. For-gruppen

I den første debat, d. 12. september 2012, fyldte særligt tre hensyn meget for for-gruppen: forbedringerne af faciliteterne, gavn for borgere i hele kommunen og opbakningen fra erhvervslivet (tabel 7). Disse tre overordnede temaer kom frem, eftersom det var foreningerne, der havde præsenteret forslaget, og der var et åbenlyst behov for en forbedring af faciliteterne. Sammen med erhvervslivet gik 22 foreninger i gang med ideen om Holbæk Arena, som de senere præsenterede for byrådet. Med udarbejdelsen af visionsrapporten fra DGI blev der indarbejdet undersøgelser vedrørende fremtidens idrætsliv, som lagde vægt på vigtigheden af den uorganiserede breddeidræt. Visionen var et anlæg, hvor folk kunne komme og dyrke deres idræt eller nyde de gode omgivelser, uden nødvendigvis at forpligte sig. Således blev en styrke i visionen, at det kunne positivt påvirke sundhedsniveauet for hele kommunen.

Bemærkelsesværdigt er det dog, at alle disse argumenter bliver nedtonet eller helt forsvinder gennem resten af perioden. Argumentet om, at Holbæk Arena vil være et sted for ”fremtidens idræt”, hvor det uorganiserede idræt hersker, forsvinder næsten helt ud af debatten. Dette finder jeg en smule besynderligt, da det netop var en af de ting, som angiveligt var helt særligt ved dette projekt. I stedet rykkes meget af fokus over på de gamle faciliteter, som italesættes negativt, hvor man jo kan spare renoveringen af dem. Samtidig kommer der i de sidste to debatter fokus på foreningerne, og at det jo er dem, som har ønsket det, ”det er jo ikke noget, vi har fundet på”. Dette fokus på foreningerne bærer flere gange præg af, at man skylder dem noget, nu hvor de har arbejdet så hårdt på det, at det nærmest ville være synd for dem, hvis ikke de fik en arena, eller de skal belønnes for godt initiativ. Som jeg redegjorde for i min analyse, mener jeg ikke, sådanne begrundelser alene kan retfærdiggøre en så stor investering, som der er tale om. Dog mener jeg, at foreningernes opbakning og involvering i projektet tæller som en klar fordel, i og med de jo vil udgøre størstedelen af brugerne. Få argumenterer

for, at det fællesskab, som kan opnås i samlede faciliteter, er et væsentligt aspekt, selvom dette argument er relevant. Diskussionen af foreningernes rolle i sagen, vil jeg vende tilbage til i diskussionen af, hvem der taler.

Argumentet om opbakning fra erhvervslivet ryger helt ud af debatten efter første debat, hvilket er underligt. I første debat blev der sagt, at erhvervslivet var bag og kunne komme med væsentlige økonomiske bidrag, som havde været relevante at bringe frem i efterfølgende debatter om særligt OPP. En sådan udeladelse af en relevant deltager, har naturligvis konsekvenser, for det grundlag, som debatten føres på, hvor der kommer til at mangle et vigtigt aspekt omkring de potentielle bidrag fra erhvervslivet. Hensynet til borgerne glider også en smule ud af forgruppens argumentation, men det kan der være flere årsager til. Først og fremmest har imod-gruppen repræsenteret borgerne i debatten (hvilket jeg vender tilbage til), men det kan også skyldes, at der ikke er foretaget egentlige undersøgelser blandt borgerne.

Til gengæld argumenterer for-gruppen mere og mere ud fra nogle økonomiske hensyn, som debatten skrider frem. Både det førnævnte vedrørende besparelsen på renoveringen, men også påstanden om vækst kommer ind i den sidste debat. Det er interessant at se, hvordan arenaen lige pludselig bliver kaldt ”vækstfaktor”, og at den kan skaffe arbejdspladser. Dette skyldes nok primært administrationens ønsker om, at der igangsættes nogle vækstinitiativer⁵¹, og derfor prøver man at passe arenaen ind i en vækstdagsorden. Som jeg også har vist, findes der dog nogle brud i denne argumentation, mens andre udsagn vedrørende vækst ikke i sig selv er at anse som brud. Jeg vil dog mene, at hele vækstpointen, set i helheden, udgør et brud på vederhæftighedskravet, da det ikke er brugt sådan før. Det er selvfølgelig helt naturligt, at man kan fremkomme med nye argumenter og synspunkter i en sag, set i forlængelse af Habermas’ principper om kommunikativ rationalitet. Men set i lyset af administrationens fokus på nye vækstinitiativer, og de brud, som forekommer på sandheden, anser jeg det ikke som værende sandsynligt, at hele vækstdagsordenen er oprigtigt ment. Det får dermed en manipulerende karakter, hvor man, så at sige, skjuler sin egentlige dagsorden, ved at bringe den ind i en anden kontekst, hvor den ikke hører hjemme.

Påfaldende er det, at for-gruppen i løbet af perioden bruger en masse spørgsmål og forsvar som argumenter for deres sag. Dette sker på de økonomiske punkter, hvor de flere gange understreger, at de ikke vil tage penge fra andre steder, og at de mener, at økonomien hænger sammen. Desuden påpeger de flere gange, at modstanderne ikke tager hensyn til renoveringsefterslæbet. For-gruppen imødekommer altså flere gange de bekymringer, som kommer fra den anden gruppe, men angriber også på de økonomiske præmisser. For-gruppen er således med til at rykke debatten over i en økonomisk diskussion, som selvfølgelig også er væsentligt påvirket af, at to af de analyserede debatter er budgetforhandlinger. Ikke desto mindre får fokus på økonomien de konsekvenser, at der også opstår en

⁵¹ Referat fra byrådsmøde, 12.08.2013.

række brud på forståelighedskravet, da de økonomiske debatter flere gange baserer sig på teknik og jargon, som ikke er menigmandssprog.

Fund, som bruges til at styrke for-gruppen	Bilag 1	Bilag 2	Bilag 3	Bilag 4	I ALT
Foreningsliv					
Foreninger bag, hensyn til dem	II		III	III	10
Bedre faciliteter, rammer, imødekommer fremtiden	IIII			I	7
Nuværende faciliteter trænger til løft	I	I		IIII	7
Der er brugt ressourcer			III		4
SVAR: udsættelse vil være problem			III	II	5
Borgere					
<i>Gavn for borgere, alle, hele kommunen</i>	III	II	I	I	7
ANKLAGE: I svækker tillid, snyder				III	4
Kommune & byråd					
Profilere, omverden, opsig	III	II			5
Kommunen slår stregerne	I				1
Vi har brug for det	I				1
<i>Vi har været enige</i>	II	II	I	I	6
Arena er energirigtig				I	1
Erhvervsliv					
Opbakning fra erhvervslivet	III			I	4
Økonomi & Finansiering					
SVAR: finansieringen tages ikke andre steder	I			III	4
SVAR: kan godt lade sig gøre med økonomien	I	I	III	I	2
SPØRGSMÅL: andres forslag generelt (vedr. Arena)		III	I		4
SPØRGSMÅL: på renoveringsefterslæb		I		IIII	6
Spørgsmål: Hvad vil I have afklaret på økonomien?			III		3
Vækst				IIIIIIII	9
ANKLAGE: man kan ikke både sige ja og nej				II	2
SVAR: på påstande om tal				II	2
I ALT	24	12	19	44	99

(Tabel 7: kvantitativ optælling af fund, som understøtter for-gruppens argumenter)

6. 1. 2. Imod-gruppen

Der er, i den første debat, ikke nogen, som siger, at de er imod Holbæk Arena, og derfor er der ikke mange argumenter, som bruges imod. Der udtrykkes dog en række bekymringer, særligt vedrørende finansieringen, hvor flere udtrykker bekymringer over, om det kan lade sig gøre, uden at det rammer andre områder (tabel 8). Alle forholder sig dog, generelt, positive.

I anden debat, hvor et parti ikke ønsker at afsætte penge til Holbæk Arena, men dog stadig støtter, er det særligt ud fra bekymringen om finansieringen igen, at der tales imod det videre arbejde. Der er en frygt for, at finansieringen rammer på andre områder, via lån, eller vil forringe serviceniveauet. Samtidigt bliver der snakket om, at lokalområderne også skal have noget, fordi man når langt for få kroner ude i de små samfund. Både frygten for finansieringen og hensynet til lokalområder har jeg i analyserne angivet som brud på rigtighedskravet. Begge er helt ubegrundede og afvises af den anden gruppe flere gange, hvorfor sådanne brud er særligt problematiske. De betyder nemlig, at der plantes en frygt hos publikum om, at arenaen vil ramme dem, både som borger og som lokalsamfund uden for Holbæk by. Holbæk Kommune har før været i økonomiske vanskeligheder og var tæt på at blive sat under administration, hvorfor mange er opmærksomme på økonomien. Dertil kan lægges de seneste års økonomiske krise, som har betydet en generel frygt for beslutninger med mange penge involveret. Denne frygt bliver der pustet til med påstandene om finansieringen. Dette kan få stor betydning for det grundlag, som folk træffer deres beslutninger på. Frygten kan her bruges som en form for tvang, som lægges ned over publikum, og tvinger dem til at tage stilling til det, implicit eller eksplicit, hvilket naturligvis udgør et demokratisk problem, da det besværliggør en rationel stillingtagen.

I de sidste debatter er det særligt et behov for større økonomisk overblik og bekymringen over, om finansieringen vil gå ud over serviceniveauet, som dominerer imod-gruppens argumentation. Kommunen står i en situation, hvor der skal regnes med et underskud i nogle år ude i fremtiden, og gruppen ønsker at udskyde en beslutning, til der er overblik over, hvordan man kan imødekomme disse udfordringer. Som jeg har beskrevet i det foregående kapitel, er flere af gruppens bekymringer stærkt overdrevne, og de modsvares ofte af den anden gruppe. Som beskrevet ovenfor bidrager sådanne overdrivelser til forestillingen om, at arenaen vil betyde nedskæringer og forringelser, hvilket vil få publikum til at frygte projektet. Gruppen har dog holdt fast i sine argumenter gennem hele debatten, og det viste sig også, at den økonomiske udfordring var større, end nogen havde forestillet sig.

Derfor foreslår Socialdemokratiet igennem flere af debatterne, at man udskyder beslutningerne, til der er bedre styr på økonomien, også selvom den anden gruppe sagtens mener, der kan findes penge til det, uden at der skal skæres på service. Jeg kan naturligvis ikke vurdere økonomi, budgetter eller prioriteringspolitikken, men jeg finder det underligt, at imod-gruppen ikke vil forholde sig til det ønske, der er fra foreningerne om enten at bygge nyt eller renovere eksisterende faciliteter. Dette til trods for, at flere i imod-gruppen udtrykker opbakning til Holbæk Arena igennem hele perioden. I sidste debat siges det, at borgerne har krav på bedre faciliteter, men man ønsker altså ikke at vise, hvordan dette skal ske. Desuden skal det bemærkes, at Socialdemokratiets ændringsforslag på sidste møde, hvor man tager Holbæk Arena ud af budgettet, stadig opererer med underskud i de overslagsår, hvor der er også underskud i indstillingen. Det er altså ikke, fordi Holbæk Arena er hele problemet.

Fund, som bruges til at styrke imod-gruppen	Bilag 1	Bilag 2	Bilag 3	Bilag 4	I ALT
Foreningsliv					
Udsættelse vil ikke give problemer			I	I	2
SVAR: foreningerne vil forstå det				I	1
Borgere					
Huske lokalområderne	I	III			4
Svært at samle folkelig opbakning	II				2
Kommune & byråd					
Mere tid til diskussion			II		2
Økonomi & Finansiering					
Finansiering v. lån eller tages fra andre områder	III	III	III		9
<i>Brug for økonomisk overblik, økonomi hænger ikke sammen</i>	II	I	IIIIII	IIII	13
Finansiering rammer serviceniveau		I	II	IIII	8
Tvivler på salg af Holbæk Have		I	II		3
<i>Dyrt</i>	I	I	I	I	4
Betvivler tal og pris				II	2
SVAR: renoveringsefterslæb				I	1
Overdriver tal	I	I			2
I ALT	10	11	17	15	53

(Tabel 8: kvantitativ optælling af fund, som understøtter imod-gruppens argumentation)

6. 1. 3. Opsamling

Som det fremgår, står de to grupper stejlt over for hinanden, hvor for-gruppen igennem hele perioden argumenterer ud fra et hensyn til de mange foreninger, som har fundet fælles fodslag, og hvis faciliteter er så nedslidte, at de skal renoveres for mange millioner kroner. På den anden side har imod-gruppen en række økonomiske bekymringer om økonomien og finansieringen. Imod-gruppen fører den samme type argumentation gennem hele perioden, hvilken flere gange er fejlbehæftet, da deres påstande afvises af for-gruppen. For-gruppen nærmer sig over perioden imod-gruppen, afviser deres påstande og stiller spørgsmålstejn ved flere af forslagene. Dermed rykker en stor del af debatten ind på det økonomiske område.

På den anden side imødekommer imod-gruppen kun en enkelt gang for-gruppens og foreningernes ønsker (i form af en tilkendegivelse af, at borgerne har krav på bedre faciliteter), ligesom man ikke reagerer på de afvisninger, der f.eks. kommer af, at arenaens finansiering vil ramme serviceniveauet. Der kan være to årsager til denne afvisning af den anden gruppes argumenter: at man ikke stoler på de andre, eller at man handler strategisk, og dermed ikke bekender sig til den kommunikative rationalitet. Imod-gruppen betvivler, i sidste debat, nogle af de tal, som er kommet fra administrationen, og som for-gruppen baserer sine forslag på. Om denne tvivl også går på for-gruppen, når den f.eks. siger, at den ikke vil tage penge fra andre områder, ser jeg ikke nogen indikationer på skulle være tilfældet.

For-gruppens påstande bliver ikke anfægtet i den retning. Imod-gruppens generelt manglende imødekommelse, anser jeg som et stort brud på rigtighedskravet, da man, ubegrundet og implicit negligerer og ignorerer modparten systematisk. Dette kan også være et udtryk for strategisk handlen.

6. 2. Hvem taler

Jeg vil i denne diskussion se nærmere på, hvordan to væsentlige grupper bliver brugt igennem debatten, nemlig: foreningerne og borgerne. Som det fremgår af mine analyser, er det to grupper, som der ofte refereres til igennem det meste af debatten, og der refereres til dem på to forskellige måder. Jeg vil derfor diskutere, hvordan brugen af dem hver især har effekt for debatten. Jeg vil dog indledningsvis belyse nogle relevante parter, som ikke får lige så meget taletid i debatten.

Først og fremmest finder jeg det relevant at belyse, hvem der rent faktisk har talt i sagen. Igennem de fire debatter, som jeg har analyseret, har der været 54 indlæg af forskellig længde, som specifikt har omhandlet Holbæk Arena. I dem er alle byrådets politiske retninger (7 partier og 1 løsgænger) repræsenteret (tabel 9). To af disse er kun repræsenteret en enkelt gang, en har talt to gange, to har talt tre gange, mens de resterende tre partier har talt hhv. 6, 13 og 25 gange. De 54 indlæg blev leveret af 18 forskellige talere, som altså kun snævert udgør et flertal af byrådets 31 medlemmer. Der er et par partier, som kun er repræsenteret i byrådet ved et medlem, og hvorvidt de andre medlemmer, som ikke har talt, har følt sig repræsenteret via deres partikolleger eller andres taler, skal jeg ikke vurdere, men jeg undrer mig over, at byrådets tredjestørste parti, SF (3 medlemmer), kun tilkendegiver deres holdning én gang, samt at byrådets største parti, Socialdemokratiet (12 medlemmer), bidrager med 13 indlæg, hvoraf en enkelt taler står for 7 af dem. Kun 13 talere har talt mere end én gang, og kun 3 talere har talt i alle fire debatter. Jeg finder her belæg for at mistænke, at der, i debatten, kan være sket udeladelser af holdninger og væsentlige synspunkter, men jeg kan ikke på baggrund af materialet vurdere, om det er tilfældet, eller om det har betydning. I det tilfælde, at det skulle skyldes, at man i partierne har ”afstemt” holdninger eller aftalt, hvad der skal siges, kan det være udtryk for tvang, hvilket, som bekendt, bryder med Habermas’ krav til talesituationen (jf. afsnit 2. 3. 4.), altså her en tvungen stilhed, som kan undertrykke egne holdninger eller synspunkter, som er relevante for debatten. Muligheden foreligger dog for, at de stiltiende medlemmer føler sig repræsenteret af de synspunkter, som bliver sagt, hvilket naturligvis ikke udgør noget problem.

HVEM TALER											
BILAG 1			BILAG 2			BILAG 3			BILAG 4		
JH	O		SA	A	II	SA	A	II	SK	V	II
SC	V		PK	V	II	JH	O	III	SA	A	III
EJP	A		JH	O		PK	V		JH	O	
BK	V		ET	B		KJ	I		ET	B	II
CF	A		BK	V	II	BH	C		SC	V	
KJ	I		SC	V		AD	F		PS	V	II
BH	C		CNJ	V		JMS	LØS		BK	V	
SK	V		JT	A		BK	V	II	CF	A	
			SK	A		SC	V		PK	V	II
						JT	A		CNJ	V	
						PS	V		KJ	I	
						SK	V		CAL	V	

(Tabel 9: optælling af talere og partier, som er repræsenteret i debatten)

6. 2. 1. Foreninger vs. borgere

Et andet væsentligt punkt i taletiden er de synspunkter og værdier, som bliver udtrykt af taleren. Her er det relevant at kigge på, hvilke referencer taleren bruger, og hvordan de bruges. Som det blev vist i analysen, så bliver der ofte refereret til både borgere og foreninger i en bred forstand.

I den tredje debat, d. 12. juni 2013, bliver disse to grupper nærmest taget som gidsler fra hver sin lejr, hvor imod-gruppen taler meget om borgerne og om de serviceforringelser, som de vil opleve, hvis arenaen kommer. Desuden fremhæves det flere gange i løbet af hele debatten, at det vil gå ud over lokalområderne, eller man i stedet burde prioritere lokalområderne. På denne måde italesættes arenaen som et problem for borgere og lokalområder, som ud fra de tilkendegivelser, der har været fra denne gruppe, må forstå, at Holbæk Arena vil medføre konkrete forringelser for ældre, pædagoger, daginstitutioner, lokale sportsklubber uden for Holbæk by, lokale kulturinitiativer m.v. Dette står ikke alene i kontrast til forgruppens påstande, men det står også i kontrast til det, som flere fra imod-gruppen snakker om i den anden debat (10. oktober 2012), hvor der bl.a. er blevet bevilliget en million til kunstgræsbaner i Tølløse (l. 395, 1336⁵²). Denne italesættelse af borgerne og lokalområder som ofre bygger videre på den generelle frygt-argumentation, som jeg har beskrevet ovenfor. Samtidig undertrykker de de bekymringer, som kunne være fra foreningernes synspunkt, som f.eks. kunne være, at arenaen ikke ville medføre bedre faciliteter for alle. Holbæk Tennisklub, som oprindeligt var med i planerne omkring Holbæk Arena, meldte fra i maj 2013, da de alligevel var tilfredse med deres faciliteter⁵³, men de indgår ikke i debatten overhovedet. Det undrer mig, at imod-gruppen ikke bruger konkrete referencer i stedet for formodninger om forringelser, og jeg anser det som et stort

⁵² Det bemærkes her, at disse taler ikke er behandlet i analysen, hvilket skyldes, at de ikke har nogen relevans i den nære kontekst, som analysen er foretaget under.

⁵³ Jensen, K. O.: *Tennisklub vil gerne blive hvor den er*. 3. maj 2013, Nordvestnyt.

problem i debatten og den demokratiske proces som er i gang, hvor oplysning bør være i højsædet.

Det samme store brud sker i for-gruppen, som begår det med omvendt fortegn. Deres argumentation beror i store træk på foreningernes ønske om projektet (hvilket stadig er der, trods tennisklubbens udmeldelse). De forsømmer til gengæld at italesætte de oprindelige visioner om, at Holbæk Arena skulle gøre gavn for hele kommunen og alle borgere, for så i stedet at forsvare mod påstande om forringelser. Altså også her et stort brud. Dog modvises det brud, som jeg påviste i analysen af debatten d. 28. august 2013, delvist. Her mente jeg ikke, at taleren havde belæg for at tro, at det ville dræbe gnisten hos foreningerne (l. 2236), hvis man udsatte det. Et læserbrev fra en af initiativtagerne (d. 21. september 2013), udviser netop stor irritation over byrådets slingrekurs i sagen⁵⁴. Der bliver dog ikke sagt, hvad man tænker om en evt. udskydelse, hvorfor jeg ikke tilbageviser bruddet helt.

De to gruppers referencer og hensyn til hver sin lejr kan medføre en konflikt. Jeg har gennem diskussionen refereret de to referenter, som hhv. foreninger og borgere, men jeg tvivler på, at disse vil komme i konflikt, da de jo, i bund og grund, er det samme. Hvad der kan være mere betændt er italesættelsen af, at det vil gå ud over lokalområderne, at Holbæks foreninger skal have en arena. Med imod-gruppens fokus på lokalområderne italesættes en konflikt mellem Holbæk og lokalområderne, hvor tingene centraliseres i byen, og hvor mere og mere trækkes ud af de små lokalsamfund. Med denne type italesættelser skaber imod-siden en konflikt, som næppe øger befolkningens opbakning til projektet. Dette perspektiv er særligt interessant set i forhold til netop denne gruppes udtryk om nødvendigheden af befolkningens opbakning i den første debat, og jeg ser det som et stort brud på kravet om vederhæftighed, som ud over den potentielle konflikt, vil kunne skabe et problem ift. borgernes og foreningernes generelle deltagelse i processerne.

6. 3. Oprigtighed

Gennem analyserne står det klart, at der forekommer systematiske brud på kravet om vederhæftighed, særligt på to måder: at det sagte ikke er i overensstemmelse med det mente, og at det sagte ikke er i overensstemmelse med det gjorte. Jeg vil i denne diskussion gå bort fra for- og imod-grupperne og have fokus på partierne, da dette åbner op for en diskussion i en bredere kontekst.

6. 3. 1. At sige og mene

Gennem hele debatten fremhæver alle socialdemokraterne, at de bestemt er for Holbæk Arena. Projektet omtales et par gange som noget, der kan være til gavn for borgere, foreninger og by, og som har fordele af at kunne rumme flere idrætsgrene og -typer. Alligevel ligger langt størstedelen af socialdemokraternes fokus, fra anden debat og frem, på alle de økonomiske betænkeligheder, som der

⁵⁴ Damgaard, C. Læserbrev: *Hvilke partier vil Holbæk Arena?* 21. september 2013. Nordvestnyt.

kan være ved Holbæk Arena. Fra den anden debat, d. 10. oktober 2012, til den sidste debat, d. 28. august 2013, forsøger Socialdemokratiet at få beslutningerne om arenaen udskudt på grundlag af økonomiske betænkeligheder. Flere af disse betænkeligheder er ganske reelle, men flere af dem er også ganske ubegrundede, som jeg allerede har vist. Problemet i denne forbindelse er, at man i debatten giver sin fulde opbakning, og alligevel har et stort ”men” hver gang, som betyder, at man ikke vil træffe beslutninger, vel vidende at de beslutninger, som skal træffes, ikke er et endeligt ja til projektet, men netop en beslutning om at gå videre med arbejdet, så den endelige beslutning kan træffes på et ordentligt grundlag. Denne uoverensstemmelse mellem at sige, man bakker 100 % op om projektet, og så ikke ville betale for det, anser jeg som et stort brud på kravet om vederhæftighed. De giver et falsk indtryk af opbakning, som virker fordrejende for publikum.

I den forbindelse bemærker jeg særligt én socialdemokrat, som i den første debat udtalte sig i store vendinger om, at en ishal burde være en del af Holbæk Arena, da man jo så kunne få sig en unik position. Han redegjorde også for sine overvejelser vedrørende navn og logo, som, han mente, skulle have tæt tilknytning til området (l. 104). Han er altså her i gang med at udvide de oprindelige planer betragteligt, hvor en ishal ikke skulle indgå i de indledende faser. Dette var sidste indlæg fra denne taler i debatten, som jeg har analyseret, hvilket kan skyldes flere ting: han er kommet på andre tanker, han har ikke følt det nødvendigt at nævne det igen, eller han er blevet bedt om ikke at sige det. Når vi kigger på en lidt bredere kontekst, kan vi dog se, at han i oktober 2013 skrev et læserbrev, hvori han stadig bakkede op om arenaen og synspunktet vedrørende ishal⁵⁵, og der er således ikke noget, som tyder på, at han har skiftet mening, hvorfor det må undre, at han ikke fremfører punktet igen i senere debatter. Ingen andre taler for en ishal, så det kan næppe være, fordi hans synspunkt er repræsenteret, men der er en mulighed for, at han ikke mener, det er relevant at dele synspunktet igen, hvilket vil være forkert ifølge kravene til debatten, da man helst skal have alle synspunkter belyst. En tredje årsag kan være, at han er blevet bedt om ikke at udtale sig om det, fordi det går stik imod Socialdemokratiets linje, og vi er således tilbage ved tvang, som jeg behandlede ovenfor. Jeg har dog indledningsvis afgrænset mig fra at analysere på kravene til talesituationen, som tvang vedrører, hvorfor jeg ikke mener, jeg har belæg for at kunne forklare dette brud med tvang. Jeg bemærker blot udeladelsen af en relevant deltager, som jeg anser som et nyt brud på rigtigheden. Såfremt der måtte være tvang involveret i debatten, ophører den, som sagt, i et deliberativt perspektiv.

6. 3. 2. At sige og gøre

Flere talere hæfter sig i debatten ved bekymringerne omkring økonomien, men stemmer alligevel for det videre arbejde. Særligt i de første debatter ses dette mindre brud, hvor både folk fra partiet Venstre og Dansk Folkeparti udtrykker dette, men alligevel stemmer for. Dansk Folkeparti er dog de eneste, som holder fast i bekymringen gennem hele debatten, hvor de i store vendinger udtaler sig

⁵⁵ Pedersen E. J. Læserbrev: *Arenaen og Socialdemokraterne*. 1. oktober 2013. Nordvestnyt.

kritisk om projektet, og kun under pres erkender en smule støtte. Der er, fra Dansk Folkepartis side, en ret stor sammenhæng mellem det sagte og det mente igennem hele debatten. Alligevel stemmer Dansk Folkeparti for det videre arbejde i tre ud af fire afstemninger, hvilket jeg har noteret som brud på vederhæftighedskravet. Dette kan dog skyldes, at man ikke lader bekymringerne styre afgørelsen, og at man anerkender behovet for et bedre beslutningsgrundlag. Men dette stemmer Dansk Folkeparti imod i den tredje debat, hvor de, for første gang, støtter Socialdemokratiets forslag. Debatten efter stemmer Dansk Folkeparti igen for, men der bliver sagt, at man forventer at kunne forhandle om punktet, og at man ikke går på kompromis. Her er altså tale om en slingrekurs, hvor man det ene øjeblik siger, man er imod, og det næste øjeblik stemmer for, hvilket jeg anser som meget utroværdigt ift. denne sag, og som et stort brud på kravet om vederhæftighed. Slingrekursen kan skyldes, at man, i Dansk Folkeparti, kan lade sig overtale af et godt argument, f.eks. til at stemme imod det videre arbejde. Altså at man bekender sig til den kommunikative rationalitet, hvor det bedste argument vinder, men hvor en diskussion i princippet aldrig slutter, og hvor man sagtens kan blive klogere og skifte standpunkt. Jeg anser dette som en stor fordel ved netop den kommunikative rationalitet, at det er tilladt at blive klogere. Der er dog intet i Dansk Folkepartis argumentation, som ændrer sig fra debat til debat, til trods for at de altså stemmer forskelligt, og jeg har svært ved at se, at det skulle være rationaliteten, der har givet dem slingrekurs.

En del af forklaringen kan muligvis findes i, at debatten ligger lige op til et valg, hvor der kunne være spænding om udfaldet. Som bekendt havde Venstres borgmester, Søren Kjærsgaard, kun siddet som borgmester siden 2009, hvor det lykkedes ham at samle et bredt flertal af alle partier på nær Socialdemokratiet bag sig. Med de generelle strømninger i det politiske landskab ville Dansk Folkeparti gå frem, SF ville gå tilbage, Enhedslisten ville gå frem, og Konservative ville også tabe lidt. Dette satte en masse spekulationer i gang, også i Holbæk, om der kunne dannes nye flertal, og måske en ny borgmester. Et af disse gik på, at Enhedslisten og Socialdemokratiet ville pege på Dansk Folkeparti, såfremt de ikke kunne danne ”rødt” flertal bag Socialdemokratiet. Denne påstand blev bekræftet af Enhedslisten i september 2013⁵⁶. Set i det lys, giver det muligvis bedre mening, at Dansk Folkeparti nærmer sig Socialdemokratiet i denne sag, hvilket, i givet fald, vil være udtryk for en strategisk handling, og altså i strid med principperne i Habermas’ deliberative demokrati. Dansk Folkeparti var dog med i flertalsgruppens budgetforslag, som blev vedtaget to måneder efter den sidste debat i denne undersøgelse, hvor Holbæk Arena stadig var med, dog var pengene puljet sammen med en række andre anlægsinvesteringer⁵⁷, hvorfor jeg ikke anser valgspekulationer som årsag til Dansk Folkepartis slingrekurs i afstemningerne.

⁵⁶ Larsen, R. & Staffeldt, J.: *Enhedslisten klar til at pege på DF’er som borgmester*. 3. september 2013. Holbaekonline.dk.

⁵⁷ Referat fra byrådsmøde, 09.10.2013.

6. 4. Forståelighed

Som min analyse har vist, forekommer der passager i alle debatterne, hvor der er mindre brud på forståeligheden. Jeg vurderer dog ikke, at bruddene har en betydning for forståelsen af debatten som helhed. Det er brudstykker, som virker uforståelige, og som derfor er problematiske. Dette afhænger dog i væsentlig grad af, hvilket syn man anlægger på debatten, og hvilken rolle man, som analytiker, sætter sig i. Jeg har i indeværende speciale anlagt et borgersynspunkt på debatten, ud fra ønsket om at belyse debattens brud ud fra netop borgerens standpunkt. Som forudsætning for denne rolle har jeg stillet, at man gør sig bekendt med nogle af de aspekter og termer, som er særligt relevante for debatten, hvilket ligger i tråd med Habermas tanker om, at man, i en deliberativ sammenhæng, er oplyst. Alligevel har jeg fundet brud, hvis belæg findes i en form for uforståelighed over for betydningerne eller meningerne af ord. Dette peger tilbage på talerne, eller deltagerne, i debatten, som ikke i tilstrækkeligt omfang forklarer og begrunder deres ord og vendinger. Der er en generelt stor brug af jargon og specialiseret sprog, hvor det dog er umuligt at pege specifikt på alle brud, hvorfor jeg må anse sproget som værende et kollektivt brud i flere sammenhænge. Det er mest i de to debatter, som handler om budgetter, hvor man også må forvente et teknisk svært sprog, men hvor jeg alligevel konstaterer brud. Der er flere gange, hvor man kan blive i tvivl, om taleren selv forstår ordet, dets sammenhæng og betydning. Dette var f.eks. tilfældet i l. 679, 790 og 1018, hvor begrebet ”finansiering” var flertydigt flere steder. Sådant teknisk sprog og jargon fører naturligvis til misforståelser, hvilket på sigt vil føre til, at publikum tabes helt. Der er en fare for, at sproget bliver indspist, fordi man refererer til ting, som publikum ikke altid kan forventes at vide, eller fordi der udtrykkes en logik, som publikum ikke kan følge.

Sproget, og dets forståelighed, har selvsagt enorm betydning for, dels hvordan deltagerne opfatter hinanden, dels hvordan publikum opfatter debatten. Derfor må kravet om forståelighed ikke negligeres til trods for, at det, empirisk, er svært at finde beviser for bruddene. I denne forbindelse tænker jeg ikke alene på sprogets syntaks, lixtal og talefejl, som kan være afgørende, men også hvordan sproget bruges til at italesætte visse standpunkter. Jeg har flere gange i min analyse påpeget, hvordan talere, via sprogets pragmatik, har ment et, men sagt noget andet. Dette er selvfølgelig en vurdering, jeg har lavet ud fra, hvordan jeg forstår sproget i konteksten, f.eks. i første debat, hvor en taler siger, at vedkommende bakker op, men alligevel får kaldt arenaen for et ”mausoleum” (l. 161), hvilket jeg opfatter negativt og et muligt brud på vederhæftighedskravet. I dette eksempel lader jeg tvivlen komme taleren til gode, men ubevidst eller bevidst bruger talerne ofte ord, som kan tolkes i en anden retning, end de måske var ment, hvilket kan påvirke forståelsen i væsentlig grad. En række af bruddene kan i øvrigt være begået ubevidst, hvilket kan pege tilbage på en manglende forståelse for sprogets og kommunikationens betydning i debatten hos politikerne, som, i langt de fleste tilfælde, er ”fritidspolitikere”, hvorfor de ikke nødvendigvis er trænede eller opmærksomme på sproget som skabende for vores forståelse af verden, der, som bekendt, er mit udgangspunkt i indeværende speciale.

Disse tanker om sproglig forbindelse mellem taler og publikum kommer naturligvis af udgangspunktet i det deliberative demokrati, hvor debatten netop skal være oplysende, hvorfor sproglig klarhed er nødvendig. Hvis man i stedet anlagde et mere elitært syn på demokratiet, ville forståelighed mellem deltager og publikum i sådanne debatter være ligegyldig, da man ikke ønsker at tilskynde til deltagelse udefra.

6. 5. Vurdering af den deliberative kvalitet

Gennem dette kapitel har jeg opsamlet og diskuteret nogle af de dominerende brud i den samlede debat. Heri er det bl.a. blevet klart, at der er blevet dannet en for- og en imod-gruppe af holdninger, og skellet imellem dem er blevet dybere igennem hele debatten. Hvor den ene gruppe står fast på at tale om økonomi, og hvor de har taget borgerne som gidsler, har den anden gruppe medlidenhed med foreningerne, mens de forsøger at afvise påstande om finansieringens konsekvenser.

Ud fra denne diskussion må det stå klart, at flere af de brud, som forekommer over flere af debatterne, har drastiske konsekvenser for debattens udvikling. Som følge af imod-gruppens fastholdelse af en usand økonomisk bekymring, bliver for-gruppens argumentation også drejet over i et økonomisk perspektiv, hvilket fjerner fokus fra de egentlige visioner bag projektet om at lave en fælles base for idrætsforeningerne, hvor der også er vidde muligheder for uorganiseret idræt og en styrkelse af kommunens sundhedsindsats.

For-gruppen forsøger at imødekomme bekymringerne ved at garantere og afvise, at finansieringen skulle ramme andre områder, eller betyde serviceforringelser. Til trods for angrebene fra for-gruppen på imod-gruppens forslag, så må man også anskue det som en accept af bekymringen, og dermed bliver den legitim i en hvis forstand. Imod-gruppen imødekommer dog ikke reelt for-gruppen, og derfor er det svært at spore en orientering mod den gensidige forståelse fra imod-gruppens side. Noget peger i retning af systematiske, bevidste brud fra imod-gruppen, som ikke ønsker enighed. Forklaringen på dette kan være svært at gætte på, men igen kan man tage det forestående valg in mente, hvor imod-gruppen kunne have interesser i at skabe afstand til for-gruppen. I hvert fald står der, efter mine analyser og diskussioner, tilbage at imod-gruppen fastholder borgerne som gidsler, og fejlagtigt, gør dem til ofre. Når dette sker, så vil det kunne medføre illegitime beslutninger som muligvis ikke er i den repræsenteredes interesse overhovedet. Ved at fastholde borgerhensynet, hævder de at handle i borgerens og lokalområdernes interesse, men det kunne være at Holbæk Arena var i deres interesse. Det forholder sig på samme måde med for-gruppens fastholdelse af foreningerne.

Et andet brud, som bærer tydeligt præg af en bevidst forvridning i kommunikationen, er den vækst dagsorden, som for-gruppen forsøger at presse ned over arenaen. Den passer meget belejligt ind i det ønske, som administrationen har til budgettet, men er behæftet med fejlsætninger og

overdrivelser. Timing'en af argumentet om, at Holbæk Arena kan genere vækst, er afgørende for, at jeg vurderer det som et bevidst brud.

Hvad jeg dog ikke tror er bevidste krav, er det sprog, som politikerne bruger, og som igennem hele debatten skaber forvirring. Den megen brug af specialiseret sprog og jargonen, betyder at det, i et borgerperspektiv, kan være svært at få den fulde forståelse. Jeg tror dog, at det er mere et udtryk for en ubevidsthed om sprogets og ordenes vigtighed i en debat, hvor bestemte italesættelser, kan skabe forvirring om, hvad taleren egentlig mener. Det gør det dog ikke mindre alvorligt at det foregår ubevidst, for det vil formentligt betyde at det kan fortsætte uden at det opdages. Jargonen får den konsekvens at borgere ikke vil føle sig i stand til at deltage i debatten og i demokratiet. Det er derfor et helt centralt punkt ift. min indledende undren omkring deltagelse.

Problematikkerne omkring slingrekurs og det at man siger ét og mener noget andet, er også et enormt problem, da man som borger ikke kan stole på, hvad taleren egentlig vil og gør. Sådanne brud fører til politikerlede og stor mistillid blandt borgerne.

Bruddene, som er fundet både ved analyse og diskussion, peger ikke alene på problemer i forhold til debattens udvikling. De kan udgøre også brud på den deliberative debats idealer om en oplysende debat, som forbedrer borgernes og beslutningstagerenes beslutningsgrundlag. I den forbindelse, skal det siges at bruddene også kan sættes i en teoretisk forbindelse med eventuelle demokratiske problemer, hvoraf flere er beskrevet ovenfor. Flere af bruddene kan føre til problemer, såsom fordrejninger, manipulation, illegitime beslutninger samt en utilgængelig magtgruppe, som taler et andet sprog end publikum.

Man må sige at, på baggrund af ovenstående diskussioner og foregående kapitel, er den analyserede del af debatten om Holbæk Arena af ringe deliberativ kvalitet. Resultaterne peger i retning af en række store, gennemgående brud på begge sider, hvor man ikke ligefrem oplever idealerne fra Habermas gennemført. Særligt har denne debat vist nogle bekymrende tendenser, som vedrører deltagelse. Først og fremmest, så starter hele sagen med, at nogen ønsker at deltage, foreningerne. De sidder med på sidelinjen og oplever opbakning fra et enigt byråd i starten, hvorefter billedet vender helt, og splittelsen dukker op. Selvom der åbenlyst er en modstand mod prioriteringen, så vil man alligevel kunne høre hele byrådet bakke op om ideen. Jeg mener ikke, at Holbæk byråd skal bruge 200 millioner, bare fordi man har fået en god ide, men jeg vurderer ikke denne proces som særlig gavnlig i forbindelse med deltagelse.

Dernæst mener jeg, som beskrevet, at sproget og jargonen i byrådet, har tendenser til at være svært forståelige. Dette, i sig selv, kan jo være ødelæggende for en deliberativ proces, som skal fordre oplysning og forbedre folks beslutningsgrundlag. Det kan blive svært, hvis man ikke forstår hvad der bliver sagt, eller hvis man ikke kan stole på, at det de siger, mener de.

Slutteligt, så må min vurdering af imod-gruppens strategiske handlinger stå som et fremragende eksempel på, hvordan man i hvert fald ikke fordrer en god debat.

Indeværende kapitel er ved sin afslutning, og med det bevæger jeg mig videre til specialets afsluttende kapitel, konklusionen, hvori jeg vil opsamle på specialets samlede resultater og dermed svare på specialets indledende problemformulering.

7. Konklusion

Ud fra en indledende undren over politikernes rolle i demokratiske problemer, så som lav deltagelse, har dette speciale haft til formål, at påvise brud på Habermas' gyldighedskrav i fire debatter om Holbæk Arena mellem kommunalpolitikere i Holbæk kommune. Gennem analyser og diskussioner, har jeg gjort netop dette og kan nu svare på opgavens problemformulering.

Hvordan og i hvilket omfang bryder kommunalpolitikere med Habermas' gyldighedskrav i debatten om Holbæk Arena, og hvordan kan disse brud komme til udtryk som demokratiske problemer, såsom lav deltagelse?

Gennem mine foregående analyser og diskussioner kan jeg konkludere, at politikerne i Holbæk Byråd bryder med gyldighedskravene i vidt omfang i den del af debatten om Holbæk Arena, som jeg har behandlet i indeværende speciale. Mine undersøgelser har vist, hvordan der i de enkelte debatter begås brud mod samtlige krav. Nogle brud er mere alvorlige end andre, men de må alle tillægges en betydning i forhold til debattens udvikling, og dermed i forhold til det demokrati, som debatten er en del af.

Ud fra subjektive vurderinger, ift. den nære kontekst, fandt jeg, i alle debatterne, brud, hvor argumentationen var mangelfuld. I flere eksempler fandt jeg, at argumentationen var mangelfuld, fordi den manglede belæg, eller fordi den manglede nærmere forklaring. Samtidig var der en række eksempler på overdrivelser, hvis konsekvenser kan være, at man, som taler, fordrejer billedet og tillægger emnet positive eller negative associationer.

Gennem alle analyserne var der en række brud, som gik igen, hvilket for alvor kom til udtryk i den efterfølgende diskussion. Heri anlagde jeg et for- og imod-perspektiv, for at kunne belyse de to gruppers udvikling. Denne diskussion åbnede op for en lang række aspekter og tendenser på tværs af debatter og krav, som pegede i retning af både bevidste og ubevidste, systematiske brud.

En række af de fundne brud kan og vil være begået ubevidst. I den forbindelse vil jeg særligt pege på politikernes sprog, i bred forstand, som problematisk. Der er flere steder i debatten, som er udtryk for en jargon, som kun tales i byrådsalen, og som er domineret af tekniske, specialiserede termer, som særligt kommer til udtryk i de økonomiske diskussioner, hvor sproget til tider bliver så uforståeligt, at man kan blive i tvivl om, hvorvidt taleren selv forstår begreberne. Dette kollektive brud på forståeligheden svækker naturligvis publikums forståelse af debatten og kan føre til forvirring og vil også kunne svække publikums lyst og evne til selv at deltage i debatten og demokratiet.

Et andet gennemgribende brud, som kan være sket ubevidst, er en fastholdelse af bestemte grupper i bestemte typer argumentationer. Igennem debatten blev hensynet til idrætsforeningerne vægtet højt af dem, som var for Holbæk Arena. Dette betød, at mange argumenter for var med udgangspunkt i disse foreninger,

hvilket også medførte, at de blev fastholdt i en bestemt rolle, som de egentlig ikke alle var en del af. På den anden side blev der fra dem, som ville udsætte projektet, argumenteret ud fra borgernes synspunkt, med særligt fokus på lokalområderne uden for Holbæk. Dette var ud fra en bekymring om de serviceforringelser, som arenaen muligvis ville medføre over for disse borgere. Således blev borgerne gjort til ofre for arenaen, med det mulige resultat, at politikerne skabte en splid imellem Holbæk Arena og lokalområderne, en splid, som kan gøre det svært at finde en folkelig opbakning. Begge grupper blev, så at sige, taget til fange i spillet mellem for- og imod-siden, hvilket udgør et stort brud på kravet om rigtighed, i og med der argumenteres ud fra nogle illegitime standpunkter, som politikerne ikke kan gøre krav på. Dette kan føre til borgere (og foreninger), som føler sig fanget og misrepræsenteret af politikerne.

Igennem mine forståelser af Habermas' teorier og tanker om deliberation, herunder kommunikativ handlen, samt mit metodiske udgangspunkt i en kritisk hermeneutik, har jeg kunnet påvise seriøse og systematiske brud på kravene i debatten om Holbæk Arena, som ikke bare vil kunne få konsekvenser for den demokratiske deltagelse, men også demokratiet som helhed, såfremt at mine fund og resultater måtte være tilstede i andre debatter også. Under alle omstændigheder, så peger flere af mine resultater i retning af, at der kan være grundlag for videre, lignende undersøgelser, som passende ville kunne udvikle den model, som jeg har anvendt i indeværende speciale.

Sammenfattende, kan jeg svare på min problemformulering således:

I de analyserede debatter om Holbæk Arena, bliver der begået brud på Habermas' krav i vidt omfang. Bruddene begås både systematisk og mere sporadisk, men i begge tilfælde, kan de have omfangsrige konsekvenser for den demokratiske deltagelse i form af mistillid, misforståelser eller misbrug.

Litteratur

- Andersen, H. (2007). *Jürgen Habermas*. I: Andersen, H. & Kaspersen, L. B., *Klassisk og moderne samfundsteori* (4. udg.). København: Hans Reitzels
- Cukier, W., Ngwenyama, O., Bauer, R. & Middleton, C. (2008): *A critical analysis of media discourse on informations technology: preliminary results of a proposed method for critical discourse analysis*. Information Systems Journal, 19(2), 175-196
- Dahl, R. A. (1989): *Democracy and its critics*. New Haven, CT: Yale University Press.
- Dalsgaard, C., & Holdt-Olesen, P. (2009). *Strukturreformen udfordrer nærdemokratiet*. Lokaliseret d. ??? på http://www.kora.dk/media/275816/artikel_i_layout_i_administrativ_debat_12_uge_28_strukturreformen_udfordrer_naerdemokratiet.pdf
- Dryzek, J. S. (2002): *Deliberative Democracy and Beyond: Liberals, Critics, Contestations*. Oxford: Oxford University Press.
- Eriksen, E. O., & Weigård, J. (2003). *Kommunikativt Demokrati: Jürgen Habermas' teori om politik og samfund*. København: Hans Reitzel.
- Gregersen, K. (1992). *Dansk Standard for Udskrifter og Registrering af Talesprog* (2.udg.). Tillæg A til SNAK 5. årg. 1992. Odense.
- Habermas, J. (1990). *Moral Consciousness and Communicative Action*. Boston: MIT Press
- Habermas, J. (2006). *Political Communication in Media Society: Does Democracy Still Enjoy an Epistemic Dimension? The Impact of Normative Theory on Empirical Research*. Communication Theory, 16(4), 411-426.
- Habermas, J. (2009). *Borgerlig Offentlighed* (2. udg.). København: Informations Forlag
- Habermas, J. (2011). *Teorien om den Kommunikative Handlen*. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag
- Heywood, A. (1997). *Politics*. New York: Macmillan
- Højbjerg, H. (2009). *Hermantik*. I: Fuglsang, L. & Bitsch, P., *Videnskabsteori i Samfundsvidenskaberne* (2. udg.), 309-348. Frederiksberg: Roskilde Universitetsforlag.
- Kock, C. (2008). *Kan man opstille adfældsregler for offentlig debat?* Mediekultur, 44(8), 58-65.

- Lassen, D. D., & Serritzlew, S. (2010). *Kommunalreformen og lokalpolitisk effektivitetsfølelse*. *Politica*, 42(2), 145-162
- Loftager, J. (1994). *Den politiske offentlighed i teori og praksis*. I: Eriksen, E. O. (red.), *Den politiske orden*, 150-178. Tano.
- Loftager, J. (1999). *Fungerer den politiske offentlighed?* I: Andersen, J. G., Christiansen, P. M., Jørgensen, T. B., Togeby, L., Vallgård, S., *Den demokratiske udfordring*. København: Hans Reitzel
- Loftager, J. (2004). *Politisk Offentlighed og demokrati i Danmark*. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag.
- Nørgaard, B. (1996): *Habermas i Praksis – en indføring i dele af teorierne* (2. udg.). Aalborg: Skipper Clement Seminariet
- Ramsay, A. (2007). *Frankfurterskolen*. I: Andersen, H. & Kaspersen, L. B., *Klassisk og moderne samfundsteori* (4. udg.), 161-177. København: Hans Reitzel
- Rawls, J. (1989). *The Domain of the Political and Overlapping Consensus*. New York University Law Review, 64(2), 233-255.
- Rawls, J. (2005). *Political Liberalism*. New York: Columbia University Press.
- Richardson, H., Tapia, A. & Kvasny, L. (2006): *Introduction: applying critical theory to the study of ICT*. *Social Science Computer Review*, 24(3), 267-273
- Thyrring, M. (på vegne af Økonomi- og Indenrigsministeriet). (2013). *Op af sofaen – anbefalinger til lokaldemokratiet*. Lokaliseret d. 1. 6. 2014 på: http://oim.dk/media/515502/Op_af_sofaen_anbefalinger_til_lokaldemokratiet.pdf
- Van Dijk, T. A. (1991). *The interdisciplinary study of news as discourse*. I: Jensen, K. B. & Jankowski, N. (red.), *A Handbook of Qualitative Methodologies for Mass Communication Research*, 104-120. London: Routledge.
- Økonomi- og Indenrigsministeriet. (2013a). *Fakta om Kommunal- og Regionsvalget*. Lokaliseret d. 1. 6. 2014 på: <http://oim.dk/media/512938/Fakta%20om%20kommunal-%20og%20regionsvalg.pdf>
- Økonomi- og Indenrigsministeriet. (2013b). *Bag om kampagnen*. Lokaliseret d. 1. 6. 2014 på: http://oim.dk/media/512935/Bag_om_kampagnen.pdf

Online nyhedsartikler

- Gräs, M. (16.09.2011) *Stemmeprocenten er historisk høj*. DR. Lokaliseret d. 1. 6. 2014 på: <http://www.dr.dk/Nyheder/Temaer/2011/Valg/2011/09/16/005326.htm>

- Holbæk Kommune (28.11.2013) *Idrætsfaciliteter ønskes samlet i en ny sportsarena*. Lokaliseret d. 1. 6. 2014 på:
<http://holbaek.netmester.dk/Service/Nyheder/2011/Ledelsessekretariatet/Kultur/IdraetsfaciliteterOnskesSamlet.aspx>
- Holbæk Kommune. (14.03.2012). *Første skridt mod Holbæk Arena*. Lokaliseret d. 1. 6. 2014 på:
<http://holbaek.netmester.dk/Service/Nyheder/2012/Kommunikationssekretariatet/ForsteSkridtModHolbaekArena.aspx>
- Holbæk Kommune. (18.06.2012). *COBE vinder konkurrence*. Lokaliseret d. 1. 6. 2014 på:
<http://www.holbaek.dk/Service/Nyheder/2013/Kommunikationssekretariatet/HolbaekArenaCOBEVinderKonkurrence.aspx>
- Holbæk Kommune. (04.10.2013). *Gode nyheder for arenaen*. Lokaliseret d. 1. 6. 2014 på:
<http://www.holbaek.dk/Service/Nyheder/2013/Kommunikationssekretariatet/GodeNyhederForArenaen.aspx>
- Jørgensen, S. (29.11.2013). *Bred Konstituering i Holbæk*. DR. Lokaliseret d. 1. 6. 2014 på:
<http://www.dr.dk/Nyheder/Regionale/Sjaelland/2013/11/29/124255.htm>
- Larsen, R. (02.12.2013). *Her er samarbejdsaftalen i det nye byråd*. Lokaliseret d. 1. 6. 2014 på: <http://holbaekonline.dk/2013/12/02/her-er-samarbejdsaftalen-i-det-nye-byraad/>
- Larsen, R. & Staffeldt, J. (03.09.2013). *Enhedslisten klar til at pege på DF'er som borgmester*. Holbaekonline.dk. Lokaliseret d. 1. 6. 2014 på:
<http://holbaekonline.dk/2013/09/03/enhedslisten-klar-til-at-pege-pa-dfer-som-borgmester/>
- Mikkelsen, M. (30.10.2013). *Esbjerg Ugeavis: Stem til kommunalvalget og vind 250.000 kroner*. Jydske Vestkysten. Lokaliseret d. 1. 6. 2014 på:
<http://www.jv.dk/artikel/1633647:Indland--Esbjerg-Ugeavis--Stem-til-kommunalvalget-og-vind-250-000-kroner>
- Munksgaard, K. & Jakobsen, J. (20.11.2013). *Kampagner gav bonus: højeste stemmeprocent siden 2001*. DR. Lokaliseret d. 1. 6. 2014 på:
http://www.dr.dk/Nyheder/Politik/KV13/Artikler/Hele_landet/2013/11/20/035549.htm
- Nielsen, T. (1990): "Moral, samfund og etik", interview med Jürgen Habermas i *Politica*, bind 22, Det civile samfund. Lokaliseret d. 1. 6. 2014 på:
<https://tidsskrift.dk/index.php/politica/article/view/10073/19098>

Ritzau. (18.10.2013). *Nu kommer der kommunalvalg på McDonalds-menuen*.
Lokaliseret d. 1. 6. 2014 på: <http://www.denoffentlige.dk/nu-kommer-der-kommunalvalg-pa-mcdonalds-menuen>

Nyhedsartikler fra ikke-online-kilder

Christensen, M (26.01.2012). *Hjælp til arena*. Nordvestnyt

Christensen, M. (29.08.2013). *Dagplejere i protest*. Nordvestnyt

Christensen, M. (13.11.2013). *K er også blevet lunken ved arenaen*. Nordvestnyt

Damgaard, C. (21.09.2013) *Læserbrev: hvilke partier vil Holbæk Arena?*. Nordvestnyt

Fasmer, T. (13.09.2012). *Arena-ide bliver konkret*. Nordvestnyt

Fasmer, T. (25.11.2011) *Foreningsbus skal udlejes*. Nordvestnyt

Jensen, K. (20.12.2013). *10 konsortier er interesseret i arena*. Nordvestnyt

Jensen, K. (03.05.2013). *Tennisklub vil gerne blive hvor den er*. Nordvestnyt

Nielsen, C. (11.10.2012). *Holbæk Arena får 50 millioner over fire år*, Nordvestnyt

Pedersen, E. (01.10.2013) *Læserbrev: Arenaen og Socialdemokraterne*. Nordvestnyt

Dagsorden, Referater & Mødedokumenter

Arena Holbæk. *Præsentation*. Temamøde: Holbæk Byråd den 25. januar 2012.

Lokaliseret d. 1. 6. 2014 på:

<http://www.holbaek.dk/~media/ESDH/committees/Økonomi-udvalget/999/2608078.ashx>

Bilag – Budget – ændringsforslag til 1. Behandling (byrådsmøde 28.08.2013).

Lokaliseret d. 1. 6. 2014 via:

<http://www.holbaek.dk/Politik/DagsordenerOgReferater/69/1306.aspx?agendaId=4397#section148>

Budgetaftale 2013-2016 – 26. september 2012. Lokaliseret d. 1. 6. 2014 via:

<http://www.holbaek.dk/Politik/DagsordenerOgReferater/69/1118.aspx?agendaId=4195>

DGI-Huse og Haller: *Holbæk Arena: Visionsrapport* (2012). Lokaliseret d. 1. 6. 2014 på

<http://www.holbaek.dk/~media/ESDH/committees/Byrådet/1097/2809022E3.ashx>

Holbæk Arena – en aktiv bydel i Holbæk, vinderpræsentation. Lokaliseret d. 1. 6. 2014 på:

http://www.holbaek.dk/Politik/PlanerOgProjekter/HolbaekArena/~media/Kommunikation/Pressemeddelelser%202013/20130611_presentation%20for%20byrådet.ashx

Holbæk Kommune: Holbæk Arena – Konkurrenceprogram. Lokaliseret d. 1. 6. 2014 på:
<http://holbaek.netmester.dk/Politik/PlanerOgProjekter/HolbaekArena/~media/By%20og%20Landskab/pdf/Politik/Planer/HolbaekArena/Konkurrenceprogram.ashx>

Holbæk Kommune. (u.å.). *Forretningsorden*. Lokaliseret d. 1. 6. 2014 på:
<http://www.holbaek.dk/Politik/ByraadOgUdvalg/Byraadet/~media/Ledelsessekretariatet/pdf/Politik/Byraad/Microsoft%20Word%20-%20Forretningsorden%20-%20godkendt%207-12-11.ashx>

Holbæk Kommune. (u.å.). *Styrelsesvedtægt*. Lokaliseret d. 1. 6. 2014 på:
http://www.holbaek.dk/Politik/ByraadOgUdvalg/Byraadet/~media/Ledelsessekretariatet/pdf/Politik/Byraad/styrelsesvedtaegt_140122.ashx

Referat fra tillægsdagsorden, 13.03.2012, Holbæk Kommune. Lokaliseret d. 1. 6. 2014 på
<http://www.holbaek.dk/Politik/DagsordenerOgReferater/69/988.aspx?agendaid=4067>

Referat fra tillægsdagsorden I, 12.09.2012, Holbæk Kommune. Lokaliseret d. 1. 6. 2014 på
<http://www.holbaek.dk/Politik/DagsordenerOgReferater/69/1097.aspx?agendaid=4174>

Referat fra dagsorden, 10.10.2012, Holbæk Kommune. Lokaliseret d. 1. 6. 2014 på
<http://www.holbaek.dk/Politik/DagsordenerOgReferater/69/1118.aspx?agendaid=4195>

Referat fra tillægsdagsorden, 12.06.2013, Holbæk Kommune. Lokaliseret d. 1. 6. 2014 på
<http://www.holbaek.dk/Politik/DagsordenerOgReferater/69/1268.aspx?agendaid=4372>

Referat fra tillægsdagsorden, 28.08.2013, Holbæk Kommune. Lokaliseret d. 1. 6. 2014 på
<http://www.holbaek.dk/Politik/DagsordenerOgReferater/69/1306.aspx?agendaid=4397>

Referat fra dagsorden, 09.10.2013, Holbæk Kommune. Lokaliseret d. 1. 6. 2014 på:
<http://www.holbaek.dk/Politik/DagsordenerOgReferater/69/1340.aspx?agendaid=4429#section173>

Totalopgørelse – ændringsforslag – budget 2013-2016 - Socialdemokratiet.
Lokaliseret d. 1. 6. 2014 på
<http://www.holbaek.dk/~media/ESDH/committees/Byrådet/1118/2833078E7.ashx>

Totaloversigt – budget 2013-2016 (V, F, O, C, B, I og Jens Munch-Steensgaard).
Lokaliseret d. 1. 6. 2014 på:
<http://www.holbaek.dk/~media/ESDH/committees/Byrådet/118/2833075E8.ashx>

Websider

KMD Valg. (2009). *Kommunalvalg: Holbæk Kommune*. Lokaliseret d. 1. 6. 2014 på:
<http://www.kmdvalg.dk/kv/2009/k84979316.htm>

KMD Valg. (2013). *Kommunalvalg d. 19. november 2013: Holbæk Kommune*.
Lokaliseret d. 1. 6. 2014 på:
<http://kmdvalg.dk/kv/2013/k84979316.htm>

MCH. (u.å.). *Om Jyske Bank Boxen* . Lokaliseret d. 1. 6. 2014 på:
<http://www.mch.dk/MCH/Jyske-Bank-BOXEN/Om-Jyske-Bank-BOXEN.aspx>

Holbæk Kommune (u.å). Holbæk Arena Organisering. Lokaliseret d. 1. 6. 2014
på
<http://www.holbaek.dk/Politik/PlanerOgProjekter/HolbaekArena/Organisering.aspx>

BILAG 1 (Byrådsmøde 12.09.2012)

Byrådsmøde d. 12. september 2012

#156: Holbæk Arena

41:31 til 58:31

<http://www.holbaek.dk/Politik/DagsordenerOgReferater/69/Web-tv/2012/Byraadsmodel20912.aspx>

1 Søren Kjærsgaard (V)
2 Så er vi nået til holbæk arena hvor vi jo i eftermiddag har
3 haft fornøjelsen af at tilbringe nogle timer sammen og få nogle
4 synes jeg glimrende oplæg fra blandt andet dgi som har været
5 projektleder på den proces der har været siden øh marts måned
6 hvor vi sidst havde sagen i byrådet. Og øhm på baggrund af af
7 den drøftelse og det forløb der har været så er der en
8 indstilling her på fem punkter og jeg skal høre om byrådet har
9 nogle bemærkninger til den. John Harpøth.

10
11 John Harpøth (O)
12 Jamen jeg syns generelt at det er en god vision øh holbæk
13 kommune har her øh vi får et godt fyrtøj vi kan øh gå ud og og
14 fortælle omverdenen at vi har nogle ting øh unikke ting vi kan
15 arbejde videre med her. Det at min bekymring det er at øh når vi
16 begynder at tale økonomi så er det meget vigtigt for mig at
17 sige jamen de her salgsindtægter der kan blive på holbæk have
18 de skal kunne finansiere øh den her store øh arena eller hvad
19 det nu kommer til at hedde. Det er også vigtigt for mig at sige
20 øh i hvert fald for dfs side at vi acceptere heller ikk en
21 låneoptagelse til sådan et byggeri. Og det gør jeg fordi jeg
22 synes der er rigtig mange andre ting vi har haft på vores
23 anlægs øh ramme mange ønsker rundt omkring vi ved der er nogle
24 hængepartier øh der ikke kan blive øh øh gjort færdigt der ikke
25 kan blive øh renoveret på grund af at økonomien er stram på
26 nuværende tidspunkt. Så det er derfor jeg siger det er vigtigt
27 at økonomien hænger sammen på det her og det skal det gøre ved
28 at vi får solgt den her holbæk have og efterfølgende så det bar
29 vigtigt at vi får indarbejdet alle de her øh budgetønsker og
30 hængepartier vi har for resten af den store holbæk kommune. Tak
31 for ordet.

32
33 Søren Kjærsgaard (V)
34 Selv tak John. Så er det Søren Christensen. Værsgo.

35
36 Søren Christensen (V)
37 Ja tak. (RØMMER SIG). Jeg syns at øh det er et godt projekt og
38 det synes jeg at det har kendetegnet siden vi fik forlagt det
39 her at øhm der er energi bag ved det og der er øhm nogen der
40 brænder for det her og der er nogen der vil gøre et godt stykke
41 arbejde for det og øhm P det er et projekt hvis ellers det
42 bliver gennemført og det håber jeg meget at det gør der vil
43 komme til at profilere holbæk meget. Og ikke bare profilere
44 holbæk men men det er jo også et projekt som øh vi øh får gavn
45 af i hele kommunen det er jo ikke bare et projekt for
46 holbækkere. Men det der er får mig til at sige noget her det er
47 også lidt omkring bekymringen omkring økonomien øh vi sidder jo
48 i en budgetsituation nu og og kan jo se at øh der er ikk
49 voldsomt meget økonomi til og lave store projekter men øh vi
50 ved så også at øh vi har noget undervejs hvor vi kan øhm
51 formentligt skaffe os noget indtægt til det her. Men P min
52 betænkeligheder går jo egentlig på noget af det samme som øhm
53 John Harpøth siger jamen igennem de sidste fire fem år har der
54 har vi måtte udskyde en hel masse øh anlægsbudgetter øh jeg kan

55 nævne sådan noget som stier og stier i det åbne land øh øhm
 56 noget vejprojekter og hvor vores trafikplan er heller ikke
 57 blevet gennemført øhm. Det er sådan lidt ærgerligt øh P
 58 ligesådan hører vi ofte det tror jeg i alle sammen hører når vi
 59 kommer ud i lokalområderne omkring øh fortovs vedligeholdelse
 60 og så videre P det er lidt ærgerligt at vi ikke har penge til
 61 det sååh det jeg egentlig efterlyser i denne her forbindelse
 62 det er egentlig at vi samtidig med at vi arbejder videre med
 63 det her projekt her får en økonomisk opstilling der viser at
 64 dels har vi muligheder for at øh og finansiere det her projekt
 65 og dels har vi også muligheder for indenfor de kommende år når
 66 vi først er over de første P to øh hårde budgetår at vi så også
 67 øh får muligheder for og tilgodese nogle af de projekter vi har
 68 udskudt igennem mange år. Men øhm (RØMMER SIG) ellers så vil
 69 jeg øh bar sige øh at jeg tilslutter mig helt den indstilling
 70 der er.
 71
 72 Søren Kjærsgaard (V)
 73 Tak for det Søren. Så er det Erik Just værsgo.
 74
 75 Erik Just Pedersen (S)
 76 Jeg vil også sige at generelt set så går jeg ind for at øh vi
 77 skal fortsæt mod en nyt holbæk arena eller hvad det nu skal til
 78 at hedde. Øhm men jeg er ikke nødvendigvis enig i den
 79 rækkefølge som fase et to og tre øh er stillet op i i i de her
 80 forslag. Jeg kan godt se at øh når vi nedlægger nogle gamle
 81 anlæg så er vi også nødvendigvis nødt til at øh lave nogle nye
 82 det er logik nok med øhm det byggeri når det kommer skal også
 83 øh være et byggeri for fremtidens idræt og derfor bør vi også
 84 i den sammenhæng være lidt fremsynede og derfor mener jeg også
 85 at en ishal bør indgå i fase et det kommer ikke bag på resten
 86 af byrådet det ved jeg godt. Øhm og det syns jeg arbejdsgruppen
 87 skal overveje om det kan lade sig gøre i det hele taget. Man
 88 ser jo eksempelvis øh udnyttelse af øh tilskuerfaciliteter i de
 89 store haller nogle steder hvor man jo ikke laver tingene
 90 permanente eksempelvis var jeg i herning for nylig i den kæmpe
 91 hal de har derovre det er faktisk midlertidige sæder man kan
 92 flytte rundt på og det bør man også overveje i øh i sådan et
 93 projekt som det her hvor man kan bruge det både til den ene
 94 side og til den anden side. Øhm så er det det med øh P at
 95 skaffe pengene. Der er ingen tvivl om at det her bliver et
 96 stort og dyrt projekt. Derfor er det også nødvendigt at vi øh
 97 skaber en folkelig opbakning og øh en af tingene det kan man jo
 98 gøre ved at sælge murstenene man kan sælge en dørkarm eller
 99 hvad det nu skal være eller eksempelvis en håndvask. Det er jo
 100 sådan noget som vi politikere godt kan bruge en gang imellem.
 101 Altså investor ligsom man faktisk også gør nede i den nye
 102 biograf nede på havnen altså man køber et eller andet inventar
 103 så det vil jeg meget anbefale at at man går i gang med. Og så
 104 omkring det med navnet øh det har nærhed til vandtårnet. Jeg
 105 synes vi skal inddrage vandtårnet i i forhold til navnet på
 106 dette idrætsanlæg og i måske også bruge vandtårnet som øh som
 107 logo det var meget passende i mit view. Tak.
 108
 109 Søren Kjærsgaard (V)
 110 Tak for det Erik. Så er det (UDFALD)
 111
 112 Bjarne Kongsted (V)
 113 Tak. Jamen jeg har tidligere her i salen sagt at jeg synes det
 114 er et meget spændende projekt og det er det ikke blevet mindre
 115 af efter dagens seminar her i eftermiddag hvor vi havde kloge

116 folk ude og fortælle os om forløbet. Æh P det nye P æh den nye
117 arena kommer jo til at ligge P på kommunal ejet grund og det
118 bliver det der hedder barmark projekt. Og det så det i sig selv
119 siger folk som har forstand på den slags at det er en unik
120 mulighed for os for at skabe noget som man ikke har set ret
121 mange steder i landet fordi oftest så er det noget med
122 knobskydninger man bygger til og når det hele så er færdigt så
123 var det måske ikke lige som man egentlig godt ville ha det. Den
124 risiko er vi ikke ude i her P i i i hos os fordi vi øh slår
125 stregerne og tegninger helt fra starten af og øh det er sådan
126 det er faseopdelt i første anden og tredje og det er
127 selvfølgelig for os øh vigtigt at øh første fase bliver den som
128 blir P blir grundlaget for de næste faser fordi øh der vil for
129 formentligt være stor opbakning O øh blandt øh erhvervslivet
130 når vi først har fået fase den første fase rigtigt på plads.
131 Det er jo ikke nogen hemmelighed at øh idrætsanlæggene og
132 hallerne i holbæk by har et øh behov for at blive proppet
133 otteogfirs millioner kroner ind for at få dem bare nogenlunde
134 op på en standard som man kan være bekendt og dyrke de
135 forskellige idrætsgrene. Om det så er P inde eller ude. Og
136 otteogfirs millioner det er altså mange penge og proppe i noget
137 som aldrig nogensinde vil blive nyt igen men som vil blive
138 noget som man P ja som man håber på kan blive nogenlunde som
139 som som som nyt. Det bliver det altså aldrig. Og så vil jeg
140 lige sige omkring øhm P de områder hvor vi har idrætsanlæg
141 liggende og haller de er jo alle sammen rimelig nærområder
142 bynære områder som gør at øh vi kan få boliger der eller vi kan
143 få forretninger og vi kan få erhverv. Og så er det også vigtigt
144 for mig og øh understrege at det her det er jo ikke en
145 centralisering af idrætten eller sporten i holbæk by P
146 tværtimod P. Vi har idrætsanlæg rundt omkring i kommunen og øhm
147 de penge der måtte blive brugt til arenaen vil aldrig blive
148 taget i hvert fald ikke med min stemme fra de idrætsanlæg og de
149 haller som i øvrigt er i kommunen. Jeg er glad at øhm P vi er
150 kommet så langt øh med det her det er med til og sætte øhm
151 holbæk kommune på den på det idræts P mæssige landkort.

152
153 Søren Kjærsgaard (V)

154 Tak for det Bjarne. Så er det Carsten Fink. Værsgo.

155
156 Carsten Fink (S)

157 Vi fik i eftermiddag en lang række gode råd fra blandt andet
158 dgi om hvordan vi sku gøre og måske også hvordan vi ikke sku
159 gøre. Der blev blandt andet sagt at der fra andre kommuner var
160 erfaringer for man havde bygget et stort P en stor
161 arenabygning, en mausoleum var jeg ligeved at sige hvor der er
162 samledes en fem ti måske ti tusind tilskuere hver fjortende dag
163 eller måske en gang om ugen og så blev det i øvrigt ikke brugt
164 til ret meget andet. Det der er væsentligt det er at der blev
165 peget på at det her anlæg skal være så fleksibelt som
166 overhovedet muligt så der kan foregå så mange forskellige
167 idrætsgrene som man kan tænke sig i de forskellige både
168 indendørs og udendørs faciliteter. Der blev os peget på at P
169 der er en tendens til at flere og flere mennesker dyrker
170 uorganiseret idræt dyrker altså forskellige former for idræt
171 uden og være medlem af en egentlig idrætsforening der jo ellers
172 øh er den traditionelle kendte måde og dyrke idræt på. Også det
173 skal vi ta højde for når øh arenaen og omgivelserne derude blir
174 planlagt og blir etableret. Der blev faktisk sagt at det sku
175 være P ikke bare et udenoms areal et grønt areal men et
176 rekreativt område hvor holbækkere og andre fra holbæk kommune

177 kunne færdes og ha det rart og hygge sig og få motion P og
178 komme ofte og ikke kun som tilskuere eller som aktive
179 idrætsudøvere altså hele den rekreative side af den her øh plan
180 er meget væsentlig efter min opfattelse og som Erik Just har
181 været inde på P med det folkelige altså når vi når man når man
182 laver investeringer på kultur og fritidsområdet i
183 størrelsesordenen to trehundrede millioner kroner så skal man
184 være ret sikker på at der er en bred folkelig opbakning bag ved
185 det. Så derfor er det vigtigt at vi får solgt den her ide får
186 fortalt folk hvad det her skal indeholde og hvordan man tænkes
187 hvordan det tænkes anvendt øh af så bred en del af befolkningen
188 som muligt og endelig at man også økonomisk for ganske
189 almindelige mennesker hr og fru jensen får mulighed for at
190 bidrage til det at det kan blive etableret. Med hensyn til
191 økonomien kan man være betænkelig og man kan være optimistisk
192 men det er klart at byrådet vil jo ikke bevillige flere penge
193 til øh etableringen af det her end vi rent faktisk har råd til
194 i de enkelte øh etaper som der er lagt op til. Jeg glæder mig
195 over som vi også fik øh fortalt i eftermiddag at der er stor
196 opbakning fra blandt det private erhvervsliv til øh
197 gennemførslen af øh af projektet også økonomisk i
198 størrelsesordenen som virkelig batter i den store sammenhæng og
199 det er også nødvendigt hvis vi skal få det hele til at hænge
200 sammen. Tak for ordet.

201

202 Søren Kjærsgaard (V)

203 Tak for det Carsten. Så er det Kenny Jensby. Værsgo.

204

205 Kenny Jensby (I)

206 Tak. Jeg synes også det her er et fantastisk visionsprojekt og
207 øh jeg synes også i høj grad at det er blevet forbedret meget
208 med øh dgis bidrag som vi også hørte om her i i eftermiddags.
209 Det er med til at sikre et projekt som jo som jo netop
210 henvender sig både til eliten til til bredden til
211 foreningsorganiserede og til det selvorganiserede som Carsten
212 Fink også var inde på og jeg synes også det er godt set at
213 strikket rigtigt sammen så åbner det her projekt en mulighed
214 for at øh at basisfaciliteterne kan anvendes på hele
215 sundhedsområdet. Øhm så øh og dgi har jo P lavet nogle
216 undersøgelser og ko kommet med nogle gode bud på hvad er
217 hvordan ser fremtidens idrætsefterspørgsel ud og øh jeg synes
218 at der er god grund til og tro på at vi med de indspark her kan
219 lave et projekt der er fremtidsrettet. Så lad os endelig få
220 udarbejdet en masterplan naturligvis skal økonomien være på
221 plads det er klart alt andet vil være uansvarligt øh derfor
222 opererer vi jo også med en øh etapeopdeling. Og jeg synes det
223 er vigtigt og sikre at den her første etape kommer på plads
224 så hurtigt som muligt fordi det er forudsætningen for at den
225 såkaldte private del den den del af det hvor private
226 virksomheder har en interesse i tegne lejemål derude og øh hvor
227 de lejemål kan sikre en ikke ubetydelig finansiering af
228 projektet at vi starter med noget som der noget goddaw i eller
229 hvad var det for et udtryk vores øh Carsten Damgaard nævnte i
230 eftermiddags her det er vigtigt. Jeg håber det projekt det kan
231 realiseres inden for en overskuelig periode og øhm med hensyn
232 til hvad første fase skal rumme der sys jeg det er logisk at
233 første fase skal rumme det de faciliteter som vi netop flytter
234 væk fra holbæk have som skal være med til at finansiere det her
235 og jeg er meget enig i at øh projektet skal jo kun gennemføres
236 når der er en bred folkelig opbakning og det er vores indtryk
237 det er i hvert fald mit indtryk at den opbakning den er der

238 såvel fra erhvervslivet som fra borgere som fra foreninger så
239 øh jeg støtter varmt op omkring det at gå videre med projektet.
240
241 Søren Kjærsgaard (V)
242 Tak for det Kenny. Så er det (uf). Værsgo
243
244 (tale fra salen uden mikrofon, som ikke kan høres tydeligt)
245
246 Søren Kjærsgaard (V)
247 Okay. Så er det Bjarne Hansen. Værsgo
248
249 Bjarne Hansen (C)
250 Ja tak. Ja jeg vil sige bedre sent end aldrig. Jeg har boet i
251 holbæk kommune i toogfyrre år P og øh i alle de mange år har vi
252 egentlig manglet noget sådan her så man kan jo ikke sige at de
253 tidligere byråd de øh har handlet overilet i den her
254 sammenhæng. Øh så øh set i lyset af at den P som det er sagt
255 tidligere med hensyn til projektets visioner kan jeg fuldt og
256 holdent bakke op omkring det jeg synes det er et fantastisk
257 projekt og jeg håber at det blir udført og blir bragt ud på den
258 baggrund som vi har fået P øh orientering om her i eftermiddag.
259 Øh såh ja det kan kun få min varmeste anbefaling herfra.
260
261 Søren Kjærsgaard (V)
262 Jamen æh tak for de mange positive bemærkninger der er faldet
263 æh. Jeg deler dem jeg synes det er et fantastisk spændende
264 projekt og jeg er rigtig rigtig glad for at vi enigt byråd i
265 dag kan slå den milepæl i holbæks historie at vi siger vi
266 arbejder frem mod æh det her arenaprojekt. Det kommer til at ha
267 en øh ufattelig stor betydning for hele holbæk kommune og
268 indtil videre så kan sige at vi går frem ad på den vej der
269 hedder at vi når i mål med at ha en holbæk arena. Hvad den så
270 måtte komme til at hedde når vi kommer dertil. Men æh dejligt
271 er det i hvert fald og opleve at hele byrådet er med på den
272 vision P som det her projekt det er tak for det.

BILAG 2 (Byrådsmøde 10.10.2012)

Byrådsmøde d. 10. oktober 2012

#180 2. behandling af budget 2013-2016.

14:16 til

<http://www.holbaek.dk/Politik/DagsordenerOgReferater/69/Web-tv/2012/Byraadsmodel01012.aspx>

UDDRAG

273 Søren Kjærsgaard (V)
274 Næste punkt på dagsordenen er så anden behandlingen af
275 budgettet for totusindeogtretten til seksten. P Og til det kan
276 jeg sige at ligesom hovedparten af landets øvrige kommuner så
277 har budgetligningen i år jo P været skabt på baggrund af nogle
278 svære vilkår. Vores samlede indtægter for skat tilskud og
279 udligning og falde og det giver os nogle store udfordringer i
280 totusindeogtretten og ikke mindst i overslagsårene. Vi gik
281 ellers ind til årets budgetlægning med stor fortrøstning fordi
282 vi de sidste tre år har trimmet både budgettet og
283 økonomistyringen så vi har fået fuldstændigt orden på eget hus.
284 Og derfor så forudsætningerne rigtigt positive ud før
285 sommerferien. Vi regner fortsat med at komme ud af
286 totusindeogtolv med et regnskab uden væsentlige overraskelser i
287 forhold til budgettet. Og det er ikke glidende driftudgifter
288 der er årsagen til at det har vist sig nødvendigt med
289 besparelser og flere effektiviseringer end det der oprindeligt
290 var planlagt. Men når indtægterne er vigende ja så må
291 udgifterne så tilpasses sættes ned så vi kan fastholde en
292 fornuftig udvikling af vores økonomi. Den budgetaftale der er
293 indgået mellem konstitueringspartierne er derfor blevet til
294 under en meget stram økonomisk overligger men med et meget
295 stort ønske om og gøre en forskel. Hovedoverskrifterne er at vi
296 vil fortsætte den prioritering vi har lagt siden totusindeogti.
297 Vi vil udvikling af småbørnsområdet. Vi vil fortsætte
298 strategien frem mod fremtidens folkeskole. Og vi sikker hjælp
299 og øh. Eller hjælp til vores svageste ældre.
300 Det er vigtigt for mig og nævne at mange af de her nye
301 initiativer og tiltag som jeg ved at de syv politiske partier
302 og personer som står bag aftalen vil sætte nogle ord på om lidt
303 at de er blevet finansieret via omprioriteringer. For vi har jo
304 samtidig skulle finde tyve millioner kroner i
305 totusindeogtretten for at få økonomien til at hænge fornuftigt
306 sammen. Og det har vi gjort selvom det har været svært. Foruden
307 besparelser effektiviseringer harmoniseringer og udvidelser, så
308 har vi også taget et helt nyt skridt i år. Vi har lagt penge
309 ind i budgettet som skal sikre kommunen imod en
310 regnskabssanktion i totusindeogtretten. Vi afsætter femogtyve
311 millioner kroner som skal bruges til at finansiere de
312 overførsler som sker hvert år når for eksempel en af vores
313 skoler ved årets udgang ikke har brugt hele sin bevilling og
314 byrådet derfor giver lov til at bruge pengene året efter.
315 Tidligere har det ikke været noget problem men fremadrettet
316 bliver kommunerne målt på om vi overholder det oprindelige
317 budget og det gør vi ikke hvis vi ønsker fortsat at der skal
318 være et opsparingsincitament for skoler og dagsinstitutioner og
319 derfor arbejder vi målrettet med overførselsadgang. Inden jeg
320 giver ordet videre til byrådet så vil jeg gerne takke
321 konstitueringspartierne for et rigtig godt samarbejde. Jeg er
322 glad for at syv af politisk øh byrådets politiske retninger har
323 været med til at skabe et stærkt og et robust budget vi kan
324 være rigtig godt tilfredse særligt når vi ser det lys af de

325 udfordringer vi oplever på indtægtssiden. Og samtidig så er det
326 et budget som sætter retning for den videre udvikling af
327 kommunen med nye spændende initiativer der understøtter vores
328 politikker og indsatser. Og hermed vil jeg give ordet videre
329 til gruppeformændene og det er P som vi plejer efter
330 størrelsesorden så derfor er den første der får ordet Sine
331 Agerholm. Værsgo.

332

333 Sine Agerholm (A)

334 Ja tak skal du ha Søren. Det var noget af en svada du lagde ud
335 med. Det har jeg ikke forberedt og kommentere i mit indlæg
336 omkring æh budgettet men det kan godt være at jeg vil tage
337 nogle af temaerne op når vi kommer til debatten.

338 Jeg skal indledningsvist sige at socialdemokraterne ønsker
339 vores ændringsforslag og nu har vi jo også et underforslag til
340 ændringsforslag til afstemning og jeg skal dermed høre
341 borgmesteren om æhhh om den indstilling P der er lagt op til
342 med rækkefølge af afstemning kan ændres. Jeg mener godt man kan
343 argumentere for at vores forslag er æh det mest vidtgående. Men
344 i den socialdemokratiske gruppe er vi glade for og kunne
345 fremlægge et ændringsforslag med et underforslag til budget
346 totusindeogtretten hvor det er lykket os at pege på mærkbare
347 forbedringer som kan komme kommunens borgere til gode. P
348 Forudsætningerne er ellers ikke noget at råbe hurra for. Krisen
349 kradser stadig P og kommunens tilskud er blevet skåret markant.
350 Dertil kommer at byrådets borgerlige mindretal og sf stadig
351 ikke vil høre tale om at øge kommunens indtægter.
352 Udgangspunktet er desuden en slunken kommunekasse og et
353 serviceniveau som vi på en lang række områder ikke er tilfredse
354 med. Der er blevet skåret dybt i kvaliteten af kerneydelserne
355 igennem årene ikke mindst i denne valgperiode. Der er brug for
356 investeringer hv hvis holbæk kommune skal være et attraktivt
357 sted og bo og arbejde. Både for os der allerede er her og for
358 mulige tilflyttere. Tænk hvis holbæk kommune ku blive kendt for
359 at have danmarks bedste daginstitutioner. Tænk hvis vi ku
360 uddannelsesniveaueet op på landsgennemsnittet. Og tænk hvis man
361 kunne se frem til at ende sine dage på et ældrecenter fuld af
362 aktivitet omsorg og fællesskab. Men der er ikke råd til at
363 rette op på alt det forsømte på en gang men med vores
364 ændringsforslag vil vi kunne tage et væsentligt skridt i den
365 rigtige retning. Ikke mindst på børn og skoleområdet. Der
366 ligger to ændringsforslag til byrådets andenbehandling P og i
367 de to forslag er der nogle lighedspunkter og nogle forskelle.
368 Det har været væsentligt for os og holde os inden for de
369 økonomiske rammer eller pejlemærker som byrådet er enige om.
370 Det har vi set som en forudsætning for at vi overhovedet ku få
371 flertallet i tale. Det kunne ellers godt gi mening og anlægge
372 et mere fornuftpræget syn på for eksempel P målsætningerne
373 omkring kassebeholdningen. Alle er enige om at kommunen skal
374 have en sund økonomi. Der skal være balance imellem indtægter
375 og udgifter. Vi skal også have midler til rådighed til
376 nødvendige anlægsinvesteringer. Og dertil kommer så at vi have
377 genopbygget en stabil kassebeholdning. Målet er
378 hundredefemogtyve millioner kroner i gennemsnit over året P og
379 jeg tror efterhånden at det er gået op for de fleste i byrådet
380 at det påvirker vores udviklingsmuligheder mærkbart alt efter
381 hvilken dato vi sætter for målopfyldelsen. Derfor ku vi godt
382 tænke os at byrådet i højere grad vu ville bruge
383 likviditetskurven som et redskab til at vise om vi er på rette
384 vej og ikke som en spændetrøje der forhindrer os i at sætte
385 initiativer i gang der for alvor ku sætte skub i en positiv

386 udvikling for kommunen. Men der ligger altså to forslag på
387 bordet som lægger lige mange penge i kassen i de kritiske år
388 fra nu og frem til slutningen af totusindeogfemten P så det er
389 heldigvis ikke det vi skal bruge tiden på at skændes om i
390 aften. Forskellen ligger i hvordan vi vælger og bruge de samme
391 penge. Der er nogen ting vi er enige om P det er blandt andet
392 en øh Pyderligere energirenovering og investering i solceller.
393 Vi er også enig om og give en million til og understøtte det
394 frivillige arbejde og vi er også enige i at prioritere
395 anlæggelsen af kuns kunstgræsbane i tølløse. Derudover kan man
396 spore en vis enighed omkring holbæk teater der i hvert fald i
397 begge forslag lagt op til at der skal findes en halv million
398 kroner til teatret. Man kan så diskutere om man også har peget
399 på finansieringen af det. Den helt store forskel på de to
400 forslag ligger i at det borgerlige mindretal og sf har valgt at
401 sætte adskillige millioner kroner af til holbæk arena. Og så
402 har det åbenbart været meget vigtigt at at renoveringen af
403 engskovsskolens jernløseafdeling kan blive færdig et halvt år
404 før end forudsat. Vi mener også at holbæk arena er en stor
405 gevinst for hele holbæk kommune og vi bakker stadig op om
406 projektet. Men udgangspunktet har været at de kommunale kroner
407 til projektet projektet sku skaffes ved salg af de arealer der
408 bliver til overs når eksisterende idrætsfaciliteter kan
409 nedlægges. Og skal der rejses flere skattekrone så mener vi at
410 det må ske når økonomien er rettet op P og der bliver råd til
411 nye investeringer som ikke går ud over serviceniveauet andre
412 steder i kommunen. Vi tror også både elever forældre og lærere
413 i Jernløse kan leve med de eksisterende ka eller eksisterende
414 lokaler et halvt år længere P end forslaget ligger op til hvis
415 de kan se at pengene i stedet for kan bruges til et
416 kvalitetsløft i hverdagen P både nu og i fremtiden. Og det er
417 præcis det vi gør med vores ændringsforslag. Vi satser på et
418 kvalitetsløft i hverdagen for borgere i alle aldre. Vi sætter
419 handling bag ordene i de i den børne og ungepolitik som byrådet
420 netop har vedtaget. Vi fylder folkeskolens udviklingspuljer op
421 som det blev lovet forældrene og skolefolk da den nye
422 skolestruktur sku gennemføres. Vi tager sagsbehandlerne i
423 familiecentret alvorligt. Vi satser på mere pædagogisk
424 personale i dagtilbuddene og afskaffer tre af de forhadte
425 lukkedage. Vi vil forebygge og sikre behandling til unge med
426 begyndende misbrugsproblemer. Vi genindfører rengøring hver
427 fjortende dag hos vores ældre medborgere. Vi satser på et
428 kulturløft i lokalområderne uden for Holbæk by. Og vi bakker op
429 om orøboernes ønske om også og ku komme med færgen i
430 aftentimerne. Alt sammen værdifulde tiltag som det borgerlige
431 mindretal og sf ikke vil bruge penge på i deres forslag. Vi har
432 nogle svære år foran os. Tre år hvor behovet for at lægge penge
433 i kassen forhindrer de helt store armbevægelser. Hvis det var
434 sådan det så ud hjemme hos os selv i vores egne private
435 økonomier P så er jeg sikker på at vi alle sammen vil være
436 fornuftige nok til at sikre hverdagen. Vi ville bruge de penge
437 der var til rådighed til at holde fast i det vi har P og til at
438 få en fornuftig hverdag til at fungere. Jeg kan ikke forestille
439 mig at nogen i den situation ville kaste sige ud i dyre
440 tilbygninger og i at rejse monumenter for eftertiden. Forleden
441 var der et byrådsmedlem P der gav udtryk for i det lokale
442 dagblad det var ikke dig Søren at det jo ikke er nogen skam og
443 blive klogere. Og jeg føler mig overbevist om at der sidder
444 folk både iblandt de borgerlige og i sf som inderst inde hælder
445 mest til vores forslag. Med vores forslag kommer vi igennem de
446 svære år med fokus på menneskers hverdag. Der er plads til et

447 kvalitetsløft i kerneydelserne og vi kan alligevel se lyset for
448 enden af tunnelen. Det er sund fornuft i krisetider og jeg skal
449 naturligvis anbefale hele byrådet at stemme for
450 socialdemokraternes ændringsforslag. Tak for ordet.

451

452 Søren Kjærsgaard (V)

453 Selv tak Sine. Så er det Pernille Kruse. Værsgo.

454

455 Pernille Kruse (V)

456 Ja tak (UDFALD) med til og beslutte byrådets vision
457 totusindeogti. Der er noget vi skal og der er noget vi vil. Der
458 vil altid være noget vi skal P og der er stadigvæk også rigtig
459 meget vi gerne vil. P Det er ikke lykkes og komme i hus med et
460 budget hvor der kun er tilført ressourcer. Det ville ellers ha
461 været ret rart. Men det lykkes at komme i hus med et budget der
462 har givet plads til effektiviseringer og penge til udvikling
463 renovering og nybyg P samt en styrkelse af de pejlemærker som
464 byrådet har vedtaget. For at opnå et budget i balance så har
465 det også været nødvendigt med nogle besparelser. Heldigvis ikke
466 i det omfang som vi tidligere har været nødt til. P Derfor har
467 så har det været meget vigtigt for venstre at vi holdt fokus på
468 de syv pejlemærker som byrådet satte på budgetseminaret i
469 foråret. Det var uddannelse til alle under tredve år den
470 digitale folkeskole. Via teknologi til øget velfærd P solceller
471 som energiforsyning af kommunens bygninger sundhed på to ben
472 for børn og svækkede borgere frivillighed og kommunen i
473 partnerskab P og holbæk arena. Det var et enigt byråd der
474 vedtog de syv pejlemærker. P Det er syv pejlemærker som venstre
475 har holdt fokus på i budgetforløbet samtidig med at vi
476 stadigvæk har øje for at hvad vi lovede ved valget det vil vi
477 holde. P Og det har vi holdt iss også i denne her budgetaftale.
478 Vi har sørget for at holbæk kommune kan holde fast på den
479 økonomi som at der er kommet styr på. Vi holder stadig styr på
480 økonomien. Og til trods for udefrakommende udfordringer er det
481 lykkes. P Med dette budget der sikrer vi ligeledes ordentlig
482 økonomiske forhold til kommende byråd. Venstre har brugt tiden
483 på P og læse de høringssvar der er kommet fra vores borgere
484 ledere foreninger og mange andre. Det er med denne høring af
485 budgettet som med alle andre høringer at det ikke er alt som er
486 lige velset ej heller alt som er efterkommet. P Det skal siges
487 at der de steder hvor det har været muligt faktisk er blevet
488 lyttet. Der er faktisk også høringsvar P tro det eller ej P som
489 fortæller at det er muligt at spare eller effektivisere de
490 respektive steder. En stor ros til vores personale og ledere
491 som igen i år konstruktivt er gået ind i arbejdet med vores
492 budget. P Venstre har også brugt tiden på og holde fokus på
493 flere ting. Vi har i venstre konsu koncentreret os om det brede
494 samarbejde orden i økonomien og samtidig haft øje for den gode
495 udvikling og de nye tiltag som vi allerede har sat i gang og
496 som de syv pejlemærker som jeg nævnte før skal holde fokus på.
497 De ting har været væsentligt for venstres gruppe. Det er derfor
498 positivt at vi kan sige at vi med et budget der holder fokus på
499 en sund økonomi. Et budget hvor vi i stedet for at skære på
500 helhedsskolen fylder puljen op til fremtidens folkeskole med
501 yderligere en komma otte million så der er de lovede tyve
502 millioner. Vi har tilført ekstra fjorten millioner over de
503 næste to år til et it-løft i skolerne. Venstre bruger de
504 fjortenenhavl million til anlæg som vi fik mulighed for at låne
505 ekstra. Vi putter dem ikke i kassen og bruger dem til drift. P
506 Vi fremrykker i stedet den seneste opgradering af vores
507 overbygningsskole engskovsskolen til allerede i

508 totusindeogtretten og gå i gang. P Vi har ligeledes undgået
509 besparelser på kultur og fritidsområdet. Vi har fundet
510 yderligere en ekstra million til frivillighed. Vi har fundet en
511 million til en kunststofgræsbane i tølløse. Vi afsætter penge
512 til anlæg og istandsættelse af holbæk arena igangsættelse
513 undskyld til holbæk arena. Det er ligeledes lykkes
514 konstitueringsgruppen at bibeholde de to puljer på
515 småbørnsområdet og på sundhedsområdet så de ikke længere går i
516 den store kasse P men til de respektive udvalg som i samarbejde
517 med administrationen får løftet på den bedste måde til gavn for
518 vores borgere og medarbejdere. Det blot for at nævne nogle af
519 de ting som er med i budgettet. Der vil i aften P og i de
520 kommende dage blive sagt og skrevet rigtig mange ting om det
521 her budget. Det vil få ris og det vil få ros. Men et er sikkert
522 at det samarbejde som der er skabt omkring denne budgetproces P
523 har været en meget åben proces med rigtig gode muligheder for
524 samspil og lydhørighed ludhørighed hvis man har villet det.
525 Administrationen har lagt et stort stykke arbejde i og bespare
526 alle de spørgsmål P der er kommet. Vores økonomiafdeling har
527 lagt et stort stykke arbejde i det materiale vi har fået og tak
528 for det. Der skal også lyde en tak til borgmesteren for et godt
529 og konstruktivt samarbejde om budgettet. Og med disse ord
530 anbefaler venstre at man stemmer for flertalsgruppens budget.

531

532 Søren Kjærsgaard (V)

533 Tak for det Pernille. Så er det Louise de Richelieu. Værsgo.

534

535 Louise de Richelieu (F)

536 Tak for det. I sf der anerkender vi at P kommunen og for den
537 sags skyld hele landet fortsat er i en vanskelig økonomisk
538 situation. Det afspejler sig også i det ændringsforslag til
539 budgettet som sf har været med til at lave. P Vi har dog
540 tidligere i sf slået til lyd for P at vi skal passe på at vi
541 ikke lader den økonomiske situation overskygge de mindst ligeså
542 alvorlige udfordringer vi også har i vores kommune. Vores
543 uddannelsesniveau er for lavt. P Og da der så vidt jeg er
544 orienteret ikke er nogen der har fundet guld i vores undergrund
545 endnu ja så er det altså vores børns kloge hoveder vi skal leve
546 af i fremtiden. P Vi mener vi har en forpligtigelse til som
547 politikere i kommunen at gøre noget ved det. Vores
548 sundhedsniveau er heller ikke for godt. Livet er fedt her i
549 vestsjælland. Desværre på en meget konkret måde. Og vi læner os
550 P i holbæk kommune desværre op af nogen af de usundeste
551 kommuner i landet. Det mener vi i sf også at vi har en
552 forpligtigelse til at gøre noget ved og det har vi heldigvis
553 sammen med det borgerlige mindretal kunne indlevere et
554 budgetforslag som gør noget ved. Når vi i sf mener at det er
555 vigtigt ja så er vi selvfølgelig rigtig glade for at
556 renoveringen af engsgå engskovsskolens nørre jernløse afdeling
557 er blevet fremrykket. Det er selvfølgelig altafgørende at
558 eleverne har nogle ordentlige rammer at være i. Vi er rigtig
559 glade for at det er lykkes at fastholde de seks millioner på
560 småbørnsområdet som er holbæks andel af de penge der er afsat
561 til flere hænder på daginstitutionsområdet. Vi er glade for at
562 det er lykkes at beholde de tre komma syv fem millioner til
563 sundhedsområdet som ligeledes er tiltænkt en målrettet indsats
564 på sundhedsområdet. P I de glade dage før sommerferien altså
565 inden vi vidste øh hvor grelt den økonomiske situation var ja
566 der havde vi tog vi i voksenudvalget forskud på glæderne og
567 begyndte at snakke om hvad vi gerne ville bruge pengene til.
568 Det var det borgernære sundhedsvæsen. Vi er i det kommunale

569 tættest på borgerne det er os der står for den helt nære
570 sundhedsindsats og det vil vi i sf gerne arbejde for at vi gør
571 endnu bedre. Så er det kommunens relation til regionen og
572 praksissektoren altså til sygehusene og de praktiserende læger.
573 Det er gammelkendt viden at sektorovergange som det hedder er
574 vanskelige. Det er ikke sjældent at patienter der går fra en øh
575 sektor til en anden for eksempel bliver udskrevet fra sygehuset
576 og overgår til øhm den kommunale sundhedsindsats falder ned
577 mellem to stole. Det vil vi også gerne gøre noget ved.
578 Derudover er det den patientrettede forebyggelse som for
579 eksempel kronikerindsatserne og den borgerrettede forebyggelse
580 de indsætter som jo gælder os alle for det er den almene
581 sundhedstilstand det er vigtigt at få gjort noget ved. Det er
582 vigtigt for sf at vi samtidig med at vi holder målet på at
583 overlevere en fornuftig kassebeholdning til et nyt byråd at vi
584 ikke stiller nogle andre i samme situation som vi stod i
585 dengang vi overtog øh øh hvad hedder det øh dengang vi satte os
586 i stolen som et nyt byråd. Det er vigtigt at vi samtidig husker
587 at sætte ind på de områder der på længere sigt kan sikre at vi
588 bliver nødt til at vi bliver ved med at sikre en ordentlig
589 levestandard i det her land. Det er rigtig vigtigt at vi sikrer
590 småbørns og skoleområdet og at vi sikrer sundhedsområdet. Det
591 er vi glade for lykkes i denne her øh budgetaftale selvom det
592 er økonomisk meget meget vanskelige vilkår vi står i i
593 øjeblikket. Med det ord så øh vil jeg også på sfs vegne
594 anbefale at stemme for flertalsgruppens indstilling. Tak.

595

596 Søren Kjærsgaard (V)

597 Tak for det Louise. Så er det John Harpøth. Værsgo.

598

599 John Harpøth (O)

600 Jamen tak for det. P Jeg fristes til at starte der hvor jeg
601 slap sidste gang da vi behandlede førstebehandlere. Det er
602 sådan at øh df havde et ønske om at regeringen tog fat i
603 kommunen for at fortælle os at vi havde begået denne her
604 regnefejl som vi talte meget om sidste gang. Sådan gik det jo
605 ikke. Derfor P er det helt nødvendigt at vi skal finde
606 besparelser skråstreg effektiviseringer. Grunden til det er jo
607 helt sikkert mindre indtægt på grund af skatter men ikke mindst
608 det bloktilskud som er blevet væsentligt mindre P og det er vi
609 nødt til at forholde os til. Det andet jeg sluttede med var et
610 ønske om at alle politiske partier fik nogle gode og
611 konstruktive forhandlinger. Her har jeg selvfølgelig en
612 forventning også at socialdemokraterne kom med ind i kampen.
613 Sådan skulle det desværre ikke gå. Selvom det er en rød
614 regering som har bragt os i den situation som at jeg mener
615 omkring at i hvert fald omkring når vi taler om bloktilskud at
616 vi skal ud med leen igen. Det er jo en kedelig situation. På
617 Christiansborg har regeringen sendt sit budskab der skal tænkes
618 anderledes. Vi skal P landet skal på fode igen. P Derfor ser
619 det for df og mig ud til at socialdemokratiet her i Holbæk de
620 vil det lidt anderledes for selvfølgelig er der flere måder at
621 løse den her udfordring på men en af grundene kunne være at der
622 er valg næste år. En anden grund kunne selvfølgelig også være
623 ren drilleri. Det håber jeg ikke at det er drilleri for det
624 synes jeg kommunens budget og regnskab er alt for vigtig til.
625 Df er rigtig kede af at i står udenfor. Når man kæmper sammen
626 opnår man trods alt de allerbedste resultater både til gavn for
627 borgere og hele kommunen.

628 Hvorfor støtter df så budgettet som ligger for får
629 flertalsgruppen. Det gør vi af flere grunde på skoleområdet P

630 hvor vi var igennem en omfattende skolestruktur sidste år med
631 implementering af nye skolestarter her i år der var det vigtigt
632 for at os at holde det ord omkring tyve millioner kroner for at
633 give den et ekstra løft. P Vi havde atten komma to millioner og
634 nu ser det ud til med det her budget at der kommer ekstra en
635 komma otte millioner kroner. Jeg synes det er vigtigt at vi
636 sender et signal og holder fingrene væk fra skolerne. De skal
637 have lov til at inkludere den her nye skolestart. Den skal være
638 levedygtig og det er meget vigtigt at vi får hævet kvaliteten
639 netop på det her område. Skolerenovering omkring jernløse skole
640 synes jeg også det er meget vigtigt at vi har fået øh
641 fremrykket før lovet. Det er også en måde at vise skolerne på
642 at vi vil det allerbedste. På sk øh børneområdet syens jeg også
643 at vi er meget ansvarlige og lever op til regeringens
644 hensigter. Der er mange områder som der æhh har været kritik
645 for æh på grund af at kommunerne bruger pengene på helt andre
646 ting end lige netop et kvalitetsløft på børneområdet. Df er
647 meget tilfreds med at har vi har ikke har valgt at hæve
648 forældrebehandling betalingen P for det er sådan at når man
649 kigger rundt omkring dukker der flere og flere private
650 børnehaver op og det sku jo være nødvendig være sådan at de
651 kommunale børnehaver og institutioner bliver dyrere end de
652 private. Sådan er det forhåbentligt heller ikke. Omkring de
653 ældre så er vi også meget tilfredse med at det forslag om at
654 man æh sku fremme den her opkrævning til transport til ældre æh
655 center blev taget af bordet. Det er også lede ligeledes meget
656 vigtigt for os at der ikke bliver reduceret på plejepersonalet
657 men at man kigger på det administrative personale i stedet for
658 effektiviseringer og kan man løse tingene på andre måder.
659 Energirenovering af kommunens bygninger er stadig et stort
660 fokusområde hvor vi i holbæk kommune bør bryste os af at vi
661 ligger helt i front og kan tale om at vi bruger rigtig mange
662 penge på det her område. Ydermere mener jeg også at det er
663 vigtigt at vi holder den kadence der er for at få oparbejdet og
664 blive ved med at vedligeholde det pæne resultat i co to
665 udslippet. Det skyldes ene og alene investeringer i
666 energirigtige anlæg og det giver et godt afkast. Og P at vores
667 brugere og medarbejdere er begyndt at få æh tingene til at
668 fungere det synes jeg er helt enestående. P Så fastholder vi
669 den ansvarlige og genopbyggende økonomiske linje som vi vedtog
670 i byrådsperioden i start totusindeogti. Ingen tvivl om P at vi
671 havde været et stykke længere fremme hvis vi ikke havde fået en
672 lussing omkring æh forringelserne i bloktilskuddet. P Vi lader
673 os ikke slå ud vi er lige som korkproppen nu er vi oven vande
674 og kan se fremad igen. Lidt malurt i bageret skal der også være
675 plads til. Ikke altid kan man være enige i en flertalsgruppe
676 men jeg synes faktisk at der er nogle ting jeg er nødt til at
677 sige og jeg har sagt det før her i byrådssalen. Det er vores
678 kære arenaprojekt. Der skal ikke være nogen tvivl om at df ikke
679 står bag det projekt hvis ikk hvis det skal lånefinansieres eller
680 at pengene skal tages fra andre projekter. Projektet holbæk
681 arena skal kun støttes æh fra df får kun støtte fra df hvis det
682 kan etableres med de penge der bliver frigivet fra slag af
683 holbæk have. Og så vil jeg også godt have til at sige at
684 borgmesterens indledning kan jeg fuldt bekræfte. Jeg synes at
685 alle de her aftaler man har indgået på forhånd er blevet
686 overholdt og det synes jeg du skal ha stor tak for og stor ros
687 for. Jeg siger også tak for de mange medarbejdere i direktionen
688 der har været inde indeover alle de her beregninger som vi nu
689 har krævet. Tak til jer det har været et stort arbejde for jer
690 og jeg synes det er dejligt at der bliver fulgt op på det ikk

691 ikke bare der går ikk dagevis næh der går næsten timer så har
692 vi resultater det synes jeg er rigtig flot. P Jeg vil også
693 ligesom æh sige som æh min kollega i flertalsgruppen jeg kan
694 ikke andet end se at æh jeg vil være med til at bringe æh den
695 her budget videre til andenbehandling og æh jeg håber at
696 byrådet vil stå bag ved flertalsgruppen budget med disse ord
697 tak.

698

699 Søren Kjærsgaard (V)

700 Tak for det John Harpøth. Så er det Bjarne Hansen. Værsgo.

701

702 Bjarne Hansen (C)

703 Ja tak. De fleste ved godt at jeg kommer fra en håndværkerstand
704 P og øh der vil jeg starte. Det er sådan at æh vi har besluttet
705 at æh hvad hedder deet engsgårdsskolen engskovsskolen ude ved
706 jernløseafdelingen at den skal nyde fremme her i det i det år
707 vi kommer ind i P og det er jeg sikker på at det udover at dem
708 der skal være i skolen vil blive glade for at skolen den kommer
709 til at fungere bedre end den gør i dag så er der også en
710 håndværkerstand P som i den grad i dag higer efter arbejde der
711 vil blive meget glad for at den skole bliver sat i gang i det
712 kommende år. P John Harpøth har jo egentligt lidt taget øhm
713 ordet ud af munden på mig med nogle af de ting han nævnte æh.
714 Det var blandt andet også omkring jeg vil også godt nævne det
715 der med de varme hænder i pleje på plejecentrene. Der er det
716 også vigtigt for de konservative at æh P at den ikke bliver
717 forringet. Vi har en hensigtserklæring om at normeringen den
718 bliver sat ned når vi får en ny plejecenter og de bliver større
719 men ikke æh P der bliver ikke rørt ved den her i denne omgang
720 her med de plejecenterstørrelser vi har på nuværende.
721 Frivillighed P er en vigtig ting og det der har været en lang
722 snak omkring æh frivillighed æh i æh det forgangne år og det
723 synes jeg er rigtig rigtig godt. Æh det æh skal jo en gang til
724 slås fast at frivillighed er ikke for at øhm øh at erstatte en
725 medarbejder det er for at gøre det bedre for de mennesker der
726 har behov for frivillige hænder. En anden ting der var i spil i
727 forbindelse med besparelserne det var brugerbetaling af
728 aktivitetscentre. Det blev heldigvis heller ikke til noget.
729 Det var også en som jeg egentlig havde det meget dårligt med
730 hvis den var blevet kørt igennem men den blev heldigvis ikke
731 til noget. Så for konservatives side kan jeg også godt bakke op
732 omkring æh hele forslaget. Jeg synes at deet som andre også
733 har sagt at borgmesteren har gjort et fremragende stykke
734 arbejde og jeg kan også godt ærgre mig over at
735 socialdemokraterne ikke har været inde i varmen eller inde i
736 kampen æh undervejs. Men det er så deres valg. I hvert fald æh
737 skal der fra konservatives side æh lyde en stor ros til
738 borgmesteren for den måde det hele processen har været
739 håndteret på og æh vi anbefaler selvfølgelig også at vi æh
740 stemmer for det her øhm budgetforslag.

741

742 Søren Kjærsgaard (V)

743 Tak for det Bjarne. Så er det Emrah Tuncer. Værsgo.

744

745 Emrah Tuncer (B)

746 Tak skal du ha. P Det kan jo ikke undgås at der bliver nogle
747 nogen gentagelser. Øh. Det må I leve med P eller stemme
748 radikalt så vi bliver lidt flere næste gang. P Jeg vil starte
749 med at udtrykke ærgrelse over at vi igen skal ud i en
750 sparerunde. Jeg har sagt før at øh inden jeg gik til ferie til
751 som sommerferie der brugte jeg en masse tid på hvilke områder

752 vi ku udvikle på for der troede vi havde nogle penge at gøre
 753 godt med. Efter sommerferien P sker der så nogen ting som vi P
 754 som er ude af vores hænder og øhm og jeg glæder mig egentlig
 755 over at de udfordringer vi står i i dag skyldes udefrakommende
 756 faktorer. Vi er ved øh at få styr på egen butik og det jo
 757 dejligt betryggende. Radikale venstre gik til valg på at øh vi
 758 vil ha styr på økonomien og de løbende budgetopfølgninger vi
 759 får i hvert udvalg og de resultater vi ser jamen det viser med
 760 alt tydelighed at vi er ved at få styr på vores økonomi. Jeg
 761 glæder mig over at øh ud fra det første besparelsesforslag som
 762 blev lagt frem øh af administrationen på de fireogtrede komma
 763 en million at øh vi ikke har foretaget besparelser på øh
 764 befording af ældre til aktivitetscentre og selvfølgelig på
 765 mit eget område kultur og fritid. Og så glæder jeg mig over at
 766 de penge som indgår i regeringsaftalen omkring dagtilbud og
 767 sundhed at de penge bliver brugt til det de faktisk er sat af
 768 til. Jeg sys det har været en god proces. Borgmesteren var inde
 769 på at sf radikale og df var blevet kaldt ind af
 770 socialdemokratiet til et møde øh det ser jeg egentlig ikke
 771 noget galt i P at vi bliver inviteret til et møde jeg ser
 772 heller ikke noget galt i at vi også møder op til sådan et møde.
 773 Øh. Intet samarbejde uden dialog og øh når radikale venstre har
 774 deltaget i øh i de møder jamen så har det egentligt været for
 775 at se om vi ku indgå P lave et budget så altså alle partier
 776 kunne bakke op omkring det. Når man ser på ser på de ting der
 777 er lagt frem så synes jeg egentlig ikke vi er så langt fra
 778 hinanden så hvor i processen øh det er gået galt øh vil jeg
 779 lade andre om at bedømme men jeg synes at processen har været
 780 rigtig god. Jeg synes at vi har haft alle muligheder øh for at
 781 få stilt de spørgsmål og få de svar øh. Jeg synes ikke at det
 782 er rimeligt at sige og det ikke fordi jeg skal forsvare
 783 borgmesteren det kan han selv gøre jeg synes ikke at der at vi
 784 har stået i en situation hvor der ikke er blevet lagt noget
 785 frem for socialdemokratiet som vi har fået. Det synes jeg at
 786 jeg vil slå en tyk streg under. Øhm. P Når vi når vi når vi så
 787 står med med med vores forslag flertallets forslag så glæder
 788 det mig også at vi øhm får en million til frivillighed. Jeg
 789 glæder mig over arenaprojektet uagtet om df vil vil ha det
 790 finansieret på en anden måde. Jeg tror det bliver et kæmpe
 791 scoop ikke bare for holbæk by men for hele vores kommune. Jeg
 792 glæder mig over at vi har sat penge af til nye initiativer som
 793 hvor vi har sat penge af til it svage borgere når vi nu snakker
 794 digitalisering øh og det hele skal digitaliseres. Så øh med de
 795 ord så vil jeg egentlig lige svare på Sine Agerholms hun har
 796 nogle spørgsmål i forhold til de femhundredetusinde som øh som
 797 holbæk teater skal ha der har vi jo besluttet at det skal
 798 findes i eksisterende budget og øhm der mener jeg faktisk og nu
 799 må kfu medlemmerne jo rette mig men at der ligger to forslag
 800 til højrebenet. Det er trehundredetusinde på venskabsbyer og
 801 det er tohundredetusinde på foreningshuset ved bjergmarkskolen
 802 som så hedder sofielundsskolen er det ikke rigtigt. Tak. Øh. At
 803 de femhundrede ku man faktisk øh omlægge så teateret kan få de
 804 femhundredetusinde så vi ikke går glip af en otte niogtrede
 805 procent statsreduktion. Jeg glæder mig over at øh P at vi
 806 faktisk har et et P ja sparekatalog hvis man kan kalde det
 807 sådan som jeg egentlig ikke føler gør vanvittigt ondt at sige
 808 ja til. Jeg ærgrer mig over at vi ikke øh at ikke alle partier
 809 er med øh men sådan er det jo. Der er jo forskellige måder som
 810 John også sagde og øh løse problemet på. Den her gang blev vi
 811 ikke enige og det er ærgerligt. Med de ord så øhm P er jeg jo P

812 villig til at sige vi skal stemme for selvfølgelig
813 flertalsgruppens budgetforslag.

814

815 Søren Kjærsgaard (V)

816 Tak Emrah. Så er det Kenny Jensby. Værsgo.

817

818 Kenny Jensby (I)

819 Jeg vil gerne starte med at knytte et par kommentarer til det
820 borgmesteren indledte byrådsmødet med nemlig processen. P Som
821 øhm de fleste allerede også har givet udtryk for så må jeg sige
822 at jeg har oplevet en proces der er fuldstændig i
823 overensstemmelse med den proces som hele byrådet var enige om
824 tilbage til januar måned. Der er slet ikke nogen grund til at
825 øh gentage borgmesterens P udemærkede procedure omkring hele
826 processen hvor alle datoer og klokkeslæt stort set var nævnt.
827 Øh. Jeg deler skuffelsen P over at øh socialdemokraterne både i
828 pressen og på andre steder også øh øh formentlig her senere i
829 aften vil fastholde at processen har været dårlig. Den har jeg
830 ku ikke se at den ku være bedre. Øhm. Jeg synes faktisk også at
831 jeg vil tillade mig at sige at det er et byråd der viser højt
832 til loftet og lidt storsind ved at acceptere at vi faktisk også
833 i aften kan stemme om det underforslag til ændring
834 ændringsforslag for socialdemokratiet. Det hører simpelthen
835 ikke nogen steder hjemme og komme haltende i elvte time med øh
836 sådan nogen øh forslag her når der har været rigtig god tid til
837 det. P God proces. I den her tid ja der ligges der jo altså
838 budgetter for totusindeogtretten i de otteoghalvfems danske
839 kommuner. Der ligges også spor ud i årene frem til
840 totusindeogseksten. Selvom der er stor forskel på at drive
841 politik på Christiansborg og ude i kommunerne så er der også et
842 meget stort sammenfald i de udfordringer og i de løsninger der
843 er på det når vi taler økonomi. Kommunernes økonomi udgør cirka
844 havltres procent af den samlede nationale økonomi og derfor kan
845 vi jo ikke negligere de udfordringer som også politikerne på
846 Christiansborg oplever. Og hvad er så det for nogle
847 udfordringer. Ja der er fortsat en global krise der påvirker
848 Danmark. Vi har mistet rigtig mange arbejdspladser. Og
849 udsigterne er dårlige. Vi har mistet konkurrencekraft. Og
850 udsigterne er også dårlige her. Vi har verdens største
851 offentlige sektor. Og vi har verdens største skattetryk og alt
852 for mange konkurrenceskadelige afgifter. Hvis det fortsætter så
853 lukker virksomheder eller flytter endnu flere arbejdspladser
854 ud. Flere bliver arbejdsløse. Omkostningerne til ledighed
855 eksploderer. Vores velfærd er alvorligt truet. Et sådan
856 scenarie det vil kræve store ofte på service i kommunerne også
857 hos os i Holbæk. Så er vi nødsaget til dramatiske nedskæringer.
858 Der vil ikke være flere skattekrone som kan hives op af
859 lommerne hos borgerne. Vi kan blive nødt til at reducere
860 antallet af skoler. Og der vil ikke være penge til at
861 opretholde det nuværende serviceniveau i vores børnehaver
862 vuggestuer og ældrepleje. Der vil ikke være penge til
863 investeringer vedligeholde bygninger og infrastruktur. Ja jeg
864 ku fortsætte. Derfor skal vi vi udvise rettidig omhu nu og
865 gribe ned i den værktøjskasse som vi deler med Folketinget. I
866 sidste uge så jeg vores statsminister i studiet hos Mogensen og
867 Christiansen der udfordrede hende omkring de dårlige
868 meningsmålinger hos socialdemokratiet. Hvad vil hun gøre ved
869 det P og hvad vil øh hun lave finanslov med enhedslisten som
870 kræver udskydelse af dagpengereformen. For en gangs skyld synes
871 jeg Helle Thorning-Schmidt sagde noget fornuftigt. Nemlig vi
872 skal have styr på vores økonomi og det har sine ofre. Vi ser

873 først og fremmest på sagde hun hvad der er godt for landet så
874 må meningsmålingerne komme i anden række. Jeg hører hende sige
875 vi må ofre nogle æg for at ku lave omeletter. P Det budget som
876 flertalsgruppen ligger frem nu det bygger på den samme
877 ansvarlige økonomiske filosofi som i glimt fremgår når
878 statsministeren udtaler sig. Ud over effektiviseringer og
879 harmoniseringer så er vi tvunget til endnu en gang at foretage
880 besparelser som er konsekvensen af regeringens økonomiske
881 politik ved at reducere på bloktilskuddene til kommunerne. P
882 Det her byråd vedtog i totusindeogti hvor vi gennemførte
883 besparelser for hundredetreogtyve millioner der gennemførte der
884 tog vi de skridt der førte til vi fik styr på økonomien. Vi
885 overtog en økonomisk ramponeret kommune med en gennemsnitlig
886 kassebeholdning på seks millioner kroner. Vi undgik at blive
887 sat under administration. Når vi slutter denne byrådsperiode
888 vil vi aflevere en langt mere robust kommune hvor der vil være
889 styr på driften og økonomien og hvor der er lagt sunde spor ud
890 i fremtiden. Det er filosofien bag flertalsgruppens budget for
891 tretten og overslagsårene. P Vi har lyttet til de mange
892 høringsvar og taget de værste tidsler ud af det
893 besparelseskatalog der blev udsendt. Men vi afleverer en helt
894 anden økonomisk sund kommune til det nye byråd der tiltræder
895 første januar totusindeogfjorten. Og i modsætning til s P vil
896 vi ikke bruge lån til at finansiere driften. Vi vil ikke
897 yderligere reducere på anlægsbudgettet for at finansiere
898 driften. Forskellen mellem flertalsgruppens og
899 socialdemokratiets budget er i virkeligheden en forskel på
900 grundlæggende økonomisk filosofi. Uanset om det pa handler om
901 privatøkonomi virksomhedsøkonomi eller den offentlige økonomi
902 så skal indtægterne dække driftsudgifterne. De skal også dække
903 anlægsinvesteringerne eller som minimum dække renter og afdrag
904 på lån til anlægsinvesteringer. Og så skal der være et overskud
905 til opsparing. Og i vores situation betyder det opbygning af en
906 kassebeholdning som skal være stor nok til at styre de udsving
907 i pengestrømmen der er i en kommune hvor budgettet er på fire
908 milliarder kroner. Vores pejlemærker er på hundredeogtyve
909 millioner kroner i kassen. Og det udgør de her tre procent af
910 budgettet som er indenrigsministeriets absolutte mindste
911 anbefaling. Anbefalingerne siger jo at den sunde øh kommune har
912 en kassebeholdning på det dobbelte altså på omkring
913 tohundredeoghalvtres millioner. Jeg erkender at det er ikke de
914 tohundredeoghalvtres millioner flertalsgruppen og andre ligger
915 frem men man må gerne tolke det jeg siger som værende liberal
916 alliances langsigtede mål. Vi skal selvfølgelig op der hvor der
917 er rigtig langt fra faregrænsen øh for at blive sat under
918 administration. Så flertalsgruppens budget det er sund fornuft
919 og ansvarlighed. Og jeg undrer mig over at s i holbæk er så
920 politisk tonedøve at man ikke for længst har lyttet til den
921 melodi som regeringen spiller på christiansborg. Og det er
922 altså ikke den der hedder Søren far eller Søren far har
923 penge. Så derfor bakker liberal alliance op om flertalsgruppens
924 budget. Tak.

925
926 Søren Kjærsgaard (V)

927 Tak for det Kenny. Så er det Jens Munch Steensgaard. Værsgo.

928
929 Jens Munch Steensgaard (løs.)

930 Jamen der sagt der er sagt meget og der sagt også meget
931 fornuftigt så det vil jeg ikke gentage. Men jeg kan være
932 tilfreds med det budgetforlag forslag som flertalsgruppen
933 fremlægger. På trods af de der svære økonomiske P situationer

934 som kommunerne er i som alle har stort set omtalt så synes jeg
935 der er nogle forbedringer i det her budgetforslag og der tænker
936 jeg specielt på småbørnsområdet der bliver styrket med de her
937 seks millioner kroner. Og det er med hensyn til nedsa øh
938 indsatsen på sundhedsområdet en million kroner til
939 frivillighedspuljen. Jeg kan også være tilfreds med at Bjarne
940 og Emrah omtalte de muligheder vi havde for nedskæringer som vi
941 valgte fra altså de er omtalt og det kan jeg være meget
942 tilfreds med de ikke de er luget ud. Så derfor der vil jeg bare
943 sige at jeg kan det bliver hurtigt det her jeg kan anbefale og
944 vil stemme for flertalsgruppens øh forslag. Tak.

945

946 Søren KJærsgaard (V)

947 Tak for det Jens Munch. Så har vi øh været byrådet rundt og
948 øhhh så giver jeg ordet frit for alle dem der har lyst til at
949 kommentere på det der er blevet sagt. Christian han noterer som
950 han plejer så i byder bare ind og så tager vi den fra en ende
951 af. Og første mand er Bjarne Kongsted. Værsgo.

952

953 Bjarne Kongsted (V)

954 Tak. Socialdemokraterne i holbæk kommune lægger vægt på P at
955 kommunen har en sund økonomi. Der skal genopbygges en solid
956 kassebeholdning så vi ikke risikerer at havne i en situation
957 som den vrk flertallet i sidste valgperiode bragte os i hvor
958 kommunen var millimeter fra at komme under statens
959 administration. Det var et citat. P Det var ikke et citat fra
960 socialdemokraternes valgmateriale fra sidste kommunevalg. Nej
961 det er faktisk socialdemokraternes indledende ord i forbindelse
962 med fremsendelse af partiets budgetforslag totusindogtretten.
963 Altså det vi behandler her i aften. Se det sætter jo virkelig
964 meget på plads. Det er jo åbenbart gået helt hen over hovederne
965 på de tolv socialdemokrater at dette budget er det tredje i
966 denne byrådsperiode. Det forklarer mange ting. P Kan i slet
967 ikke huske at vi har haft besparelserunder. Kan i slet ikke
968 huske at der var fem ansvarlige partier her i byrådsalen som
969 tog ansvar for kommunens økonomi P og få den på rette gænge
970 igen. Gjorde det ikke indtryk på jer at flertalsgruppens
971 partier hver enkelt parti måtte tage nogle økonomiske
972 beslutninger som gjorde ondt langt inde i krop og sjæl. P I har
973 jo ellers benyttet en hver given lejlighed til at gøre borgerne
974 opmærksomme på disse helt urimelige besparelser efter jeres
975 opfattelse. Og det var de måske også langt hen af vejen. Men
976 det var en nødvendighed for at få kommunens økonomi på rette
977 køl. Men det trøster mig at I skal helt hen til den sidste
978 byrådsperiode for at finde eksempler på dårlig økonomisk
979 styrring. Det skal i ha tak for. P Men synes i faktisk selv at
980 det er ret og rimeligt at skrive det på den måde. Jeg tror
981 faktisk at jeg vil betragte det som ros til hele
982 flertalsgruppen. Jeg husker jo godt at det var de korslagte
983 armes politik i indtog da de svære beslu beslutninger skulle
984 tages. Da venstre og byrådets øvrige partier fra
985 flertalsgruppens beslutning om at få styr på økonomien sku
986 gennemføres så var det uden de socialdemokratiske stemmer. Kan
987 man forestille sig at s nu vil føre en økonomisk ansvarlig
988 politik. Ja P hvis man læser videre i forordene til budgettet
989 så står der at der skal lægges penge i kassen i de kommende år.
990 Det lyder eller skinger noget hult når det af budgettallene
991 fremgår at man vil finansiere de enkelte års underskud med træk
992 fra kassen. Det koster fyrre millioner på likviditeten frem til
993 totusindeogseksten. Det ku blive dyrt for skatteborgerne i
994 Holbæk at der er valgår næste år. I har stået bag

995 budgetforliget for indeværende år som jo kan siges at være
 996 grundlaget for næste års budget. Vi har været til budgetseminar
 997 og budgetterne har været forelagt til første behandling. Der
 998 var flere der fik den opfattelse, at socialdemokraterne i
 999 lighed med sidste år ville indgå i seriøse forhandlinger for at
 1000 få budget totusindeogtretten på plads. Men nej. I elvte time P
 1001 viste det sig at i ville gå enegang. Ja så efterfølgende P har
 1002 vi også set både en tolvte to trettende time. Men lad det nu
 1003 ligge. Man kan godt stille det spørgsmål til socialdemokraterne
 1004 hvilke forudsætninger er det der er blevet ændret i perioden
 1005 mellem første og anden behandling. P Socialdemokraterne
 1006 beskriver ligeledes i deres forord at det har været en
 1007 selvstændig målsætning at der skal gennemføres så få
 1008 nedskæringer som muligt af dem der har en negativ konsekvens
 1009 for kommunens borgere. Ja hej. Jeg tror vi er mange som gerne
 1010 vil høre om nedskæringer der har en positiv konsekvens for
 1011 kommunens borgere. Det kan vi jo få lejlighed til bagefter og
 1012 fremkomme med nogle eksempler. Det er måske derfor at der ikke
 1013 i overslagsårene bortset fra totusindeogfjorten er sat penge af
 1014 til projekt holbæk arena. Det betyder at hvis
 1015 socialdemokraterne skulle komme til at sidde for bordenden P i
 1016 næste byrådsperiode hvad både Gud og Mohammed må forbyde P hvis
 1017 du tager dig af Mohammed Emrah så klarer jeg den anden herre
 1018 eller dame P så er der ikke finansiering til projektet holbæk
 1019 arena og det synes jeg faktisk egentligt er lidt trist. Til
 1020 gengæld vil i nu spare på kulturområdet. Ottehundredetusinde.
 1021 Hvor skal nu de penge tages fra. P Vil i nedlægge biblioteker.
 1022 Og hvis det er sådan så lad os få navn på de biblioteker det
 1023 handler om. Er det jyderup. Er det tølløse. Eller måske
 1024 svinninge. Eller skal besparelsen hentes på medlemstilskuddet
 1025 til foreningerne. P Eller ku det tænkes at det er musikskolen
 1026 der skal have deres budget beskåret. Det kan vel kultur og
 1027 fritidsmedlemmerne svare mig på her i aften. Eller er dette
 1028 måske eksemplet på en besparelse som vil medføre en positiv
 1029 konsekvens for kommunens borgere. Jeg hører gerne. P
 1030 Til slut vil jeg lige nævne en interessant vinkel som Sine
 1031 Agerholm fremkom med i nordvestnyt i sidste uge under rubrikken
 1032 synspunkt P det var den der med omeletten og ægget som er
 1033 blevet nævnt en gang i aften P der vil jeg gerne lige citere et
 1034 par linjer fra dette synspunkt. Citat når lukning af skoler og
 1035 børnehaver skjuler sig bag tåger af plusord parentes læs
 1036 lokaleoptimering parentes slut så er vejen banet for
 1037 teknokrater uden skelen til menneskets trivsel. Citat slut. Se
 1038 det er da en interessant udmelding når selvsamme parti står bag
 1039 forslaget om arealoptimering i næste års budget for ti
 1040 millioner kroner. Men det vil du sikkert gøre rede for Sine. Og
 1041 til allersidst et spørgsmål mere til s gruppen på byrådsmødet P
 1042 som i måske husker i april måned var der et punkt på
 1043 dagsordenen omkring pejlemærker. Fra administrationens side var
 1044 der ikke lagt op til at pejlemærket på hundrede millioner
 1045 kroner eks belysning skulle ændres og som blev vedtaget i
 1046 forbindelse med budgettet for totusindeogtolv. Altså også med
 1047 socialdemokraternes stemmer. Alligevel kunne s ikke stemme for
 1048 dette pejlemærke i april måned idet beløbet var for uambitiøst.
 1049 Jamen så er det da ret besynderligt at partiet nu vil optage
 1050 lån. P Ikke til at forøge anlægsudgifterne men putte pengene i
 1051 kassen for at få budgettet til at hænge sammen. P Se det var et
 1052 par ord til socialdemokraterne. Jeg har været lidt P skarp imod
 1053 jer. Det er ikke ud fra princippet at øh den man tugter elsker
 1054 man det skal i slet ikke tro det har faktisk ikke noget med det
 1055 at gøre. Men til sidst så vil jeg lige opfordre jer i s gruppen

1056 P jeg kender jo jer alle sammen som dygtige og ambitiøse
1057 politikere P til at fralægge jer de populistiske og populære
1058 beslutninger og forslag. Kom ind i kampen som John sagde og lad
1059 os sammen være med til at styre holbæk kommune igennem disse
1060 kriseår og så håbe at når vi kommer ud på den anden side at vi
1061 s s så på det tidspunkt har en stærk og solid økonomi. P Det er
1062 vel også det vi rettelig er valgt til at gøre. I skal i hvert
1063 fald være velkommen.

1064

1065 Søren Kjærsgaard (V)

1066 Tak for det Bjarne. Så er det Søren Christensen. Værsgo.

1067

1068 Søren Christensen (V)

1069 Ja tak. Indledningsvist så vil jeg oplyse at jeg selvfølgelig
1070 kan stemme for det budgetoplæg æh fremsendt af øh
1071 flertalsgruppen. P Jeg vil også gerne øh rose borgmesterens for
1072 hans evne til at jonglere med otte bolde P og kun tabe den ene
1073 på gulvet. Men øh socialdemokratiet har jo igen desværre synes
1074 jeg P valgt at gå egne veje. Ikke langt fra den brede vej men
1075 alligevel. P Måske er det blot for en synlighedens skyld at
1076 socialdemokratiet har valgt det fremfor at deltage sammen med
1077 flertalsgruppen hvor man egentlig kunne ha fået P formentlig
1078 kunne ha fået nogle af sine forslag fremmet i stedet for at
1079 vælge alt eller intet P der jo ender med at man intet får P
1080 andet end omtale. Vi kan nok alle være enige om at øh vi havde
1081 en forhåbning om inden øh denne budgetlægning at vi kunne ligge
1082 lidt på nogle serviceområder frem for det det er blevet til at
1083 vi igen skal slanke budgettet. For et par år siden ville nogen
1084 på den anden side af hvor jeg står P nok have indledt mødet med
1085 at angribe regeringen for at holde kommunerne i stramme tøjler.
1086 Jeg skal undlade at angribe reg regeringen for at føre den
1087 stramme udgiftspolitik P videre so som den forrige regering
1088 gennemførte men kan blot konstatere at der er forskel på det
1089 man siger når man intet ansvar har og til det man siger når man
1090 får et ansvar. Det samme ku måske være tilfældet her i byrådet.
1091 P I forrige byrådsperiode der havde vi et ønske om at holbæk
1092 fik et fyrtårn P det var dgi projektet ved holbæk havn. Dengang
1093 havde vi troede vi den økonomiske mulighed og vi ku reservere
1094 firs millioner kroner til budget projektet. Som bekendt så kom
1095 den økonomiske krise og projektet faldt. Ligesom den manglende
1096 styring i kommunen bevirkede at de firs millioner kroner heller
1097 ikke var tilstede. Nu har vi så et andet fyrtårsprojekt i
1098 holbæk som det samlede byråd er enige om P går jeg ud fra P
1099 holbæk arena. Som det var med dgi projektet er det for mig med
1100 holbæk arena et projekt som jeg fuldt ud kan tilslutte mig og
1101 vil arbejde positivt for at bliver gennemført. P Nogen kan så
1102 sige hvorfor investere så meget i holbæk når vi også i vores
1103 lokalsamfund har ønsker om forbedringer. For mit vedkomne kan
1104 jeg fuldt ud støtte projektet blandt andet fordi et anlæg af
1105 denne størrelse og type vil have en positiv betydning for
1106 lokalsamfundene altså for hele kommunen. P Men når jeg tager
1107 det op her i forbindelse med budgetvedtagelsen så er det fordi
1108 at når man ser på overslagsårene så vil det blive vanskeligt at
1109 finde finansiering til holbæk arena såfremt finansieringen ikke
1110 kan findes via det grundlag P eller grundsalg af det område
1111 hvor holbæk stadion ligger på i dag. Jeg vil derfor opfordre
1112 borgmesteren til inden næste års budgetlægning at finde en
1113 løsning på den finansiering. I to totusindeogtretten og
1114 totusidneogfjorten er finansieringen jo delvist fundet ved
1115 udskydelse af anlægsprojekter på det tekniske område og en
1116 sådan udskydelse kan ikke fortsætte. Dels er disse

1117 anlægsopgaver ofte en vedligeholdelse af tidligere
1118 investeringer og dels er der store ønsker rundt i kommunen om
1119 forbedringer. P Ofte forbedringer der tidligere er lovet
1120 gennemført men er blevet udskudt på grund af den økonomiske
1121 situation. Jeg kan blot nævne de tidligere lovede stiprojekter
1122 naturstier trafiksikkerhedsplanens gennemførelse
1123 brovedligeholdelse og så videre. Når man ser på
1124 lokalområdebøgerne så vrimler det også med småprojekter P der
1125 får betegnelsen søges indlagt i fremtidige anlægsoversigt eller
1126 oversendes til afdelingen for teknik og miljø til videre
1127 vurdering. Senest for en uge siden der lovede formanden for
1128 klima og miljøudvalget et fortovsanlæg i regstrup på denne
1129 status. Der må altså arbejdes hårdt for at finde den nødvendige
1130 finansiering også på sådan en måde at det ikke vil forringe
1131 serviceniveauet særligt i lokalområderne. Og her tænker jeg på
1132 skoler institutioner samt mindre anlægsopgaver med mere. Hvis
1133 ikke vi tænker på det så vil vi miste de lokale borgeres
1134 forståelse for investeringen i holbæk arena. Tak for ordet.

1135

1136 Søren Kjærsgaard (V)

1137 Tak Søren. Så er det Rasmus Brandstrup. Værsgo.

1138 Rasmus Brandstrup Larsen (V) - 70:30 - (Budgetproces) - 73:46

1139

1140 Søren Kjærsgaard (V)

1141 Tak Rasmus. Så er det Sine Agerholm.

1142

1143 Sine Agerholm (A) - (Budgetproces) - (Flere hænder)

1144 84:59

1145 En allersidste bemærkning til den indledende runde den skal gå
1146 til dig Bjarne Kongsted. P For du spurgte ind til arenaen P
1147 mener jeg det var dig P og hvis man kigger på
1148 socialdemokraternes forslag P for prioriteret prioritering af
1149 anlægsmidler i totusindeogfemten og frem så kunne du ikke se at
1150 vi havde afsat nogen penge til æh formålet. Og det er også
1151 rigtigt. Og det skal du nok mest tage som et udtryk for at æh P
1152 alting forandrer sig. Der er ikke nogen der aner hvad der sker
1153 i totusindeogfemten og årene frem. Der er ikk nogen af os der
1154 ved om arenaprojektet overhovedet har nogen gang på jorden
1155 endnu det går jeg i hvert fald ikke ud fra der er nogen af os
1156 der føler os fuldstændig sikre på. Og hvis nogen sku finde på
1157 som Rasmus for eksempel og drille med tekni teknikaliteterne i
1158 budgettet i stedet for at forholde sig til indholdet P så vil
1159 jeg bare her henlede opmærksomheden på at både den
1160 socialdemokratiske gruppe og flertalsgruppen i anlægsbudgettet
1161 har afsat ti mere end ti millioner kroner til belysning i
1162 totusindeogfemten men vi er altså færdige med det projekt i
1163 totusindeogfemten bare for lige at sige der kan jo altså P være
1164 plads til justeringer i både det ene og det andet forslag. Tak
1165 for ordet.

1166

1167 Søren Kjærsgaard (V)

1168 Tak for det Sine. Så er det Jens Kristiansen. Værsgo.

1169

1170 Jens Kristiansen (A) - 86:19 - (Børneområdet) - 89:56

1171

1172 Søren Kjærsgaard (V)

1173 Tak for det Jens. Så er det Erik Just Petersen. Værsgo.

1174

1175 Erik Just Petersen (A) - 90:06 - (Udbud af opgaver) - 92:42

1176

1177 Søren Kjærsgaard (V)

1178 Tak for det Erik. Så er det Carsten Fink. Værsgo.
 1179
 1180 Carsten Fink (A) - 92:51 - (Budgetproces) - 97:33
 1181
 1182 Søren Kjærsgaard (V)
 1183 Tak for det Carsten. Så er det Pernille Kruse Andersen. Værsgo.
 1184
 1185 Pernille Kruse Andersen (V)
 1186 Tak for det. Nu er det så min tur til at drille en lille smule
 1187 Sine for det klær dig ærligt talt ikke at være så forudrettet.
 1188 Du siger du har et job P jeg vil sige faktisk er der job til
 1189 alle i det her byråd der er faktisk et stort job og vi løfter
 1190 det faktisk alle sammen. De fleste af os har nøjagtigt ligesom
 1191 dig Sine P mindst et syvogtreidve timers job. Der sidder nogen
 1192 ganske få pensionister her og tiløk med det men de sover os til
 1193 middag (LATTER I SALEN) P og øh det ved jeg fra Jens det gør
 1194 han så det er ikk nogen hemmelighed. Men jeg bliver bare nødt
 1195 til at sige vi har os travlt og ja Sine jeg vil gerne gi dig at
 1196 du har lidt mere travlt fordi du er i opposition. Du har ekstra
 1197 meget travlt fordi du at du kommer heller ikk rigtig os i møde
 1198 nemlig. Hvis nu du gjorde det så kunne det jo være at du havde
 1199 knap så travlt. Når så i siger at i vil gerne holbæk arena. I
 1200 har også været med til i vil gerne holbæk arena så er det så
 1201 lidt svært at forstå at i ikke prioriterer det. Når i siger i
 1202 gerne vil engsgaardsskolen og vi får lånemulighed til
 1203 anlægskroner så forstår jeg ikk at i ikk vil være med til at
 1204 ryk det frem med i stedet bruge pengene på drift. Det har jeg
 1205 rigtig svært ved at forstå. Jeg sys det er lidt populistisk.
 1206 Jeg syns faktisk os at når du siger at jeres ændringsforslag
 1207 til jeres ændringsforslag er nogle små ting så vil jeg sige at
 1208 jamen det er da nogle små ting hvis i havde haft budgetindsigt
 1209 så ville i da have haft dem med. Der er da heller ikk nogen der
 1210 har forhindret jer i og være konstruktive og kreative som vi
 1211 andre har. Og til din oplysning så kan jeg sige at der var
 1212 ingen af os andre der kendte budgettet til førstebehandling
 1213 ligeså lidt som du kendt til det var der ingen af os andre der
 1214 kendte det. Så øh på den vej der er vi altså ligestillede alle
 1215 sammen. Selvom du måske ikk tror på det. Så vil jeg gerne sige
 1216 P til Jens P det glæder mig rigtig meget at i nu synes i skal
 1217 putte penge i folkeskolen. Det er nemlig de første penge i
 1218 putter i puljen venner. P For da vi vedtog den nye folkeskole
 1219 så ville i ikk være med da der var tildelingsmuligheder og i
 1220 vil ikke være med til dem der ga otte skoler. Så i har ikke
 1221 putt et noget som helst af de atten komma to millioner i som der
 1222 ligger der nu. det vil jeg gerne lige få lov at fortælle. I
 1223 ligger fire komma fire millioner i nu tilløk med det. Hvis der
 1224 ikk havde været os andre til at put de atten komma to millioner
 1225 i så havde der lige præcist nu været fire komma fire millioner
 1226 til og udvikle fremtidens folkeskole og de børn som i siger vi
 1227 skal leve af. P så øhm P siger i at i vil bruge
 1228 otte hundredetusinde til en pulje til lokalområderne. P er det
 1229 penge der skal tages af kassebeholdningen eller er det nogen
 1230 penge vi skal finde i kultur og fritidsudvalget. Jeg forstår på
 1231 jer at i ikke jeg ku se på de undrende ansigter fra de to
 1232 herrer for kulturudvalget før at de forstod ikke det Bjarne han
 1233 sagde. Og øh det er da helt okay at i ikke gjorde det men jeg
 1234 sys at øh P vi godt vi ha at vide hvad det er de puljer er til
 1235 P så vi har en mulighed til at forholde os til det og hvor i
 1236 vil hent pengene henne. Jeg er helt enig med Bjarne det bliver
 1237 svært for jer og finde dem P med et flertal i kultur og
 1238 fritidsudvalget på nogen af de ting Bjarne han nævner eller

1239 nogen andre ting. Vi har alle sammen i kultur og
 1240 fritidsudvalget set en liste over de muligheder der var og ud
 1241 fra det var vi faktisk enige os der var der at det med
 1242 venskabsbyerne de trehundredetusinde de har aldrig været sat af
 1243 her de sidste par år her og ku genindføres nu her der er lavet
 1244 en omstrukturering der gør at der er tohundredetusinde fri på
 1245 bjergmarksforeningshuset. Og det var vi enige om at det ku vi
 1246 godt placere på teateret i stedet for så vi fik de niogtreidve
 1247 procent ekstra hjem. Jeg vil bare høre om det nu er dem i er
 1248 ved og flyt og hvor vi så skal flyt den halve million til
 1249 teateret. Fordi det er alt sammen noget i tar op af kassen
 1250 venner. P Så den der solide kasbeholdning P som vi har brug for
 1251 og som Erik Just Justesen så meget har givet udtryk for her vi
 1252 faktisk har et behov for den hugger i af hele tiden. Så jeg er
 1253 faktisk meget overbevist om at når vi står i en flertalsgruppe
 1254 og siger vi vil ha en sund økonomi vi vil ha en solid økonomi
 1255 vi vil ha de syv pejlemærker P jamen æh så er det faktisk det
 1256 vi gør og med i bagagen der har vi at vi skal bare lige være
 1257 sikker på at der er de penge vi også skal bruge hvis nu der er
 1258 noget der skrider. 101:50 - (Varme hænder) - 102:47
 1259
 1260 Søren Kjærsgaard (V)
 1261 Tak. Så er det Rasmus Brandstrup. Værsgo.
 1262
 1263 Rasmus Brandstrup Larsen (V) - 102:53 - (Skattestigning) -
 1264 106:39
 1265
 1266 Søren Kjærsgaard (V)
 1267 Tak for det Rasmus. Så er det Claus Nexø. Værsgo.
 1268
 1269 Claus Nexø Jensen (V)
 1270 106:44 - (Budgetproces) - (Skattestigning) - 108:48
 1271 ... øhm. Så var der omkring øh P arenaen. Der synes jeg i mangler
 1272 en ting for det er rigtig nok at hvis øh hvis ikk vi får solgt
 1273 holbæk have så er der ingen arena øh men det og spare rigtig
 1274 rigtig meget på øh budgetlægningen til den her arena det øh
 1275 afstedkommer jo bare til at vi har jo også indregnet at når vi
 1276 nu bygger en arena så sparer vi renoveringen på alle vores øh
 1277 haller her i holbæk. Og sparer vi arenaen jamen så må vi jo
 1278 fremme renoveringen så det skal der jo findes penge til i
 1279 budgettet. P Så øh undrer jeg mig lidt over den øh P den korte
 1280 horisont. Jeg ved godt et budget det opererer med et budgetår
 1281 og så nogle overslagsår men men jeg dvælede lidt ved Sine at du
 1282 sagde at vi har tre svære år foran os. Du sagde os på et
 1283 tidspunkt at ingen kan se hvad der sker efter P år
 1284 totusindeogfemten. Men æh man kan jo ha en anelse. Der er i
 1285 hvert fald nogle ting der peger i retning af at æh
 1286 arbejdspladser de flytter ud af landet øh og vi får flere
 1287 ældre. Vi får øh i øjeblikket fler krævende børn i skolerne så
 1288 der er rigtig mange ting der koster penge. Der er rigtig mange
 1289 ting som indikerer at vi måske også i efter femten står og skal
 1290 med færre ansigter og altså skal ud og reducere yderligere.
 1291 Hvis vi så har æh sparet på indtægterne eller anlægget så vi
 1292 stadigvæk har de samme udgifter endda flere endnu i
 1293 totusindeogfemten så står vi bare med et endnu større problem.
 1294 Øhm. Og det leder jo også frem til et andet ord som du brugte
 1295 på et tidspunkt skal vi bygge monumenter for fremtiden eller
 1296 for fremtiden eftertiden det var sådan du sagde. Øh. Det eller
 1297 går jeg ud fra var møntet på øh arenaen. P Jeg ved ikk om det
 1298 er et monument jeg tror det er noget der kan få folk til at
 1299 tale og øh om byen. Men jeg tænker i hvert fald mere på hvad er

1300 det vi efterlader os til eftertiden hvis æh vi P hæver skatter
 1301 reducerer på anlæg og hæver udgifterne æh på den løbende drift.
 1302 Tak for ordet.
 1303
 1304 Søren Kjærsgaard (V)
 1305 Tak for det Claus. Så er det Peter Sørensen. Værsgo.
 1306
 1307 Peter Sørensen (V) - 111:01 - (Budgetproces) - 114:53
 1308
 1309 Søren Kjærsgaard (V)
 1310 Tak for det Peter. Så er det Finn Martensen. Værsgo.
 1311
 1312 Finn Martensen (A) - 115:00 - (Budgetproces) - 123:46
 1313
 1314 Søren Kjærsgaard (V)
 1315 Tak for det Finn. Så er det Agnete Dreier. Værsgo.
 1316
 1317 Agnete Dreier (F) - 123:52 - (Børneområdet) - 131:15
 1318
 1319 Søren Kjærsgaard (V)
 1320 Tak for det Agnete. Så er det Søren Kjærsgaard for en kort
 1321 bemærkning.
 1322 (Budgetproces) - 135:10
 1323 Det skulle være det. Så er det Louise de Richelieu. Værsgo
 1324
 1325 Louise de Richelieu (F) - 135:18 - (Budgetproces) - 140:37
 1326
 1327 Søren Kjærsgaard (V)
 1328 Tak for det Louise. Så er det Jørgen Topsøe og inden Topsøe
 1329 lige tar ordet så vil jeg godt sige (UDFALD) så vil jeg sige at
 1330 der er nogle stykker på talerlisten endnu og øh herfra går vi
 1331 over til korte kommentarer.
 1332
 1333 Jørgen Topsøe Jensen (A)
 1334 140:54 - (Kulturpolitik) - 143:48
 1335 Det som jeg gerne vil rose for det er at jeg er da glad når jeg
 1336 ser at kunststofbanen i tølløse. P Det er da rart og vide at
 1337 der ligger en million så de kan gå i gang med kunststofbanen i
 1338 tølløse mens vi får de andre ting på plads. P Tak for det. Vi
 1339 er for øvrigt enige. Jeg synes lige vi skal være opmærksomme på
 1340 at mørkøv har samme problematik. Ikke i det her budget. Men vi
 1341 må jo gå ud fra at det danner en form for præcedens når vi gør
 1342 det for tølløse hvis mørkøv kommer i den samme situation. Det
 1343 er jeg da spændt på og synes det er dejligt. Tak til frivi
 1344 omkring frivillighedseksperimentariet altså en million det
 1345 synes jeg var rart. Vi var for øvrigt med. Så P når vi
 1346 diskuterer visioner på kulturområdet P altså hvis vi skal
 1347 svinge os højt op så kan jeg godt se der ligger nogle rigtig
 1348 spændende ting. P Kan også se at der ligger en arena. P Men P
 1349 sådan i de den småpengedel vi befinder os i og det er jo
 1350 egentlig det vi befinder os i. Nej hvor kunne jeg dog tænke mig
 1351 at vi fik lidt flere aktiviteter når vi kom lidt udenfor
 1352 holbæk. Jeg blev edd jeg havde nær bandet jeg blev sørme glad P
 1353 da jeg så parken denne legepark ude i kundby ved skolen hvor
 1354 ungerne leger hvor de laver motion hvor de gør nogle ting hvor
 1355 der har været fonde inde P hvor der har været kommunalt tilskud
 1356 inde hvor vi har været med til at støtte op om det. Det er
 1357 nogen af de ting jeg tror vi skal ligge ud i i i i i de små
 1358 samfund udenfor holbæk. Så så de ikke render rundt og siger vi
 1359 vil ha en arena. At være bevidst om der er altså nogen der der
 1360 der laver nogle ting der. Jeg tror det er vigtigt at vi er

1361 bevidste om at vi har en en ikke organiseret idrætssklump P
1362 altså sundhedspolitikken som vi alle sammen og guderne skal
1363 vide der er mange fede i holbæk P også her. Jeg tror det er
1364 vigtigt at vi skal være opmærksomme på sundhedspolitikken også
1365 har noget at gøre med at der også kan være uorganiseret idræt.
1366 Det er cirka halvtreds procent af dem der dyrker idræt gør det
1367 uorganiseret. Folk der for eksempel på facebook siger nu er vi
1368 lige to gange syv mennesker så vi laver en øh en en ensyvmåls
1369 hvad hedder det der to måls syvmands øh fodboldsbane og så
1370 spiller vi en fodboldskamp et eller andet sted. Hvor dølen skal
1371 de gå hen. Der tror jeg det er vigtigt at vi er opmærksomme på
1372 den ting og så hele tiden koble ind omkring det sundhed. Jeg
1373 tror det er vigtigt at vi kigger på de rammer vi gir øh børnene
1374 i idrætsforeningerne og lignende. Det kan ikke være rigtigt at
1375 vi hele tiden skal skære ned på det. Det er sundhed vi
1376 diskuterer. P Jeg tror det er vigtigt når vi kigger på
1377 kulturområdet at vi måske også skaber rammer for kulturen uden
1378 for holbæk P nu siger jeg et fyord. Jamen der ligger da nogle
1379 forsamlingshuse der måske kan anvendes til en kulturpolitik
1380 eller nogen ting omkring kulturen. Der ligger skoler der ligger
1381 biblioteker der ligger haller hvor vi kan ha ha steder hvor vi
1382 bygger kultur op fra P og jeg tror det er vigtigt at vi går ind
1383 og sætter den vinkel på kulturpolitikken også. Og det er ikke
1384 noget der er så forbistret dyrt. Så synes jeg. Jeg har lige
1385 været til dialogmøde over på orø P jeg synes vi har en en en
1386 klump på orø P hvor vi måske skulle prøve at fokusere lidt på
1387 kulturpolitikken. Sammenspillet med turismepolitikken. Der
1388 ligger faktisk noget derovre som måske ku dyrkes til at blive
1389 betydeligt større end det er. Så det er ikke en hel masse penge
1390 der gerne sku bruges men det er et sammenspil mellem de lokale
1391 og os noget økonomi men også en frivillig indsats når vi
1392 diskuterer den kulturpolitik som er den nære kulturpolitik jeg
1393 godt ser vi vil understøtte bare en lille smule mere end vi gør
1394 i dag. Tak for det.

1395

1396 Søren Kjærsgaard (V)

1397 Tak for det Jørgen. Så er det Ole Brockdorff. Værsgo.

1398

1399 Ole Brockdorff (A) - (Skattestigning) - (Orøfærgen) - 150:07

1400

1401 Søren Kjærsgaard (V)

1402 Ja tak Ole. Så er det øh nu Bjarne Hansens tur. Værsgo.

1403

1404 Bjarne Hansen (C) - 150:19 - (Erhverv) - (beskæftigelse) -
1405 152:35

1406

1407 Søren Kjærsgaard (V)

1408 Tak for det Bjarne. Så er det Sine Agerholm. Værsgo.

1409

1410 Sine Agerholm (A) - 152:44 - (Budgetproces) - 158:42

1411

1412 Søren Kjærsgaard (V)

1413 Og jeg kan glæde med at det er der rigtig mange der gerne vil
1414 byde ind med altså korte bemærkninger. Vi starter med Rasmus
1415 Brandstrup. Værsgo.

1416

1417 Rasmus Brandstrup Larsen (V) - 158:51 - (Opsamling) - 162:48

1418

1419 Søren Kjærsgaard (V)

1420 Tak for det Rasmus. Så er det Claus Nexø. Værsgo.

1421

1422 Claus Nexø Jensen (V) - 162:57 - (Skatter) - 164:57
1423
1424 Søren Kjærsgaard (V)
1425 Tak for det Claus. Så er det Finn Martensen. Værsgo.
1426
1427 Finn Martensen (A)
1428 165:01 - (svar) - 165:56
1429
1430 Søren Kjærsgaard (V)
1431 166:00 - (Svar) - 166:10
1432 Den næste det er Jørgen Jensen. Værsgo.
1433
1434 Jørgen Jensen (A) - 166:20 - (svar) - 1167:16
1435
1436 Søren Kjærsgaard (V)
1437 Tak Jørgen. Så er det Bjarne Kongsted. Værsgo.
1438
1439 Bjarne Kongsted (V)
1440 167:24 - (Budgetproces) - (svar) - 169:38
1441 Og så lige en enkelt ting om holbæk arena. Altså jeg er da også
1442 bange for det jeg har hørt i aften der bliver sagt at det er et
1443 prjekt der måske begynder at blive lidt usikkert med hensyn til
1444 æhnm hvordan socialdemokraterne har det med det. Det øhm P det
1445 gør mig ked af det vil jeg sige.
1446
1447 Søren Kjærsgaard (V)
1448 Tak Bjarne. Så er det Søren Christensen. Værsgo
1449
1450 Søren Christensen (V) - 169:58 - (Orøfærgen) - 172:15
1451
1452 Søren Kjærsgaard (V)
1453 Tak. Så er det John Harpøth. Værsgo
1454
1455 John Harpøth (O) - 172:23 - (Varme hænder) - (Orøfærgen) -
1456 176:02
1457
1458 Søren Kjærsgaard (V)
1459 Tak for det John. Og så fik du også samtidig lige dementeret
1460 det som Ole sagde før at venstre skulle ha været imod at gi de
1461 hundredetusinde. Vi har bare hele tiden bakket om vores formand
1462 i kmu som har fundet en løsning øh med orø. Så er det Pernille
1463 K. Anersen. Værsgo.
1464
1465 Pernille Kruse Andersen (V) - 176:20 - (Børneområdet) - 177:44
1466
1467 Søren Kjærsgaard (V)
1468 Tak. Så er det Kenny Jensby. Værsgo.
1469
1470 Kenny Jensby (I) - 177:52 - (skat) - 182:29
1471
1472 Søren Kjærsgaard (V)
1473 Tak for det Kenny. Så er det Jens Munch-Steensgaard. Værsgo.
1474
1475 Jens Munch-Steensgaard (løs.) - 182:38 - (børneområdet) -
1476 183:31
1477
1478 Søren Kjærsgaard (V)
1479 Tak for det Jens Munch. Så er det øh Jørgen Topsøe. Værsgo.
1480
1481 Jørgen Topsøe Jensen (A) - 183:35 - (Kulturområdet) - 184:58
1482

1483 Søren Kjærsgaard (V)
 1484 Tak Jørgen. Så er det Ole Brockdorff. Værsgo.
 1485
 1486 Ole Brockdorff (A) - 185:04 - (Orøfærgen) - 187:12
 1487
 1488 Søren Kjærsgaard (V)
 1489 Tak. Så er det Sine Agerholm. Værsgo.
 1490
 1491 Sine Agerholm (A) - 187:17 - (svar) - 192:28
 1492
 1493 Søren Kjærsgaard (V)
 1494 Ja tak. Så er det Steen Klink. Værsgo.
 1495
 1496 Steen Klink (A)
 1497 Ja der skal noget nyt blod til. Æhm. Vedrørende vedrørende
 1498 holbæk arena æh det skal jeg ikke der skal ikke herske nogen
 1499 tvivl om at vi i den socialdemokratiske gruppe stadigvæk står
 1500 hundrede procent bag ved holbæk arena og vi gerne ser at det
 1501 der fyrtårn det får lov til og blafre og alt det værk der. Og
 1502 derfor så vil jeg egentlig gerne advare lidt mod at øh en af de
 1503 ledende venstremænd han begynder at stille spørgsmålstegn om
 1504 han kan frem fremskaffe en eller anden uenighed øh og det vil
 1505 jeg meget advare imod. Jeg synes ikke at holbæk arena skal være
 1506 et tema for uenighed her i byrådet. I hvert fald ikk på
 1507 nuværende tidspunkt. Men jeg er også tændt af det Søren
 1508 Christensen på et tidspunkt sagde P det er måske så lang tid
 1509 siden at han ikke selv kan huske det P men han sagde at vi sku
 1510 også huske de andre områder. Og det er jo blandt andet derfor
 1511 vi har sat de her otte hundredetusinde af på det kulturelle
 1512 område. Det er jo at når vi bruger så massivt mange millioner
 1513 på holbæk arena så skal vi passe på ikke at vi glemme de andre
 1514 lokalsamfund således at et par håndører hist og pist til de
 1515 andre lokalsamfund vil vil gøre en gavn som man faktisk tror er
 1516 løgn. Så derfor er de otte hundredetusinder er målrettet imod
 1517 skal vi sige imod de der æh hundrede næsten milliard kroner på
 1518 holbæk arena. Det formål for det otte hundredetusinde det
 1519 støtter op om de andre lokalsamfund.
 1520
 1521 Søren Kjærsgaard (V)
 1522 Slev tak. Så er det Bjarne Kongsted. Værsgo.
 1523
 1524 Bjarne Kongsted (V) - 194:05 - (svar) - 195:02
 1525
 1526 Søren Kjærsgaard (V)
 1527 Tak. Så er det Kenny Jensby. Værsgo.
 1528
 1529 Kenny Jensby (I) - 196:07 - (regnskabsteknik) - 195:29
 1530
 1531 Søren Kjærsgaard (V)
 1532 Pernille Kruse
 1533
 1534 Pernille Kruse Andersen (V) - 195:34 - (svar) - 195:48
 1535
 1536 Søren Kjærsgaard (V) - 195:50 - (spørgsmål)
 1537 Afrunder debatten og går til afstemning.

BILAG 3 (Byrådsmøde 12.06.2013)

Byrådsmøde d. 12. juni 2013

#122: Holbæk Arena – OPP rapport

00:00 til 22:22

<http://www.holbaek.dk/Politik/DagsordenerOgReferater/69/Web-tv/2013/Byraadsmode12062013.aspx>

1538 Søren Kjærsgaard (V)
1539 (UDFALD) ... som er det punkt vi lige har forladt æh efter to
1540 timers drøftelse på temamødet. Inden øhm P økonomiudvalget og
1541 kultur og fritidsudvalget gik til æh aftensmad P der æh
1542 behandlede vi punktet og øhm P og den protokollering finder vi
1543 lige frem til jer nu så i kan se det men æh P Sine Agerholm har
1544 bedt om ordet.

1545
1546 Sine Agerholm (A)
1547 Nå men jeg ved ikk om borgmesteren vil præsentere sagen først
1548 fordi det skal du selvfølgelig være velkommen til.

1549
1550 Søren Kjærsgaard (V)
1551 Som sagt har igennem et par timer i eftermiddag gennemgået øh
1552 arenaprojektet og det stadie vi er kommet til nu. Vi blev
1553 præsenteret for vinderen af arkitektkonkurrencen som danner
1554 grundlaget for den masterplan som der skal arbejdes videre med.
1555 Øh vi kan ikk nævne på nuværende tidspunkt øh hvem det er fordi
1556 offentliggørelsen finder først sted i næste uge den attende øh
1557 juni så derfor er det øh fortrolig viden øh på nuværende
1558 tidspunkt. Derudover så gennemgik vi jo ved hjælp af vores
1559 rådgiver øhm både P det arkitektforslag som ligger der men også
1560 den finansieringsmodel som er skitseret i dagsordenspunktet
1561 omkring etablering af et opp. Og øh og det er så det vi skal ta
1562 stilling til i dag om det er denne her proces som vi har sat i
1563 gang om det er noget vi vil videre med. Derud over er der også
1564 et punkt P som øh behandler at vi øh vil forsøge og lave en
1565 samarbejdsaftale med dgi så det er dem der kommer til at drifte
1566 det kommende anlæg og der er også et punkt der omhandler at
1567 administrationen vil sætte gang i en øh navnekonkurrence sådan
1568 så den arbejdstitel vi har haft fra starten omkring holbæk
1569 arena øh kan bli en øh eller øh nyt navn som kan øh blive øh
1570 dækkende for det projekt som der endelig kommer ud af alle
1571 anstrengelserne. Det er de vi har været igennem og det vi så
1572 tar stilling til i dag er som sagt om vi vil sende det her
1573 videre og få udarbejdet et opp grundlag der gør at vi kan
1574 udbyde det i opp P og i øvrigt gå i gang med øh de arkæologiske
1575 forundersøgelser efter sommer. Øh så snart høsten er bjerget øh
1576 så vil øh holbæk museum gå i gang med at de undersøgelser. Så
1577 en masse forberedende arbejder er det vi sender videre her i
1578 dag og øh som sagt det vi skal tage stilling til. Men først
1579 Sine Agerholm og så P John Harpøth.

1580
1581 Sine Agerholm (A)
1582 Ja tak skal du ha Søren. Den socialdemokratiske gruppe vil
1583 gerne æh foreslå byrådet at vi udsætter sagen til til æh P
1584 behandling på det første byrådsmøde efter budgetseminar to som
1585 vi har i august. Og baggrunden for det det er at vi synes vi
1586 mangler et samlet overblik over kommunens økonomi inden vi
1587 endelig stilling til ikk om vi ska arbejde hen imod et arena
1588 projekt fordi vi bakker fuldt ud op om projektet men om P
1589 økonomien rent faktisk er til stedet til at vi kan gøre det på
1590 nuværende tidspunkt. Det er jo ikke mindst øh på drift siden vi
1591 mangler overblik. Der er ingen tvivl om at det her kommer til

1592 at koste nog nogle ekstra efter ekstra driftkroner. Der har vi
1593 også brug for at drøfte med de andre byrådets øvrige partier P
1594 hvor har man tænkt sig at finde de penge henne til en en
1595 eventuel ekstra drift. Samtidig ved vi os godt P at æh
1596 yderligere P eller anlægsinvesteringer kan jo også indirekte
1597 påvirke driften så længe vi i hvert fald mangler penge i kassen
1598 og har brug for og genopbyg den. Så vi vil altså anbefale
1599 byrådet at vi udsætter behandlingen af sagen til æh P som sagt
1600 til det først komne byrådsmøde efter andet budgetseminar.

1601
1602 Søren Kjærsgaard (V)
1603 Tak for det Sine. Så er det John Harpøth. Værsgo.

1604
1605 John Harpøth (O)
1606 Jamen tak for det. Inden vi kom her i dag inden vi hørte det her
1607 temamøde havde vi besluttet at sige nej tak til det her
1608 projekt. Det holder vi stadigvæk fast i. Og det gør vi ud fra
1609 at æh vi mener at vi har sagt her på ti tidligere tidspunkt i
1610 byrådssalen at det var at det var meget vigtigt for os at
1611 økonomien hang sammen netop på det her arenaprojekt.
1612 Udgangspunktet det var jo at æh vi ville jo gerne se nogle
1613 penge realiseret ude på holbæk have. Det ligger der ikke i det
1614 tilsendte materiale der ligger godt nok en forhåbning om man
1615 kan få solgt det her areal men vi kan stadigvæk ikk se de her
1616 kroner. Ydermere så handler det jo faktisk om rigtig mange
1617 driftkroner P udover det som der var budgetteret i første
1618 omgang. Vi har jo igennem æh denne her byrådsperiode været
1619 igennem nogle rigtig slemme spareforslag. Vi har sparet i
1620 budget tusindeogelleve ethundredeseksogtyve millioner kroner
1621 det er noget der har gjort rigtig ondt på vores borgere. Derfor
1622 mener vi faktisk at det vil være mere realistisk og kigge på og
1623 få nogle af de her ting ført tilbage igen for at hæve
1624 serviceniveauet på nogle af de her steder P det vil æh gøre æh
1625 rigtig godt. Ydermere synes jeg også det er svært når man sidder
1626 i de enkelte udvalg og kigger på øh driftkroner. Det er meget
1627 svært og endda få tohundredetusinde igennem. Her ta taler vi om
1628 ganske mange millioner og ud fra det så har vi faktisk
1629 besluttet og sige nej tak til det her. Men jeg synes at det er
1630 et udmærket P forslag som kommer fra socialdemokratiet om at
1631 man udsætter det her. Fordi vi ser jo os at der kommer en
1632 kommuneaftale lige om hjørnet. Vi ved ikk hvad den munder ud i
1633 sidste år mundede den faktisk ud i at vi sku ud og spare nogle
1634 ekstra kroner vi sku ud og finde yderligere besparelser så jeg
1635 synes det ville være rigtig fornuftigt hvis vi udsatte det her
1636 og vi gik fik kigget på hvordan hænger kommunernes økonomi
1637 sammen når det blir meldt ud fra Christiansborg side og fra kl
1638 og så vi vi blir præsenteret et æh budget æh i (UDFALD)
1639 (UTYDELIG SNAK I SALEN)

1640
1641 Søren Kjærsgaard (V)
1642 Er der flere der ønsker ordet. P Pernille Kruse.

1643
1644 Pernille Kruse (V)
1645 Venstres grupp ønsker ikke og udsæt øh P det her punkt. Vi kan
1646 ikk se at der er noget der kan ændre sig så voldsomt så at det
1647 ændrer ved venstres holdning til at vi stadigvæk synes det er
1648 et fantastisk projekt et projekt som der æh er rigtig mange af
1649 vores foreninger som har arbejdet sammen med os om og som
1650 stadigvæk ønsker det her projekt. Det gør venstres gruppe også
1651 stadigvæk. Og derfor ser vi frem til det forslag der arbejder
1652 med det her projekt.

1653
1654 Søren Kjærsgaard (V)
1655 Kenny Jensby. Værsgo.
1656
1657 Kenny Jensby (I)
1658 Tak. Jamen jeg gør det kort for jeg er meget enig med Pernille
1659 og jeg er meget enig med venstre. Vi synes øh det er et
1660 spændende projekt. Finansieringen er det helt afgørende i det i
1661 den her sag øh øh det får vi afklaret hvad er mulighederne med
1662 holbæk have. Hvad blir hvad bliver situationen omkring øh et
1663 opp. Så øhm øh vi har ikk sat sagt endeligt ja til det her
1664 projekt men vi siger ja til at gå videre så vi bliver klogere
1665 omkring finansieringen og det matcher den holdning som jeg også
1666 hører venstre har at vi har haft helt fra starten af. Øhm jeg
1667 ku egentlig godt tænke mig at spørge dansk folkeparti P øh
1668 fordi i du blande du blander besparelserne i totusindeogti ind
1669 i det her P hvad opnås der ved at i støtter udsættelsen. Jeg
1670 hører at dansk folkeparti har en principiel modstand imod
1671 projektet så synes jeg i skal melde det ud nu eller afventer i
1672 også nogle muligheder omkring budgetter og hvordan finansiering
1673 falder på plads eller er det en blank afvisning. Men æh jeg
1674 støtter det.
1675
1676 Søren Kjærsgaard (V)
1677 Tak. Så er det Bjarne Hansen.
1678
1679 Bjarne Hansen (C)
1680 Ja der skal heller ikk være nogen tvivl om at æh det
1681 konservative medlem af byrådet også støtter det her. Æh P som
1682 det er blevet sagt tidligere både fra liberal alliance og fra
1683 venstre æh jeg synes det er æh et umanerligt spændende projekt
1684 men det er da rigtigt der er ikke nogen af os der ved hvordan
1685 økonomien samlet set kommer til at se ud. Og jeg bliver meget
1686 forvirret over det John Harpøth fra fra dansk folkeparti æh æh
1687 udmeldte her for jeg æh jeg ved ikk hvor det er hvor i er henne
1688 af rigtig er henne af i det her vil i være med eller vil i ikk
1689 være med og altså ja. Ja jeg synes det kræver en nærmere
1690 forklaring.
1691
1692 Søren Kjærsgaard (V)
1693 Tak. John Harpøth.
1694
1695 John Harpøth (O)
1696 Jamen det vil jeg gerne ha lov til at svare på at æh jeg synes
1697 jeg gjorde det klart og tydeligt P hvis det er at æh vi skal
1698 stemme omkring det her så er det et blankt afslag men hvis
1699 byrådet her kan finde en løsning om at udsætte det her æh som
1700 socialdemokratiet kom med et forslag P jamen så er vi med på
1701 den. Æh det skal ikk virke som om vi er radikale på det her men
1702 vi har en klar æh æh æh indstilling på det her det er ud fra
1703 det materiale der er lagt frem i dag så er det et blankt nej.
1704 Men vi er indstillet på hvis vi kan finde en konsensus her om
1705 at udsætte det jamen så er vi med på det.
1706
1707 Søren Kjærsgaard (V)
1708 Tak John. Så er det Agnete Dreier.
1709
1710 Agnete Dreier (F)
1711 Ja. P Vi har den klare opfattelse at vi står bag ved projektet
1712 og det handler rigtig meget om at det for det første har vi
1713 brugt rigtig lang tid på det. Der har været meget proces til

1714 dialog i byrådet i forhold til det her. Og det vi ligger vægt
1715 på det er egentlig os at for os at foreningerne hele
1716 foreningslivet står bag hele det her P hvilket er en
1717 signalværdi i forhold til os vi ønsker meget borgerinddragelse
1718 så det er helt klart vigtigt i forhold til at komme videre med
1719 det her. Så æh det gør vi.
1720
1721 Søren Kjærsgaard (V)
1722 Tak (UDFALD)
1723
1724 Jens Munch-Steensgaard (løs.)
1725 Jeg ved ikk om man er begyndt at tæl øh ma mandater det ku jeg
1726 godt forestille mig at der er nogen der sidder og sætter på
1727 fingre så jeg bliver også lige nødt til og sige min æh holdning
1728 til det her. Jeg er meget enig med dem der har sagt at det er
1729 et utroligt spændende projekt det er et projekt som hele
1730 byrådet har været enige om at støtte hen af vejen og jeg tror
1731 os der er en stor velvilje i forhold til at få det gennemført.
1732 Men men jeg kan godt se det som socialdemokratiet jeg kan godt
1733 se at at at lad os nu vente de der par måneder til og så se
1734 hvordan se økonomien ud øh over sommeren fordi vi har jo ikke
1735 fået udmeldelse fra kl endnu og sige hvad er det for nogle
1736 regeringsaftaler hvad indebærer den for holbæk kommune. Så jeg
1737 ku godt leve med at øh at vi udsat det men meget gerne ser jeg
1738 projektet ud øh øh fuldført fordi det er et som jeg synes som
1739 jeg tror der kan booste er det ikke sådan det hedder holbæk
1740 kommune som samlet kommune i fremtiden men gerne for mig at vi
1741 udsætter det P så P nu ved jeg ikk lige hvor vi står rent sådan
1742 men det kan vi jo tælle på et eller andet tidspunkt.
1743
1744 Søren Kjærsgaard (V)
1745 Tak. Så er det Sine Agerholm.
1746
1747 Sine Agerholm (S)
1748 Jamen altså det er jo sådan set ikk så svært at forstå det som
1749 som John Harpøth siger fordi og det er jo sådan lidt det samme
1750 man kan sige den socialdemokratiske reagerer på.
1751 Forudsætningerne da vi æh lagde ud med det her budget var jo at
1752 vi forventede at man ku fi finansiere anlægsdelen ved salg af
1753 arealerne i holbæk have og at driften ikke ville blive påvirket
1754 på andre områder. Det er ikk forudsætningerne længere de har
1755 forandret sig. Og derfor er det P at vi ko kommer med det her
1756 forslag om at få tingene udsat i hvert fald ind til vi er helt
1757 stensikre at de ti eller de millioner der skal findes til og øh
1758 til den ekstra drift i forbindelse med det her budge øh øh
1759 projekt P at det ikk fører til øh yderligere nedskæringer på
1760 andre områder. Og det er jo ikk kun på haller og idrætsanlæg P
1761 det kan os være nedskæringer på P vores ældre på
1762 daginstitutionsområdet skoleområdet der er masser af områder
1763 der i forvejen hænger som os ku trænge til et løft. Og hele den
1764 der prioritering vil vi gerne ha at byrådet og det samlede
1765 byråd gik ind i også med så ikk det her projekt bliver sådan en
1766 eller anden form eller altså bliver løsrevet fra det samlede
1767 overblik og i virkeligheden jo også forudsætningerne for
1768 fremadrettet og ku ha en sund økonomi i holbæk kommune som os
1769 bygger på et serviceniveau som vi synes vi kan være bekendt og
1770 det mangler vi altså og det mener jeg sådan set hvis man tænker
1771 sig om så må man ku medgi os at det P er der altså ikk
1772 fuldstændig styr på vi vil være væsentligt klogere når vi
1773 kommer frem på den anden side af sommerferien. Og hvad afgår el
1774 eller el hvad angår det der med at få afdækket økonomien

1775 nærmere i projektet P det bliver vi mig bekendt ikk klogere på
1776 hen over sommerferien. Det er det der ligger her vi os skal
1777 forholde os til efterfølgende det vi bliver klogere på det er
1778 altså rammerne for den for den kommunale økonomi. Så vi vil på
1779 det kraftigste anbefale der sker jo ikk noget ved at man
1780 udsætter beslutningen til efter sommerferien. Andet end øh vi
1781 alle sammen kan bli lidt klogere på hvordan alting i øvrigt
1782 kommer til at hænge sammen.

1783
1784 Søren Kjærsgaard (V)
1785 Tak. Så er det Bjarne Kongsted. Værsgo

1786
1787 Bjarne Kongsted (V)
1788 Jeg forstår at æh der langt ind i den socialdemokratiske gruppe
1789 at der er nogle positive overfor det projekt her æh det synes
1790 jeg meget fint. Men jeg mener ikke at dansk folkeparti har
1791 svaret endnu på to af mine byrådskollegaer der spurgte om hvad
1792 er det i godt vil opnå i de her par måneder hen over
1793 sommerferien. Kan i svare på nu helt klart og tydeligt P er i
1794 imod projektet eller er i for projektet. Det svar sys jeg i
1795 skylder os alle sammen og komme med nu.

1796
1797 Søren Kjærsgaard (V)
1798 Så er det Søren Christensen.

1799
1800 Søren Christensen (V)
1801 Ja tak. Som øh jeg har forstået den snak vi havde her i
1802 eftermiddag øh så ser jeg egentlig ikke noget problem i og og
1803 sige ja til det projekt her i dag fordi det der sker henover
1804 sommeren det er at man går i gang med nogen af de undersøgelser
1805 (RØMMER SIG) både på med hensyn til jord og med hensyn til
1806 hvordan man etablere det her. Og øh det bliver jo så efter øh
1807 budgetfasen i det hele taget er overstået ku jeg forstå at der
1808 skal tages stilling til P om vi nu os siger endeligt go til det
1809 her. Æh så jeg synes egentlig hvis man var positiv overfor
1810 projektet æh æh såh æh P har man egentlig ikke forgjort noget
1811 fordi de penge der så skal bruges her henover sommeren her det
1812 er jo nogen man under alle omstændigheder skulle bruge til
1813 projektet uanset om det kommer i år eller næste år eller om tre
1814 år. Øhm. Så det P jeg forstår måske ikk helt at man ønsker og
1815 udsæt sagen nu.

1816
1817 Søren Kjærsgaard (V)
1818 Tak Søren. Og så er det æh Jørgen Topsøe.

1819
1820 Jørgen Topsøe (A)
1821 Ja tak. Altså jeg ser jeg tænker lidt på arbejdsfaconen. Jeg
1822 vil godt understrege at jeg er stor tilhænger af projektet jeg
1823 sys selvfølgelig vi skal ha det. Jeg kan ikke udtale mig på
1824 mine kollegaer i socialdemokratiets vegne men jeg har dog ikk
1825 hørt nogen af dem sagt nej. Så har vi op til dette byrådsmøde
1826 haft to timer hvor vi er blevet bombarderet med relevante
1827 oplysninger absolut relevante oplysninger P der os in
1828 indeholder noget hvor jeg siger Gud sku det forstås sådan P det
1829 har jeg altså behov for at diskutere både med andre kollegaer
1830 og jeg har os behov for at diskutere det med min gruppe så jeg
1831 sys egentlig den arbejdsfacon i har valgt her og sige så
1832 beslutter vi den er en lille smule hurtig. Og det synes jeg vi
1833 bør bør overveje ved at stemme lad os nu lige udsætte det til
1834 august og Søren du siger når høsten er bjerget går vi i gang
1835 med. Jamen når høsten er bjerget har vi formentlig truffet en

1836 beslutning der siger go på det her. Jeg synes bare ikke det er
1837 et tempi der er værdigt for et byråd til at træffe så tunge
1838 beslutninger som den her at få frokost og så en snak på en halv
1839 time. Det vil for mig gøre at sku vi dog ikk lliige spise brød
1840 til og få det på første møde i august.

1841
1842 (UDFALD)

1843
1844 John Harpøth (O)
1845 Dansk folkeparti vil svare det på den her måde. Vi er ber
1846 bestemt ikk imod projektet vi er bestemt ikke imod fremskridt.
1847 Vi vi er imod at økonomien ikke hænger sammen det er det vi har
1848 ku læse ud fra den dagsorden. Ud over det så har så er det kun
1849 Finn og jeg der har haft mulighed for og og og drøfte det her
1850 vi har ikke haft mulighed for sende det tilbage i baglandet
1851 fordi der er nogle lukkede bilag og der er vi tro overfor den
1852 æh aftale vi har indgået her. Det er at det bliver blandt os to
1853 og ud over det så synes jeg at det ville være rigtig dejligt og
1854 diskutere det yderligere omkring de her ting hvis at æh
1855 økonomien lige pludselig bliver til rådighed. Det kan jo være
1856 vi får tilført nogle penge det kan være vi får til får solgt
1857 holbæk have i mellemtiden. Og det er jo lidt det vi har lagt
1858 til grund helt fra starten af det er at de penge skal
1859 realiseres på holbæk have. Mere tydeligt kan jeg ikk gøre det
1860 og jeg håber det er et godt nok svar. Tak.

1861
1862 Søren Kjærsgaard (V)
1863 Tak John. Så er det Peter Sørensen. Værsgo.

1864
1865 Peter Sørensen (V)
1866 Man skal turde turde. P Hvad sætter vi til side ved og sæt det
1867 i gang nu. Og så se og kom komme frem så ikke vi skyder det.
1868 Jeg frygter at vi er i gang med at lave et nyt dgi hus som vi
1869 snakker os ihjel på P sådan så det ikk bliver til noget. Det
1870 vil simpelthen være en katastrofe for holbæk. Vi skal turde
1871 turde og sæt det her i værk hen over sommeren så der er nogen
1872 der kan komme videre med det og vi kan holde tidsplanen. Og så
1873 har vi jo stadigvæk som der er flere der har sagt stadigvæk
1874 stopklodsen når vi kommer bagefter. Det kan godt være vi har
1875 brugt en sjat penge i mellemtiden P men æh altså lad os da nu
1876 turde turde. Og så er det jo (RØMMER SIG) vi har jo haft
1877 materialet og vi har os haft andet materiale igennem tiderne så
1878 man har også haft lejlighed til at spørge ind til det også i
1879 eftermiddag. Jeg synes ikk jeg hørte de kritiske spørgsmål som
1880 der nu bliver nævnt i eftermiddag. Lad os turde turde og gøre
1881 det nu.

1882
1883 Søren Kjærsgaard (V)
1884 Bjarne Kongsted.

1885
1886 Bjarne Kongsted (V)
1887 Jamen jeg vil bare kvittere for dansk folkepartis helt klare
1888 udmelding at i er ikke imod projektet. Tak skal du ha John.

1889
1890 Søren Kjærsgaard (V)
1891 Godt. Der er ikke flere der har indskrevet sig. P Der er
1892 (RØMMER SIG) er sagt et par forskellige bemærkninger omkring
1893 det her og udsætte øh beslutningen. Øh hvis i hver især kigger
1894 ned over de ti indstillinger der er øh i dag P så er det der
1895 sammenfattende kan siges omkring en beslutning på de ti punkter
1896 at beslutningen og baggrunden for at træffe en beslutning vil

1897 ikke være anderledes i september elvte september som er det
 1898 førstkommande byrådsmøde efter øh budgetseminaret end det den
 1899 viden vi har i dag. Der er to ting omkring økonomi som vi ved
 1900 en lille smule mere om. Det er kommuneaftalen og det er
 1901 overslagsåret totusindeogsyttten med den usikkerhed der altid
 1902 ligger i et overslagsår der ligger fire år fr ude i fremtiden.
 1903 Alle de punkter der er på her er igangsættende punkter på
 1904 processer der skal bringe os videre til noget der kan blive til
 1905 holbæk arena. Der er ikke noget af det her som på nogen måder
 1906 gør at der er en økonomisk risiko for om vores kommune kan
 1907 drives i årene der kommer. Der er ikke noget af det her der gør
 1908 at vi ligger os fast på et bestemt beløb i forhold til hvad vi
 1909 skal betale ude i totusindeogatten. Det her det er forberedende
 1910 tiltag og det er også derfor at jeg her såvel som i
 1911 økonomiudvalget da vi havde møde for en times tid siden sagde
 1912 at øh vi vedtager i dag og sæt skub i den her proces så vi kan
 1913 blive klogere den endelige beslutning når den skal træffes. Men
 1914 det jeg os godt vil sige i den her forsamling P jeg vil godt
 1915 høre mig lidt op i helikopteren og sige P vi sad i det her
 1916 lokale femte oktober totusindeogelleve P og så en præsentation
 1917 af et holbæk arena oplæg på baggrund af toogtyve foreninger der
 1918 lokalt har sat sig sammen og sagt nu skal vi ikke kæmpe hver
 1919 især for enkeltprojekter nej nu skal vi skabe et fælles
 1920 projekt. Og da de var enige om det så kom de til os. Vi var
 1921 dybt begejstrede i det her byråd for projektet men især også
 1922 for at de her mennesker var kommet til fælles synergi der
 1923 ligger i og bygge noget sammen. Det er der så blevet arbejdet
 1924 rigtig meget med siden da. Og det er faktisk også medvirkende
 1925 til at jeg i dag klart siger ja til den her dagsorden klart
 1926 sender de forberedende arbejde videre for jeg synes vi skylder
 1927 alle de her foreninger og sige hvis vi vil det her projekt så
 1928 lader vi det ikk stå i to måneder til vi får tænkt os lidt mere
 1929 om fordi der er ikke mere og tænke over. Det her projekt det
 1930 skal køre videre og så kommer der et tidspunkt når
 1931 forberedelserne er nået videre hvor der bliver noget vi konkret
 1932 skal tage stilling til som vi kan have holdninger til. Men hvis
 1933 man i dag ønsker og udsætte det så ønsker man jo også og sende
 1934 et signal til foreningerne om at vi er usikker på om vi vil det
 1935 her. Det signal ønsker jeg ikk og sende og derfor siger jeg
 1936 klart nej øh ja til den her hovedindstilling som er her i dag.
 1937 Men jeg kan høre at vi er delte i spørgsmålet om at skal
 1938 udsætte det og det var vi også i økonomi og øh kultur og
 1939 fritidsudvalget da vi øh havde møde inden byrådsmødet. Og øh
 1940 den protokollering der blev lavet der det var at et flertal nu
 1941 får jeg den lige kaldt op P øh øhm P og jeg skal prøve at
 1942 oversætte den til byrådet med det samme. Et flertal bestående
 1943 af v la konservative og sf indstiller hovedindstillingen
 1944 tiltrådt. Et mindretal bestående af df P nu kigger jeg jeg
 1945 kigger lige på dig Jens Munch-Steensgaard. Jeg ved ikk hvor du
 1946 vil være med så jeg springer dig lige over i første omgang og a
 1947 indstiller at punktet udsættes til førstekommande byrådsmøde
 1948 efter budgetseminar to. Og det er den elvte september

HERFRA AFSTEMNING

BILAG 4 (Byrådsmøde 28.08.2013)

Byrådsmøde d. 28. august 2013

#159: 1. behandling af budget 2014-2017

13:35 til 182:02

<http://www.holbaek.dk/Politik/DagsordenerOgReferater/69/Web-tv/2013/Byraadsmode28082013.aspx>

Kommunaldirektøren, Hans Søie, har forinden givet en gennemgang.

- 1949 Søren Kjærsgaard (V)
1950 Tak for det (RØMMER SIG) Hans Søie. Så vil æh jeg æh indlede
1951 den politiske behandling af de forslag der er kommet frem og æh
1952 inden at vi tar runden hvor alle partier vil komme til orde vil
1953 jeg sæt lidt æh ord på hvad det er for en proces vi har været
1954 igennem for at nå hertil.
1955 13:56 - (Budgetproces og gennemgang: underskuddet i
1956 overslagsår) - 19:49
1957 Så i alt så drejer det sig om nu set over hele perioden lidt
1958 under en halv milliard kroner mere præcist noget der ligner
1959 firehundredetres millioner kroner. Der har været mange tal i
1960 luften i den seneste tid. Det her tal det indeholder de
1961 effektiviseringer der allerede er vedtaget igen i stil med det
1962 som Hans Søie var inde på. Vi har os lagt ekstra
1963 hundredeniogfyrre millioner kroner ind til anlæg. Det er
1964 nødvendige anlægsopgaver og selvom vi med budgetforslaget her P
1965 bruger mange penge på anlæg så vil jeg stadigvæk gerne
1966 understrege at vi ligger relativt lavt på vores anlægsniveau P
1967 særligt i forhold til de kommuner vi normalt sammenligner os
1968 med. Men som noget nyt så har vi år arbejdet med en ti års
1969 anlægsoversigt. Og den er bygget på en total gennemgang af alle
1970 kommunens bygninger så det er et rigtig godt grundlag vi har
1971 for at stilling til vores anlægsniveau. Det betyder os at vi
1972 for første gang har set et værktøj til hvilke bygninger vi er
1973 nødt til at gøre noget ved. Alt sammen er det med til at gøre
1974 at vores kommune kan blive drevet mere effektivt fremadrettet.
1975 Men det er vigtigt at sige i den forbindelse at vi skal turde
1976 investere. Hvis vi vil træk nye borgere til så skal vi os ku
1977 tilbyde en attraktiv kommune. Og det er en af grundene til at
1978 vi har afsat P penge både på anlægssiden og os til driftmidler
1979 af holbæk arena. Det koster men det kommer os til at betale
1980 sig.
1981 21:14 - (Driftmidler og indtægter) - 23:48
1982 Det sku være mine indledende ord og så vil jeg gerne gi ordet
1983 frit når vi nu ellers lige har hørt hvad alle partierne har af
1984 kommentarer til P det budgetforslag der er fremlagt også det
1985 ændringsforslag som er kommet til efterfølgende. Og vi starter
1986 traditionen tro med det største parti og det er Sine Agerholm
1987 som gruppeformand at lægge for. Værsgo Sine.
1988
1989 Sine Agerholm (A)
1990 Tak skal du ha Søren. Jeg vil tage udgangspunkt i det
1991 ændringsforslag til førstebehandling som som vi
1992 socialdemokrater øh den socialdemokratiske gruppe har fremsendt
1993 til byrådet behandling i dag. Vi oplever ubalancen i
1994 overslagsårene som øh kommunaldirektøren i dag har været så
1995 venlig at gøre os alle eller gøre klart for os alle sammen P så
1996 voldsom at det efter vores opfattelse er ikke er ansvarligt og
1997 øh hvis byrådet ikk tager fat på udfordringen nu og sørger for
1998 i langt højere grad end det er tilfældet med det budgetforslag
1999 der ligger til førstebehandling og bringe budgettet i balance.

2000 Problemet vokser sig jo bare større hvis det skubbes til et nyt
 2001 byråd ind i den kommende valgperiode. Samtidig er det vores
 2002 ønske at der i de kommende år skabes råderum til forbedringer
 2003 af serviceniveauet på en lang række områder P og vi finder det
 2004 os tvingende nødvendigt at der skabes mulighed for at det nye
 2005 byråd kan investere i tiltag der kan medvirke til vækst i de
 2006 kommende år ikke mindst befolkningstilvækst. Det er jo sådan at
 2007 vi har brug for erhvervsaktive borgere der kan være til at
 2008 bidrage til kommunekassen så vi os fremadrettet har råd til at
 2009 betale for den service vi gerne vil levere. Vores udgangspunkt
 2010 har derfor været et stærkt ønske om P et budget i balance også
 2011 i overslagsårene hvor målsætningerne i de økonomiske
 2012 pejlemærker gradvist opnås. Når direktionen så fremkommer med
 2013 de beskrevne forslag i foråret totusindefjorten nærmere bestemt
 2014 i februar som borgmesteren os var inde på vil der således være
 2015 mulighed for for det nye byråd og prioritere målrettet
 2016 frigjorte ressourcer til væksttiltag der på sigt kan medvirke
 2017 til at tiltrække nye skatteborgere og dermed medvirke til en
 2018 mere robust økonomi. P Så vil jeg gerne æh lige k kort gå vores
 2019 øh ændringsforslag igennem jeg går ud fra hele byrådet har nået
 2020 og se det det er jo ikk så øh frygteligt ov omfangsrigt P
 2021 selvom vi først havde mulighed for at sende det ud mandag aften
 2022 så håber jeg i hvert fald man har ku nå at sæt sig ind i det
 2023 ikk bare overordnet men os i detaljen i og med det ikk fylder
 2024 mere end det gør.
 2025 26:12 - (Indtægtssiden/skatteestigning) - 26:38
 2026 Så foreslår vi på driftsiden at vi tar den bufferpulje ud der
 2027 ligger på femogtyve millioner kroner. Og vi foreslår at driften
 2028 til arenaen på ti millioner kroner i årene totusindeogseksten
 2029 sytten os tages ud af P af budgetforslaget.
 2030 26:54 - (Effektivisering) - 27:07
 2031 På anlægsside foreslår vi at arenaen tages ud. P Og vi foreslår
 2032 en omlægning af dag af omlæg øh foreslår en omlægning af
 2033 dagplejepladser tages ud P og det er sådan set det der er øh
 2034 elementerne i i vores forslag. P Så vil jeg lige knytte nogle
 2035 ganske få kommentarer til æh hver enkelt til hvert af
 2036 punkterne. 27:30 - (Skatteestigninger og bufferpulje) - 29:13
 2037 Når vi har taget dagplejen ud af anlægsbudgettet så er det øh
 2038 fordi at vi ikk mener øh vi mener stadig at det skal være
 2039 muligt for forældre og vælge imellem en plads i en
 2040 daginstitution og en dagplejeplads. Jeh (KLAPSALVER). P Men jeg
 2041 skal samtidig sige at vi er indstillet på at bløde op i forhold
 2042 til pladsgarantien i eget lokalområde. Det vil sige at P det
 2043 kan godt skabe en økonomisk forbedring nemlig at så kan tilbyde
 2044 en dagplejeplads som måske ikk lige ligger rundt om hjørnet men
 2045 at forældrene skal køre lidt længere for at ku få opnået deres
 2046 ønske om en dagplejeplads.
 2047 29:54 - (Drift) - 30:22
 2048 Omkring arenaen der er det os magtpålggende at gøre klart at
 2049 øh socialdemokraterne fortsat bakker op om arenaen. Vi vil vi
 2050 ser gerne den bliver realiseret. Og øh vi snakkede om på vores
 2051 gruppemøde hvor ku det være rart hvis vi havde hvis den gamle
 2052 Mærsk levede endnu og han flyttede til holbæk kommune og synes
 2053 ligesom at københavnernes sku ha et operahus så sku vi ha en
 2054 arena. Arenaen kræver jo en hel del æh finansiering både på
 2055 anlægssiden men jo os til drift i årene fremover. Foreløbigt er
 2056 der lagt ti millioner kroner ind vi kan godt være bekymrede for
 2057 at det beløb vil stige når først arenaen er eller bliver en
 2058 realitet. Når vi alligevel peger på at tage arenaen ud P nu P
 2059 vi sagde det i øvrigt også før sommerferien da sagen blev
 2060 behandlet i byrådet at vi ønskede at P vi sku vente med at tage

2061 stilling til det til vi havde et samlet overblik over kommunens
 2062 økonomi og det var fordi vi var bekymrede for at vi på
 2063 budgetseminar to netop ville blive præsenteret en ubalance. Vi
 2064 havde ingen fanta eller ikk ikk ikk fantasi til at forestille
 2065 os at P hvilken størrelsesorden den ville være i men vi havde i
 2066 hvert fald æh vi følte os i hvert fald ikke sikre på at der
 2067 ville være et økonomisk råderum der ku gøre det realistisk at
 2068 reali realisere arenaen inden for den økonomiske ramme vi har P
 2069 og gøre godt med. Det kan vi i hvert fald godt nu konstatere at
 2070 det har vi ikke. Der skal findes penge hvis arenaen skal
 2071 realiseres. Og derfor vil vi fortsætte den linje vi lagde os
 2072 før sommerferien og sige vi mener det her det skal P
 2073 beslutningen om arenaens realisering eller videre skæbne skal
 2074 afvente at det nye byråd er trådt til og afvente at direktionen
 2075 fremkommer med de konkrete forslag til hvordan man vi skabe et
 2076 økonomisk råderum i februar måned næste år. Det vil jo ikk der
 2077 vil jo ikk være tale om en nævneværdig tidsforskydning hvis
 2078 byrådet i februar så P syns at der er økonomi til at arenaen
 2079 kan realiseres så vil der være tale om en periode som er herfra
 2080 og til februar måned at man så ikk eventuelt ikke kan risikere
 2081 arenaens øh altså det tidspunkt bliver udskudt hvor der bliver
 2082 sat en spade i jorden. Det tror vi for så vidt godt alle kan
 2083 leve med. Jeg har i øvrigt til en journalist sagt hun spurgte
 2084 mig ad spurgt spurgte mig ind til det her område om ikk jeg
 2085 troed at de pågældende P altså momentum i sagen ville forsvinde
 2086 energien hos de her foreninger der arbejder med det ville
 2087 forsvinde hvis man satte en klods en bremse i her eller sagde
 2088 man sku udsætte det. Og til det svarede jeg det tror jeg ikk
 2089 altså vi hvis vi alle sammen fortsat udtrykker et ønske om at
 2090 få det her realiseret det her så er det et punkt. Men det andet
 2091 er jo os at de borgere medlem eller de de medlemmer af
 2092 foreningerne som arbejder med det her er jo også borgere i
 2093 kommunen. Og de har naturligvis os tror jeg også en interesse i
 2094 at tingene kan realiseres uden at det skal gå ud over
 2095 serviceniveauet på andre områder og det er sådan set det vi
 2096 gerne vil sikre ved og og øh pege på at vi udsætter øh
 2097 beslutningen til et nyt byråd. P Jeg tror jeg har været rundt
 2098 om æh vores forslag og så vil jeg lige med det samme gøre
 2099 opmærksom på konsekvensen af vores forslag vil jo være at
 2100 kommer til og P be byrådet om en afstemning om hvorvidt vi skal
 2101 søge ind på den skattepulje eller ej fordi det æh forudsætter
 2102 jo vores forslag at vi gør at vi søger ind på puljen med i
 2103 størrelsesordenen treogtyve millioner kroner. Og med de
 2104 bemærkninger så vil vi anbefale byrådet naturligvis at det
 2105 bliver socialdemokraternes ændringsforslag til budget der
 2106 bliver sendt videre i processen frem mod andenbehandlingen og
 2107 vi ser naturligvis også frem til de forhandlinger der skal pågå
 2108 partierne imellem ind til budgettet skal endelig vedtages i
 2109 oktober måned.
 2110
 2111 Søren Kjærsgaard (V)
 2112 Tak for det Sine Agerholm. Så er det Pernille Kruse.
 2113 Gruppeformand for venstre. Værsgo.
 2114
 2115 Pernille Kruse (V)
 2116 34:08 - (Vision) - 36:07
 2117 Vores mulighed for at vækste og skabe flere arbejdspladser
 2118 tiltrække nye borgere få holbæk endnu mere på landkortet som en
 2119 sted man må se opleve eller drive virksomhed eller bo i den er
 2120 simpelthen til stede. Og ikke mindst et kæmpe potentiale som
 2121 ikk er udnyttet fuldt ud. P Hvis vi ikk skal sætte os over i et

2122 hjørne og håbe på vi mod alt forventning og sund fornuft får
2123 tilført ekstra ressourcer fra den siddende regering P ja så må
2124 vi endnu engang samle handsken op og ta arbejdstøjet på. Vi kan
2125 simpelthen ikk luk øjnene for at der kommer til og mangle
2126 omkring firehundredetres millioner over de næste år. Som byråd
2127 der var vi enige om på budgetseminaret i april og senest her i
2128 august at der sku være plads til investeringer nye anlæg og
2129 vækstinitiativer i de kommende år og særligt for det nye byråd.
2130 De skal ha mulighed for og fortsætte udviklingen af vores
2131 kommune. P Og det opnår vi altså ganske enkelt ikk ved og luk
2132 øjnene for at antallet af børn mellem nul og to år falder med
2133 sekshundrede de kommende år. Vi opnår det ikke ved at lukke
2134 øjnene for at antallet af ældre stiger markant de kommende år.
2135 Vi bliver nødt til at handle med rettidig omhu og gi råderum
2136 til vækst og nytænkning. Derfor vælger venstre P som ved det
2137 tidligere budget og sætte dette budget i høring det gør vi uden
2138 tilrettelser fra politisk side nøjagtigt som vi gjorde sidste
2139 gang. Og det gør vi fordi vi sidste gang oplevede en
2140 budgetproces som involverede vores personale og borgere mere
2141 end det tidligere har gjort. Vi oplevede høringsvar som var
2142 negative men os høringsvar som var positive overfor nogle af de
2143 tiltag der var i budgetmaterialet. Vi fik selvfølgelig os mange
2144 skældud bevares men vi fik faktisk også rigtig gode indspark og
2145 til andre tiltag og muligheder for effektiviseringer. I venstre
2146 tror vi på at denne her høringsperiode vi nu skyder i gang vil
2147 gi os som politikere flere og højst sandsynligt os anderledes
2148 muligheder for at få budgettet skruet sammen til at møde
2149 fremtidens udfordringer.

2150 38:24 - (Politisk mod og vilje - 39:11)

2151

2152 Søren Kjærsgaard (V)

2153 Tak for det Pernille. Så er det i P Agnete Dreiers fravær Jørn
2154 Christensen på vegne af sf. Værsgo

2155

2156 Jørn Christensen (F)

2157 39:24 - (SFs ønsker til budget på sociale områder,
2158 effektivisering, kollektiv trafik, arealoptimering,
2159 administrationsstrategi) - 45:10

2160

2161 Søren Kjærsgaard (V)

2162 Selv tak Jørn. Så er det blevet tid til æh dansk folkepartis
2163 gruppeformand John Harpøth. Værsgo.

2164

2165 John Harpøth (O)

2166 Tak for det. Dansk folkeparti ku jo fristes til og sige rigtig
2167 meget om det budget der er nu er fremlagt. Men æh vi vil
2168 undlade og komme med nogle enkelte ting æh og bruge kræfterne
2169 til den forhandling der nu skal foregå fra nu af og så den
2170 kommende måneds tid. Der er ingen tvivl om der er kæmpe
2171 udfordringer som skal løses i totusindogfemten og fremadrettet.
2172 Budget totusindogfjorten det ser jo rigtig fint ud og her mener
2173 dansk folkeparti bestemt også at det sender et signal til vores
2174 borgere om at kommunen har styr på budgettet P og økonomien.
2175 Men vi mener bestemt også at den stramme økonomiske kurs den
2176 skal fortsætte i overslagsårene. Regeringen på borgen sender jo
2177 bestemt ikke nogen signaler om at kommunerne får flere penge i
2178 fremtiden de ligger nærmest op til at vi fremadrettet skal på
2179 smalkost. Forventninger om tilskud og vigende skatteindtægter P
2180 gør det bestemt ikke nemmere og være politiker i kommunerne
2181 fremover. Derfor skal der fortsættes P eller fortsat ha tungen
2182 lige i munden og endda være meget opmærksom på det vi gør med

2183 øh kom kommunens økonomi fremadrettet. Dansk folkeparti de øh
 2184 vi er faktisk ganske godt tilfreds med det budget der ligger
 2185 for totusindogfjorten P og der bliver fremlagt i dag men der er
 2186 bestemt meget vi skal arbejde videre med og der er ting som vi
 2187 gerne vil ændre på og det håber vi selvfølgelig vi kan gøre
 2188 næste måneds tid. Skulle vi øh her i aften løfte sløret for to
 2189 punkter i det budget som øh vi i hvert fald øh ikke sådan lige
 2190 går på kompromis med. Vi har sagt det før og vi siger det os
 2191 igen i aften og jeg er os glad for at socialdemokratiet gik med
 2192 tidligere og os i aften og det er jo netop omkring arenaen. Det
 2193 er bestemt ikke et projekt der er groet i vores baghave og vi
 2194 kan sagtens bruge pengene andre steder. Og vi ser faktisk også
 2195 muligheder for at øh de penge ku bruges og gøre værdi for vores
 2196 borgere og kommunen andre steder. Men det vil vi drøfte i den
 2197 nærmeste måneds tid imellem første og andenbehandlingen.
 2198 47:27 - (Eldre, skatter) - 48:29
 2199
 2200 Søren Kjærsgaard (V)
 2201 Tak for det John. Så er det din sidemand Bjarne Hansen. Værsgo
 2202 på vegne af de konservative.
 2203
 2204 Bjarne Hansen (C)
 2205 48:39 - (Bakker op om budget) - 49:08
 2206
 2207 Søren Kjærsgaard (V)
 2208 Tak for det Bjarne. Så er det øh Emrah Tuncer for de radikale.
 2209 Værsgo.
 2210
 2211 Emrah Tuncer (B)
 2212 49:16 - (Udfordringer) - 52:30
 2213 Og så har vi øh sagt at vi skal ha en vækstdagsorden og nogen
 2214 gange så må man investere for og få vækst og der mener jeg jo
 2215 at holbæk arena det vender jeg lige tilbage til øh ku være en
 2216 investering i og måske skabe noget vækst på en anden måde og og
 2217 skaf nogle penge til kommunen som ikk kun går igennem
 2218 nedskæringer og øh besparelser og effektiviseringer. Øhm P
 2219 derfor så vil vi rigtig gerne sende det her forslag i høring
 2220 som det nu er velvidende at den næste måneds forhandlinger
 2221 selvfølgelig vil gøre at vi finjusterer på noget og og laver
 2222 nogle ting om det er jo de forhandlinger som de forskellige pa
 2223 partier bringer i spil øh som vil gøre at budgettet formentligt
 2224 og faktisk med ret stor sikkerhed ikk vil se ud som det gør nu.
 2225 Men det jo det jo det vi skal bruge den næste måneds tid på.
 2226 Jeg havde egentlig ikk tænkt mig at sige sådan ret meget
 2227 konkret men jeg kan ikk lade vær at gøre det for jeg synes der
 2228 er nogen der bliver sådan meget konkrete.
 2229 53:24 - (Skattestigninger)- 54:25
 2230 Arenaen øh er jeg blevet spurgt om af en journalist om vi skal
 2231 fjerne den øh af tapetet og det synes jeg ikke vi skal. Jeg synes
 2232 vi skal arbejde med arenaen øh der er i forvejen brugt rigtig
 2233 mange personaleressourcer på den. Der er også øh brugt
 2234 kommunale kroner på den og det og fo udskyde den til næste år
 2235 altså til februar eller næste år igen og så videre det tror jeg
 2236 til gengæld Sine at at vil vil vil dræbe den her gejst der er
 2237 omkring arenaen. Arenaen skal ikke P bygges og driftes på
 2238 baggrund af nedjusteringer og hvad ved jeg på andre områder.
 2239 Det vil vi heller ikk være med til. Men det kan vi os godt. Så
 2240 jeg så jeg tror ikk på at vi øh står en situation hvor vi
 2241 vælger arenaen fremfor ældre eller vi vælger arenaen fremfor
 2242 noget andet. Det det i den situation står vi heldigvis ikke og
 2243 det tror jeg heller ikke vi kommer til at stå i. Problemet med

2244 arenaen som Sine var inde på altså den opera som københavn fik
2245 der tror jeg ikk man havde taget højde for driften. Det var i
2246 hvert fald et problem gi dem et arena til jeg ved ikk hvor
2247 mange mili milliarder men kommunen ku faktisk ikk drive det her
2248 sted så vi snakker jo egentlig driftskroner. Og og der mener
2249 jeg faktisk at at at socialdemokratiet os P mangler og svare på
2250 de dårlige faciliteter vi har i holbæk by P som skriger efter
2251 renovering på omkring otteogfirs millioner og driftudgifter som
2252 er dyre fordi de ikk er æh særligt energireno øh energivenlige
2253 og så videre hvor vil man finde de penge fra for det som
2254 arenaen P også er bygget op omkring det er jo at vi ikk
2255 renoverer de dårlige haller vi har i holbæk by og ikk renoverer
2256 dem men de penge vi sku ha brugt på dem hvis ikk vi havde
2257 arenaen dem smider vi over i arenapuljen så der er jo nogen
2258 penge vi bruger der i stedet for så der syns jeg i hvert fald
2259 man savner et et et et svar på det jo otteogfirs millioner og
2260 det er jo altså ikk småpenge. Når vi nu snakker øh Jørn sagde
2261 at man sku vende enhver sten og det er min sidste kommentar. Ja
2262 det skal man. Men P når man nu snakker vækst og man snakker om
2263 og tiltrække borgere til holbæk by så er der nogen sten man
2264 skal vende lidt mindre eller ikk ligeså så højt eller hvad man
2265 nu skal kalde det end andre sten. Og der mener jeg faktisk at
2266 sådan noget som skoler daginstitutioner og dagplejer P
2267 populistisk kald det hvad i vil men det mener jeg faktisk og
2268 kultur og fritidstilbud. Undersøgelser viser og jeg har sagt
2269 det før og jeg bliver ved med at sige det viser at hvis nogen
2270 skal flytte fra en kommune til en anden så er det altså ikke
2271 plejehjem de undersøger først. Det er altså ikke øh om om
2272 fortovene er i orden i en kommune. Det første de undersøger det
2273 er skoler daginstitutioner dagplejer og så er det kommunens
2274 kultur og fritidstilbud. Så kan det ikk nyt noget at vi vinder
2275 så mange sten så vi rammer os selv bagefter. Hvor mange gider
2276 og flyt til en kommune hvor man skal køre tyve kilometer for at
2277 aflevere sit barn eller man ikk kan spille fodbold og i teater
2278 og så videre. Så jeg synes at når vi ligger et budget skal vi
2279 os tænk P hvad er det for en vækst P vi vil ha og hvordan
2280 skaber vi den her vækst vi snakker om at sælge grunde vi
2281 snakker om at tiltrække borgere. Det gør vi altså ikk ved at
2282 vende enhver sten. Jo vi må godt vende den men så er der nogen
2283 vi bare må lig ned igen P hurtigt. Så med de ord der vil jeg
2284 godt be om at øh vi sender forslaget i høring som det er
2285 velvidende at den næste måneds tid vil gøre at vi os bringer
2286 nog nogle andre ting i spil øh og det må forhandlingerne jo
2287 vise hvor meget af det vi får igennem. Tak.

2288
2289 Søren Kjærsgaard (V)
2290 Tak (UDFALD).

2291
2292 Kenny Jensby (I)
2293 57:39 - (Økonomistyring, genopretning, LAs ønsker til
2294 spareforslag, effektiviseringer, udbud, erhvervsvækst,
2295 skattelettelser) - 66:52

2296
2297 Søren Kjærsgaard (V)
2298 Tak for det Kenny. Jens Munch-Steensgaard er den sidste i
2299 rækken og han æh er her ikk i dag så er øh er nået igennem alle
2300 partierne og øh listerne så øh det er blevet tid til og gi
2301 ordet frit. Og der bliver brudt ind fra flere sider vi har
2302 skrevet de første fem op og vi starter med Søren Christensen.

2303
2304 Søren Christensen (V)

2305 67:17 - (s og skat) - 68:44
 2306 Når vi så ser på øhm det der hedder arenaen der tages ud. Så så
 2307 føler jeg mig sådan øh lidt mærkelig i jeres standpunkt.
 2308 Egentlig så vil i godt arenaen P men i vil egentlig bare ha den
 2309 ud af budgettet nu og og så kan det godt være i vil ta den ind
 2310 hvis der bliver råd til det til P februar marts måned. Men æh
 2311 den budgetforbedring i har her på areanen den er vel så heller
 2312 ikk helt korrekt. Øh fordi øh hvis arenaen tages ud så er der
 2313 jo altså nogle haller og institutioner i holbæk by som man ikk
 2314 havde regnet med og ville renovere øh fordi at man sku bygge
 2315 arenaen så der skal vel egentlig et eller andet øh anlægsbeløb
 2316 ind til og erstatte de der a otteoghalvtres millioner kroner
 2317 der er taget ud så det skal jeres regnestykke vel også
 2318 korrigeres for. Så jeg synes egentlig når man sådan går det
 2319 igennem så så bliver det ikk så voldsomt meget der bliver
 2320 tilbage andet end den der øgede skatteindtægt og så er der lidt
 2321 drift omkring arenaen. Øh den der yderligere effektivisering øh
 2322 er jo så eller bliver jo så også indregnet i øh i
 2323 flertalsgruppens budgetter. Så jeg synes egentlig at øh P ja
 2324 hvis ikk vi måske stod overfor et valg nu hvor der ku være
 2325 noget signalværdi i det her øh så syns jeg faktisk godt at øh
 2326 jeres ændringsforslag det ku sagtens være noget som kom med i
 2327 en diskussion her i øh februar marts måned i det kommende
 2328 byråd. P Men æhm jeg vil godt lige høre om ikk det er korrekt
 2329 at hvis at arenaen tages ud så burde i ha afsat nogle penge på
 2330 anlægssiden til vedligeholdelse af institutioner i holbæk by.
 2331
 2332 Søren Kjærsgaard (V)
 2333 Tak for det Søren. Så er det Peter Sørensen.
 2334
 2335 Peter Sørensen (V)
 2336 Da jeg tog hjemmefra her til aften der tænkte jeg på jeg skal
 2337 jo ikk som politiker leve med det her budget totusindogfjorten
 2338 så jeg behøver nok ikk blande mig synderligt meget. Men æh som
 2339 gammel cirkushest der er i managen så kan man jo ikk lade være
 2340 med at løbe lidt rundt og slet ikk når man bliver pirret lidt
 2341 eller pisket lidt det kan man så tage som man synes. Jeg
 2342 hæftede mig bestemt os meget ved det der blev sagt omkring
 2343 arenaen. Øhm der blev sagt at det gjorde nok ikk noget vi blev
 2344 lidt forsinket. Nej det gør det måske ikk hvis
 2345 socialdemokraterne vil være med til at skyde det ned på samme
 2346 måde som vi i sin tid fik skudt vores øh dgi by nede på havnen
 2347 ned. Hvilke investorer vil ta os alvorligt P hvis vi sådan bare
 2348 lige skyder det ud. Det syns jeg simpelthen bare ikk vi kan
 2349 være bekendt. Vil vi det her det synes jeg jeg har hørt
 2350 adskillige socialdemokrater sige igennem tiderne at det vil vi
 2351 faktisk gerne. Så er vi nødt til at holde fast og bevise
 2352 overfor vores investorer at det vil vi. Så lad vær med at vent
 2353 med den beslutning lad se og komme videre. P Så øh og så lad os
 2354 få taget den beslutning nu og så holde fast i den beslutning.
 2355 71:45 - (Underskud i overslagsårene) - 73:07
 2356
 2357 Søren Kjærsgaard (V)
 2358 Tak for det. Så er det Bjarne Kongsted.
 2359
 2360 Bjarne Kongsted (V)
 2361 73:13 - (Vækst, skattestigning, ansvarlighed) - 76:20
 2362 Socialdemokraterne som mange har været inde på vil nu stille
 2363 planerne med holbæk arena i bero. Jamen hvad sker der. Kan man
 2364 nu heller ikke i foreningslivet regne med hvad
 2365 socialdemokraterne siger den ene dag og hvad de beslutter den

2366 næste. Jeg troed faktisk at man i så store anlægsinvesteringer
2367 kunne stole på jer det kan man åbenbart ikke. P Et fremtrædende
2368 medlem af socialdemokraterne det må jo han være han sidder jo
2369 next to gruppeformanden har været medlem af den styregruppe som
2370 skulle udpege det vindende projekt. Det sys jeg da gav en
2371 rettesnor om hvad s ville med hensyn til arenaen P men sådan
2372 var det åbenbart ikk. Arenaen det er min opfattelse det vil
2373 skabe vækst nytænkning og flere arbejdspladser. P John Harpøth
2374 du sagde at det bliver ikke nemmere at være politiker P jamen
2375 så lad os da komme i gang med den arena P hvis problemerne P
2376 tårner sig op i fremtiden og bliver værre og værre så er der jo
2377 ingen grund til at udskyde det. P Tilbage til
2378 socialdemokraterne i har nu vendt tommelfingeren nedad med
2379 hensyn til øh arenaen P og så forstår jeg faktisk godt hvis
2380 borgerne og i dette tilfælde de mange foreningsfolk som yder et
2381 stort stykke arbejde P er i vildrede med hvad i egentlig mener
2382 omkring idrætslivet i holbæk kommune. P Mange bruger af de
2383 mange nedslidte idrætsfaciliteter der er i holbæk by har set
2384 frem til at ku yde deres idræt under standarder der sku være
2385 nogenlunde tilfredsstillende. P På samme måde tror jeg faktisk
2386 os at et sådan ændring vil skabe usikkerhed i foreningslivet
2387 også uden for hiller eller for holbæk by. Jeg vil stærkt
2388 opfordre socialdemokraterne at komme væk fra den planet som i
2389 pt befinder jer på og komme tilbage og gå i
2390 realitetsforhandlinger om budget for totusindogfire med
2391 udgangspunkt i det der her er fremlagt. Forhandlingerne P øh P
2392 som vil så tillid ude i befolkningen til det politiske arbejde
2393 der gøres her i holbæk og ikke det modsatte nemlig at skabe
2394 forvirring. Tak.

2395

2396 Søren Kjærsgaard (V)

2397 Tak for det Bjarne. Så er det Sine Agerholm. Værsgo.

2398

2399 Sine Agerholm (A)

2400 Tak skal du ha Søren. Der bliver rejst forskellige spørgsmål
2401 til vores forslag undervejs i øh både den indledende runde og
2402 så her efter runden og jeg vil starte med æh og sige lidt om
2403 anlæg og arena som æh P er to to alen ud af samme stykke. Vi
2404 har erkendt at der er et efterslæb som Søren Christensen
2405 spørger ind til på idrætsfaciliteterne i holbæk by det er vi
2406 slet ikk i tvivl om der er vi mener også at borgerne i holbæk
2407 by P har krav på sk skal ha nogle idrætsfaciliteter der er i
2408 orden og ikk er ved at falde ned om ørene på dem. P Det vil vi
2409 os kigge nærmere på os frem mod andenbehandlingen det håber vi
2410 i andre os vil være med til men det er jo lidt afgørende om man
2411 ka om hvad det er skal æh arbejde med om det er en realisering
2412 af arenaen eller om det ikk er fordi så skal man selvfølgelig
2413 ind naturligvis og ud eller pege på nogle anlægskroner til og
2414 anvende i den forbindelse. Men jeg vil os gerne sige nu der jo
2415 og det vil jeg gerne rose administrationen for det er sjældent
2416 jeg husker og gøre det når der er noget og rose for men nu vil
2417 jeg gøre det P nu fremlægger der jo i forbindelse med det her
2418 æh budget en tiårig anlægsplan og det er første gang i den nye
2419 kommunes historie at man har fået dannet sig et nogenlunde
2420 overblik over renoveringsbehovet på alle vores anlæg. Altså
2421 alle æh vores kommunale bygninger. Og til den æh det overblik
2422 der knytter der jo sig selvfølgelig en økonomi som der nu
2423 ligger en plan for hvordan og hvorledes at det skal fordele sig
2424 over årene. Det er med i det forslag der ligger til
2425 førstebehandling og det er dermed os med i det som vi i den
2426 socialdemokratiske gruppe peger på i vores ændringsforslag. Men

2427 vi vil gerne problematisere det en lille smule. Fordi P en ting
 2428 er P det gælder jo os privat hvis man går ud og får et æh
 2429 professionelt firma til og vurdere hvad skal der til hvis min
 2430 mit hus det skal totalrenoveres fra gulv til til helt op til
 2431 kanten af skorstenen så det er fuldstændigt up to date så vil
 2432 der komme et beløb ud af det af en hvis størrelse. Et andet
 2433 beløb ville der komme ud af det hvis man så efterfølgende gik
 2434 ind og vurderede jamen hvad så synes jeg så reelt der er behov
 2435 for. Eller hvad vurderede det i forhold til jamen hvad har jeg
 2436 egentlig økonomi til så vil man jo nok kun finde ud af at æh P
 2437 det ikk i alle tilfælde vil være muligt og måske heller ikk
 2438 ønskværdigt og lave alt hvad der nu en gang var blevet peget på
 2439 af de professionelle. P Uden og begynde at rip for meget op i
 2440 den gamle historie så kan vi jo alligevel lige nævne
 2441 foreningshuset den har vi jo os selv brugt i gruppen da vi
 2442 drøftede det her som eksempel. Man kan altså nemt få det til og
 2443 se ud som om der mangler rigtig mange penge til æh til anlæg og
 2444 man hvor vi vi gerne æh vil total eller godt ku tænke os at
 2445 byrådet i højere grad fik mulighed for os og gå ind og vurdere
 2446 jamen hvad er det så vi synes er behovet og hvad er det så vi
 2447 vil afsæt af midler i forbindelse med realiseringen af af
 2448 anlægsplanen. P Der ku måske godt der allerede ligge noget
 2449 økonomi som man så ku bruge til enten at finansiere arenaen
 2450 eller finansiere noget af den renovering der skal pågå på de P
 2451 meget nedslidte idrætsfaciliteter der er i holbæk by. Det er
 2452 bare st stof til eftertanke jeg har vi har ikk svaret det tror
 2453 jeg sådan set ikk der er nogen af os der har i dag men det er
 2454 jo os kun de indledende øh drøftelser i forhold til budgettet
 2455 når der er en lang proces frem til andenbehandlingen hvor vi
 2456 alle sammen vil ku forholde os fornuftigt til de enkelte
 2457 elementer i i øh sagerne. Det var os svar til Emrah som os har
 2458 spurgt ind til efterslæbet på idrætsfaciliteterne.
 2459 82:34 - (Skattestigning, ansvar, serviceniveau) - 92:56
 2460
 2461 Søren Kjærsgaard (V)
 2462 Tak Sine. Så er det Carsten Fink.
 2463
 2464 Carsten Fink (A)
 2465 93:02 - (Skattestigninger) - 101:25
 2466 Må jeg så sige P med hensyn til arena og andre diskussioner der
 2467 har været P vi har vist alle sammen både politisk i forhold til
 2468 kommunen og i vores almindelige husholdning derhjemme i
 2469 hverdagen noget vi godt ku ønske os P noget vi godt ku tænke os
 2470 noget der simpelthen er for dårligt hvis vi ikke får det. Det
 2471 tror jeg alle har. Men hvis man har en lille smule sund fornuft
 2472 P så er man nødt til at spørge sig selv om ja det ku vi godt
 2473 tænke os det ku vi godt ønske os P og vi går faktisk ind for
 2474 det. Men har vi råd til det. Og hvis svaret er det kan godt
 2475 være vi kan få råd til det men lige nu og her har vi ikke så
 2476 lader vi i al almindelighed vær med og købe det i vores
 2477 privatøkonomi. Man kunne anlægge et nogenlunde samme syn på
 2478 sagen om arenaen. Tak for ordet.
 2479
 2480 Søren Kjærsgaard (V)
 2481 Tak Carsten. Så er det (UDFALD).
 2482
 2483 Rasmus Brandstrup Larsen (V)
 2484 102:37 - (Skattestigninger) - 106:04
 2485
 2486 Søren Kjærsgaard (V)
 2487 Tak Rasmus. Så er det Pernille Kruse. Værsgo.

2488
2489 Pernille Kruse (V)
2490 106:10 - (Ansvarlighed, serviceniveau) - 108:38
2491 Når i så siger i piller arenaen ud og siger i måske godt vil ha
2492 den med igen hold da op hvor ville jeg være skuffet. Vi har
2493 foreninger det er ikke groet herinde i byrådssalen det er groet
2494 ude i foreningslivet den her arena. Og den er groet derude ikke
2495 fordi at der kun er et efterslæb der er en helt umulig
2496 bygningsmasse tilbage og det ved vi godt alle sammen. Og når i
2497 siger at man kan gøre en hel masse og otteogfirs millioner det
2498 er bare et tal der er slynget ud nej P det er det faktisk ikk
2499 og det er ikk engang for at bringe det tip up to date som i
2500 udtrykker det. Det er faktisk for at gi det et niveau hvor det
2501 er tåleligt. Hvis det skal bringes up to date så har vi ikke
2502 nogen faciliteter i holbæk by som er egnet til og bringe up to
2503 date. Og det er fordi hverken i eller vi dyrker motion som man
2504 gjorde for ti eller tyve eller tredve år siden og så gammelt er
2505 det det vi har. Det skal man bare være obs på. Jeg vil os gerne
2506 ha du skal gå ud og fortælle vores borgere at du ikk ønsker at
2507 lave en svømmehal. Fordi det var da faktisk noget af det
2508 initiativ der var sat i gang og som ikke er noget som vi skal
2509 betale vi skal lige huske at arenaprojektet ikke er en rent
2510 kommunal opgave det er faktisk et samarbejde med private
2511 partnere.
2512
2513 Søren Kjærsgaard (V)
2514 Tak Pernille. Så er det Peter Sørensen.
2515
2516 Peter Sørensen (V)
2517 Jeg bliver nødt til at vende tilbage til det der arenaprojekt.
2518 Fordi Sine var ganske vist inde på et eller andet om at det ku
2519 jo godt være ikk det lige var de der otteoghalvfjers millioner
2520 eller ej og det ku man jo se på hvad der var råd til. Carsten
2521 Fink sagde det faktisk sådan rimelig godt som jeg vil bruge til
2522 at tage udgangspunkt i nemlig at det kan være man har nogle
2523 ønsker i sit privatliv som man så alligevel ikk har råd til.
2524 Jeg vil utroligt gerne ha en ny bil. Det har jeg sat penge af
2525 til. Det fik jeg så ikke råd til. Men jeg glemmer at sætte
2526 penge af til at vedligeholde den gamle så jeg fortsat kan køre.
2527 Det får jeg ikk ros for hos min øh bankrådgiver. Det kan godt
2528 være jeg sparer nogle penge overordnet set men æh på et eller
2529 andet tidspunkt så skal jeg bruge nogle penge til den her
2530 vedligeholdelse men dem har jeg for resten ikk sat af så det er
2531 noget rigtig rigtig skidt. De penge hvad enten det er
2532 otteogfirs millioner eller tres eller halvtreds eller hvor
2533 mange det er dem har i ikk sat af. Det er grænsende til snyd i
2534 prøver at snyde borgerne. Men det tror jeg ikk andet end det
2535 opdager de simpelthen. Og i taler om budget i balance men i har
2536 ikk taget de udgifter med når i har trods alt hevet det andre
2537 penge ud af jeres budget. Det kan i bare ikk være bekendt.
2538 111:09 - (Skattestigninger) - 111:38
2539
2540 Søren Kjærsgaard (V)
2541 Tak Peter. Så har jeg øh selv skrevet mig på og bedt om ordet
2542 øh fordi jeg synes det er tid til at samle lidt op på noget af
2543 det vi har hørt.
2544 111:47 - (Skattestigninger) - 113:12
2545 Når der er mindre udvikling i deres forslag jamen så er det
2546 selvfølgelig fordi de tager vores største vækstfaktor ud af
2547 budgettet ved at hive holbæk arena ud. De gør det fordi de tror
2548 at det redder noget økonomi ved det men som flere har været

2549 inde på så er der jo ikk reddet noget som helst ved at tage
 2550 tres millioner ud i anlæg tyve millioner ud i drift for og så
 2551 at skubbe en anlægsudgift på otteogfirs millioner kroner foran
 2552 os. Fordi det er det i gør Sine. I stedet for og sige at vi har
 2553 været med til at skubbe nogle anlægsinvesteringer foran os et
 2554 efterslæb som vi ikk har taget hånd om så er det jo netop ved
 2555 at ta hånd om det efterslæb at vi laver holbæk arena. Og
 2556 derudover ud over vi gir de nye faciliteter som vores
 2557 foreningsliv har efterspurgt i jeg ved ikk hvor mange år P så
 2558 skaber vi os nogle langt bedre forhold som bliver et aktiv
 2559 langt ud over kommunegrænsen som gør at vi kan tiltrække nogle
 2560 nye borgere der kan være med til at betale noget skat der kan
 2561 være med til og løft vores velstand og dermed vores velfærd på
 2562 sigt. Det er jo alt det vækst vi snakker om og som i har
 2563 skrevet så mange pæne ord om i jeres ændringsforslag men som
 2564 der ikk er handling bag. Når der så på driftsiden bliver
 2565 jongleret med femogtyve millioner af en bufferpulje som man tar
 2566 for vores udgiftsside u disponeret som skal være en sikkerhed
 2567 for vores medarbejdere og vore borgere for at vi ikk kommer med
 2568 et akutkatalog og lige pludselig laver nogle drastiske
 2569 besparelser og flytter det over som en indtægt P jamen så er
 2570 det jo og sp lade hunden spise sin egen hale der er jo intet i
 2571 det forslag der forbedrer vores økonomi på sigt. Så er der de
 2572 tyve millioner på driften som som i så tar fra arenaen og ja
 2573 det har jeg været inde på det er der sakt suseme ikke noget
 2574 fremtid i. På anlægssiden har jeg os vendt hvad det gør af
 2575 ulykkeligheder at i lige pludselig ændrer på arenaen men det
 2576 værste det er dog at i ikk kan stå ved det. At i ikk siger
 2577 klart vi vil ikk holbæk arena. Man kan ikke sige man vil gerne
 2578 holbæk arena men vi vil ikk prioritere pengene til og bruge
 2579 den. Man må træf et valg det er det vi er valgt til som
 2580 politikere vi må ha det politiske mod og den politiske vilje
 2581 til og sige hvad vi mener og så skal vi gøre som vi siger
 2582 bagefter. Socialdemokratiet de står med æh et split det ene ben
 2583 vi vil gerne holbæk arena men kære venner vi sætter ikk nogen
 2584 penge af til det. Det kan man ikk det er dybt utroværdigt i kan
 2585 simpelthen ikk være det bekendt når vi har været et forløb
 2586 igennem hvor vi her i byrådssalen den femte oktober
 2587 totusindogelleve havde repræsentanter foreninger der kom og
 2588 præsenterede os for projektet sagde det her vil vi rigtig gerne
 2589 alle klappede begejstret. Nu skal der penge på bordet og hvad
 2590 sker der P ej lad os nu lige se hvordan det går til foråret. I
 2591 gir netop ikke det nye byråd et valg i tager valget fra det
 2592 nye byråd for når de står i februar måned så skal de med jeres
 2593 forslag finde tres millioner til holbæk arena finde tyve
 2594 millioner til driften af det på et tidspunkt hvor der er mange
 2595 andre udfordringer. Det er nu vi som siddende byråd skal sige
 2596 det her det vil vi det er vækstindikatoren om nogen holbæk by
 2597 for holbæk kommune så stå nu ved det hvis i vil det. Det vil i
 2598 åbenbart ikke og derfor tar i pengene fra det. Det er rigtig
 2599 rigtig sørgeligt for der kommer ikke nogen Mærsk Sine jeg er
 2600 nødt til at sige det. Vi var heldige vi havde en velhavende
 2601 borger her der ku være med til at betale noget
 2602 dødsboesbeskatning P det var kønt for budget totusindogfjorten
 2603 men vi skal altså ikke regne med at for fremtiden at ku leve af
 2604 velhavende mennesker der æh kommer forbi vores kommune.
 2605 116:43 - (Ansvarlighed, serviceniveau, effektiviseringer) -
 2606 119:15
 2607 Endelig så er Sine Agerholm os inde på at vores P gennemgang af
 2608 øh de kommunale ejendomme er udført af nogle private og hvad
 2609 det er for nogle mennesker der måske har tænkt lidt mere på øh

2610 profitorienteret på hvad der skal laves tænkt det lidt større
2611 end det var nødvendigt at gøre. Jeg er bare nødt til at gøre
2612 opmærksom på ejendommene er gennemgået af vores egne folk. Det
2613 er fagligt uddannet personale bygningskonstruktører arkitekter
2614 ingeniører som har forstand på fast ejendom. Jeg er helt tryk
2615 ved at de har taget det der har været nødvendigt når de har
2616 gennemgået vores ejendomme og jeg vil være meget udtryk ved
2617 hvis vi sku gøre som Sine Agerholm foreslår at politikerne sku
2618 med ind og overveje hvordan det var vi reno renoverede
2619 ejendomme. Man kan sige det er sådan set det vi har overtaget
2620 for de tidligere byråd i de gamle kommuner. Det har været alt
2621 for mange politiske beslutninger om hvad man sku renovere og
2622 ikk sku renovere og så er det blevet til for lidt og forkert.

2623 120:00 - (innovative forslag) - 120:54

2624 Og så kommer vi lige frem til det her med udfordringens
2625 størrelse for Sine du er inde på at vi skubber det efterslæb
2626 foran os på anlæg. Jeg er nødt til at spørge hvor mange penge
2627 har du i de trehundrede million nu tohundrede fireoghalvtreds
2628 P hvor mange penge har du sat af til og opret øh den skade der
2629 er sket med nedslidning af vores ejendomme i den kommende
2630 byrådsperiode. P Fordi i de tohundrede fireoghalvtreds skråstreg
2631 trehundrede million kroner der er kun sat det nødvendige af
2632 som vores direktion har peget på. Men du på påpeger jo at der
2633 er flere ting vi skal gøre noget ved. Jeg ku godt tænke mig du
2634 lige satte et tal på hvor meget du har sat af i det
2635 budgetforslag eller i den udfordring på tohundrede fireoghalvtreds
2636 millioner du henviser til. Jeg skal lade være med at komme ind
2637 på øh udfordringer i likviditetsbalancen som eller i
2638 likviditetsprognosen med det forslag som socialdemokraterne er
2639 kommet frem til fordi jeg hører de gerne vil være med til at
2640 kigge på forslagene når vi kommer frem til februar måned
2641 totusindogfjorten. Men jeg er nødt til at høre hvad er det at i
2642 påtænker vi skal lave vækst og udvikling med hvordan er det vi
2643 skal ha en P en sikkerhed for at hvis der sku komme skvulp i
2644 bogen i totusindogfemten at vi så ikk sku lave akutte
2645 besparelser med det samme. Hvordan er det vi skal gennemføre
2646 vores boligstrategi med de gældsforpligtigelser vi ved vi
2647 kommer til at sku betale for som nu med holbæk hus det er det
2648 eneste der er lagt ind med nye plejecentre som kommer til at
2649 generere en lang række ældreboliger vi skal skippe af og vi så
2650 dermed skal betale en gældsforpligtelse på. Så er der alle de
2651 her anlæg som du selv har været inde på at vi slet ikk har
2652 taget med. Og så for slet ikk og italesætte hele den usikkerhed
2653 omkring prognoserne ud i femten seksten og sytten om vi
2654 overhovedet har de indtægter som det ser ud lige nu. Jeg syns
2655 det ku være rigtig rart også at få svar på det spørgsmål. P Det
2656 skal være det for nu. Jeg kommer tilbage når jeg har fået nogle
2657 svar. Claus Nexø Jensen.

2658
2659 Claus Nexø Jensen (V)

2660 122:51 - (Dækningsafgifter) - 124:51

2661 Så var der en anden ting du sagde som jeg os lige måtte fundere
2662 over. Det var arenaen. Du sammenlignede med privatøkonomien
2663 hvis der var et eller andet man gerne vil ha P nåh ja så må man
2664 vente hvis man ikk har råd. Alligevel så har de fleste
2665 mennesker de har nogle penge i deres budget som de kan råde
2666 over Peter brugte den med bilen jeg vil hellere sige øh jeg har
2667 penge til at male mine vinduer derhjemme. Men æh jeg ku os
2668 bruge de penge på at købe nogle solceller. Dem ku jeg læg op på
2669 mit tag og så ku jeg spare nogle penge på min drift og så P
2670 havde jeg endnu flere penge som jeg ku male for og måske også

2671 øh ofre på nogle af de sjove ting bagefter. Sådan vil jeg
 2672 sammenligne arenaen så får vi både et aktiv der kan skaffe
 2673 indtægter til byen men vi får også noget øh nogle
 2674 idrætsfaciliteter som kan drives i hvert fald rent driftmæssigt
 2675 med en lavere økonomi end dem vi har i dag.
 2676 125:40 - (Skatter) - 128:24
 2677
 2678 Søren Kjærsgaard (V)
 2679 Selv tak Claus. Så er det Kenny Jensby. Værsgo.
 2680
 2681 Kenny Jensby (I)
 2682 128:30 - (Skat, serviceniveau) - 134:02
 2683 Arenaen. Jeg er fuldstændig enig i at det er et fantastisk
 2684 projekt der vil skabe noget vækst og jeg er fuldstændig enig i
 2685 at gør vi ikke det så venter der halvfems millioner kroner i
 2686 renoveringsefterslæb og alle de argumenter der er nævnt der.
 2687 Lad mig lad mig lige sige jeg ville aldrig gå med til en arena
 2688 hvis det krævede et af to ting. Et serviceforringelser på vores
 2689 kerneopgaver eller skattestigninger. Vi kan gennemføre den
 2690 arena uden det går ud over service uden det giver
 2691 skattestigninger. Og så til sidst når Sine rejser spørgsmål om
 2692 netop de otteogfirs millioner og bruge foreningshuset som
 2693 eksempel. Kære venner vi har i flertalsgruppen altså ingen
 2694 interesse i og bilde jer eller befolkningen ind at der venter
 2695 nogle store økonomiske udfordringer foran os. Det har vi jo
 2696 ingen interesse i. Hvis ikk de udfordringer var der og havde
 2697 for mange penge så ved i i hvert fald godt hvor jeg ville sende
 2698 de penge hen P nemlig til dem der har betalt dem. Vi har ingen
 2699 interesse i at booste at vi har et renoveringsefterslæb P på P
 2700 ottehundredehalvfjers millioner kroner fordi de fem gamle
 2701 kommuner P de havde en decentral styring omkring vedligehold og
 2702 anlæg P og herunder altså også vores idrætsfaciliteter. P Skat
 2703 det er vejen at gå P vi skal bare vende om.
 2704
 2705 Søren Kjærsgaard (V)
 2706 Tak Kenny. Så er det Søren Christensen. Værsgo.
 2707
 2708 Søren Christensen (V)
 2709 135:36 - (Skattestigninger) - 137:27
 2710
 2711 Søren Kjærsgaard (V)
 2712 Tak Søren. Så er det Sine Agerholm.
 2713
 2714 Sine Agerholm (A)
 2715 137:35 - (Budgetproces, serviceniveau, skatter) - 149:49
 2716
 2717 Søren Kjærsgaard (V)
 2718 Tak Sine. Så er det Bjarne Kongsted. Værsgo.
 2719
 2720 Bjarne Kongsted (V)
 2721 150:02 - (Skattestigninger) - 151:23
 2722
 2723 Søren Kjærsgaard (V)
 2724 Tak Bjarne. Så er det Emrah Tuncer. Værsgo.
 2725
 2726 Emrah Tuncer (B)
 2727 151:29 - (Budgetproces) - 152:15
 2728 Når jeg nu siger at vi ikk skal stille flere spørgsmål så vil
 2729 jeg stadigvæk godt be øh til som som borgmesteren var inde på
 2730 det der med at gå med livrem og seler på den ene side vil vi
 2731 gerne arenaen på den anden side vil vi ikke og det samme gør

2732 dansk folkeparti ret ofte og de gør det også i den her sag. Og
 2733 der vil jeg egentlig os gerne ha at de på et eller andet
 2734 tidspunkt melder ud om de vil den her arena eller ej. Øhm øh
 2735 fordi som borgmesteren os sagde at hvis ikke man vil denne her
 2736 arena nu og de næste par år eller fire i overslagsårene så får
 2737 vi ikk realiseret den her arena så der savner jeg egentlig os
 2738 lidt vil man det er eller vil man ikke.
 2739 152:43 - (Skatter) - 153:09
 2740
 2741 Søren Kjærsgaard (V)
 2742 Tak Emrah. Så er det Bjarne Hansen. Værsgo.
 2743
 2744 Bjarne Hansen (C)
 2745 153:16 - (Skatter) - 154:11
 2746
 2747 Søren Kjærsgaard (V)
 2748 Tak. Så er det mig selv.
 2749 154:14 - (Budgetproces) - 156:43
 2750 Den næste i talerækken det er Rasmus. Værsgo.
 2751
 2752 Rasmus B. Larsen (V)
 2753 156:54 - (Skatter) - 158:27
 2754
 2755 Søren Kjærsgaard (V)
 2756 Tak. Så er det Christian Ahlefeldt. Værsgo.
 2757
 2758 Christian Ahlefeldt-Laurvig (V)
 2759 158:34 - (Skatter) - 161:36
 2760 Så Sine du sagde på et tidspunkt du ville helst ikke kommentere
 2761 med mindre der kom nye bemærkninger jeg synes du en en ting som
 2762 jeg undrer mig lidt er der bliver jo nævnt at at at i vil ta
 2763 stilling til arenaen til foråret når der ligger et øh oplæg om
 2764 de øh nødvendige tilstrækkelig sku jeg til og sige tiltag os.
 2765 Jamen hvad nu hvis det viser sig at P vi skal skære endnu
 2766 hårdere ind til benet i et eller andet omfang til den tid. Tror
 2767 i så i er stand til at træffe den beslutning om arenaen til den
 2768 tid det kan jeg godt være lidt lidt bekymret for om om den
 2769 beslutning så skal udsættes engang til.
 2770 162:07 - (restriktioner) - 162:49
 2771
 2772 Søren Kjærsgaard (V)
 2773 Selv tak. Så er det Carsten Fink.
 2774
 2775 Carsten Fink (A)
 2776 162:57 - (Skatter) - 166:12
 2777
 2778 Søren Kjærsgaard (V)
 2779 Tak Carsten. Så er det Sine Agerholm.
 2780
 2781 Sine Agerholm (A)
 2782 Ja så håber jeg det bliver mine afsluttende bemærkninger. Nu
 2783 blev der lige spurgt ind til arenaen igen og vores holdninger
 2784 til den altså det jeg siger det vi har sagt med det her
 2785 ændringsforslag det er jo P at vi bakker stadigvæk om op om
 2786 arenaen og vi vil meget gerne ha den arena men ikke koste hvad
 2787 det vil. Det er det vi siger det håber jeg er svar nok altså
 2788 hvis det her hvis arenaens realisering vil betyde at de P
 2789 udsatte ældre som John talte om til at starte med skal ha endnu
 2790 ringere service at der skal være færre pædagoger i
 2791 daginstitutionerne og bla bla blab P så er vi ikk med. Det skal

2792 ikk koste på serviceniveauet på de områder hvor vi i forvejen
 2793 synes at sku skruen sku skrues den anden vej.
 2794 166:58 - (Serviceforringelser, udfordringer, anlægsplan) -
 2795 170:29
 2796
 2797 Søren Kjærsgaard (V)
 2798 Rasmus Brandstrup. Værsgo og tak for ordet Sine.
 2799
 2800 Rasmus Brandstrup Larsen (V)
 2801 170:37 - (Skatter) - 173:01
 2802
 2803 Søren Kjærsgaard (V)
 2804 Tak Rasmus. Så er det Pernille Kruse.
 2805
 2806 Pernille Kruse (V)
 2807 Ja jeg havde egentlig ligesom Sine troet at det sku være sidste
 2808 gang men æh når der faktisk kommer noget frem der er forkert
 2809 så bliver man nødt til at tage fat i det Sine. Jeg har ikk hørt
 2810 en eneste af det her siddende byråd sige at det skal komme an
 2811 på servicen på de ældre eller de svage eller børnene eller hvad
 2812 pokker du nu kan komme i tanke om denne her gang P at vi laver
 2813 en arena. Det er der ingen af os der ønsker det er der ikke
 2814 noget af i budgettet.
 2815 173:30 - (Anlægsplan) - 174:18
 2816
 2817 Søren Kjærsgaard (V)
 2818 Tak Pernille. Så er det Carsten Fink.
 2819
 2820 Carsten Fink (A)
 2821 174:25 - (Skatter) - 175:12
 2822
 2823 Søren Kjærsgaard (V)
 2824 Tak. Æh så vil jeg bare lige selv følge lidt op.
 2825 175:20 - (Anlægsplan, udfordringer, serviceniveau) - 178:22
 2826 Jeg har noteret mig at vi har at vi æh ikk har flere på ti på
 2827 talerlisten og der er æh et bredt ønske i øh byrådet om at vi
 2828 fortsætter dialogen i forhandlingerne der pågår mellem første
 2829 og andenbehandling. Alle partier har meldt ind at de godt ku
 2830 tænke sig at være med. Det synes jeg er rigtig positivt. Jeg
 2831 vil gøre som jeg har gjort de sidste år P invitere alle partier
 2832 til drøftelser hver især så de har mulighed for og byde ind med
 2833 hvad de godt ku tænke sig og på den baggrund forsøge og se om
 2834 vi kan finde et kompromis.
 2835 178:54 til afstemning.

